



# Jaarlijks financieel verslag 2019



Fluxys Belgium

**shaping together  
a bright energy  
future**

We engageren ons om te blijven bouwen aan een groenere energietoekomst voor de generaties na ons. Mensen, bedrijven en samenlevingen hebben energie nodig om te groeien en te bloeien. Fluxys Belgium vult die behoefte in: met onze infrastructuur zetten we energie in beweging. We vervoeren aardgas en effenen tegelijk het pad om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.



# Kerncijfers en markante feiten



## **Activiteit op LNG-terminal Zeebrugge piekt**

In 2019 meerden 130 schepen aan op de terminal en daarmee verpulverde het vorige record van 82 schepen in 2009. Ook de activiteit in kleinschalig LNG ging sterk vooruit: er werden bijna 1.200 LNG-tankwagens meer geladen. → p. 84

## **LNG-activiteit duurzaam bestendigd**

Een nieuw contract voor het lossen van LNG-schepen met Qatar Terminal Limited bestendigt duurzaam de activiteit op de LNG-terminal in Zeebrugge tot 2044. Met de ingebruikneming van de 5<sup>de</sup> opslagtank eind 2019 startte bovendien het langetermijncontract van 20 jaar met Yamal Trade voor scheepsoverslag. → p. 86

## **Concrete stappen in de energietransitie: volop inzetten op groen gas**

Fluxys Belgium is volop aan de slag om de energietransitie naar een koolstofneutrale economie vorm te geven. Gasinfrastructuur en innovatieve gastehnologieën zijn immers de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. → p. 60

## **Eigen broeikasgasemissies met 50% verminderen tegen 2025: uitrol actieplan**

Fluxys Belgium is diverse programma's aan het uitrollen om de methaanemissies bij de exploitatie van zijn infrastructuur verder te verminderen. Voor de verlaging van de CO<sub>2</sub>-emissies is naast de al lopende initiatieven in 2019 overgeschakeld op de aankoop van biomethaan voor de verwarming van het hoofdkantoor en de gebouwen in Anderlecht. → p. 65

# Inhoud

Boodschap van de voorzitters.....	6
Gasinfrastructuur: hoeksteen van een koolstofneutrale economie.....	15
Fluxys Belgium in het kort* .....	31
Maatschappelijk verantwoord ondernemen: waar ligt onze focus?*	47
Klimaatneutraal in 2050: vooruitgaan met de energietransitie* .....	55
Operationeel robuust zijn* .....	75
Veilige infrastructuur bouwen en beheren* .....	99
Goed nabuurschap* .....	107
Financieel sterk staan* .....	113
De kracht van onze medewerkers ontplooiën* .....	123
Werken aan welzijn op het werk* .....	139



Ethiek en mensenrechten*	147
Aankooppolitiek*	151
Risicobeheer*	154
Wettelijk en regulerend kader	167
Corporate governance verklaring*	177
Financiële situatie*	225
Verslag van de commissaris en verklaring van de verantwoordelijke personen	356
Verklarende woordenlijst	368
GRI-inhoudstabel	375
Gids van de aandeelhouder	380

De hoofdstukken gemarkeerd met een asterisk maken deel uit van het jaarverslag zoals bedoeld in artikels 96 en 119 van het Wetboek van Vennootschappen

# Boodschap van de voorzitters

Fluxys Belgium heeft van 2019 een geslaagd jaar gemaakt. Zowel operationeel als commercieel heeft de onderneming een mooi resultaat neergezet en specifiek voor de LNG-terminallingactiviteit zijn mijlpalen genomen die het gebruik van de installaties op lange termijn bestendigen. Tegelijk is hard werk geleverd om met onze bestaande infrastructuur de energietransitie naar een koolstofneutrale economie vorm te geven.

Het zijn de medewerkers van Fluxys Belgium die 2019 tot een geslaagd jaar hebben gemaakt. We willen hen hier dan ook van harte bedanken voor de manier waarop ze met hun engagement, professionalisme, creativiteit en soepelheid gestalte geven aan de kracht van de onderneming.

Dat blijkt vandaag eens te meer met de verspreiding van het coronavirus. In deze moeilijke periode van nood voor iedereen is de energiebevoorrading van ziekenhuizen, openbare diensten, huishoudens en veel industrieën meer dan ooit van sleutelbelang. We zijn oprecht trots dat de mannen en vrouwen van Fluxys Belgium het beste van zichzelf geven om in alle veiligheid solidair en krachtdadig de essentiële diensten van de onderneming voor de samenleving en onze klanten te blijven leveren.





**Samen staan we sterk.** Dat heeft de coronacrisis alvast ten overvloede aangetoond. Met de aandeelhouders, het management en de medewerkers van Fluxys Belgium staan we samen sterk in het leveren van een basisbehoefte aan de gemeenschap: zorgen voor een continue, veilige en betaalbare stroom van energie. Die opdracht ten aanzien van de samenleving maken we ook waar te midden van die gemeenschap waarin we diverse stakeholders hebben. De opzet van ons beleid rond **maatschappelijk verantwoord ondernemen** is om zo goed mogelijk met hun verwachtingen rekening te houden.

**Onze klanten** voor grens-tot-grensvervoer, bijvoorbeeld, kopen bij voorkeur kortetermijn capaciteit en we doen onze verkooporganisatie daarin **continu meevolueren**. In onze opslagactiviteit is kort op de bal inspelen eveneens van doorslaggevend belang. De marktcontext blijft moeilijk en onze verkooporganisatie is erin geslaagd om tijdens korte opportuniteitsvensters voor klanten commercieel een mooi resultaat neer te zetten.

**Voor LNG-terminalling was 2019 een bijzonder intensief jaar.** Operationeel toonde de terminal in Zeebrugge zich van zijn sterke kant in de afhandeling van een absoluut recordaantal scheepsbewegingen terwijl tegelijk de 5<sup>de</sup> opslagtank en de bijbehorende procesinstallaties werden afgewerkt om op het einde van het jaar het langetermijncontract voor scheepsoverslag met Yamal trade te kunnen doen ingaan.



**Met de aandeelhouders, het management en de medewerkers van Fluxys Belgium staan we samen sterk in het leveren van een basisbehoefte aan de gemeenschap: zorgen voor een continue, veilige en betaalbare stroom van energie.**

In 2019 sloten we bovendien een nieuw langetermijncontract voor het lossen van schepen met Qatar Terminal Limited. De contracten met Yamal Trade en Qatar Terminal Limited betekenen voor de LNG-terminal in Zeebrugge een **duurzame bestendinging van de activiteit** en een stabiele bron van inkomsten op lange termijn.

De **investeringen** in infrastructuur bleven in dezelfde grootteorde als het jaar voordien. Naast de werken voor de 5<sup>de</sup> tank en de bijbehorende procesinstallaties op de LNG-terminal ging het gros van de investeringen van Fluxys Belgium naar het vervoersnet. Voornamelijk ging het daarbij om projecten ter versterking van de bevoorrading naar de distributienetbeheerders, die in 2019 opnieuw het aantal aardgasaansluitingen met bijna 60.000 zagen toenemen. Ook deed Fluxys Belgium samen met de distributienetbeheerders een tweede grootschalige aanpassing om de stapsgewijze vermindering van de invoer van laagcalorisch aardgas uit Nederland op te vangen.

In het kader van de **veilige exploitatie** van onze infrastructuur heeft Fluxys Belgium zijn sensibiliseringsacties verder gezet naar de uitvoerders van land- en tuinbouwwerken. Ook ging speciale aandacht naar aannemers en opdrachtgevers die slecht scoren in het vooraf melden van hun werken.

Onze **medewerkers** staan als drijvende kracht van een bedrijf in de energiesector voor diverse uitdagingen. Zo zit de sector in een beweging van snelle en diepgaande evolutie terwijl de digitalisering van de werkomgeving steeds ingrijpender wordt. **Aanpassingsvermogen** is daarbij cruciaal. Naast een continu mee-evoluerend ontwikkelings- en opleidingsaanbod zet Fluxys Belgium daarom in op diverse sporen om zijn medewerkers te wapenen voor de nieuwe context. Zo gaat ruim aandacht naar initiatieven om ervoor te zorgen dat medewerkers zich goed voelen op het werk, veerkracht ontwikkelen om met werkdruk om te gaan en ook een aangename en stimulerende omgeving hebben.

Aan de **aandeelhouders** stellen we een stijging van het brutodividend voor in de lijn van de vorige jaren.

In **ruim maatschappelijk perspectief** was 2019 het jaar waarin de klimaatuitdaging resoluut op het voorplan van de politieke agenda kwam, met in Europa het vooruitzicht van een **Green Deal** om in 2050 netto geen broeikasgasemissies meer te hebben. Tegelijk was er een belangrijke beweging in de visie op de manier waarop dat doel kan worden bereikt: naast veel groene stroom zal daarvoor ook veel groen gas nodig zijn, en ook opvang en hergebruik/opslag van CO<sub>2</sub>.

Daarmee schuiven de beleidsvisies op in de richting die Fluxys Belgium en andere actoren in de energiesector voorstaan: dat **gasinfrastructuur een fundamentele rol heeft te vervullen in het energiesysteem van morgen**. Gasinfrastructuur is immers de sleutel om niet alleen broeikasgasemissies maar ook luchtvervuiling sneller en vanuit een bredere basis terug te dringen. Bovendien heeft gasinfrastructuur een belangrijke systeemwaarde: ze biedt het energiesysteem de nodige capaciteit en een oplossing voor de toenemende nood aan energie-opslag en vermijdt bovendien aanzienlijke investeringen elders in het energiesysteem.

Met Fluxys Belgium en binnen de moedergroep Fluxys zijn we met talrijke partners in België **volop aan de slag om de toekomst met groen gas en de opvang en hergebruik/opslag van CO<sub>2</sub> op te bouwen**. In diverse initiatieven zijn in 2019 mooie stappen vooruit gezet en in de onderneming is ook een Green Gas Platform opgericht, een multidisciplinair team waarmee we gericht gestalte geven aan onze rol als transporteur van de energie van morgen.

**Met onze vernieuwde merkidentiteit tonen we onze ambitie om wendbaar en doelgericht vooruit te gaan met de energietransitie en het pad te effenen om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.**



Tegelijk werken we met de onderneming en binnen de moedergroep Fluxys er ook hard aan om **vandaag al resultaten te boeken met aardgas**. Dankzij de aardgasinfrastructuur kunnen vandaag immers al voor verwarming, mobiliteit en industriële warmtevraag al stevige stappen vooruit worden gezet. Samen met andere marktpartijen stimuleren we bijvoorbeeld het gebruik van CNG als alternatieve brandstof in vervoer en van LNG specifiek voor de scheepvaart en het lange-afstandsvervoer.

Bovendien is Fluxys Belgium volop bezig met de uitrol van zijn actieplannen om tegen 2025 zijn **eigen broeikasgasuitstoot met de helft te verminderen** ten opzichte van 2017. Een bijzonder aandachtspunt daarbij is de CO<sub>2</sub>-emissie van de LNG-terminal bij pieken in de hervergassingsvraag. Verschillende opties worden onderzocht om daarvoor een oplossing te bieden.

Met andere woorden, de afgelopen jaren hebben we **heel wat inspanningen gedaan om onze schouders te zetten onder de energietransitie** die nodig is om de klimaatverandering en de luchtvervuiling tegen te gaan. En we gaan absoluut op dat elan verder. Die realiteit weerspiegelde zich echter niet langer in onze merkidentiteit. De behoefte drong zich dus op om beter ons engagement

te tonen en hoe we ervoor openstaan om samen te werken te midden van de enorme uitdaging die de energietransitie is. Daarom hebben we in 2019 ook de **vernieuwing van onze merkidentiteit** voorbereid die we begin dit jaar hebben gelanceerd.

“Shaping together a bright energy future” is de sleutelzin in onze vernieuwde merkidentiteit. Door onze rol in de samenleving zo te formuleren tonen we ons engagement om te blijven bouwen aan een groenere energietoekomst voor de generaties na ons.

Om dat engagement waar te maken en gasinfrastructuur zijn volwaardige rol te kunnen doen ontwikkelen in het energiesysteem zijn in het beleid, zowel Europees als in België, een aantal **fundamentele krachtlijnen noodzakelijk**. Zo is het van het grootste belang om de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen optimaal te kunnen aanboren. Ook de omschakeling van de meest vervuilende brandstoffen naar gas en elektriciteit is een aandachtspunt. Belangrijk is ten slotte ook om een kader te scheppen waarin innovatieve technologieën samen met het vervoer en de internationale uitwisseling van groen gas en CO<sub>2</sub> worden ondersteund en ten volle kunnen worden geïntegreerd in onze activiteiten.

Op het moment dat we dit jaarverslag goedkeuren om voor te leggen aan de algemene vergadering is de **impact van de corona-pandemie** op de activiteiten en resultaten van Fluxys Belgium in de toekomst in belangrijke mate onduidelijk en onzeker. Wel staat vast dat we met heel de onderneming alles in het werk stellen om in alle veiligheid onze essentiële diensten voor de samenleving te blijven verzorgen. Tegelijk blijven we de ambitie hebben om wendbaar en doelgericht vooruit te gaan met de energietransitie en het pad te effenen om met onze infrastructuur waterstof, biomethaan of andere koolstofneutrale energiedragers van de toekomst te vervoeren.

31 maart 2020

Pascal De Buck  
Voorzitter van het directiecomité  
en CEO

Daniël Termont  
Voorzitter van de raad van bestuur







# Gasinfrastructuur: hoeksteen van een koolstofneutrale economie

Om de klimaatuitdaging het hoofd te bieden moeten het economische weefsel en het energiesysteem horizon 2050 koolstofneutraal worden. We zijn ervan overtuigd dat die toekomst alleen maar gestalte kan krijgen als we open en pragmatisch groene elektriciteit en groene gassen doen samenwerken in elektriciteits- en gassystemen die elkaar optimaal aanvullen. Door die complementariteit zijn volle gewicht te doen krijgen, kunnen we tot een energiesysteem komen met duurzame energie die zowel het klimaat als de luchtkwaliteit ontziet, leveringszekerheid in energie biedt én betaalbaar blijft.

De Green Deal die de Europese Commissie in het vooruitzicht stelt, bevestigt die insteek. Om op ieder moment voldoende groene energie te hebben, zijn zowel koolstofneutrale elektriciteit als koolstofneutrale gassen nodig. Gasinfrastructuur is de hoeksteen om die gassen te vervoeren en op te slaan. En ook om afgevangen CO<sub>2</sub> te vervoeren naar opslag of behandeling voor hergebruik.



## Gasinfrastructuur: 3 centrale troeven

De sleutel tot een succesvolle energietransitie is de juiste energie in de juiste toepassing te gebruiken en zo goed mogelijk de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen te doen spelen. In dat dubbele energiesysteem heeft gasinfrastructuur 3 centrale troeven.

### Groen gas en CO<sub>2</sub> vervoeren

Vandaag vervoeren de aardgasnetten alleen aardgas, maar ze kunnen ook groen gas doen stromen: biomethaan, synthetisch gas, en onder bepaalde voorwaarden ook waterstof. De infrastructuur is eveneens geschikt om CO<sub>2</sub> te vervoeren in de keten om CO<sub>2</sub> op te vangen en te hergebruiken of op te slaan. Die keten wordt van toenemend belang in industriële toepassingen die bijvoorbeeld aardgas gebruiken om hoge proceswarmte op te wekken.

### Zeer grote capaciteit en flexibiliteit

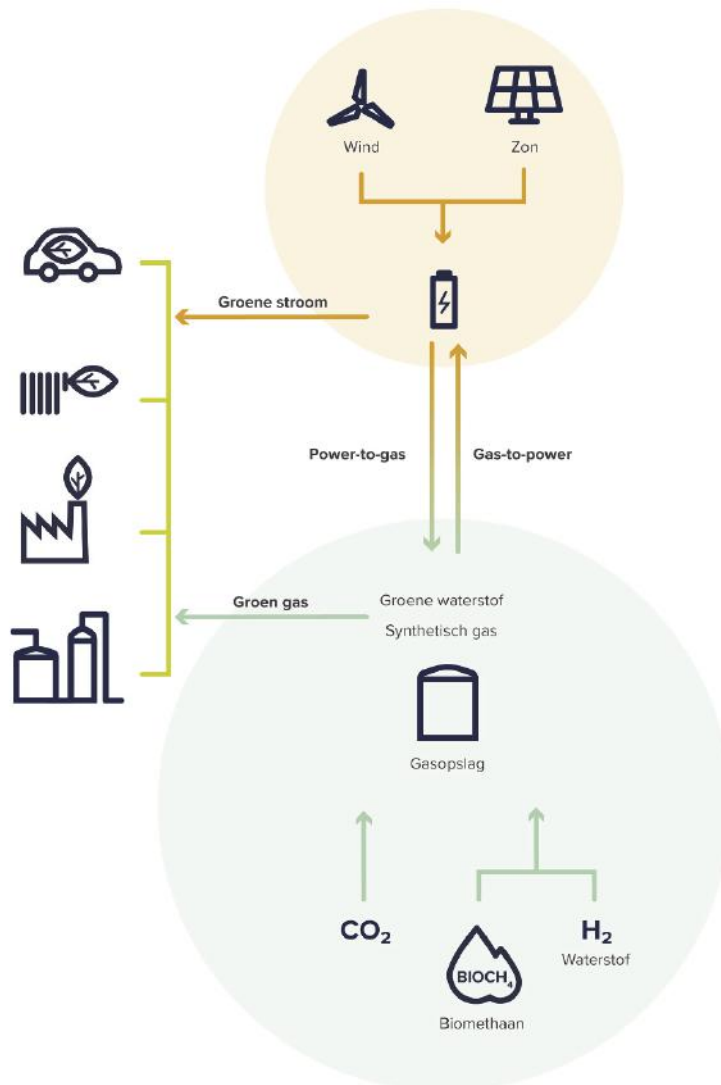
De gasinfrastructuur biedt het energiesysteem van morgen de nodige capaciteit om meer energie met lage uitstoot tot bij de consument te brengen. Ze biedt ook de flexibiliteit om de variabiliteit van de stroomproductie uit wind en zon op te vangen: back-up productiecapaciteit in periodes van weinig wind en zon, en grote opslagcapaciteit om overschot aan groene stroom in de vorm van gas voor langere tijd op te slaan.

### Kostenefficiënt

De bestaande gasinfrastructuur inzetten voor de energiebehoeften van morgen spaart investeringen in het energiesysteem in zijn geheel. Bovendien is gasinfrastructuur op zich bijzonder efficiënt doordat gas een hoge energiedichtheid heeft.

# Het energiesysteem van morgen

Energie-efficiëntie, groene stroom, groen gas, CO<sub>2</sub> opvangen en hergebruiken of opslaan en een optimale interactie tussen de gas- en elektriciteitsinfrastructuur zijn centrale bouwstenen voor een duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar energieaanbod. In dat multi-energetisch en koolstofneutraal systeem zorgt de gasinfrastructuur voor een geheel dat voldoende vermogen, opslag en flexibiliteit biedt om te beantwoorden aan de noden van de energievraag van de toekomst.



# Twee pijlers om het energiesysteem van morgen gestalte te geven

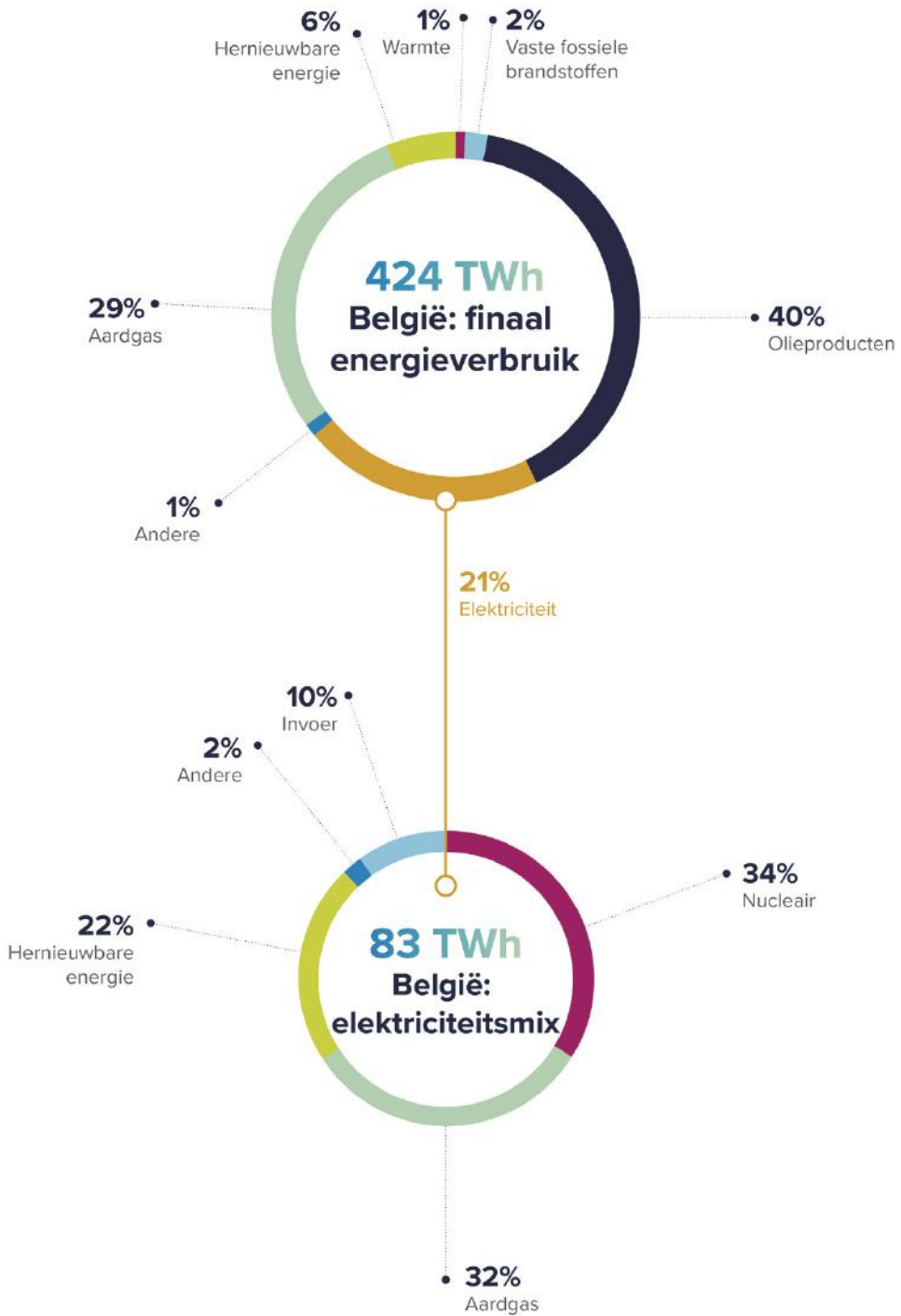
## 1. Voor het vervoer en de opslag van energie maximaal de gasinfrastructuur inzetten

De energietransitie is een gigantische uitdaging. Als we het klimaat willen ontzien en de luchtvervuiling willen aanpakken, dan moeten we alle middelen gebruiken en ook maximaal inzetten op gasinfrastructuur. Gas als energiedrager en de capaciteit van het gassysteem zijn nodig om de huidige en volgende generaties flexibel van grote hoeveelheden groene energie te voorzien.

### Voldoende groene energie leveren

Elektriciteit dekt vandaag ruim 20% van de energie die de gezinnen en bedrijven in ons land verbruiken. Van die elektriciteit is een vijfde groene stroom en het zal nog heel wat inspanningen vergen om 100% groene stroom te bereiken.

Daarnaast is er de uitdaging om ook de overige 80% van het energieverbruik helemaal te vergroenen. Want zelfs als we maximaal elektriciteit vergroenen, onze energie-efficiëntie drastisch verbeteren ten opzichte van vandaag en ook maximaal groene elektriciteit invoeren, dan nog blijft er nood aan een grote hoeveelheid bijkomende groene energie in de vorm van molecules. Daarom hebben we voor de transitie naar een koolstofneutraal energiesysteem gasinfrastructuur nodig: vandaag voor aardgas, dat in de bestaande energiemix een gunstig emissieprofiel heeft, en morgen voor groen gas en het vervoer van CO<sub>2</sub>.



[EC Energy Statistics 02.2020 - referentiejaar 2018]

## De juiste energie inzetten op de juiste plaats

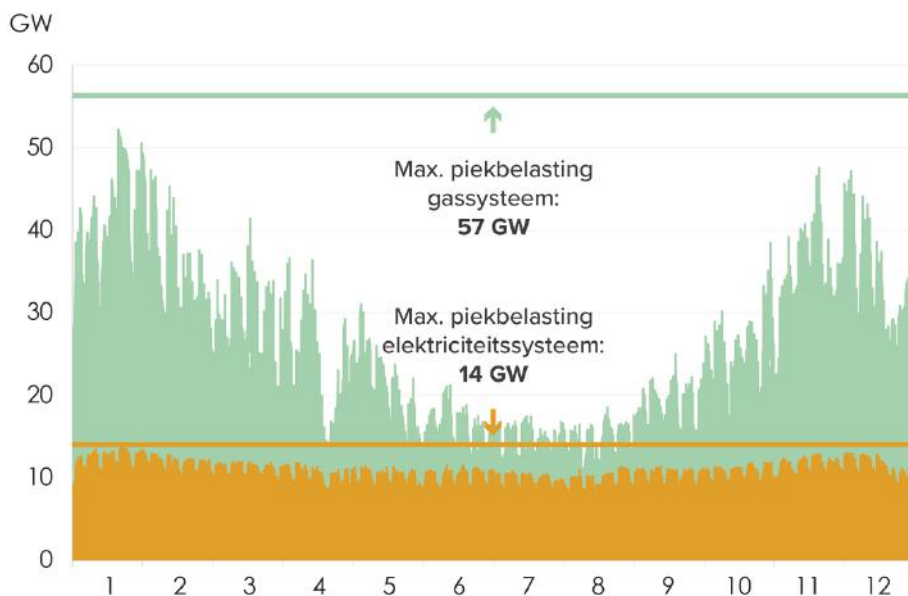
We gebruiken energie voor diverse toepassingen en gas – vandaag aardgas, morgen groen gas – is in heel wat toepassingen de aangewezen oplossing.

- Om te verwarmen: gastehnologie zoals brandstofcellen en warmtekrachtkoppelingsinstallaties produceren aan hoog rendement zowel warmte als stroom en kunnen daarmee het elektriciteitssysteem ontlasten.
- Voor proceswarmte op hoge temperatuur in de industrie is gas de aangewezen oplossing.
- Als grondstof: gas is in de industrie nodig als grondstof voor onder meer de aanmaak van meststoffen.

## Voldoende capaciteit bieden

Gasinfrastructuur speelt in het energiesysteem vandaag een centrale rol om voldoende capaciteit te hebben voor energielevering en kan die rol ook probleemloos opnemen in het koolstofneutrale energiesysteem van de toekomst.

**Piekcapaciteit** – Voor verwarming is de gasinfrastructuur uitgebouwd om de nodige piekcapaciteit te leveren voor de hoge vraag in de winter.



[Eliä en Fluxys Belgium - referentiejaar 2019]

**Elektriciteitsproductie** – Het gassysteem staat klaar om de uitgebruikneming van nucleaire capaciteit op te vangen en back-up te blijven bieden voor de toenemende variabiliteit van groene stroom uit wind en zon.

**Opslag en flexibiliteit** – De behoefte aan opslag en flexibiliteit stijgt naarmate het energiesysteem verder evolueert naar een koolstofarm geheel waarin overschotten groene stroom moeten worden opgevangen. Daarmee groeit ook het belang van de omvangrijke en kostenefficiënte gasopslagcapaciteit.



## Nu al resultaten boeken

Dankzij de gasinfrastructuur kunnen voor verwarming, mobiliteit en warmtevraag in de industrie vandaag al grote stappen worden gezet om onmiddellijk de CO<sub>2</sub>-uitstoot en de luchtvervuiling in te perken. Overschakelen op aardgas verlaagt namelijk in belangrijke mate de lokale uitstoot van fijnstof en andere luchtvervuilende stoffen zoals stikstofoxides en ook de CO<sub>2</sub>-uitstoot gaat naar omlaag. De CO<sub>2</sub>-uitstoot daalt nog verder naarmate meer groen gas in het gassysteem stroomt.

Voor **verwarming en warmtevraag in de industrie**: inzetten op efficiënte gastehnologie zoals condensatieketels, gaswarmtepompen, brandstofcellen of warmtekrachtkoppelingstechnologie op gas, die tegelijk warmte en elektriciteit produceert.

In **mobiliteit** vormen aardgasvoertuigen een mooie tandem met elektrische voertuigen. Ze zijn interessant voor langere afstanden omdat ze een ruime autonomie hebben en maken dankzij hun prijsniveau schoner rijden toegankelijk voor een ruim publiek.

Specifiek voor de steden brengen bussen en utilitaire voertuigen op aardgas ook een onmiddellijk antwoord op de fijnstof-problematiek. En voor zwaar vrachtvervoer en schepen is vloeibaar aardgas (LNG en bio-LNG) een belangrijk alternatief om te verduurzamen.

Voor **zones waar er geen aardgasnet is**, heeft Fluxys Belgium oplossingen klaar met lokale infrastructuur om toch aardgas of groen gas te kunnen ontsluiten.



## 2. Inzetten op groen gas en innovatieve gastechnologieën

De energie van de toekomst moet koolstofneutraal zijn. Naast hernieuwbare bronnen zoals wind- en zonne-energie zal ook groen gas deel uitmaken van de duurzame energiemix. Groen gas kan biomethaan zijn, synthetisch gas of groene waterstof. Daarnaast is er ook het potentieel van zogenoemde blauwe waterstof als koolstofneutrale energiedrager: waterstof die wordt geproduceerd op basis van aardgas en waarbij de vrijgekomen CO<sub>2</sub> wordt afgevangen en hergebruikt of opgeslagen.

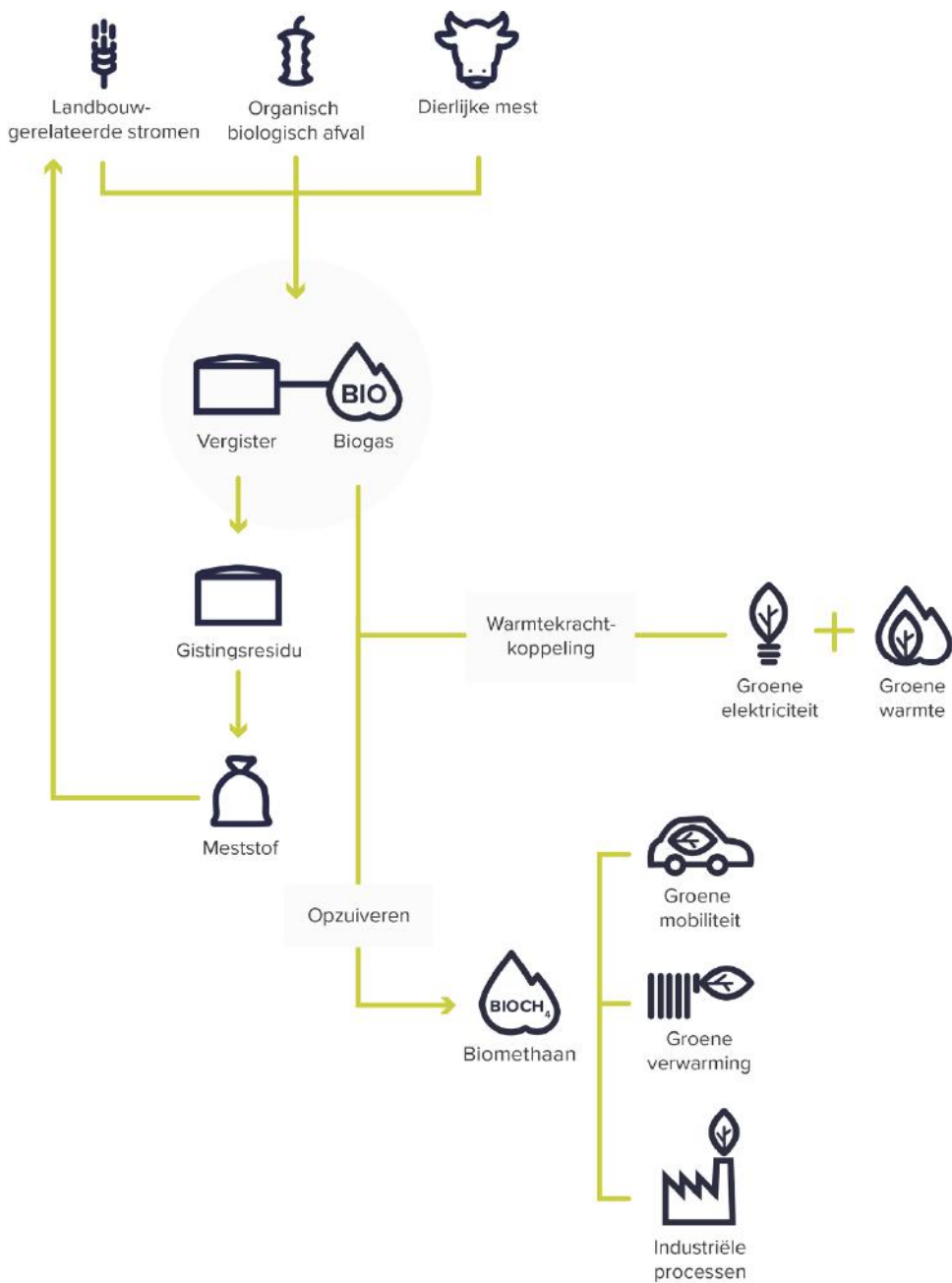
Gasinfrastructuur en innovatieve gastechnologieën zijn de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. Gasinfrastructuur zal ook een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO<sub>2</sub> af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag.



## Potentieel van biogas en biomethaan

Biogas is koolstofneutraal en wordt gewonnen uit organisch materiaal zoals slib, tuinafval, groente- en fruitresten en dierlijk afval zoals koeienmest. België telt vandaag een 200-tal installaties voor biogas dat lokaal wordt gebruikt om warmte en elektriciteit te produceren. Als biogas wordt opgezuiverd tot biomethaan kan het onbeperkt in het bestaande aardgassysteem worden vervoerd.

In vergelijking met onze buurlanden staat de productie van biomethaan in ons land nog in de kinderschoenen en het potentieel ervan moet verder worden ontwikkeld. Daarnaast kan biomethaan ook ruim worden ingevoerd: het gasnet van Fluxys Belgium is immers optimaal geïnterconnecteerd met alle buurlanden. Om het grensoverschrijdend verkeer van biomethaan te stimuleren, is het aangewezen dat een internationaal systeem van garanties van oorsprong tot ontwikkeling komt.



Meer over de ontwikkeling van de biomethaanmarkt in België in 'Klimaatneutraal in 2050: vooruitgaan met de energietransitie' op p. 60.

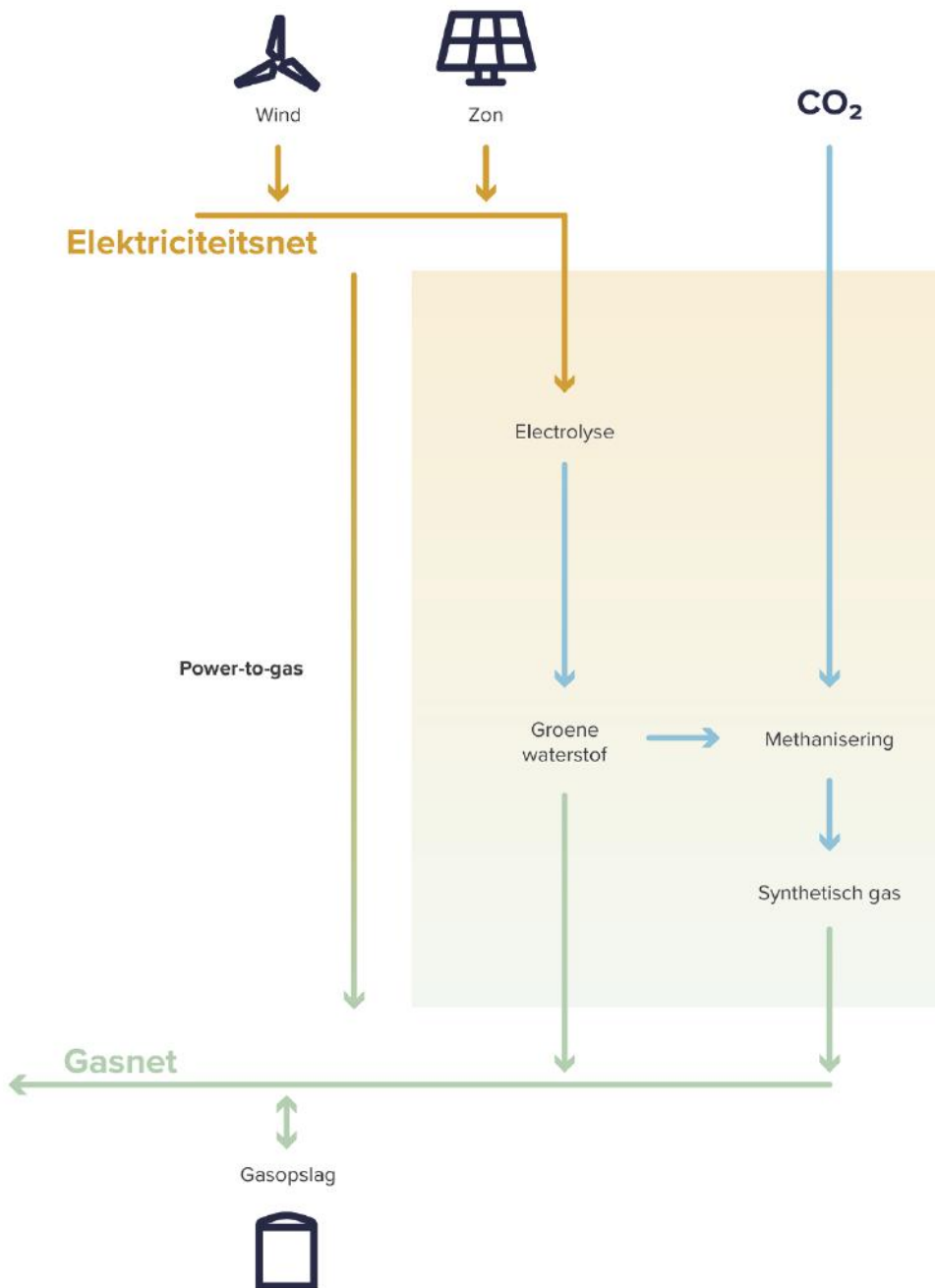
## Power-to-gas: vitale link tussen de gas- en elektriciteitssystemen

Soms staat er veel wind of schijnt de zon hevig maar is de vraag niet groot genoeg om de geproduceerde groene stroom op te vangen. Naarmate de wind- en zonnecapaciteit toeneemt, stijgt het risico op stroomoverschotten en onevenwichten in het elektriciteitssysteem. Als er in periodes van veel zon en wind te weinig vraag is, dan is er met de technologie van vandaag namelijk geen efficiënte manier om het surplus op te slaan. Met power-to-gas technologie kunnen die overschotten wel worden opvangen: ze zet elektriciteit om in groen gas dat in het gassysteem kan vervoerd en opgeslagen worden.

Groen gas uit power-to-gas kan groene waterstof of synthetisch gas zijn. Via elektrolyse wordt groene stroom omgezet in groene waterstof die op verschillende manieren kan bijdragen tot de energietransitie. Het kan dienen als energie voor industriële processen die warmte met hoge temperaturen nodig hebben en ook als duurzame grondstof in de chemische industrie. Voorts kan groene waterstof een belangrijke energiedrager worden om het wegverkeer te verduurzamen.

Door groene waterstof te combineren met opgevangen CO<sub>2</sub> ontstaat synthetisch gas en wordt CO<sub>2</sub> circulair hergebruikt. Synthetisch gas heeft het voordeel dat het onbeperkt in het bestaande gassysteem kan worden gemengd met aardgas. Bij groene waterstof is dat beperkt. Voor het vervoer van waterstof kunnen aparte gedeeltes van het leidingennet worden ingezet.

Power-to-gas is met andere woorden een vitale schakel in het benutten van de complementariteit tussen de gas- en elektriciteitssystemen: het gebruikt groene stroom die anders verloren gaat, biedt een oplossing voor de nood aan elektriciteitsopslag en is een middel om het energiesysteem in balans te houden.



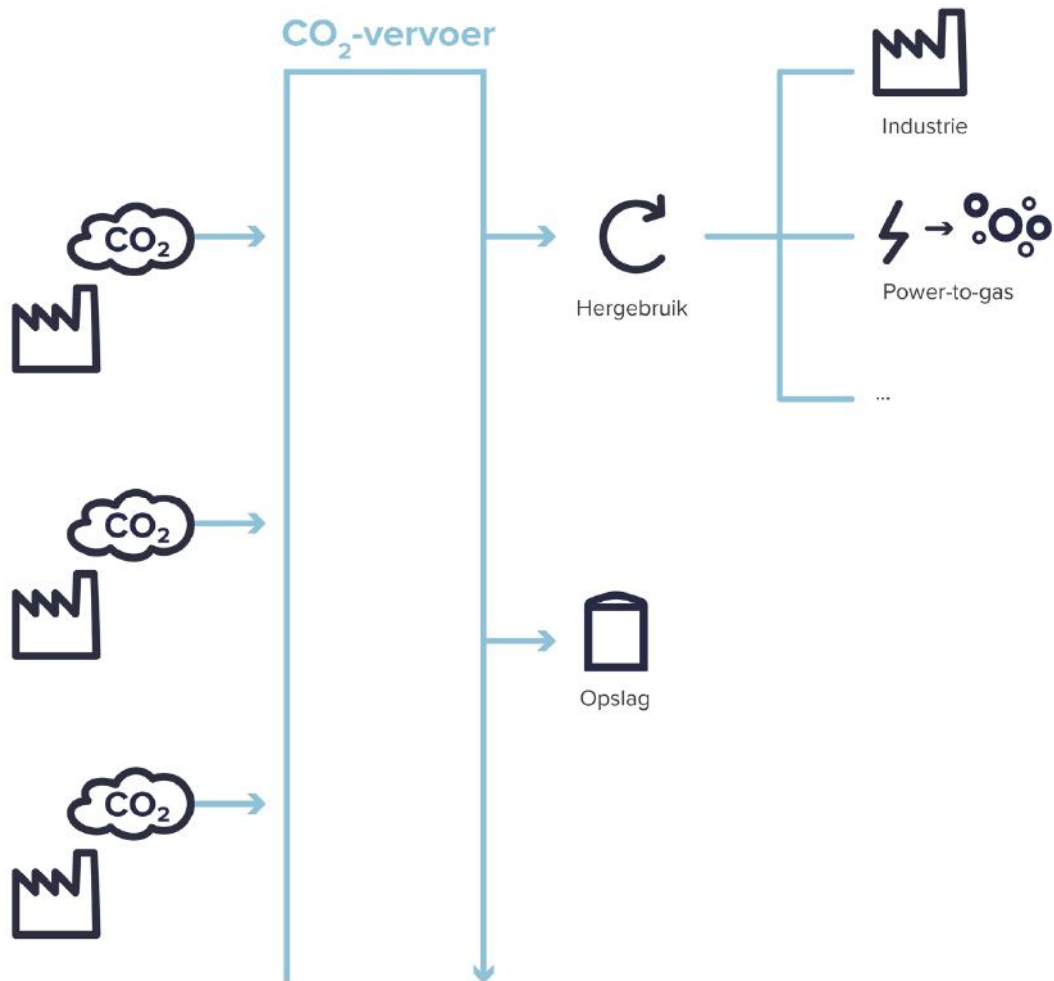
Meer over de ontwikkeling van de waterstofmarkt in België in 'Klimaatneutraal in 2050: vooruitgaan met de energietransitie' op p. 63.

## Opvang en hergebruik/opslag van CO<sub>2</sub>

Het jongste klimaatrapport van de Verenigde Naties brengt duidelijk naar voor dat technologieën voor CO<sub>2</sub>-opvang nodig zullen zijn om de CO<sub>2</sub>-uitstoot afdoende in te perken. Sommige industriële sectoren, bijvoorbeeld, hebben proceswarmte op hoge temperatuur nodig die niet met elektriciteit kan worden opgewekt of hebben processen waarbij CO<sub>2</sub> vrijkomt.

Opgevangen CO<sub>2</sub> kan worden hergebruikt in producten zoals polymeren of staal en wereldwijd gebeurt er veel onderzoek naar andere manieren van CO<sub>2</sub>-hergebruik. De hoeveelheden opgevangen CO<sub>2</sub> die niet voor hergebruik in aanmerking komen moeten opgeslagen worden, bijvoorbeeld in lege gas- of olievelden.

Gasinfrastructuur zal een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO<sub>2</sub> af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag.



Meer over de ontwikkeling van de opvang en hergebruik/opslag van CO<sub>2</sub> in België in 'Klimaatneutraal in 2050: vooruitgaan met de energietransitie' op p. 64.





# Fluxys Belgium in het kort

## Onafhankelijk gasinfrastructuurbedrijf

### Volledig ontvlecht

Fluxys Belgium is een gasinfrastructuurbedrijf en heeft als onafhankelijke onderneming geen belangen in de productie of de verkoop van energie. De Belgische federale energieregulator heeft Fluxys Belgium in dat verband gecertificeerd als vervoersnetbeheerder die werkt volgens het model van volledige ontvlechting in overeenstemming met het Europese derde pakket van regelgevende maatregelen voor de gasmarkt. De onderneming steunt op 90 jaar ervaring in zijn metier van ontwikkeling, financiering, bouw, exploitatie en onderhoud van gasinfrastructuur.

### Actief in het midstream-segment

Fluxys Belgium is actief in het zogenoemde midstream-segment van de aardgasketen, het segment van het vervoer van aardgas per pijpleiding op hoge druk, de opslag van aardgas en de overslag van vloeibaar aardgas (LNG). We vormen de schakel tussen:

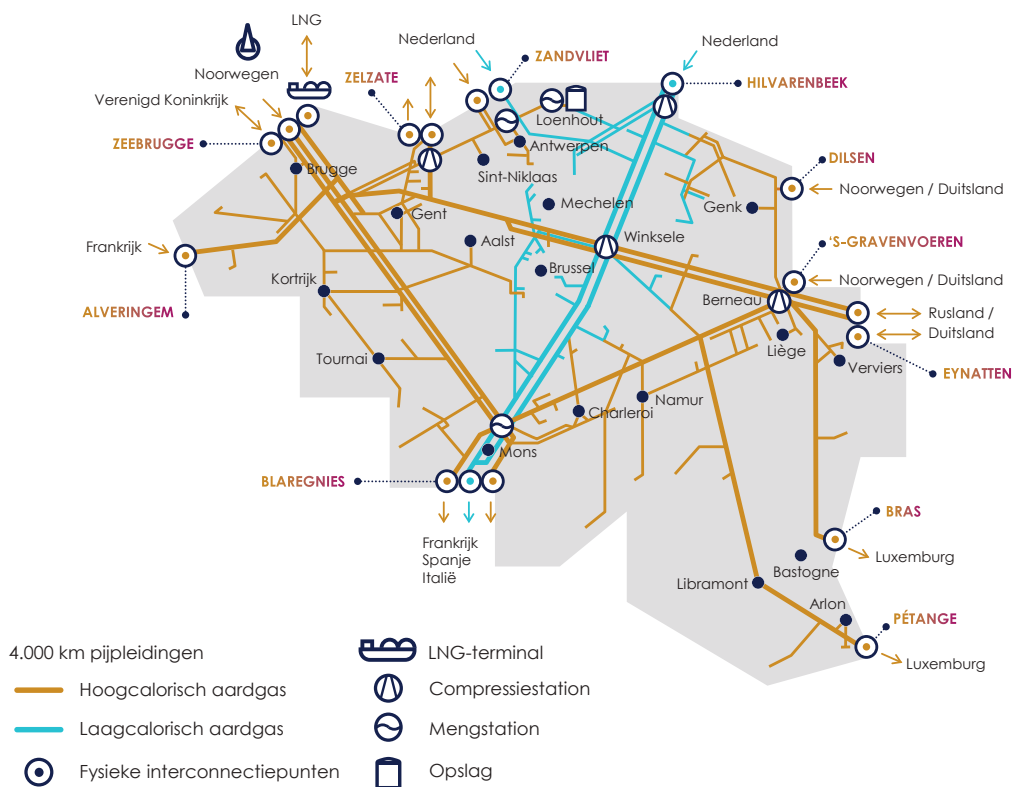
- enerzijds aardgasproducenten die over heel de wereld actief zijn in de exploratie en winning van aardgas en de productie van vloeibaar aardgas (LNG), groothandelaars en traders van aardgas,
- anderzijds leveranciers die aardgas verkopen aan eindverbruikers en de distributienetbeheerders, die het aardgas op lage druk tot bij de huishoudens en de KMO's brengen.



## Klaar voor de energiedragers van de toekomst

Gasinfrastructuur en innovatieve gastechnologieën zijn de instrumenten om progressief meer en meer groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron voor de bedrijven en de gezinnen te ontsluiten. Fluxys Belgium onderzoekt in dat kader de modaliteiten voor de instroom van nieuwe energiedragers zoals biomethaan en waterstof in zijn infrastructuur.

## Infrastructuur in België



De onderneming is in België eigenaar en beheerder van 4.000 km aardgasvervoersleidingen en bijbehorende infrastructuur, alsook van de ondergrondse opslaginstallatie in Loenhout waar aardgas meer dan een kilometer diep wordt opgeslagen in watervoerende lagen. Fluxys LNG (100% dochteronderneming van Fluxys Belgium) is eigenaar en beheerder van de terminal voor vloeibaar aardgas (LNG) in Zeebrugge.

# Bedrijfsmodel: gereguleerde capaciteitsverkoop

## Gereguleerde activiteiten

Fluxys Belgium haalt bijna 98% van zijn bedrijfsopbrengsten uit de verkoop van capaciteit en aanverwante diensten in zijn infrastructuur voor het vervoer en de opslag van aardgas en de terminalling van vloeibaar aardgas (LNG).

Aardgasvervoer, aardgasopslag en LNG-terminalling zijn gereguleerde activiteiten en staan onder toezicht van de Belgische federale energieregulator CREG. Een en ander betekent dat onder meer de tarieven, de standaardcontracten en de dienstenpakketten vorm krijgen in een formeel goedkeuringsproces met de CREG.

Het regulatorisch kader in België voorziet in een systeem van omzetregulering. Dat betekent dat de toegelaten bedrijfsopbrengsten geplafonneerd zijn op een niveau waarmee de onderneming haar kosten kan dekken: de operationele kosten die door de CREG worden gecontroleerd, de afschrijvingen, de financiële kosten en een vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal. Het resultaat wordt bepaald door verschillende regulatorische parameters, waaronder het geïnvesteerd eigen vermogen, de financiële structuur en de rentevoeten van lineaire obligaties op 10 jaar die hoofdzakelijk worden uitgegeven door de Belgische overheid (zie ook 'Wettelijk en regulerend kader', p. 167).

## Infrastructuur in belangrijke mate in concurrentie

In de vervoersactiviteit vertegenwoordigt de verkochte capaciteit voor vervoer van grens tot grens circa 60% van de inkomsten. Voor die activiteit werkt Fluxys Belgium in concurrentie met de vervoersnetbeheerders in andere Noordwest-Europese landen die capaciteit van grens tot grens aanbieden. De overige 40% van de inkomsten in vervoer is afkomstig van de verkoop van capaciteit voor de levering van aardgas op de Belgische markt. In die activiteit heeft de onderneming een natuurlijk monopolie.



Ook opslag en LNG-terminalling zijn concurrentiële activiteiten. Zo concurreert de opslagsite in Loenhout met andere opslagsites en de gashandelsplaatsen in Noordwest-Europa. De LNG-terminal in Zeebrugge, op zijn beurt, staat in concurrentie met andere terminals.

## **Drie kernactiviteiten**

### **Vervoersdiensten**

Klanten kunnen bij Fluxys Belgium leidingcapaciteit kopen om aardgas tot bij de distributienetbeheerders, elektriciteitscentrales en grote industriële afnemers in België te vervoeren of om het aardgas tot aan een grenspunt te brengen voor verder vervoer naar andere eindverbruikersmarkten in Europa. Daarnaast bieden we gashandelsdiensten aan die het klanten mogelijk maken om gas te kopen en te verkopen op de Belgische gashandelsplaats ZTP.

### **Opslag**

Fluxys Belgium biedt opslagproducten aan zodat klanten volgens behoefte flexibel buffercapaciteit kunnen gebruiken voor de continue bevoorrading van eindverbruikers of voor hun activiteit op de gashandelsplaatsen.

### **Terminalling van vloeibaar aardgas (LNG)**

Op de terminal in Zeebrugge verkopen we capaciteit om LNG-schepen te lossen of te laden, LNG in opslag te houden en het te hervergassen voor verder vervoer in het net. Klanten kunnen ook LNG overslaan tussen twee schepen. Nog een mogelijkheid is LNG-tankwagens of LNG-containers laden. Die ladingen dienen om lokale netten of industriële sites in Europa te bevoorraden die niet via pijpleidingen worden ontsloten, om tankstations te bevoorraden voor vrachtwagens die LNG als brandstof gebruiken of om schepen te bevoorraden die op LNG varen.

# Draaischijf voor internationale aardgasstromen

## Optimaal verbonden



Het Belgische net is uitstekend verbonden met alle bronnen die voor de Europese markt beschikbaar zijn en klanten kunnen alle richtingen uit met LNG dat ze per schip binnenbrengen of aardgas dat ze via pijpleiding aanvoeren: naar Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg. Bovendien kan vanuit Zeebrugge LNG via schip of met tankwagens een nieuwe bestemming krijgen in Europa of in de wereld.

## Competitieve prijzen

Een optimaal investeringsbeleid, een scherp oog voor kostenefficiëntie en de vinger aan de pols voor de diensten die klanten willen: met die gecombineerde aanpak bieden we onze klanten een geheel van kwaliteitsdiensten op maat van de marktvrage en tegen competitieve prijzen. Zo liggen onze vervoerstarieven bijzonder gunstig in vergelijking met de buurlanden.

# Bedrijf van de Fluxys-groep



## Onze waarden

**Klantgedrevenheid** - We volgen de omgeving op de voet en hebben oor voor de behoeften van onze klanten. Die aanpak vormt de drijvende kracht om de resultaten te bereiken die we voor ogen hebben.

**Cohesie** - Samenwerking en teamgeest zijn voor ons de sleutel om gezamenlijk de vooropgestelde resultaten te bereiken.

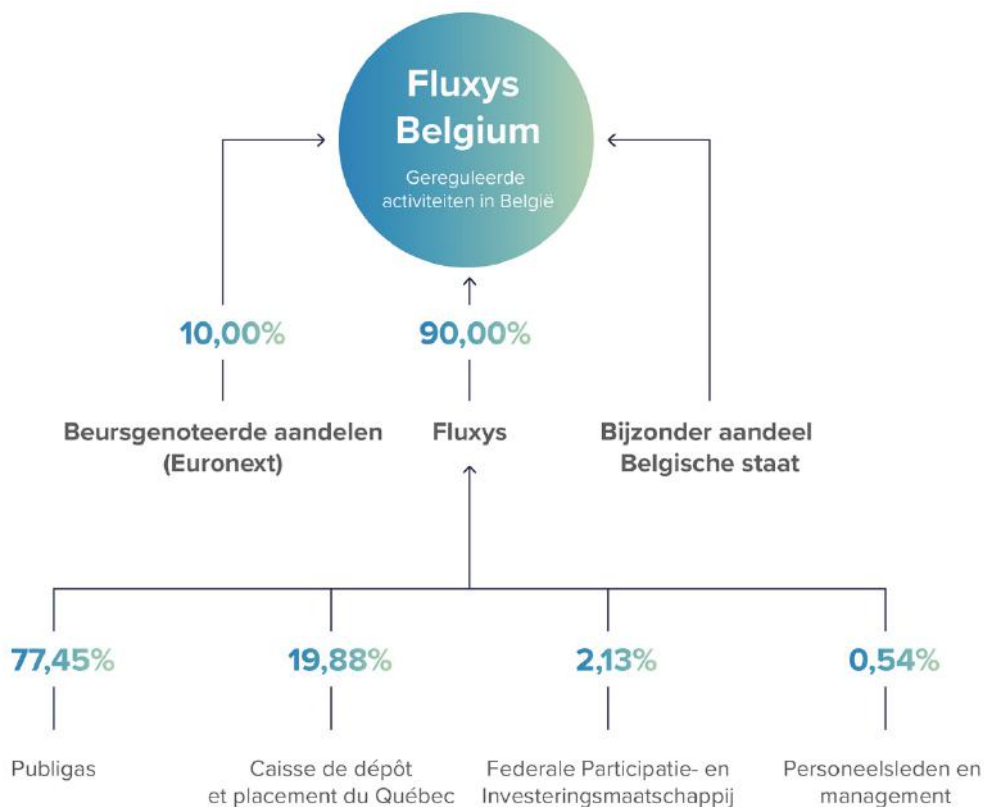
**Professionalisme en commitment** – We engageren ons om onze resultaten te bereiken met een efficiënte aanpak die de beste praktijken als richtsnoer neemt in alles wat we ondernemen. We ontwikkelen systematisch onze expertise en zoeken telkens opnieuw creatieve en kostenverantwoorde oplossingen.

**Veiligheid en milieu** - Samen geven we prioriteit aan de veiligheid van onze installaties omdat we verantwoordelijk zijn voor het transport van een energie die risico's inhoudt. In dezelfde geest van duurzaamheid waken we over het welzijn op het werk en streven we naar een zo laag mogelijke impact van onze activiteiten op het milieu.

**Goed nabuurschap** - We hebben een activiteit van algemeen economisch belang die een geheel moet vormen met de omgeving. In een open dialoog streven we naar een goede verstandhouding met al wie betrokken is bij de bouw en de exploitatie van onze installaties.



## Onze aandeelhouders op 25 maart 2020



**Fluxys Belgium** is een naamloze vennootschap en maakt deel uit van de Fluxys-groep:

- Fluxys is 90% aandeelhouder van de onderneming.
- 16,71% van de aandelen noteert op Euronext. Van de beursgenoteerde aandelen is 6,71% in handen van Fluxys.
- Het bijzondere aandeel van de Belgische staat geeft de federale overheid een specifiek recht in het geval dat Fluxys Belgium zou overwegen om strategische infrastructuur te verkopen waarvan de minister van oordeel is dat de verrichting de nationale belangen op energiegebied schaadt. De Belgische staat is vertegenwoordigd door de federale minister van Energie.

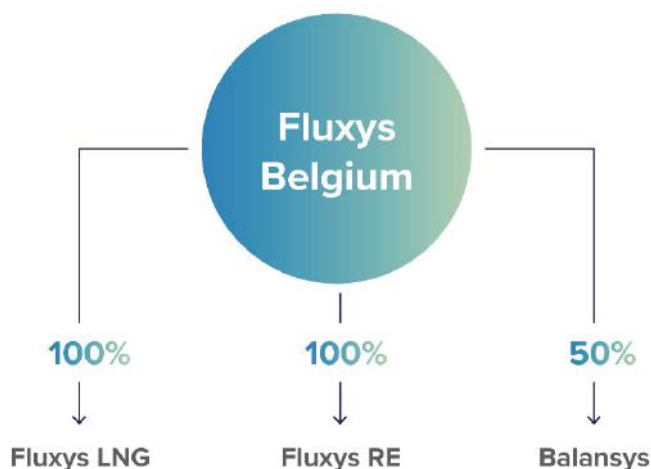


Het aandeelhouderschap van **Fluxys** is als volgt samengesteld:

- **Publigas** beheert de belangen van de Belgische gemeenten in Fluxys.
- **Caisse de dépôt et placement du Québec** is een financiële instelling die fondsen beheert van voornamelijk pensioenstelsels en publieke en private verzekeringen in Canada (Québec). La Caisse heeft in de sectoren aardgasvervoer en infrastructuur aanzienlijke ervaring opgebouwd via zijn deelnemingen in aardgasvervoers- en distributieondernemingen in de Verenigde Staten, Canada en Europa.
- De **Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM)** is een federale Belgische holding die werd opgericht om voor rekening van de Belgische staat deelnemingen te beheren in publieke en private bedrijven die een strategisch economisch belang hebben voor België.
- Sinds 2012 kregen de **personeelsleden en het management van de Fluxys-groep** verschillende keren de kans om aandeelhouder van Fluxys te worden.



## Onze dochterondernemingen



**Fluxys LNG** (geconsolideerde dochteronderneming - 100% deelneming Fluxys Belgium). Fluxys LNG is eigenaar en beheerder van de LNG-terminal in Zeebrugge en commercialiseert terminallingcapaciteit en aanverwante diensten.

**Flux Re** (geconsolideerde dochteronderneming - 100% deelneming Fluxys Belgium). Flux Re is een herverzekeringsmaatschappij naar Luxemburgs recht.

**Balansys** (deelneming geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode – deelneming Fluxys Belgium 50%). In het kader van de integratie van de Belgische en Luxemburgse gasmarkt in 2015 hebben Fluxys Belgium en de Luxemburgse vervoersnetbeheerder Creos Luxembourg de vennootschap Balansys opgericht, een joint venture waarin Fluxys Belgium en Creos Luxembourg elk 50% aanhouden. Balansys wordt in 2020 de operator die instaat voor de balanceringsactiviteiten op de geïntegreerde Belgische en Luxemburgse gasmarkt.

# Samenstelling van de bestuursorganen op 25 maart 2020

## Raad van bestuur

- Daniël Termont, voorzitter van de raad van bestuur en ondervoorzitter van het strategisch comité
- Claude Grégoire, ondervoorzitter van de raad van bestuur en voorzitter van het strategisch comité
- Jos Ansoms
- Laurence Bovy\*
- Sabine Colson\*, voorzitter van het corporate governance comité
- Patrick Côté
- Valentine Delwart\*
- Sandra Gobert\*
- Andries Gryffroy
- Luc Hujoel, voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité
- Ludo Kelchtermans, voorzitter van het auditcomité
- Roberte Kesteman\*
- Anne Leclercq\*
- Renaud Moens
- Walter Nonneman\*
- Josly Piette
- Koen Van den Heuvel
- Geert Versnick
- Sandra Wauters\*
- Luc Zabeau
- François Fontaine, vertegenwoordiger van de federale regering met raadgevende stem
- Pascal De Buck, voorzitter van het directiecomité en CEO, genodigde met raadgevende stem

Het secretariaat van de raad van bestuur wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

\*Onafhankelijk bestuurder in de zin van de gaswet.



## Strategisch comité

- Claude Grégoire, voorzitter
- Daniël Termont, ondervoorzitter
- Jos Ansoms
- Patrick Côté
- Valentine Delwart
- Luc Hujoel
- Walter Nonneman
- Koen Van den Heuvel
- Sandra Wauters
- Andries Gryffroy, waarnemer met raadgevende stem
- François Fontaine, vertegenwoordiger van de federale regering met raadgevende stem
- Pascal De Buck, voorzitter van het directiecomité en CEO, genodigde met raadgevende stem

Het secretariaat van het strategisch comité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## Auditcomité

- Ludo Kelchtermans, voorzitter
- Laurence Bovy
- Sabine Colson
- Patrick Côté
- Anne Leclercq
- Renaud Moens
- Sandra Wauters

Het secretariaat van het auditcomité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## Corporate governance comité

- Sabine Colson, voorzitter
- Valentine Delwart
- Sandra Gobert
- Roberte Kesteman
- Anne Leclercq
- Josly Piette
- Luc Zabeau

Het secretariaat van het corporate governance comité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## Benoemings- en vergoedingscomité

- Luc Hujoel, voorzitter
- Laurence Bovy
- Valentine Delwart
- Roberte Kesteman
- Walter Nonneman
- Koen Van den Heuvel
- Geert Versnick

Het secretariaat van het benoemings- en vergoedingscomité wordt verzorgd door Anne Vander Schueren, Director Human Resources.



## Directiecomité

De operationele leiding van de onderneming, inclusief het dagelijks bestuur en de vertegenwoordiging ervan ten aanzien van derden, is toevertrouwd aan het directiecomité, dat als volgt is samengesteld:

- Pascal De Buck, voorzitter van het directiecomité en Chief Executive Officer
- Arno Bûx, lid van het directiecomité en Chief Commercial Officer
- Christian Leclercq, lid van het directiecomité en Chief Financial Officer
- Peter Verhaeghe, lid van het directiecomité en Chief Technical Officer

Het directiecomité wordt bijgestaan door de hieronder vermelde directieleden.

Samen vormen ze het executive committee:

- Leentje Vanhamme, Director Commercial Regulated
- Ben De Waele, Director Installations & Grid
- Gérard Kimus, Director Planning & ICT
- Anne Vander Schueren, Director Human Resources
- Rafael Van Elst, Director Construction, Engineering & Gas Flow
- Yves Vercammen, Director Transformation Projects

Het secretariaat wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.







# Maatschappelijk verantwoord ondernemen: waar ligt onze focus?

De activiteiten van Fluxys Belgium zijn activiteiten van algemeen economisch belang en we willen een verantwoordelijke onderneming zijn in de uitoefening ervan. Daarom voert Fluxys Belgium een actief duurzaamheidsbeleid rond drie pijlers.

We engageren ons voor een koolstofneutraal energiesysteem horizon 2050

We zorgen voor veilige, betrouwbare en betaalbare gasinfrastructuur

We ontplooiën de kracht van onze medewerkers en zorgen voor veiligheid, gezondheid en welzijn op het werk



## Materialiteitsanalyse

De rapportering in dit jaarverslag integreert de niet-financiële informatie in lijn met de standaarden van het Global Reporting Initiative<sup>1</sup> en geeft op die manier toelichting bij de thema's die voor de activiteiten van Fluxys Belgium van materieel belang zijn rekening houdend met de context en de waardeketen waarbinnen het bedrijf opereert en de belangen van zijn stakeholders.

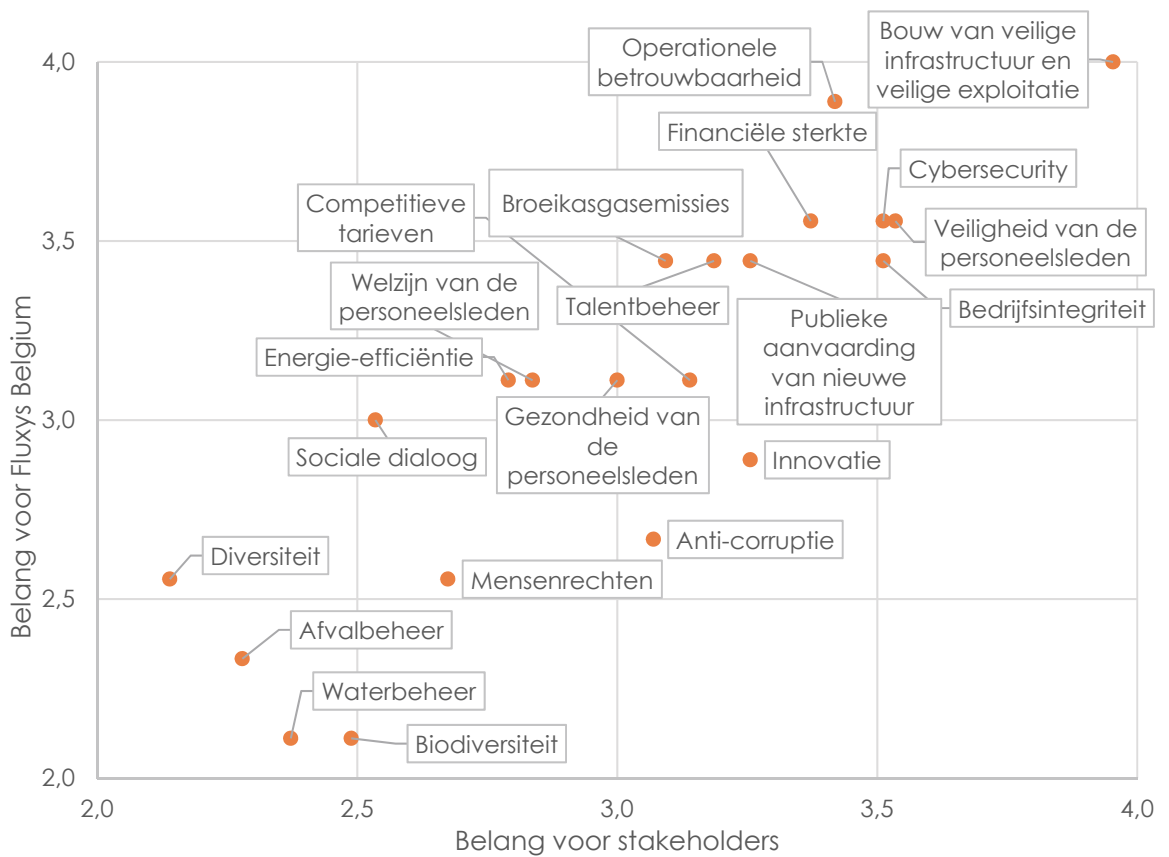


Materialiteitsmatrix: de niet-financiële onderwerpen van rapportering in dit jaarverslag (zie detail op de pagina hiernaast) bevinden zich in het kwadrant van de thema's die zowel voor Fluxys Belgium als zijn stakeholders van groot belang zijn

<sup>1</sup> Het Global Reporting Initiative (GRI) reikt een algemeen aanvaard systeem voor duurzaamheidsverslaggeving aan. Het systeem omvat principes en indicatoren die organisaties kunnen gebruiken om op een uniforme en transparante manier te rapporteren over hun economische, ecologische en sociale prestaties.

Fluxys Belgium heeft in 2019 de stakeholders van het bedrijf geconsulteerd om hun mening te kennen over het belang van de rol en de impact van Fluxys Belgium in een aantal duurzaamheidsdomeinen. Daarnaast is ook het executive committee van de onderneming geconsulteerd. De materialiteitsmatrix toont het geconsolideerde resultaat van beide consultaties.

Uit de matrix blijkt dat veiligheid in ruime zin (zowel van de personeelsleden, de gasinfrastructuur als de ICT-omgeving), de operationele betrouwbaarheid, de bedrijfsintegriteit en de financiële sterkte van het bedrijf het meeste gewicht krijgen.



Materialiteitsmatrix: detail

# Stakeholders

## Medewerkers

De medewerkers verwachten vooral een goed werkgeverschap en een gezonde en veilige werkplaats.

Overleg met de medewerkers gebeurt voornamelijk via periodiek overleg in overlegplatformen zoals de ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk. Ook zorgt Fluxys Belgium voor een permanente informatie van zijn werknemers via het Intranet en een ruim aanbod aan opleidingen en ontwikkelingsmogelijkheden (zie 'De kracht van onze medewerkers ontplooiën' p. 123 en 'Werken aan welzijn op het werk' p. 139).

## Omwonenden

Goed nabuurschap is één van de waarden van Fluxys Belgium en onder omwonenden verstaan we diverse groepen stakeholders:

- de eigenaars en uitbaters van gronden waar onze installaties zijn aangelegd,
- de eigenaars en uitbaters van gronden in de nabijheid daarvan,
- de lokale overheden en de hulpdiensten van de steden en gemeenten waar onze installaties gelegen zijn of waar we werken uitvoeren.

Voor hen staan informatie, veiligheid en beperking van hinder centraal. Daarom voert Fluxys Belgium talrijke informatie- en sensibiliseringscampagnes en waken we op permanente basis over de veiligheid van onze installaties (zie 'Veilige infrastructuur bouwen en beheren' p. 99 en 'Goed nabuurschap' p. 107).

## Aandeelhouders

In de verschillende governance instanties pleegt Fluxys Belgium periodiek overleg met de vertegenwoordigers van zijn aandeelhouders over onder meer de strategie, de financiële prestaties, het risicobeheer en de veiligheid en betrouwbaarheid van het aardgasvervoer (zie 'Risicobeheer' p. 154 en 'Corporate Governance verklaring' p. 177).

## Klanten

De klanten van Fluxys Belgium zijn de gebruikers van het vervoersnet, de opslag in Loenhout en de LNG-terminal in Zeebrugge: producenten, groothandelaars, traders en leveranciers van gas die capaciteit in de infrastructuur van de onderneming kopen om hun aardgas de bestemming te geven die ze willen.

Een andere klantengroep zijn de distributienetbeheerders en de afnemers die rechtstreeks zijn aangesloten op het vervoersnet: industriële bedrijven en de elektriciteitscentrales op aardgas. Zij kopen in principe geen capaciteit bij Fluxys Belgium maar hebben een operationele band omwille van hun fysieke aansluiting op het vervoersnet.

Voor alle klanten is het van groot belang dat de capaciteit in de infrastructuur van Fluxys Belgium optimaal beschikbaar is en dat de tarieven competitief zijn (zie 'Operationeel robuust zijn' p. 75).

Fluxys Belgium houdt op permanente basis contact met zijn klanten via een ploeg klantenbeheerders. Daarnaast organiseert Fluxys Belgium voor iedere klantengroep jaarlijks een specifiek event om in te gaan op thema's die geregeld terugkomen in de dagelijkse contacten met de klantenbeheerders.

Bij de ontwikkeling van nieuwe diensten, nieuwe tariefvoorstellen of voorstellen tot aanpassing van contractuele documenten houdt Fluxys Belgium in overeenstemming met het regulatoire kader telkens een marktbevraging.



## Leveranciers

Met het oog op een hoge kwaliteitstandaard dienen bepaalde leveranciers bij Fluxys Belgium een kwalificatieprocedure te doorlopen voordat ze producten en diensten aan de onderneming kunnen leveren. De leveranciers worden onderverdeeld in drie categorieën :

- leveranciers van goederen zoals gas- en elektrische apparatuur, pijpleidingen, instrumentatie- en controleapparatuur, etc.
- leveranciers van diensten zoals IT, human resources, communicatie, engineering, etc.
- aannemers van werken, onder meer voor burgerlijke bouwkunde.

## Overheden en regulatoren

Dit zijn voornamelijk de Belgische en Europese overheden en regulatoren bevoegd voor energie (in al zijn aspecten) enerzijds, en de financiële regulatoren, zoals de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten, anderzijds.

De overheden en regulatoren bevoegd voor energie waken erover dat het aardgasvervoer in België op een veilige en betrouwbare manier gebeurt en dat de aardgasmarkt goed functioneert. Dat gebeurt via een transparante en periodieke dialoog tussen Fluxys Belgium en de verschillende relevante overheden.

Fluxys Belgium is ook beursgenoteerd en in dat kader verstrekt de onderneming periodieke informatie via publicaties, verslagen en kennisgevingen.

## Financiële instellingen

De financiële instellingen dragen bij tot de financiering van de activiteiten van Fluxys Belgium. Periodieke informatie en transparantie zijn hier essentieel.

# De pijlers van ons duurzaamheidsbeleid







# Klimaatneutraal in 2050: vooruitgaan met de energietransitie

Samen met de gebruikers van zijn infrastructuur en de distributienetbeheerders ontsluit Fluxys Belgium voor eindverbruikers in België en op de West-Europese markt een energiebron die dankzij zijn gunstige emissieprofiel belangrijke troeven heeft in de vermindering van broeikasgassen en emissies die schadelijk zijn voor de luchtkwaliteit.

Aardgas heeft bovendien een toenemende rol te spelen in de vervanging van meer belastende brandstoffen in diverse segmenten en de onderneming zet actief de schouders onder de ontwikkeling van de infrastructuur die daarvoor nodig is. Fluxys Belgium bereidt zich ook voor op de instroom van groen gas in zijn infrastructuur om zo verder gestalte te geven aan een koolstofarm energiesysteem.

Tegelijk streeft Fluxys Belgium ernaar om de klimaat- en milieu-impact van zijn eigen activiteiten zo veel mogelijk terug te dringen: we stellen ons als doel om in 2025 onze broeikasgasemissies met de helft te hebben verminderd vergeleken met 2017.



## Internationale samenwerking met Gas for Climate

Tegen 2050 moet de volledige economie broeikasgasvrij zijn om de doelstelling van het klimaatakkoord van Parijs te halen: de wereldwijde temperatuurstijging beperken tot onder de 2 graden Celsius. Fluxys Belgium is in die optiek lid van het Gas for Climate initiatief dat is opgericht om de rol van hernieuwbaar en emissieneutraal gas in het toekomstige energiesysteem te onderzoeken, te documenteren en de bijdrage ervan tot het behalen van onze klimaatdoelstellingen te kwantificeren.

Naast Fluxys Belgium maken acht andere Europese gastransportbedrijven deel uit van Gas for Climate (Enagás, Energinet, Gasunie, GRTgaz, Open Grid Europe, ONTRAS, Snam, en Terega) en twee organisaties die producenten van hernieuwbaar gas vertegenwoordigen (European Biogas Association en Consorzio Italiano Biogas).

Gas for Climate liet in 2018 een studie uitvoeren naar de toekomstige rol van gas in een energiesysteem met nul broeikasgasemissies. In 2019 werd de studie verdiept om in meer detail de industrie, het vervoer en andere verbruikssegmenten op te nemen en tevens om bijkomende mogelijkheden van koolstofarm gas in beschouwing te nemen. De studie toont aan dat het mogelijk is om met het verder opschalen van de productie van hernieuwbaar gas in 2050

**Momenteel onderzoekt Gas for Climate verschillende opschalingstrajecten voor hernieuwbare gassen en wat die trajecten inhouden voor de gasinfrastructuur. De opzet is om de analyse in de eerste helft van 2020 af te ronden. In het licht van de ambitieuze Green Deal van de Europese Unie zal de analyse concrete voorstellen doen over de manier waarop de gasinfrastructuur het best kan worden gebruikt als troef om op een snelle, efficiënte en duurzame manier koolstofvrij te worden tegen de laagst mogelijke prijs.**

een emissieneutraal gassysteem te creëren in de EU. Bovendien laat de studie zien dat de maatschappelijke kost van een scenario met hernieuwbaar gas meer dan 200 miljard euro per jaar lager ligt dan een scenario met een minimum-inzet van gas.

Gas for Climate onderzocht ook welke impact de opschaling van hernieuwbare gassen op de werkgelegenheid zou hebben. De studie komt uit op 600.000 à 850.000 directe banen die voortvloeien uit investeringen in installaties voor de productie van biomethaan en waterstof. Bovendien is het werkgelegenheid die uit zijn aard niet in aanmerking komt om op termijn gedelokaliseerd te worden.

## **Actieve stem in het Belgische energiedebat**

In 2019 organiseerde Fluxys de tweede editie van het Fluxys Forum, waar de stakeholders in de energiewereld van gedachte konden wisselen over oplossingen voor een duurzame en koolstofneutrale.

Elektriciteit dekt vandaag ruim 20% van de energie die de gezinnen en bedrijven in ons land verbruiken. Van die elektriciteit is een vijfde groene stroom en het zal nog heel wat inspanningen vergen om 100% groene stroom te bereiken.

Daarnaast is er de uitdaging om ook de overige 80% van het energieverbruik helemaal te vergroenen. Elektrificatie heeft immers zijn beperkingen en naast groene stroom is er ook nood aan een grote hoeveelheid bijkomende groene energie in de vorm van molecules.

Daarom hebben we voor de transitie naar een koolstofneutraal energiesysteem gasinfrastructuur nodig: vandaag voor aardgas, dat in de bestaande energiemix een gunstig emissieprofiel heeft, en morgen voor groen gas en het vervoer van CO<sub>2</sub>. Tegelijk zorgt de gasinfrastructuur ervoor dat het energiesysteem in zijn geheel voldoende vermogen, opslag en flexibiliteit biedt om te beantwoorden aan de noden van de energievraag van de toekomst.



Vanuit die visie heeft de onderneming drie krachtlijnen voor het toekomstige energiebeleid naar voren geschoven:

- de complementariteit tussen het gas- en elektriciteitssysteem ten volle benutten,
- de meest vervuilende fossiele brandstoffen vervangen door gas en elektriciteit,
- en een regulatorisch kader scheppen waarin groen gas en innovatieve technologieën ten volle in onze infrastructuur kunnen worden geïntegreerd.

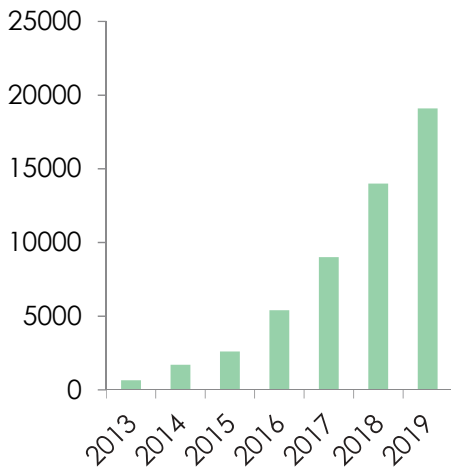
### **The Shift: innovatieve oplossingen uitwerken**

**Fluxys Belgium maakt sinds 2019 deel uit van vzw The Shift, het Belgische verzamelpunt voor duurzaamheid dat een kleine 3.400 mensen bij meer dan 410 bedrijven, NGO's, academische instellingen en overheidsdepartementen verbindt. Samen met zijn leden en partnerorganisaties wil The Shift innovatieve oplossingen uitwerken rond de grootste uitdagingen voor ons leefmilieu, onze maatschappij en onze economie. De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties vormen daarbij de leidraad.**

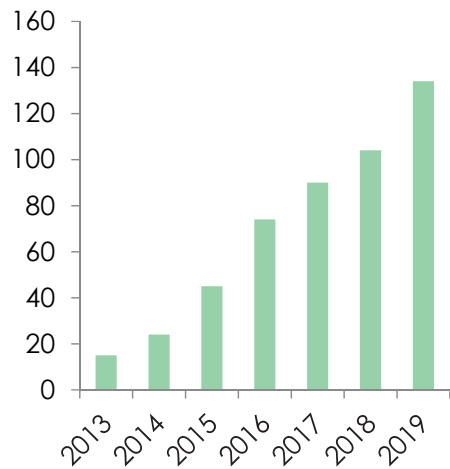
## **Aardgas als brandstof voor vervoer ontwikkelen**

Aardgas heeft een gunstig emissieprofiel en is daardoor een belangrijke alternatieve brandstof in het segment van het vervoer. Overschakelen naar aardgas brengt overigens niet alleen een onmiddellijke daling van de lokale koolstofuitstoot mee. Het zorgt ook voor een onmiddellijke vermindering van de impact op de luchtkwaliteit en de gezondheid: de uitstoot van stikstofoxides ligt tot 90% lager en de emissies van zwavel en fijn stof zijn verwaarloosbaar.

Fluxys Belgium en de Fluxys-groep zijn op diverse fronten aan de slag om aardgas, biomethaan en in een latere fase waterstof als brandstof voor vervoer te promoten. Voor personenwagens, bussen en utilitaire voertuigen gaat het vandaag om gecompriemd aardgas in gasvorm (CNG). Vloeibaar aardgas (LNG) is dan weer de aangewezen oplossing voor schepen en voor vrachtvervoer over lange afstanden.



Aantal CNG-voertuigen



Aantal CNG-tankstations

In 2019 is het aantal CNG-aangedreven voertuigen in België met bijna 40% toegenomen, van 14.000 naar iets meer dan 19.000. Ongeveer 30 CNG-tankstations werden in gebruik genomen, wat hun totale aantal in België op 134 brengt. Een dertigtal CNG-tankstations zit in de projectfase en zou in 2020 klaar moeten zijn. Eind 2019 telde België twaalf LNG-tankstations. Zes andere tankstations zaten in de projectfase.

Sinds 2017 kunnen LNG-aangedreven zeeschepen tanken via LNG-bunkerschepen dankzij de ingebruikneming van de tweede steiger op de LNG-terminal in Zeebrugge en van het LNG-bunkerschip ENGIE Zeebrugge. Dat schip, waarin moederbedrijf Fluxys partner is, heeft Zeebrugge als thuishaven.

Moederbedrijf Fluxys is ook actief in de haven van Antwerpen om samen met partners LNG ruimer te ontsluiten als brandstof. Zo wordt aan kaai 526/528 scheepsbunkering met LNG-tankwagens gefaciliteerd en naast de kaai bouwen G&V Energy Group en Rolande LNG (dochter van Titan LNG) een LNG-tankstation voor vrachtwagens. Moederbedrijf Fluxys en Titan LNG zullen de infrastructuur benutten om aan kaai 526/528 ook een permanent LNG-bunkerpunt aan te bieden. Voorts is samen met Titan LNG een ponton in aanbouw voor scheepsbunkering in de Antwerpse haven en regio. De bijkomende tank- en bunkeringfaciliteiten voor LNG gaan in de loop van 2020 in gebruik.

## **Ontwikkeling van de biomethaanmarkt**

### **Ontluikende markt**

De productie van biomethaan in België staat in vergelijking met de buurlanden nog in de kinderschoenen. Momenteel is de biomethaan-eenheid van de intercommunale IOK Afvalbeheer in de Kempen de enige productie-eenheid. In Wallonië gaat in Sombreffe een eerste installatie in gebruik in 2020 en er zijn enkele projecten in voorbereiding die mogelijk in 2021 bijkomende injectie van biomethaan in de aardgasnetten zullen meebrengen.

### **Belangrijk potentieel**

Valbiom onderzocht in 2019 voor de Belgische gasfederatie gas.be wat voor België de mogelijke bijdrage van biogas kan zijn en komt op een realistisch potentieel van 15,6 TWh per jaar. Dat komt overeen met ongeveer 8% van het huidige aardgasverbruik. Het inzetten van dat potentieel zou een jaarlijkse CO<sub>2</sub>-vermindering betekenen van 6 miljoen ton, circa 5% van de totale uitstoot.

Eenmaal opgezuiverd tot biomethaan, kan bijna 70% van het biogas worden geïnjecteerd in de distributienetten. Als biomethaan ook in het vervoersnet van Fluxys Belgium instroomt, kan dat aandeel van 70% verder naar omhoog.

Daarnaast kan biomethaan ook ruim worden ingevoerd: het gasnet van Fluxys Belgium is immers optimaal geïnterconnecteerd met alle buurlanden. Om het grensoverschrijdend verkeer van biomethaan te stimuleren, is het aangewezen dat een internationaal systeem van garanties van oorsprong tot ontwikkeling komt.



## Werken aan certificatiesystemen

Fluxys Belgium ondersteunt de ontwikkeling van de biomethaan-keten in België door actief mee te werken aan de nodige certificatiesystemen. Die vormen de basis om consumenten de mogelijkheid te bieden om groen gas zoals biomethaan te kopen. De ontwikkeling van zo'n vraagmarkt stimuleert op zijn beurt initiatieven in productie.

Fluxys Belgium werkte in 2018 samen met de gasfederatie gas.be en de distributienetbeheerders voor België een systeem van groengascertificaten uit: greengasregister.be. Op die manier kunnen consumenten groen gas kopen zoals

dat met groene stroom het geval is. Via het systeem is sinds eind 2019 in Brussel in een tankstation ook bio-CNG voor voertuigen beschikbaar.

In Vlaanderen is er sinds begin 2020 op initiatief van de overheid voor groen gas een afzonderlijk systeem van garanties van oorsprong actief. Fluxys Belgium is in dat kader aangesteld als productieregistrator. Producenten van groen gas in Vlaanderen moeten aan Fluxys Belgium het groene karakter van hun productie aantonen en de onderneming registreert ook de geproduceerde hoeveelheden voor de Vlaamse energieregulator VREG. De VREG kent met die gegevens garanties van oorsprong toe op basis waarvan het groen gas verhandeld kan worden.

In Wallonië geldt voor het gebruik van biomethaan in warmtekrachtkoppelinginstallaties een afzonderlijk systeem. De overige groengas-stromen worden gefaciliteerd via greengasregister.be.

### **Green Gas Platform effent het pad om de transporteur van de energie van morgen te worden**

**De transporteur van de energie van morgen worden is een basispijler in de strategie van Fluxys Belgium. Daarom hebben we in het bedrijf het Green Gas Platform in het leven geroepen. Het multidisciplinaire team fungeert als competentiecentrum en heeft als doel de ontwikkeling van de markten voor nieuwe energiedragers aan te duwen.**

**Het Green Gas Platform richt zich op technische kennisopbouw en onderzoekt onder andere de modaliteiten voor de instroom van nieuwe energiedragers zoals biomethaan en waterstof in de aardgasinfrastructuur. Het team spitst zich ook toe op de regulatoire aspecten en de economische randvoorwaarden die meespelen in ontwikkelende energiemarkten.**



## Ontwikkeling van de waterstofmarkt

Binnen de overkoepelende Fluxys-groep (Fluxys NV) wordt met een waaier van partners en in diverse projecten de krachten gebundeld om waterstof als koolstofneutrale energiedrager zijn plaats te doen vinden in het energiesysteem en het economische weefsel.

### Power-to-gas project met Eoly en Parkwind

De opzet van het groene energieproject Hyoffwind is om samen met Eoly (onderdeel van de Colruyt Group) en Parkwind in Zeebrugge een power-to-gas installatie bouwen om hernieuwbare elektriciteit via elektrolyse om te zetten in groene waterstof. Hyoffwind is opgezet als een installatie op industriële schaal (elektrolysecapaciteit van 25 MW elektriciteit) en zou de eerste installatie met een dergelijke capaciteit worden in België. Verwacht wordt dat in 2020 na de zomer de definitieve investeringsbeslissing kan worden genomen.

### Invoer van waterstof

Cruciaal in de levensvatbaarheid van een waterstofeconomie is het opwekken van voldoende hernieuwbare elektriciteit voor de productie van groene waterstof. Het potentieel in België voor de productie van hernieuwbare elektriciteit als bron van groene waterstof is echter beperkt. Daarom zal ook invoer van groene waterstof nodig zijn als de waterstofeconomie zich doorzet.

In Belgisch perspectief wordt binnen de overkoepelende Fluxys-groep samengewerkt met DEME, ENGIE, EXMAR, de haven van Antwerpen, de haven van Zeebrugge en WaterstofNet aan een gezamenlijke analyse van de volledige import- en transportketen van waterstof. Onderzocht wordt hoe en in de vorm van welke molecules groene waterstof als energiedrager het beste kan worden ingevoerd. De resultaten ervan zullen de brug vormen naar het opzetten van concrete projecten.



In Noordwest-Europees perspectief loopt rond waterstofvervoer een samenwerking met onder meer ENGIE, Gasunie, de haven van Antwerpen, Salzgitter en Waterstofnet. De opzet is om gedeelten van de bestaande aardgasinfrastructuur te hergebruiken tot een grensoverschrijdend leidingennet in België, Nederland, Duitsland en Frankrijk voor het vervoer van groene waterstof en zo verbindingen te leggen vanuit productie-eenheden nabij windparken op zee naar industriële verbruikscentra en havenregio's.

Specifiek voor België wordt in een eerste fase onderzocht welke verbindingen nodig zijn tussen de haven van Antwerpen, de North Sea Port havens en de haven van Zeebrugge.

## **Opvang, hergebruik en opslag van CO<sub>2</sub>**

Voor de industrie in de havens is de opvang, het hergebruik en de opslag van CO<sub>2</sub> een belangrijk middel in de strijd tegen de klimaatopwarming.

Moederbedrijf Fluxys werkt in die optiek samen met een aantal havens in België en Nederland.

Met de haven van Antwerpen werd in 2019 een voorstudie afgerond. In het verlengde daarvan sloten de haven van Antwerpen, Fluxys, Air Liquide, BASF, Borealis, INEOS, ExxonMobil en Total een samenwerkingsovereenkomst. De opzet bestaat erin om de technische haalbaarheid te onderzoeken van de nodige infrastructuur voor de opvang, het hergebruik en de opslag van CO<sub>2</sub>.

Uitgangspunt is dat de infrastructuur van het type 'open toegang' moet zijn en dus gebruikt kan worden door de gehele industriële havengemeenschap.

# Fluxys Belgium: 50% minder broeikasgasemissies in 2025

Fluxys Belgium heeft zich ertoe verbonden zijn uitstoot van broeikasgassen tegen 2025 met 50% te verlagen in vergelijking met het referentiejaar 2017 en heeft daarvoor een routeplan en een actieplan vastgelegd.

## Inspanningen om methaanemissies verder terug te dringen

De methaanverliezen in het netwerk van Fluxys Belgium bedragen ongeveer 0,02% van de vervoerde volumes. Dat percentage ligt lager dan de gemiddelde methaanverliezen op het Europese vervoersnet: in een studie uit 2018 van Marcogaz, de technische federatie van de Europese aardgasindustrie, worden die op 0,05% geraamd.

Om zijn ambitie voor 50% minder broeikasgassen waar te maken, heeft Fluxys Belgium een programma opgezet om de bronnen van methaanverliezen aan te pakken. Het programma volgt vier sporen.

- **Pneumatische emissies verminderen:** uitrustingen met een hogere uitstoot aanpassen of vervangen door uitrustingen die elektrisch of met perslucht worden aangestuurd.
- **Sluipende methaanemissies verminderen:** periodieke LDAR-campagnes (Leak Detection And Repair) stellen ons in staat om ongecontroleerde emissiebronnen op te sporen en die te herstellen of te optimaliseren.
- **Vermindering van emissies tijdens interventies op het net:** als dat mogelijk blijkt, wordt het aardgas dat men tijdens interventies gecontroleerd laat ontsnappen weer op druk gebracht en elders geïnjecteerd.
- **Andere sporen:** diverse studies verkennen momenteel nog andere sporen om methaanemissies terug te dringen.



## Inspanningen om de koolstofemissies verder te beperken

Sinds 2013 zet Fluxys op de LNG-terminal een Open Rack Vaporizer in om het LNG te hervergassen met de warmte van het zeewater, met positieve effecten voor het energieverbruik en voor de uitstoot van CO<sub>2</sub> en NO<sub>x</sub>.

Bij de balancering van het net en het aansturen van de gasstromen kiest Fluxys Belgium ervoor om zo min mogelijk gebruik te maken van zijn compressie-installaties.

Fluxys Belgium beschikt over CO<sub>2</sub>-emissierechten voor de vijf sites die zijn onderworpen aan de Europese richtlijn voor de handel in emissierechten. Ieder jaar wordt een interne audit georganiseerd en een emissiejaarrapport opgesteld. Het rapport wordt extern geauditeerd.

## Groen gas voor verwarming gebouwen maatschappelijke zetel en in Anderlecht

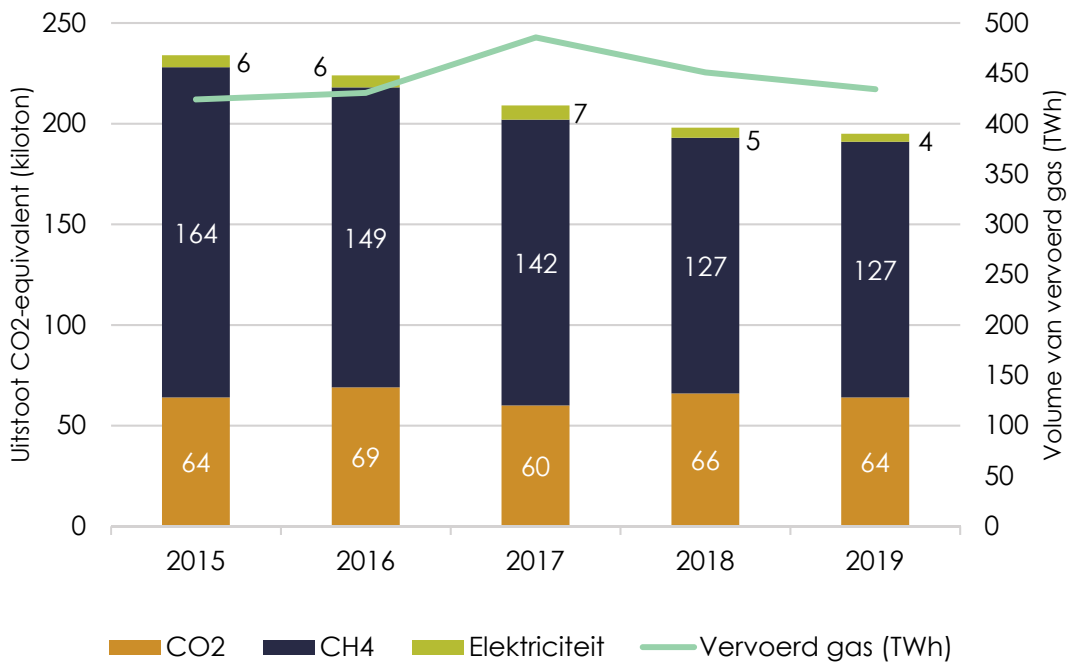
In 2019 heeft Fluxys Belgium groengascertificaten aangekocht bij de intercommunale IOK Beerse, momenteel de enige producent van biomethaan in België, voor de verwarming van de gebouwen van de maatschappelijke zetel en in Anderlecht.

## Broeikasgasemissies in 2019

De exploitatie van gasinfrastructuur (waarin ook het gebruik van gemotoriseerde voertuigen door het personeel vervat zit) resulteert in de rechtstreekse uitstoot van koolstofdioxide (CO<sub>2</sub>) en methaan (CH<sub>4</sub>). Het elektriciteitsverbruik van de onderneming vormt dan weer een indirecte bron van emissies.

### Vervoer

In 2019 is de uitstoot van broeikasgassen per vervoerde hoeveelheid aardgas met iets meer dan 2% gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Terwijl de vervoerde hoeveelheden met bijna 4% daalden, bleef de methaanuitstoot stabiel. Dat komt vooral door hogere methaanemissies tijdens interventies op het net (die in 2018 laag waren) en die maar gedeeltelijk konden worden gecompenseerd door andere initiatieven om methaanverliezen in te perken.



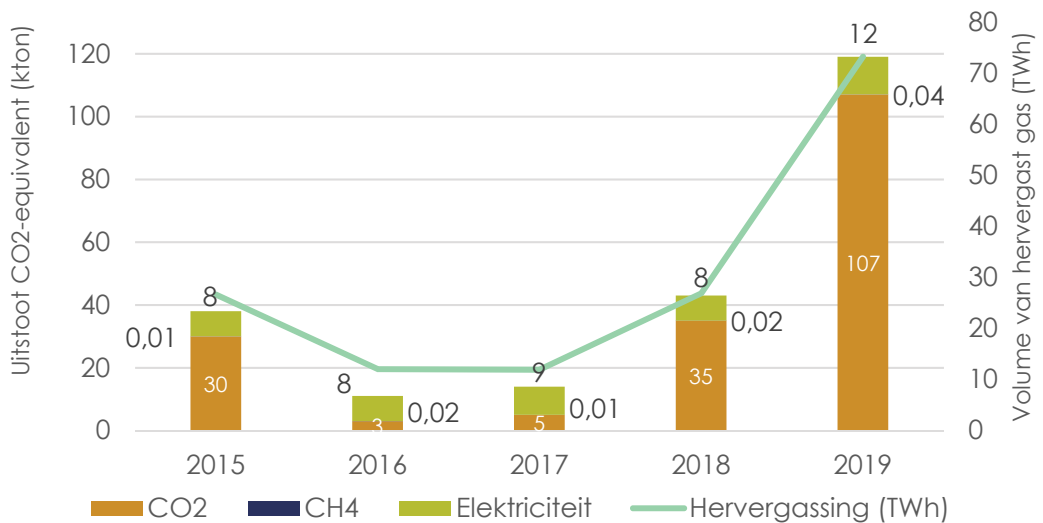
Vervoer: broeikasgasemissies



## LNG-terminalling

De broeikasgasemissies van de LNG-terminallingactiviteit namen toe in vergelijking met het jaar ervoor door de intense activiteit op de LNG-terminal in Zeebrugge. De conventionele hervergassingsinstallaties werden veel gebruikt, wat drie keer meer CO<sub>2</sub>-uitstoot met zich mee heeft gebracht.

Toch kon in 2019 dankzij het maximale gebruik van de Open Rack Vaporizer (ORV) – die de warmte van het zeewater gebruikt om LNG te hervergassen – de uitstoot van bijna 67.000 ton CO<sub>2</sub> worden vermeden. Wel is het zo dat de capaciteit van de ORV niet de volledige warmtebehoefte dekt als de hervergassingsvraag hoog ligt.



LNG-terminalling: broeikasgasemissies

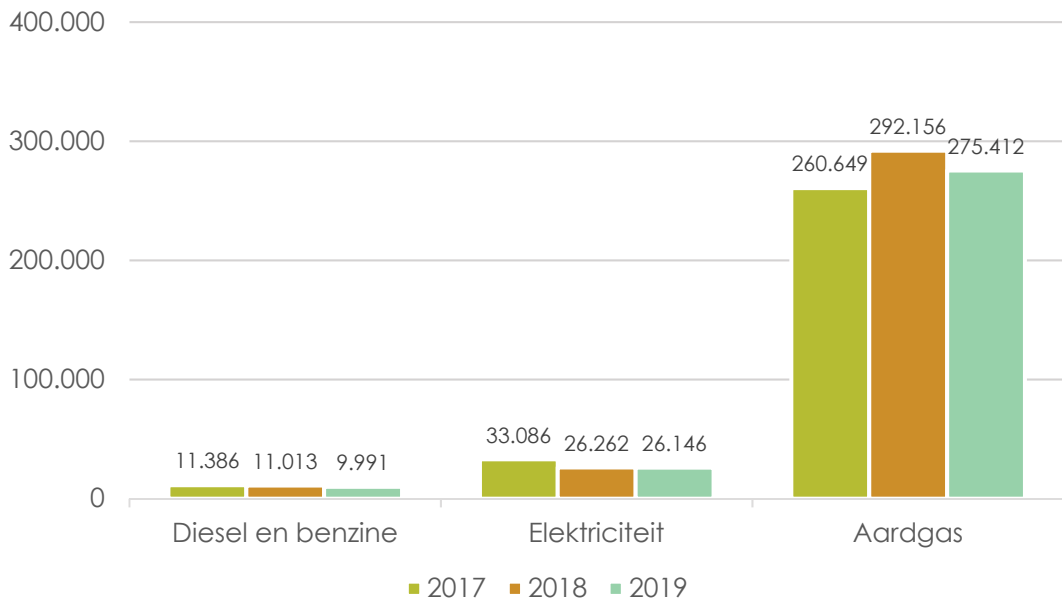
### Studie voor tweede ORV op de LNG-terminal

Om bij pieken van hervergassingsvraag de uitstoot van CO<sub>2</sub> op de LNG-terminal verder terug te dringen, loopt een studie voor de bouw van een tweede ORV . Daarnaast worden nog andere mogelijkheden verkend om CO<sub>2</sub>-emissies terug te dringen.

## Energie-efficiëntie

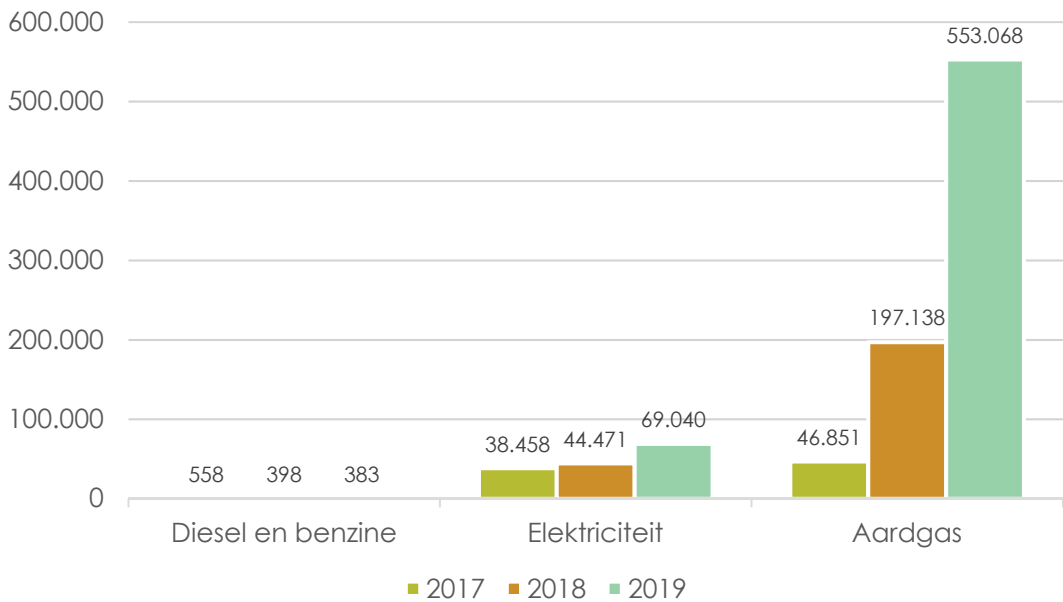
Voor zijn werking en zijn industriële processen verbruikt Fluxys Belgium aardgas, elektriciteit, diesel en benzine. Het aardgas- en elektriciteitsverbruik is in 2019 gestegen in vergelijking met 2018. Die stijging vloeit hoofdzakelijk voort uit de intense activiteit op de LNG-terminal in Zeebrugge. Daarvoor moesten de conventionele hervergassingsinstallaties en elektrische hogedrukpompen intensiever worden gebruikt. Ter herinnering: voor 1 MWh elektriciteit is 2,5 MWh primaire energie nodig.

## Vervoer



Vervoer: evolutie van het totale energieverbruik (MWh)

## LNG-terminalling



LNG-terminalling: evolutie van het totale energieverbruik (MWh)

## Andere milieumaatregelen

### Beperking van geluidshinder

Fluxys Belgium maakt gebruik van een aantal technieken om het geluidsniveau van de drukreducerstations, de compressiestations en andere installaties te beperken.

Bij de bouw van nieuwe infrastructuur wordt al vanaf de ontwerpfase veel aandacht besteed aan mogelijke geluidshinder.

Fluxys Belgium voert gerichte controleacties uit op zijn bestaande infrastructuur om mogelijke geluidshinder op te sporen. Is het geluidsniveau van de infrastructuur niet in overeenstemming met de omgeving ervan, dan voert Fluxys Belgium de nodige aanpassingen door.



## Behoud van ecosystemen

Fluxys Belgium waakt nauwgezet over het behoud van de ecosystemen in de gebieden waar infrastructuur wordt gebouwd. De impact van die infrastructuur op de ecosystemen wordt bestudeerd in de milieueffectenbeoordelingen (zie hieronder). Bij de aanleg van nieuwe leidingen zorgt Fluxys Belgium er altijd voor dat de omgeving zo weinig mogelijk wordt verstoord en dat de natuur na de aanleg volledig wordt hersteld of dat er wordt geïnvesteerd in natuurcompenserende maatregelen.

## Milieueffectenbeoordelingen

Bij elke vergunningsaanvraag voor de bouw en exploitatie van nieuwe installaties of de hernieuwing van de vergunning van bestaande installaties worden de effecten op het milieu beoordeeld. In een dergelijke milieustudie komt de potentiële impact van het project op diverse domeinen aan bod: emissies in de lucht, omgevingsgeluid, water en bodem, productie van afvalstoffen, ruimtelijke integratie, mobiliteit en biodiversiteit.

Als dat nodig blijkt, worden preventieve of milderende maatregelen getroffen, zoals:

- de uitvoeringsmethode aanpassen aan de werkomgeving, bijvoorbeeld door de techniek van de persing of de gestuurde boring te gebruiken, of door de werkstrook te vernauwen;
- de bovengrondse infrastructuur optimaal integreren in het landschap;
- rekening houden met de ecosystemen bij het kruisen van een waterweg, meer bepaald door het bodemprofiel op zo'n manier in te richten dat inheemse vissoorten rust-, voeder- en paaiplaatsen vinden.

In 2019 heeft Fluxys Belgium 23 milieustudies uitgevoerd in het kader van zijn vergunningsaanvragen.



## Afvalwaterzuivering

In alle grotere stations werd een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd en is een installatie voor de Individuele Behandeling van Afvalwater (of een percolatierietveld) in gebruik.

### Monitoring

In 2019 werden er 8 externe milieuklachten aan de milieucoördinator gemeld: 6 daarvan waren gelinkt aan geluidsoverlast en 2 aan een gasgeur.

Fluxys Belgium kreeg geen enkele boete of sanctie opgelegd wegens de niet-naleving van de milieuwetgeving of regelgeving. Vier incidenten met een potentiële impact op de bodem of het water werden gemeld aan de bevoegde overheden en er werden ad hoc maatregelen getroffen.





# Operationeel robuust zijn

Fluxys Belgium staat samen met de gebruikers van zijn infrastructuur en de distributienetbeheerders in voor een optimale continuïteit van de gasstromen naar de eindverbruikers. De gasstromen in de infrastructuur van Fluxys Belgium vinden niet alleen hun bestemming in België maar door de kruispuntfunctie van het Belgische net ook in belangrijke mate op de ruime West-Europese markt.

Fluxys Belgium stelt daarom alles in het werk om ongeplande capaciteitsonderbrekingen te vermijden. Tegelijk doen we tijdig de nodige investeringen om de bestaande infrastructuur in goede staat te houden en nieuwe infrastructuur te bouwen volgens de ontwikkeling van de marktvraag.

Ook competitieve tarieven staan voor de klanten van Fluxys Belgium centraal en zijn daardoor een belangrijke factor in de concurrentiepositie van de onderneming.



# Capaciteit optimaal beschikbaar

## Vaste capaciteit

In 2019 is Fluxys Belgium op geen enkel moment moeten overgaan tot een ongeplande vermindering of onderbreking van vaste capaciteit op de interconnectiepunten aan de grenzen of de afnamepunten van de distributie, de industrie en de elektriciteitscentrales.

De doelstelling die Fluxys Belgium voor vaste capaciteit hanteert is om geen ongeplande vermindering of onderbreking van de capaciteit te moeten instellen.

## Onderbreekbare capaciteit

In 2019 is Fluxys Belgium ook op geen enkel moment moeten overgaan tot een vermindering of onderbreking van onderbreekbare capaciteit op de interconnectiepunten aan de grenzen of de afnamepunten van de distributie en de industrie.

De doelstelling die Fluxys Belgium voor onderbreekbare capaciteit hanteert, is om maximaal 5% vermindering of onderbreking van de capaciteit te moeten instellen.

## Vervoerstarieven 2020-2023 gedaald

In mei 2019 keurde de Belgische federale energieregulator CREG de tariefvoorstellen voor vervoer van Fluxys Belgium goed voor de regulatoire periode 2020-2023. In lijn met de nieuwe tariefmethodologie vastgelegd in samenspraak met de CREG en de markt liggen de nieuwe vervoerstarieven voor een gemiddelde Belgische verbruiker ongeveer 5% lager dan de geïndexeerde tarieven voor 2019. De tariefdaling heeft geen invloed op de nettowinst van Fluxys Belgium en vloeit voort uit de volgehouden efficiëntie-inspanningen van de onderneming, lagere interestvoeten en de restitutie van regulatoire saldi uit het verleden.

## Verkoop vervoerscapaciteit: verdere verschuiving naar kortetermijnmarkt

### Netgebruikers optimaliseren capaciteitsportfolio

De capaciteitsverkoop op de Europese aardgasvervoersmarkt staat al verschillende jaren onder druk. Netgebruikers optimaliseren in toenemende mate hun capaciteitsportfolio: ze berekenen de te contracteren hoeveelheden zo scherp mogelijk op basis van de inschatting van de precieze capaciteit die nodig zal zijn om hun klanten te beleveren.

### Lange termijn ruimt plaats voor korte termijn

De tendens naar toenemende optimalisering van de capaciteitsportfolio's brengt ook mee dat de praktijk van capaciteitsboekingen op lange termijn plaats maakt voor meer en meer capaciteitsboekingen op korte termijn. Zo kopen leveranciers hun aardgas in toenemende mate op korte termijn op de gashandelsplaatsen en dat vertaalt zich in meer kortetermijn-capaciteitscontracten.

De verschuiving naar kortetermijncontracten wordt nog versterkt door de geharmoniseerde Europese regels voor het gebruik van de netten. Bij het aflopen van langetermijncontracten, bijvoorbeeld, dient de vrijgekomen capaciteit via veilingen te worden verkocht. En aangezien er zeker in Noordwest-Europa ruim



voldoende capaciteit beschikbaar is, betekent dat voor netgebruikers een stimulans om alleen kortetermijncapaciteit te kopen.

## **Uitdaging voor vervoersnetbeheerders**

Met langetermijncontracten hebben vervoersnetbeheerders over een lange periode vooruitzicht op stabiele inkomsten ongeacht de gebruiksgraad van de infrastructuur. Hoe meer capaciteit op korte termijn wordt verkocht, hoe meer de inkomsten echter meeschommelen met het reële capaciteitsgebruik dat variabel is. Het is immers afhankelijk van onder andere het eindverbruik dat voor een groot deel onderhevig is aan temperatuurschommelingen en de inkoopstrategie van de netgebruikers. De aanvoer van grotere hoeveelheden LNG naar Zeebrugge in 2019 was bijvoorbeeld een opportuniteit voor de commerciële ploeg van Fluxys Belgium om meer vervoerscapaciteit op korte termijn te verkopen, maar zulke opportuniteiten dienen zich niet aan als de marktconfiguratie niet navenant is.

De evolutie naar inkomsten die het variabele profiel volgen van het reële capaciteitsgebruik is voor operatoren van gereguleerde infrastructuur een bijzondere uitdaging omdat de kostenbasis bij meer of minder capaciteitsgebruik dezelfde blijft.

De verschuiving naar een kortetermijnmarkt brengt commercieel niet alleen een andere aanpak mee die inspeelt op de nieuwe marktcontext maar ook grondige aanpassingen in het beheer en de digitalisering van de transacties. Het beheer van een beperkt aantal langetermijncontracten voor grote volumes maakt immers plaats voor grote aantallen transacties van kleinere hoeveelheden capaciteit.



## Virtueel interconnectiepunt tussen België en Duitsland van start

Voor de interconnectie Eynatten 2 tussen België en Duitsland ging eind 2019 het virtuele interconnectiepunt VIP Belgium-NCG van start. De invoering van virtuele interconnectiepunten vloeit voort uit de Europese Netwerkkode voor Capaciteitstoewijzingsmechanismen. Via een virtueel interconnectiepunt kunnen netgebruikers op één enkel punt de capaciteit kopen die beschikbaar is om aardgas tussen twee markten te vervoeren.

Op het virtuele interconnectiepunt VIP Belgium-NCG wordt alle capaciteit aangeboden tussen de Belgische gashandelsplaats ZTP en de Duitse gashandelsplaats NCG: aan Belgische kant capaciteit van Fluxys Belgium en aan Duitse kant capaciteit van de vervoersnetbeheerders Fluxys TENP, OGE en Thyssengas. Het nieuwe virtuele interconnectiepunt wordt beheerd door OGE.

Voor de netgebruikers aan Belgische kant verandert er weinig. De VIP Belgium-NCG brengt in de eerste plaats vereenvoudiging aan Duitse kant, waar netgebruikers nu op één enkel punt capaciteit kopen in plaats van bij drie verschillende operatoren.



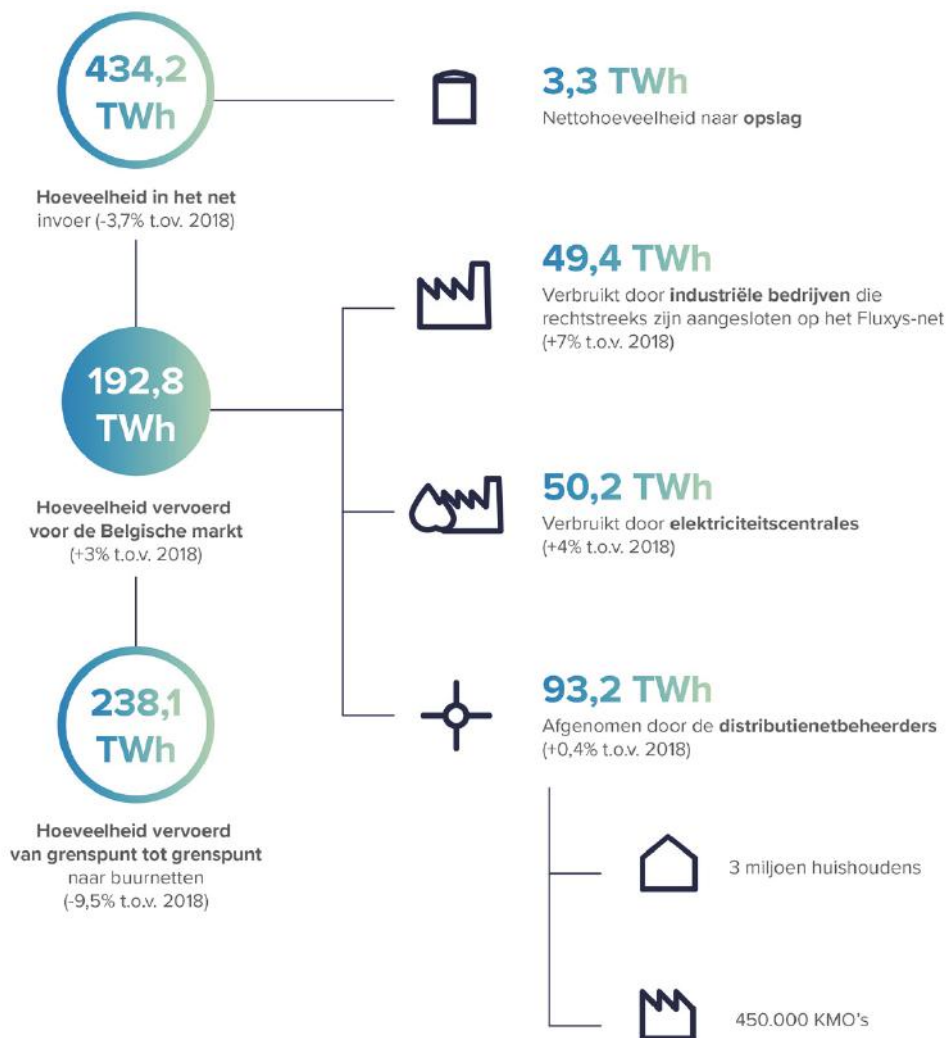
## Vervoerde volumes van grens tot grens gedaald

In 2019 namen de vervoerde volumes af met bijna 4% in vergelijking met 2018. De daling vloeit voort uit de lagere stromen van grens-tot-grens: de daling in de stromen naar het Verenigd Koninkrijk werden maar gedeeltelijk uitgevlakt door de stijging van de stromen naar Nederland en Frankrijk.

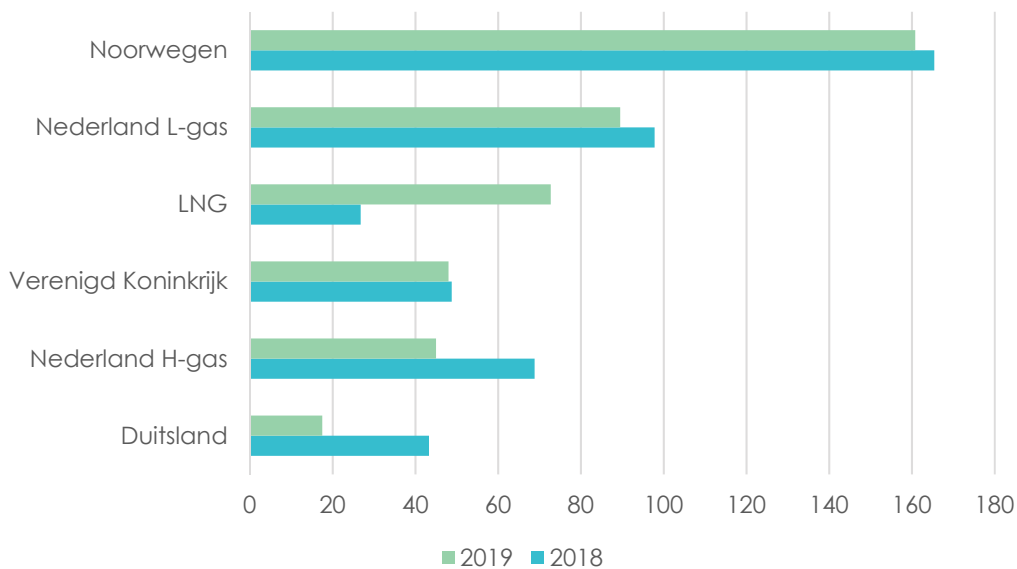
## Vervoerde volumes voor de Belgische markt toegenomen

De vervoerde volumes voor verbruik op de Belgische markt stegen met bijna 3% in vergelijking met 2018: van 187 TWh naar 193 TWh.

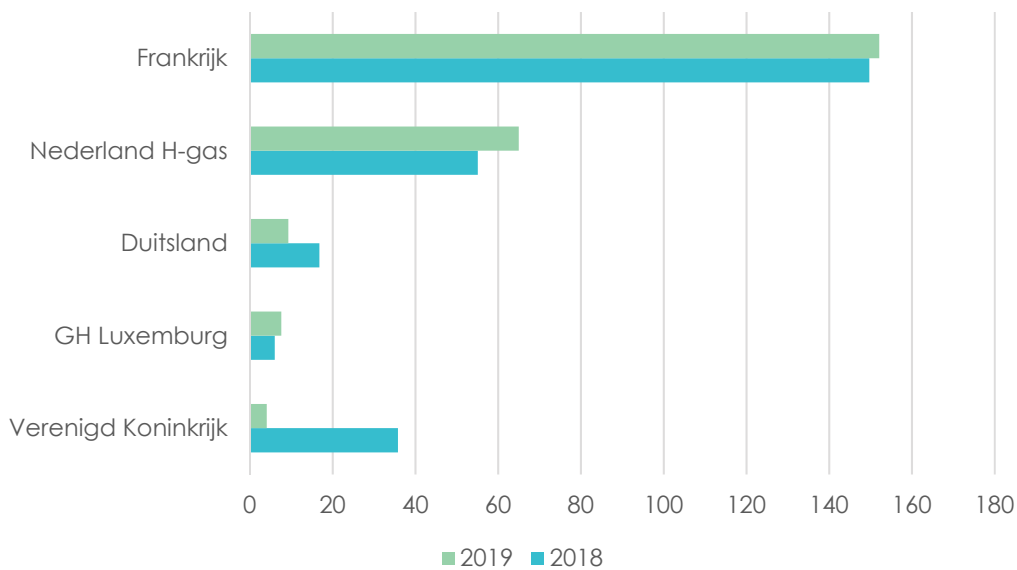
- Het vervoer naar de distributienetbeheerders kende een lichte stijging van 0,4% ondanks de iets mildere temperaturen.
- De afname van de rechtstreeks aangesloten industriële bedrijven kende een stijging van ruim 7%.
- Het vervoer voor de elektriciteitscentrales op aardgas nam toe met circa 4%.



# Ingevoerde en uitgevoerde hoeveelheden



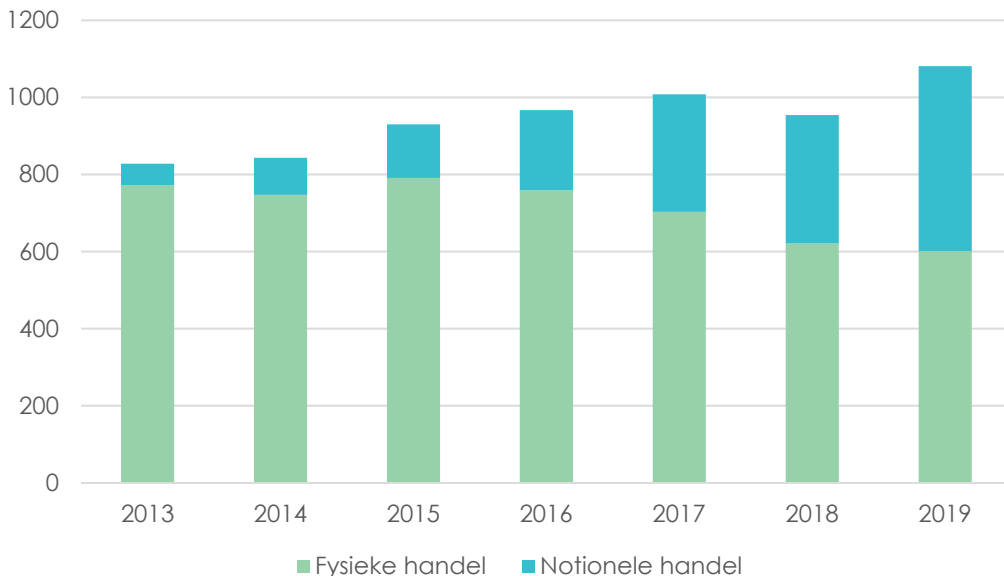
Ingevoerde hoeveelheden (TWh)



Uitgevoerde hoeveelheden (TWh)

## Belgische notionele gashandel wint opnieuw terrein

De verhandelde hoeveelheden op de Belgische gashandelsplaats ZTP namen in 2019 met circa 13% toe tot 1.081 TWh. Terwijl de hoeveelheden in fysieke handel lichtjes afnamen, steeg de notionele handel met 45%.



Verhandelde hoeveelheden op de Belgische handelsplaats ZTP (TWh)

## Opslag: mooi commercieel resultaat in volatiele markt

De opslagactiviteit in Europa staat al verschillende jaren onder druk omwille van de hoge volatiliteit in de prijsverschillen tussen zomer en winter op de gashandelsplaatsen. Tegen die achtergrond werden in omringende landen nieuwe marktmodellen met een steunmechanisme ontworpen waarvan de verkoop van opslag in Loenhout rechtstreekse concurrentie ondervindt.

De capaciteit in de opslagsite in Loenhout is voor 60% geboekt onder langetermijncontracten. In de moeilijke marktcontext van lage prijsverschillen tussen zomer en winter op de gashandelsplaatsen bood Fluxys Belgium in 2019

alternatieve jaarlijkse producten aan en slaagde erin om zo goed als alle overblijvende capaciteit te verkopen voor het opslagseizoen 2019-2020. Begin 2020 kon tijdens een korte periode van grotere prijsverschillen tussen zomer- en wintergas de volledige overblijvende capaciteit worden verkocht voor het opslagseizoen 2020-2021 en het grootste gedeelte van de overblijvende capaciteit voor opslagseizoen 2021-2022.

## **LNG-terminal Zeebrugge breekt records**

De scheepstrafiek op de LNG-terminal in Zeebrugge was in 2019 bijzonder intensief. In totaal meerden 130 schepen aan op de terminal en daarmee verpulverde het vorige record van 82 schepen in 2009. In vergelijking met 2018 kwamen ruim dubbel zoveel schepen om LNG te lossen en de hoeveelheid aardgas die de terminal in het net stuurde lag bijna drie keer hoger. Het aantal operaties voor LNG-overslag van schip naar schip verdubbelde.

## **Nieuw langetermijncontract voor het lossen van LNG-schepen**

Op de LNG-terminal in Zeebrugge hebben terminalgebruikers langetermijncontracten lopen voor het lossen van 110 grote LNG-schepen per jaar. In september 2019 boekte Qatar Terminal Limited op lange termijn de beschikbare slots voor losbeurten naarmate de huidige contracten aflopen.

De overeenkomst met Qatar Terminal Limited loopt tot 2044 met de optie om het onder bepaalde voorwaarden eind 2039 vervroegd te beëindigen. Ze is het resultaat van een onderschrijvingsvenster dat in het eerste semester van het jaar voor alle geïnteresseerde marktpartijen werd gehouden. Eind juni keurde de Belgische federale energieregulator CREG het bijbehorende tariefvoorstel en het voorstel van LNG-dienstenovereenkomst goed.



**71**

LNG-schepen gelost (33 in 2018)  
= **74,5 TWh LNG**



**38**

LNG-schepen voor overslag  
tussen twee schepen (18 in 2018)  
= **19,6 TWh LNG**



**21**

LNG-schepen geladen  
(waarvan 20 kleine LNG-schepen)  
= **1,3 TWh LNG**



**72,7 TWh**

hervergast en in het vervoersnet gestuurd  
(26,8 TWh in 2018)



**2.620**

tankwagens geladen met LNG (1.453 in 2018)  
= **0,7 TWh**



Het nieuwe langetermijncontract bestendigt substantieel de activiteit op de terminal van Zeebrugge in de toekomst en versterkt zijn positie als veelzijdige LNG-toegangspoort naar Europa die een optimale bestemmingsflexibiliteit biedt. Er is vanuit de terminal immers niet alleen ruim voldoende vervoerscapaciteit via leidingen voor levering in Noordwest-Europa maar ook een brede waaier aan opties om stroomafwaarts kleinschalig LNG te bevoorraden.

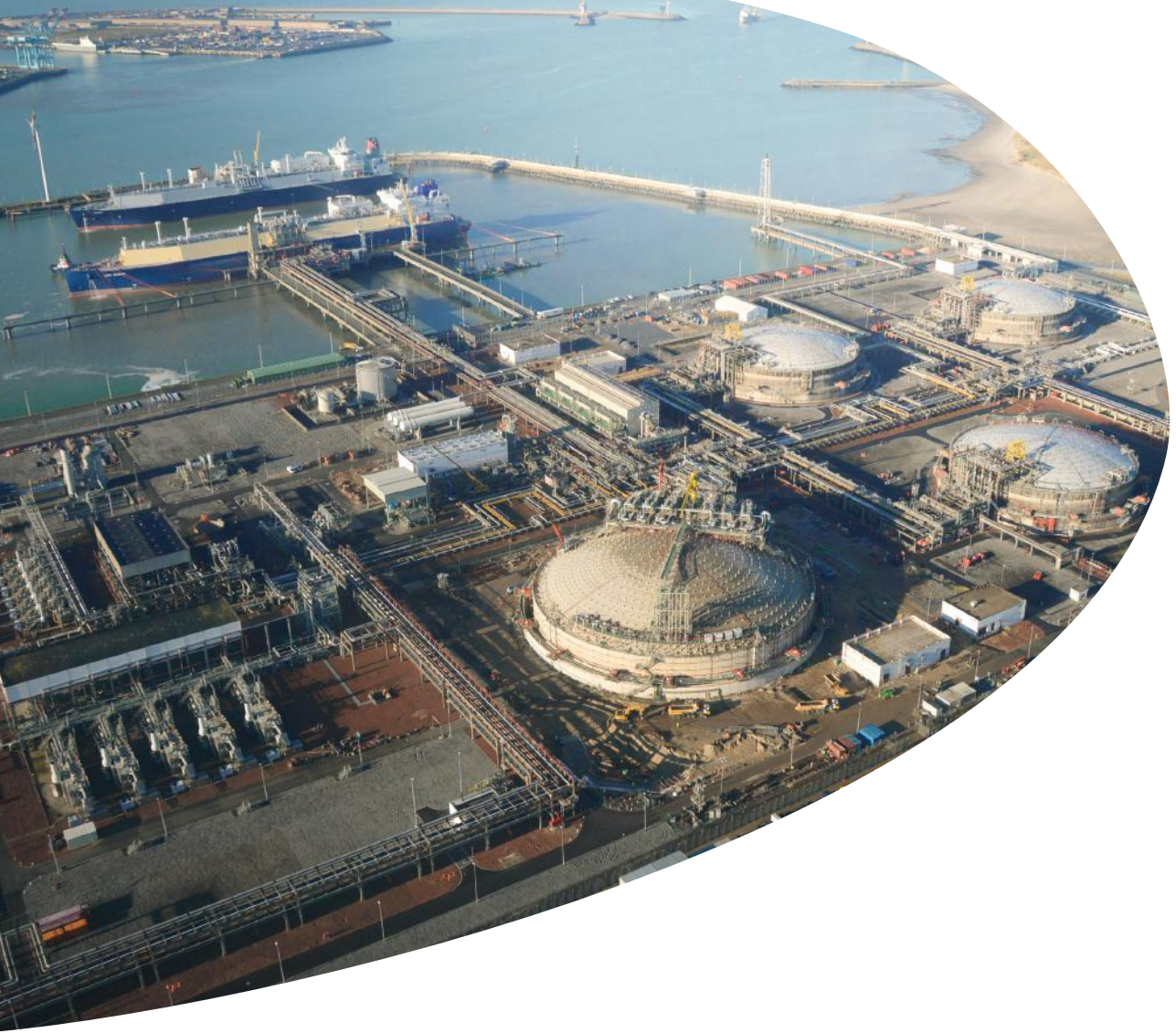
## **Langetermijncontract voor scheepsoverslag gestart: tot 214 bijkomende LNG-schepen per jaar**

In december 2019 laadde de LNG-terminal het schip Yenisei River met LNG uit de pas in gebruik genomen 5<sup>de</sup> LNG-opslagtank. De laadbeurt luidde de start in van het langetermijncontract voor scheepsoverslag dat in 2015 met Yamal Trade werd gesloten.

Met de nieuwe 5<sup>de</sup> LNG-opslagtank en de bijbehorende procesinstallaties kunnen ijsbreker/LNG-schepen van de Yamal-productieterminal in Siberië LNG overslaan naar conventionele LNG-schepen zonder dat twee schepen tegelijkertijd aangemeerd hoeven te liggen.

In het kader van het contract van 20 jaar met Yamal Trade kan jaarlijks tot 8 miljoen ton LNG worden overgeslagen op de terminal in Zeebrugge. Dat komt overeen met mogelijk 214 LNG-schepen per jaar die bijkomend komen aanmeren. Voordat de nieuwe capaciteit in december beschikbaar kwam, deed de terminal sinds mei 2018 al een waaier overslagoperaties tussen twee tegelijkertijd aangemeerde schepen.





## **Kleinschalig LNG: bijna 1.200 LNG-tankwagens meer geladen**

Naast de overslag van grote volumes LNG diversifieert de LNG-terminal in Zeebrugge zijn aanbod om in te spelen op de nieuwe markt voor kleinschalig LNG. Zo kunnen op de terminal kleine LNG-schepen en LNG-tankwagens LNG komen laden. Andere LNG-terminals in de ruime regio ontwikkelen eveneens diensten voor kleinschalig LNG.

Ondanks die toegenomen concurrentie bleef de trafiek voor het laden van kleine LNG-schepen in 2019 op hetzelfde niveau als in 2018 en er werden bijna 1.200 LNG-tankwagens meer geladen.

## **Omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch aardgas**

### **Bron van laagcalorisch aardgas put uit**

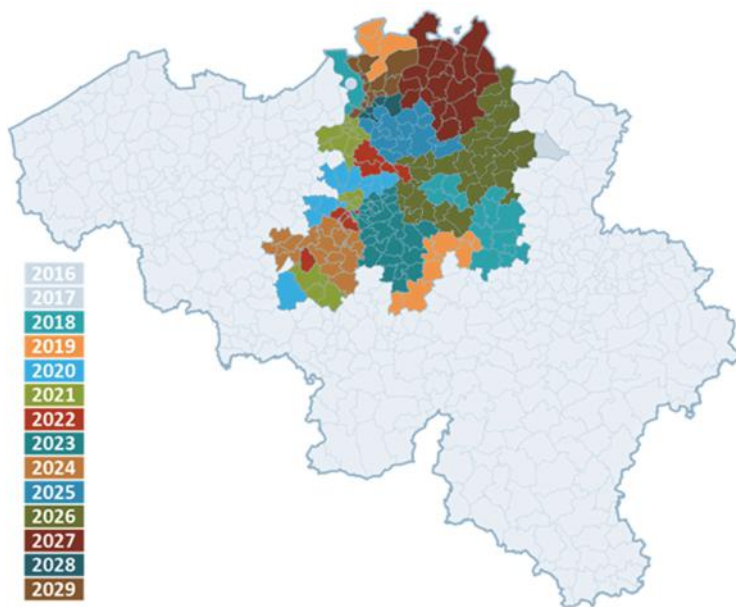
De vermindering van de productie uit het Groningenveld, een bron van laagcalorisch aardgas of L-gas, leidt er onder meer toe dat Nederland stapsgewijs de uitvoer van L-gas afbouwt. Naar Duitsland gebeurt dat tussen 2020-2030 en naar België en Frankrijk tussen 2024 en 2030. Om rekening te houden met de aardbevingen in de regio van het Groningenveld werd bovendien sinds 2014 de productie uit het veld herhaaldelijk verder ingeperkt.

België voert momenteel ongeveer 46 TWh L-gas per jaar in voor verbruik op de Belgische markt. Tegelijk dient het Belgische net ook als een corridor om L-gas naar Frankrijk door te voeren. Groningen-gas is in ons land goed voor bijna een kwart van de bevoorrading en ongeveer de helft van het aardgas dat gezinnen en kleine en middelgrote ondernemingen verbruiken.

In het perspectief van een dalende uitvoer van L-gas vanuit Nederland moeten in België, Frankrijk en Duitsland de netten worden aangepast om stapsgewijs de aanvoer van L-gas te vervangen door hoogcalorisch aardgas (H-gas) uit andere bronnen.

## Omschakeling gestart

Op aangeven van de Belgische overheid heeft Synergrid, de federatie voor de vervoers- en distributienetbeheerders elektriciteit en aardgas in België, een indicatieve conversieplanning uitgewerkt.



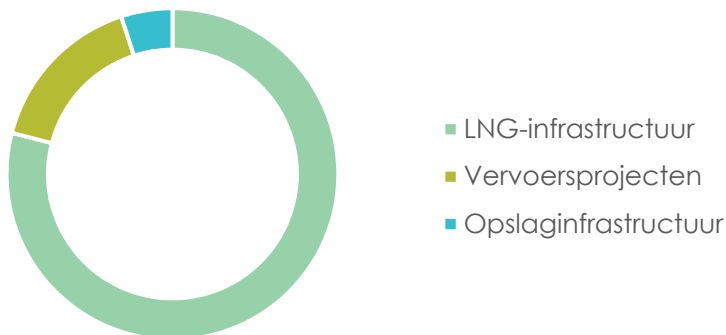
Synergrid: indicatieve conversieplanning

Die planning gaat uit van het principe om maximaal de bestaande infrastructuur voor L-gas te hergebruiken. Fluxys Belgium heeft dat plan verder geconcretiseerd in zijn indicatieve investeringsplan voor de komende 10 jaar (zie p. 93).

Na een aantal kleine conversieprojecten in de periode 2016-2017 zijn in 2018 en 2019 grootschaliger conversies uitgevoerd. In 2019 paste Fluxys Belgium zijn net aan voor de omschakeling van een rechtstreeks aangesloten industriële verbruiker en voor de distributienetbeheerders Fluvius en ORES in de regio's Antwerpen en Gembloux. Zij schakelden op hun beurt ongeveer 35.000 huishoudens en kmo's om. Fluxys Belgium en de distributienetbeheerders zijn ook klaar om de verdere conversie binnen de vooropgestelde planning te voltooien in 2029.

## 91,3 miljoen investeringen in infrastructuur

In 2019 investeerde Fluxys Belgium voor een bedrag van € 91,3 miljoen in infrastructuurprojecten. € 14,4 miljoen ging naar vervoersprojecten, € 4,5 miljoen naar de opslaginfrastructuur en € 72,4 miljoen naar projecten voor LNG infrastructuur (voornamelijk de bouw van een vijfde tank op de LNG-terminal in Zeebrugge).



## Vijfde LNG-opslagtank en bijbehorende procesinstallaties met succes in gebruik genomen

De LNG-terminal in Zeebrugge bouwde een vijfde LNG-opslagtank met een capaciteit van 180 000 m<sup>3</sup> LNG en bijbehorende procesinstallaties in het kader van het langetermijncontract met Yamal Trade (zie p. 86).

De bouw van de nieuwe installaties begon midden 2015 en begin december 2019 waren ze klaar voor testoperaties, die met succes werden afgerond. Met een laaddebiet van meer dan 12 500 m<sup>3</sup> LNG per uur vanuit één opslagtank leverden de pas in gebruik genomen installaties prestaties van wereldklasse.

## Kraainem - Haren

In 2019 heeft Fluxys Belgium een nieuwe aardgasleiding aangelegd tussen Kraainem en Haren (7 km) en een drukreducerstation gebouwd in Kraainem. De twee installaties, die in de herfst van 2019 in gebruik zijn genomen, zijn nodig om de distributienetten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Vlaams Brabant te versterken en de te verwachten toename van het aardgasverbruik van huishoudens en KMO's op te vangen.

## Maarkedal-Ronse

In de zomer van 2019 is Fluxys Belgium gestart met de aanleg van een aardgasleiding tussen Maarkedal en Ronse (7 km) en de bouw van een drukreducerstation in Ronse. De installaties, die in de zomer van 2020 in gebruik worden genomen, worden gebouwd in het kader van een herstructurerings- en vernieuwingsprogramma van het net van Fluxys Belgium om de aardgasbevoorrading van de regio Vloesberg en Ronse op een efficiënte manier te blijven verzekeren.





## Zwijndrecht en Linkeroever

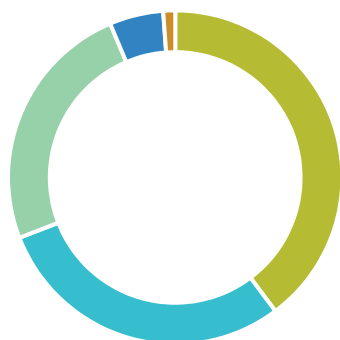
Een gedeelte van de aardgasleidingen van Fluxys Belgium in Zwijndrecht en op Linkeroever ligt in de werfzone voor de Oosterweel-werken om de Antwerpse ring volledig rond te maken. Om die leidingen uit gebruik te kunnen nemen, werden buiten de Oosterweel-werfzone nieuwe leidingen (5,5 km) aangelegd en in gebruik genomen in de zomer van 2019.

## Nieuwe industriële aansluiting en nieuwe drukreducerstations

In 2019 heeft Fluxys Belgium een nieuwe industriële aansluiting in gebruik genomen voor Prayon in Puurs. Nieuwe drukreducerstations werden ook in gebruik genomen voor de distributienetbeheerders in Dendermonde, Ivos-Ramet, Kalmthout, Kraainem en Overijse (Maleizen).

## Indicatief investeringsprogramma 2020-2029: € 518 miljoen

Fluxys Belgium actualiseert jaarlijks zijn indicatieve tienjaren-investeringsprogramma voor zijn drie basisactiviteiten: het vervoer en de opslag van aardgas en LNG-terminalling. Voor de periode 2020-2029 plant de onderneming investeringsprojecten voor een totaalbedrag van € 518 miljoen.



- Infrastructuur aanpassen, vernieuwen en de integriteit ervan bewaren
- Milieu en energietransitie
- IT, gebouwen en andere
- Capaciteitsevolutie voor de eindverbruikers
- LNG-initiatieven en grensoverschrijdende projecten

### Infrastructuur aanpassen, vernieuwen en de integriteit ervan bewaren

Deze investeringscategorie betreft de vernieuwing en de aanpassing van bestaande infrastructuur om de veilige exploitatie ervan te waarborgen. De aanpassingen om stapsgewijs het net voor laagcalorisch aardgas om te schakelen naar hoogcalorisch aardgas behoren ook tot deze categorie.

### Milieu en energietransitie

De geplande investeringen voor de vermindering van de milieu-impact van de operaties van Fluxys Belgium en Fluxys LNG. Deze investeringscategorie omvat eveneens de projecten in verband met de evolutie van het net om klaar te zijn om de energie van de toekomst te vervoeren, namelijk koolstofneutrale gassen zoals waterstof.

## **IT, gebouwen en andere**

Onder dit domein vallen meer bepaald de investeringen in de ontwikkeling van nieuwe toepassingen voor het beheer en de commercialisering van de gasstromen, in de digitale evolutie van onze activiteiten en in de gebouwen en het materieel.

## **Capaciteitsevolutie voor de eindverbruikers**

In deze categorie gaat het hoofdzakelijk om werken voor het aanpassen en afstemmen van de capaciteit naar de distributienetbeheerders en de aansluiting van nieuwe industriële klanten. Deze groep projecten omvat ook netversterkingen voor de voeding van nieuwe elektriciteitscentrales. In het algemeen beschikt het huidige net over voldoende capaciteit voor nieuwe elektriciteitscentrales in het licht van de kernuitstap in 2025. De keuze van de inplanting kan er echter voor zorgen dat het netwerk in de betrokken regio's moet worden versterkt.

## **LNG-initiatieven en grensoverschrijdende projecten**

Door de voltooiing van het project voor de bouw van de vijfde tank en bijbehorende procesinstallaties op de LNG-terminal in Zeebrugge hebben de aan deze categorie toegewezen bedragen vooral betrekking op de mogelijke capaciteitsuitbreiding van het interconnectiepunt Eynatten in het kader van de aanleg van de Zeelink-leiding in Duitsland.



# Onderzoek en ontwikkeling

## Toegepast onderzoek

Fluxys Belgium voert toegepast onderzoek uit in eigen beheer of in samenwerking met de academische wereld of andere bedrijven van de overkoepelende Fluxys-groep. We werken ook samen met de Belgische gasvereniging gas.be en andere Europese gasbedrijven onder de koepel van een aantal nationale en internationale organisaties:

- Pipeline Operators Forum (POF),
- Groupe européen de Recherches gazières (GERG),
- Comité européen de normalisation (CEN),
- European Pipeline Research Group (EPRG),
- International Organization for Standardization (ISO),
- EASEE-gas (European Association for the Streamlining of Energy Exchange – gas),
- Marcogaz, de technische federatie van de Europese aardgasindustrie.

## Energietransitie

Fluxys Belgium en moederbedrijf Fluxys willen een voortrekkersrol spelen in het vervoer van de energiedragers van de toekomst. In dat kader lopen verschillende onderzoeksinitiatieven.

## Biomethaan

Om de biomethaanmarkt in België te ondersteunen, heeft Fluxys Belgium samengewerkt aan de invoering van een certificatiesysteem op basis waarvan verbruikers groen gas kunnen kopen (zie ook p. 61). Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk is een internationaal systeem van garanties van oorsprong uit te werken om vlot biomethaan in België te kunnen invoeren.

## Waterstof

Fluxys Belgium is actief in verschillende werkgroepen die onderzoeken welk percentage waterstof in de bestaande gasnetten kan worden geïnjecteerd zonder dat daarvoor aanpassingen nodig zijn. Ook wordt binnen de Fluxys-groep



in een aantal projecten met diverse partners verkennend onderzoek gedaan naar de modaliteiten voor de invoer en het grensoverschrijdend vervoer van waterstof (zie ook p. 63).

## **Power-to-gas**

Fluxys Belgium heeft met de Vlerick Business School en de Universiteit van Luik twee complementaire onderzoeksprojecten lopen rond power-to-gas. Het onderzoek met de Universiteit van Luik verkent het potentieel van power-to-gas in België en hoe optimaal te investeren in energienetwerken. De studie met Vlerick Business School onderzoekt de economische interacties tussen power-to-gas en de elektriciteitsmarkt.

Binnen de Fluxys-groep werd in 2019 samen met Eoly (onderdeel van de Colruyt Group) en Parkwind een haalbaarheidsstudie gedaan rond de ontwikkeling van een industriële power-to-gas installatie (zie ook p. 63). De studie werd begin 2020 afgerond.

## **Opvang, hergebruik en opslag van CO<sub>2</sub>**

Binnen de Fluxys-groep werd in 2019 met de haven van Antwerpen een voorstudie afgesloten rond de opvang en hergebruik/opslag van de CO<sub>2</sub> die de industrie in de haven uitstoot. Daarna is met diverse partners een haalbaarheidsstudie opgestart rond de infrastructuur die nodig is voor de CO<sub>2</sub>-keten (zie ook p. 64).

## **Integratie van innovatieve gastechnologie**

Fluxys Belgium onderzoekt de mogelijkheden om efficiënte gastechnologieën zoals warmtekrachtkoppeling en brandstofcellen kunnen worden geïntegreerd in zijn installaties en gebouwen. In die optiek werden in 2019 twee brandstofcellen (fuel cells) geïnstalleerd in het grensmeetstation van Raeren. De brandstofcellen voorzien tegelijk in de warmtebehoefte en een deel van de elektriciteitsbehoefte van het station.

## Optimalisering van de netexploitatie

### Onderzoek rond netintegriteit

Fluxys Belgium voert verschillende projecten uit ter verbetering van de kennis en gebruikte middelen om de integriteit van zijn leidingen te waarborgen. Samen met de academische wereld lopen er onder meer studies om de impact van zwerfstromen op stalen leidingen beter te begrijpen en te beheren. Ook worden nieuwe technieken zoals inspectie met ultrasone gassensoren onderzocht.

### Gebruik van drones

In zijn waaier van middelen voor de exploitatie van het vervoersnet wil Fluxys Belgium stapsgewijs meer drones inzetten. Ze kunnen onder meer worden gebruikt voor de controle van de goede staat van bovengrondse leidingen die moeilijk bereikbaar zijn. Ze kunnen ook beelden maken om onze installaties identiek in 3D te reproduceren in onze ICT-systemen en een visualisatie zoals op het terrein mogelijk te maken.

### Internet of Things (IoT)

Fluxys Belgium verkent de mogelijkheden van IoT-technologie om het operationeel beheer en het onderhoud van zijn net te optimaliseren. IoT effent onder meer het pad naar predictief onderhoud van de installaties in plaats van een aanpak uitgaande van vaste periodieken.





# Veilige infrastructuur bouwen en beheren

Als maatschappelijk verantwoordelijke operator staat Fluxys Belgium in voor de aanleg van veilige infrastructuur en de veilige exploitatie ervan. Het tracé van een leiding of de locatie van een bovengronds station wordt op een zorgvuldige manier gekozen in nauw overleg met de lokale en regionale overheden.

In een open dialoog streeft Fluxys Belgium naar een goede verstandhouding met al wie betrokken is bij de bouw en de exploitatie van onze installaties. Bovendien zorgt de onderneming ervoor dat zowel de aanleg als de exploitatie van de infrastructuur zo weinig mogelijk hinder veroorzaakt.



## Veiligheidsbeheersysteem

In lijn met de veiligheidsreglementering werkt Fluxys Belgium voor zijn opslag- en vervoersinfrastructuur met een veiligheidsbeheersysteem (Safety Management System). Het veiligheidsbeheersysteem werd in 2019 met succes aan een tussentijdse audit onderworpen (zie ook 'Industriële risico's' p. 160).

## Zorgvuldige bouw

Voor elk bouwproject werkt Fluxys Belgium uitsluitend met gekwalificeerde en gecertificeerde aannemers. Bovendien zijn de entiteiten Project Management, Supervision & Interventions en Kathodische Bescherming bij Fluxys Belgium VCA-gecertificeerd. De VCA-certificering is een controlelijst rond de onderwerpen veiligheid, gezondheid en milieu. Het behalen van die certificering is een label voor de kwaliteit en betrouwbaarheid voor Belgische ondernemingen.

Vóór elke ingebruikneming wordt een reeks testen uitgevoerd onder het toezicht van een erkend controleorganisme om onder meer de dichtheid en de weerstand van de leidingen te controleren. De goede staat van de leidingen wordt vervolgens regelmatig geverifieerd in het kader van een inspectieprogramma. De leidingen zijn ook uitgerust met een kathodisch beschermingssysteem om de vorming van corrosie tegen te gaan.

## Informereren en sensibiliseren rond werken in de nabijheid van onze infrastructuur

Schade aan aardgasvervoersleidingen wordt vaak veroorzaakt door werken die worden uitgevoerd door derden in de nabijheid van de infrastructuur (zie 'Industriële risico's' p. 160). Om die reden is iedereen die werken wil uitvoeren in de omgeving van onze leidingen wettelijk verplicht om dat vooraf aan Fluxys Belgium te melden.

### Niet-gemelde werken opsporen

Sommige werken worden echter niet gemeld. En ook de veiligheidsvoorschriften worden niet altijd gevolgd. Om die werken op te sporen, voert Fluxys frequent patrouilles uit vanuit zijn regionale exploitatiecentra (zie 'Industriële risico's' p. 160).



**2019: geen beschadigingen door derden met impact**

**Het zorgvuldig optreden van de medewerkers bij Fluxys Belgium heeft ertoe geleid dat er in 2019 geen beschadigingen door derden zijn geweest waarbij gas ontsnapte of waarbij capaciteit moest worden onderbroken.**

## Werken op een eenvoudige manier melden

Fluxys Belgium zet zich in voor initiatieven die het melden van werken zoveel mogelijk vergemakkelijken. De laatste jaren is het nakomen van de wettelijke meldingsplicht sterk vereenvoudigd dankzij online portalen. Zo is Fluxys Belgium sinds 2006 één van de motoren achter het KLIM-platform, het Federaal Kabels en Leidingen Informatie Meldpunt. In 2019 ontving Fluxys Belgium circa 43.600 meldingen van werken waarvan 93% via de portalen KLIP (Vlaams Gewest) en KLIM-CICC (Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Waals Gewest).

Het KLIM-portaal is overigens ook ruimer bruikbaar dan het melden van werken. Zo organiseerde Fluxys Belgium in 2019 in samenwerking met de Vlaamse Notarisfederatie een webinar om notarissen aan te moedigen het KLIM-portaal te gebruiken om informatie te verzamelen over ondergrondse infrastructuur.

## Informatieprogramma's

Fluxys Belgium heeft diverse programma's lopen om te informeren en te sensibiliseren over veilig werken in de nabijheid van zijn infrastructuur. Die programma's richten zich tot al wie betrokken is bij zulke werken: architecten, bouwheren, ontwerpers, aannemers, eigenaars en exploitanten, gemeenten, notarissen, hulpdiensten, enzovoort. Fluxys Belgium stuurt ook regelmatig een herinneringsmailing aan alle eigenaars en exploitanten van terreinen met Fluxys-infrastructuur. In 2019 stuurde Fluxys Belgium in dat kader 14.000 herinneringsmailings uit. De onderneming zorgt er ook voor om minstens 1 keer per legislatuur een informatiesessie te houden voor gemeenten, hulpverlenings- en politiezones.

Fluxys Belgium is ook actief in verschillende werkgroepen en federaties zoals de Federatie van Transporteurs door middel van Pipeline (Fetrapi), de Vlaamse Raad van Netwerkbeheerders, de Raad van Netwerkbeheerders in Brussel en de Groupe de travail restreint des Impétrants. In die werkgroepen en federaties vormt het veilig werken in de nabijheid van ondergrondse infrastructuur een belangrijk aandachtspunt.







### Focus van onze sensibiliseringscampagnes

In 2019 zette Fluxys Belgium zijn sensibiliseringscampagne voort naar aannemers en opdrachtgevers die slecht scoren in het vooraf melden van hun werken. In dat kader werden verschillende aannemers en nutsbedrijven bezocht. Ook de gerichte sensibilisering van uitvoerders van land- en tuinbouwwerken liep verder, onder meer via rechtstreekse contacten met uitvoerders van zulke werken, de publicatie van artikels in vakbladen en de herhaaldelijke uitzending van een reportage over het onderwerp op PlattelandsTV.

## Werfvergaderingen

Fluxys Belgium-medewerkers wonen dagelijks voorbereidende vergaderingen bij rond werven die door derden gepland zijn in de nabijheid van aardgasvervoersinfrastructuur. Daar lichten ze de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen toe.

## Veilige en uniforme manier van graven in de nabijheid van Fluxys-infrastructuur

In samenwerking met VDAB en Forem heeft Fluxys Belgium een opleiding voor graafmachinisten ontwikkeld. De opleiding is officieel erkend door het Fonds voor Vakopleiding in de Bouw en de aangereikte graafmethode wordt intussen aanbevolen door alle pijpleidingoperatoren in België: een belangrijke vereenvoudiging voor de aannemers. Fluxys Belgium heeft in samenwerking met Air Liquide ook een opleiding ontwikkeld over het bekleden van stalen leidingen.

## Terbeschikkingstelling van plannen en gegevens van de leidingen

Elke vijf jaar verstuurt Fluxys Belgium aan de gemeenten, de hulpverleningszones en de lokale politiezones het volledige overzicht van alle Fluxys Belgium-leidingen in hun werkgebied. Tijdens die periode worden automatisch geactualiseerde plannen opgestuurd als nieuwe leidingen in gebruik worden genomen of als bestaande leidingen worden verplaatst.

Fluxys Belgium heeft ook de gegevens over zijn leidingen laten registreren in databanken die constant worden bijgewerkt en worden ter beschikking gesteld van o.m. de Algemene Directie Crisiscentrum van de FOD Binnenlandse Zaken, de hulpverleningszones en de Communicatie- en informatiecentra (CIC) of noodcentrales die alle aanvragen tot politietussenkomst centraliseren.



## 24 uur op 24 paraat

Een dispatching is voor aardgasvervoer wat de verkeerstoren is voor een luchthaven. Hier besturen en controleren de dispatchers van Fluxys Belgium 24 uur op 24 de aardgasstromen in het net. De dispatching heeft ook een coördinerende rol bij een melding van een gasgeur, een incident of een ongeval. Zowel op het hoofdkantoor als in de regionale exploitatiecentra zijn medewerkers 24 uur op 24 paraat om onmiddellijk in te grijpen bij een incident.

Bij noodsituaties kan er ook snel een crisisorganisatie worden ontplooid. Fluxys Belgium organiseert regelmatig interne noodplanoefeningen om het reactievermogen van die organisatie te verzekeren. Er worden ook elk jaar oefeningen georganiseerd in samenwerking met de openbare hulpdiensten om expertise uit te wisselen en noodplannen te testen. Zo zijn er in de loop van 2019 naast de interne Fluxys Belgium-oefeningen ook oefeningen gehouden met de hulpverleningszones Centrum (Oost-Vlaanderen), Fluvia (West-Vlaanderen) en de gemeente Herent (zie 'Industriële risico's' p. 160).





# Goed nabuurschap

Met Fluxys Belgium zijn we trots dat we zorgen voor bijna een derde van de energie die de gezinnen en bedrijven in België verbruiken. We doen dat met infrastructuur in bijna 400 steden en gemeenten en willen dan ook een goede buur zijn.

De pijlers van onze aanpak in goed nabuurschap zijn transparante communicatie, dialoog en een luisterend oor.



# Open dialoog met de omwonenden

## Persoonlijk aanspreekpunt

Van bij de voorbereidingsfase van een werf tot het plaatsherstel na de uitvoering van de aanleg- of exploitatie-werken hebben eigenaars en exploitanten van terreinen hun eigen contactpersoon bij Fluxys Belgium. Op die manier kunnen ze overleggen met iemand die van bij het begin hun bezorgdheden en de karakteristieken van hun percelen kent. De contactpersonen maken deel uit van een specifieke ploeg en hebben een bijzondere opdracht: de belangen van eigenaars en exploitanten van terreinen begrijpen en bij Fluxys Belgium verdedigen.

## Nieuwe infrastructuur: draagvlak opbouwen met de buurt

### Transparante communicatie vanaf de projectfase

Fluxys Belgium streeft ernaar om bij nieuwe infrastructuurprojecten al vanaf de voorbereidende fase zowel de betrokken administraties, de gemeentelijke overheden, de omwonenden als andere betrokkenen op een transparante manier te informeren en met hen te communiceren. In 2019 werden talrijke bezoeken gebracht aan administraties en gemeentes in het kader van de geplande aanleg van nieuwe installaties.

### Informatievergaderingen

In het kader van vergunningsaanvragen voor grotere infrastructuurprojecten stelt Fluxys Belgium aan de gemeenten voor om vóór de start van de vergunningsprocedures een informatieavond te organiseren voor omwonenden om met hen het project en de mogelijke effecten ervan te bespreken om zo al van bij het begin van het project rekening te kunnen houden met eventuele opmerkingen.

Ook stelt Fluxys Belgium aan de gemeenten voor om tijdens de openbare onderzoeken een informatiemoment te organiseren zodat omwonenden opnieuw vragen over het project kunnen stellen.



# Overeenkomsten voor land- en tuinbouw, bosbouw en jachtgenot

Fluxys Belgium legt het overgrote deel van zijn installaties (leidingen en bovengrondse stations) aan in land-, tuin of bosbouwgebied. Goed nabuurschap tussen Fluxys Belgium en de eigenaars en uitbaters van de gronden die worden doorkruist of in de nabijheid liggen van onze installaties is dan ook van groot belang.

In die optiek heeft Fluxys Belgium overeenkomsten gesloten met de drie grootste landbouwersorganisaties (Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat en Fédération Wallonne de l'Agriculture), met de Vlaamse jachtvereniging Hubertus, met Landelijk Vlaanderen en met Nature, Terres et Forêts.

De overeenkomsten leggen de schadevergoedingen vast voor de land-, tuin- en bosbouwers die bij de bouw van een installatie hinder ondervinden of tijdelijk hun gronden niet kunnen gebruiken. Als zich na de werken problemen voordoen, behandelt Fluxys Belgium de gemelde problemen geval per geval.

## **2019: ontmoetingen met de burgemeesters**

**Fluxys Belgium nodigde in 2019 alle burgemeesters van steden en gemeenten op wiens grondgebied Fluxys-infrastructuur is gelegen uit voor een informatiesessie.**

**De ontmoetingen boden de gelegenheid om een aantal beste praktijken te overlopen in de samenwerking met de lokale overheden. Als er werken te gebeuren staan in de nabijheid van onze infrastructuur, bijvoorbeeld, of als een noodplan moet worden ingeroepen.**

**De ontmoetingen waren ook een moment om samen vooruit te kijken hoe gas en gasinfrastructuur lokale overheden, gezinnen en bedrijven kunnen helpen op weg naar koolstofneutraliteit en een betere luchtkwaliteit.**



## Werken met maatwerkbedrijven

Sinds een paar jaar werken een aantal regionale exploitatiecentra van Fluxys Belgium met maatwerkbedrijven. Zo worden aan maatwerkbedrijven eenvoudige en repetitieve taken toevertrouwd zoals het maaien rond bebakening langs (water)wegen. In 2019 liepen 5 contracten met maatwerkbedrijven, in hoofdzaak voor groenonderhoud.

### **Teambuildings: inzet voor het goede doel**

**Fluxys Belgium stimuleert zijn medewerkers om teambuildings te organiseren en het doel daarvan is dubbel: zowel het team-gevoel versterken als zich inzetten voor de gemeenschap. In 2019 engageerden 27 teams zich voor het goede doel: sociaal, sportief of voor de natuur.**









# Financieel sterk staan

De meeste activiteiten van Fluxys Belgium zijn gereguleerd. Het rendement van die activiteiten wordt bepaald door een aantal regulatoire parameters, voornamelijk het geïnvesteerde vermogen, het toegestane rendement en het verschil op de beheersbare kosten. Daarom streeft het management naar een financiële structuur die het nauwst aansluit op het regulatoire optimum en naar een beheer van zijn bedrijfskosten om van stimuli te kunnen genieten.

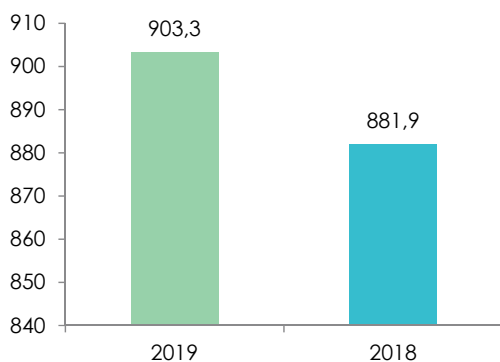
Fluxys Belgium streeft ernaar om de huidige lage interestvoeten zo veel mogelijk op de lange termijn vast te leggen en voert een financieringsbeleid met als doel een goede kredietwaardigheid op het gebied van de verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen en een gezonde mix van bankleningen en obligaties. Dat beleid stelt de onderneming in staat haar investeringen tegen aantrekkelijke voorwaarden te financieren en ondersteunt het aanhouden van competitieve tarieven.

# Financiële ratio's

Financiële ratio's	2019	2018
<b>Solvabiliteit</b> Quotiënt van (i) de netto financiële schuld en (ii) de som van het eigen vermogen en de netto financiële schuld	58%	56%
<b>Interestdekking</b> Quotiënt van (i) de som van FFO* en interestlasten en (ii) de interestlasten	6,58	7,1
<b>Netto financiële schuld/uitgebreide RAB*</b> Quotiënt van (i) de netto financiële schuld en (ii) de uitgebreide RAB	29%	28%
<b>FFO*/Netto financiële schuld</b> Quotiënt van (i) FFO en (ii) de netto financiële schuld	22%	28%
<b>RCF*/Netto financiële schuld</b> Quotiënt van (i) RCF en (ii) de netto financiële schuld	12%	18%

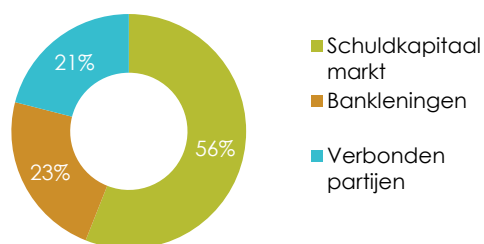
\* zie verklarende woordenlijst p. 368

**Netto financiële schuld\*  
(miljoen euro)**



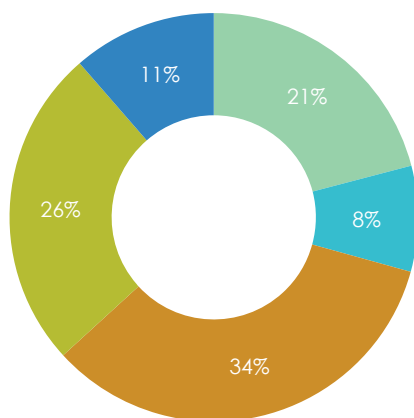
\*Exclusief. regulatoire schuld

**Uitsplitsing van de schuld**



De gewogen gemiddelde maturiteit op 31.12.2019 bedroeg 11,3 jaar.

## Welvaartsbijdrage



**Welvaartsbijdrage\*: € 423,1 mln**

■ Dividend   ■ Interesten   ■ Leveranciers  
■ Personeel   ■ Belastingen

Fluxys Belgium genereert welvaart door bij te dragen tot de economische groei van de samenleving en de omgeving waarin de onderneming actief is. Die welvaartsbijdrage wordt gemeten in de vorm van de toegevoegde waarde die de onderneming creëert en onder haar stakeholders verdeelt.

De toegevoegde waarde die in 2019 voortvloeide uit voortgezette bedrijfsactiviteiten bedroeg € 423,1 miljoen, een stijging van € 18,4 miljoen ten opzichte van 2018.

\*Zie verklarende woordenlijst p. 368

## Financiële kerncijfers

Resultatenrekening	(in duizend euro)	31.12.2019	31.12.2018
Bedrijfsopbrengsten		530.995	503.246
EBITDA*		297.337	278.382
EBIT*		134.841	120.601
Nettowinst		69.498	54.469

Balans	(in duizend euro)	31.12.2019	31.12.2018
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar		91.282	78.139
Totaal van de materiële vaste activa		2.129.400	2.181.771
Eigen vermogen		662.677	687.156
Netto financiële schuld*		903.339	881.932
Totaal van de geconsolideerde balans		2.867.575	2.914.902

\*Zie verklarende woordenlijst p.368

### Omzet en nettoresultaat stijgen

De omzet van de groep Fluxys Belgium bedraagt € 531,0 miljoen in 2019. Dit betekent een stijging van € 27,8 miljoen ten opzichte van de omzet van 2018, die € 503,2 miljoen bedroeg. Het nettoresultaat neemt toe van € 54,5 miljoen in 2018 naar € 69,5 miljoen in 2019, wat een stijging van € 15,0 miljoen betekent. De evolutie van de gereguleerde omzet en het nettoresultaat wordt voornamelijk verklaard door de evolutie van de componenten die door de gereguleerde tarieven moeten worden gedekt. Voor LNG-terminalling stijgt het door de regulering toegestane rendement dankzij de uitbreidingsinvesteringen voor overslagdiensten op de LNG-terminal in Zeebrugge.

### Efficiëntie-inspanningen in lijn met gereguleerd tariefmodel

In het tariefvoorstel voor de regulatoire periode 2016-2019 is een referentiekader vastgelegd voor Fluxys Belgium wat betreft de toegelaten beheersbare kosten. Door zijn exploitatiekosten te beheersen en efficiëntie-inspanningen te leveren is de groep Fluxys Belgium erin geslaagd om die regulatoire doelstellingen te bereiken en te kunnen genieten van stimuli.

## € 91,3 miljoen investeringen

In 2019 bedroegen de investeringen in materiële vaste activa € 91,3 miljoen, tegenover € 78,1 miljoen in 2018. In 2019 ging € 14,4 miljoen naar vervoersprojecten, € 4,5 miljoen naar de opslaginfrastructuur en € 72,4 miljoen naar projecten voor LNG infrastructuur (voornamelijk de bouw van een vijfde tank op de LNG-terminal in Zeebrugge).

## Indicatoren

Indicatoren	2019	2018
<b>RAB* (in M€)</b>		
Vervoer	2.125,3	2.194,2
Opslag	239,7	246,1
LNG-terminalling	314,4	324,6
Materiële vaste activa behalve RAB (in M€)	413,4	376,6
<b>Uitgebreide RAB*</b>	<b>3.092,8</b>	<b>3.141,5</b>
<b>WACC* voor belastingen (in %)</b>		
Vervoer	3,87	4,04
Opslag	3,57	3,71
LNG-terminalling	2,85	3,40

\*Zie verklarende woordenlijst p. 368



# Activiteiten en statutaire resultaten van de dochterondernemingen

## Fluxys LNG

Fluxys LNG (geconsolideerde dochteronderneming - 99,99% deelneming Fluxys Belgium en 0,01% deelneming Flux Re) is eigenaar en beheerder van de LNG-terminal in Zeebrugge en commercialiseert terminallingscapaciteit en aanverwante diensten. Het eigen vermogen van Fluxys LNG bedraagt € 203,1 miljoen op 31 december 2019, tegenover € 174,8 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat van het boekjaar 2019 bedraagt € 28,4 miljoen, tegenover € 9,0 miljoen in 2018.

## Flux Re

Flux Re (geconsolideerde dochteronderneming - 100% deelneming Fluxys Belgium). Flux Re is een herverzekeringsmaatschappij naar Luxemburgs recht, opgericht in oktober 2007. Het eigen vermogen van Flux Re stijgt van € 8,8 miljoen op 31 december 2018 naar € 10,2 miljoen op 31 december 2019. Het nettoresultaat van het boekjaar 2019 bedraagt € 6,4 miljoen, tegenover € 8,9 miljoen in 2018.

## Balansys

Balansys (deelneming geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode – deelneming Fluxys Belgium 50%). In het kader van de integratie van de Belgische en Luxemburgse markt hebben Fluxys Belgium en Creos op 7 mei 2015 de vennootschap Balansys opgericht, een joint venture waarin Fluxys Belgium en de Luxemburgse vervoersnetbeheerder Creos Luxembourg elk 50% aanhouden. Het is voorzien dat de vennootschap in 2020 de commerciële balanceringsactiviteiten van de geïntegreerde Belgisch-Luxemburgse gasmarkt overneemt.





## **Fluxys Belgium NV – resultaten 2019 (volgens Belgische normen): voorstel van resultaatsverdeling**

Het nettoresultaat van Fluxys Belgium NV bedraagt € 42,5 miljoen, tegenover € 47,6 miljoen in 2018. De daling van het nettoresultaat in vergelijking met het vorige boekjaar is een gevolg van de evolutie van de parameters die het gereguleerde rendement bepalen, alsook van de dividendopbrengsten en de daling van het resultaat uit niet-gereguleerde activiteiten.

Sinds 2010 en behoudens onvoorziene gebeurtenissen, voorziet Fluxys Belgium om over te gaan tot een jaarlijkse uitkering van 100% van het nettoresultaat, vermeerderd met het deel van de reserves dat vrijkomt aan het ritme van de afschrijvingen op de herwaarderingsmeerwaarde.

Fluxys Belgium zal aan de algemene vergadering van 12 mei 2020 een brutodividend van € 1,30 per aandeel voorstellen door € 9,9 miljoen van de onbeschikbare reserves vrij te maken.

Rekening houdend met een overgedragen winst van het vorige boekjaar van € 53,0 miljoen en een onttrekking aan de reserves van € 49,3 miljoen, zal de raad van bestuur aan de algemene vergadering voorstellen om het resultaat als volgt toe te wijzen:

- € 91,3 miljoen als dividenduitkering en
- € 53,5 miljoen als over te dragen winst.

Indien dat voorstel van resultaatverwerking wordt aanvaard, zal het totale brutodividend € 1,30 per aandeel bedragen voor het boekjaar 2019. Dat bedrag zal betaalbaar worden gesteld vanaf 20 mei 2020.



## Koers van het Fluxys Belgium aandeel

In 2019 noteerde het aandeel zijn laagste slotkoers van € 24,50 op 2 en 7 januari en zijn hoogste slotkoers van € 29,70 werd genoteerd op 9 en 12 december. Het jaar werd afgesloten met een slotkoers van € 28,70. Het gemiddelde dagelijks verhandelde volume aandelen van Fluxys Belgium op de gereguleerde markt van NYSE Euronext Brussels bedroeg 2.366 in 2019 tegenover 2.204 in 2018.

### Fluxys Belgium-aandeel

		2019	2018	2017	2016	2015
Koers	Maximum	29,7	28,0	27,10	29,00	27,80
	Minimum	24,5	24,0	24,75	25,41	24,45
	Slotkoers op 31 december	28,7	24,5	26,04	26,00	26,46
	Gemiddeld	27,12	26,31	26,03	27,02	25,92
Geconsolideerde nettowinst per aandeel		0,99	0,78	1,00	0,69	0,87
Verhouding koers/winst op 31 december		29	31	26	38	30
Aantal aandelen		70.263.501	70.263.501	70.263.501	70.263.501	70.263.501
Gemiddeld dagelijks verhandeld volume		2.366	2.204	2.195	1.709	2.746

### Brutodividend/Nettodividend per aandeel (in €)

	2019	2018	2017	2016	2015
Brutodividend per aandeel	1,30	1,26	1,23	1,20	1,20
Nettodividend per aandeel	0,910	0,882	0,861	0,84	0,876



## Geconsolideerd nettoresultaat (in miljoen €)

	2019	2018	2017	2016	2015
Geconsolideerd nettoresultaat	69,7	54,5	70,3	48,5	61,1

## Geconsolideerd eigen vermogen (in miljoen €)

	2019	2018	2017	2016	2015
Geconsolideerd eigen vermogen	667	687	714	694	736

## Vooruitzichten 2020

Het nettoresultaat van de Belgische gereguleerde activiteiten wordt volgens de tarifaire methodologie 2020-2023 bepaald door verschillende regulatorische parameters waaronder het geïnvesteerde eigen vermogen en de financiële structuur, alsook door stimuli zoals bepaald door de tarifaire methodologie goedgekeurd door de regulator. Meer informatie over de tarifaire methodologie 2020-2023 is opgenomen in 'Wettelijk en regulerend kader', p. 167).

Op dit moment is het moeilijk om een inschatting te maken van de mogelijke impact die de Covid-19 uitbraak kan hebben op de financiële resultaten van Fluxys Belgium in 2020 (zie 'Risicobeheer', p. 164). De financiële situatie van de onderneming is echter gezond.



# De kracht van onze medewerkers ontplooiën

Als onderneming in de energiesector is Fluxys Belgium actief in een snel en continu evoluerende markt. Om daarin succesvol te blijven, moeten we kunnen rekenen op competente, gemotiveerde en permanent inzetbare medewerkers. Dat vergt veel wendbaarheid en aanpassingsvermogen in een samenspel tussen mensen, processen en structuren.

Het personeelsbeleid is erop gericht om dat aanpassingsvermogen zoveel mogelijk te activeren en daarbij rekening te houden met de opportuniteiten en uitdagingen van de digitalisering. Tegelijk mikt het beleid erop om het juiste talent op het juiste moment naar de juiste plaats te loodsen, waar het optimaal kan bijdragen tot het succes van de hele onderneming.



## Een organisatie die meebeweegt met de groeistrategie

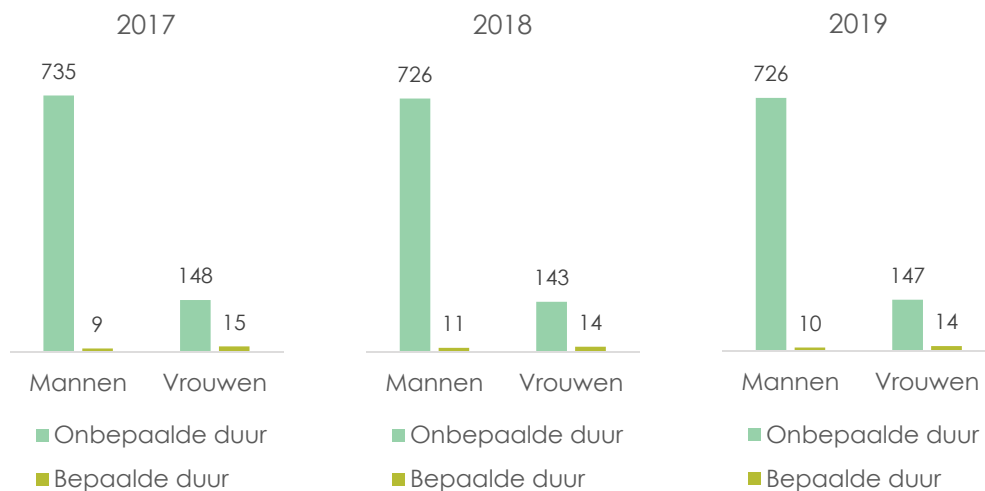
Fluxys Belgium houdt zijn processen en structuren voortdurend tegen het licht van nieuwe uitdagingen. Een markt in volle verandering vraagt immers een organisatie die met die snelle veranderingen kan meebewegen. Onder meer dankzij de adequate inzet van de juiste digitaliseringstechnologie streven we naar efficiëntere processen en structuren die de onderneming in staat stellen om performanter te werken. Op die manier kan Fluxys Belgium duurzaam blijven groeien en zijn positie op de markt nog verstevigen.

In 2019 heeft Fluxys Belgium het Green Gas Platform in het leven geroepen, een multidisciplinair team waarmee we de strategie kracht bijzetten om de transporteur van de energie van morgen te worden. Het Green Gas Platform fungeert als competentiecentrum en heeft als doel de ontwikkeling van de markten voor nieuwe energiedragers aan te duwen.

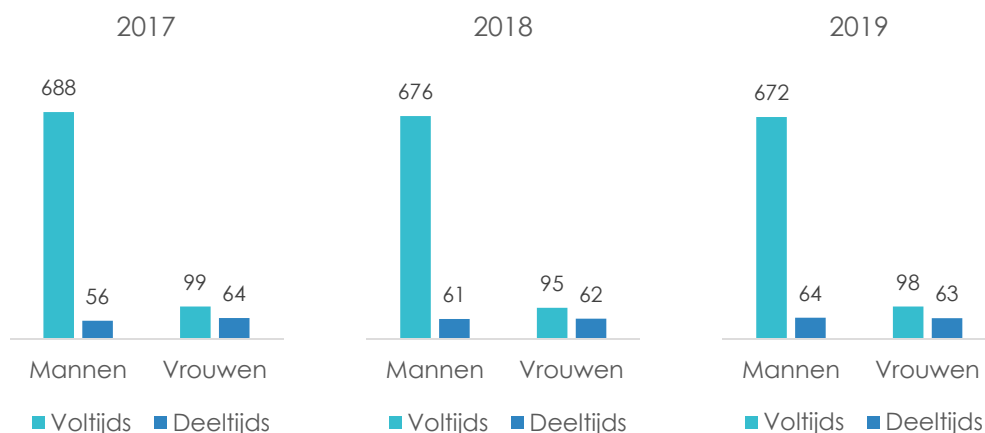
Om de groeistrategie waar te maken zijn niet alleen processen en structuren nodig. Elke medewerker levert een cruciale bijdrage. Daarom wordt van alle medewerkers verwacht dat ze hun dagelijkse aanpak kritisch onder de loep houden en wendbaar en met een open geest inspelen op veranderingen.



## Personeelsleden volgens type arbeidsovereenkomst



## Personeelsleden voltijds/deeltijds



De personeelsgegevens in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de sociale balans van Fluxys Belgium en Fluxys LNG. De cijfers in de sociale balans hebben betrekking op alle personeelsleden die zijn ingeschreven in het personeelsregister. Naast de actieve personeelsleden omvatten ze onder meer ook de personeelsleden die langdurig ziek zijn. Tenzij anders vermeld slaan de cijfers op het aantal personeelsleden en niet op het aantal voltijds equivalenten.



## Het juiste talent aantrekken voor vandaag en morgen

Op basis van de ondernemingsdoelstellingen brengt Fluxys Belgium zijn toekomstige personeelsbehoeften in kaart, zodat we weten welke competenties we vandaag en morgen in huis moeten hebben. Daar hoort een duurzame, toekomstgerichte rekruteringsaanpak bij: we trekken medewerkers aan die hun werk met engagement, motivatie en inzet willen doen en die op termijn ook elders in de onderneming of in de Fluxys-groep een meerwaarde kunnen bieden.

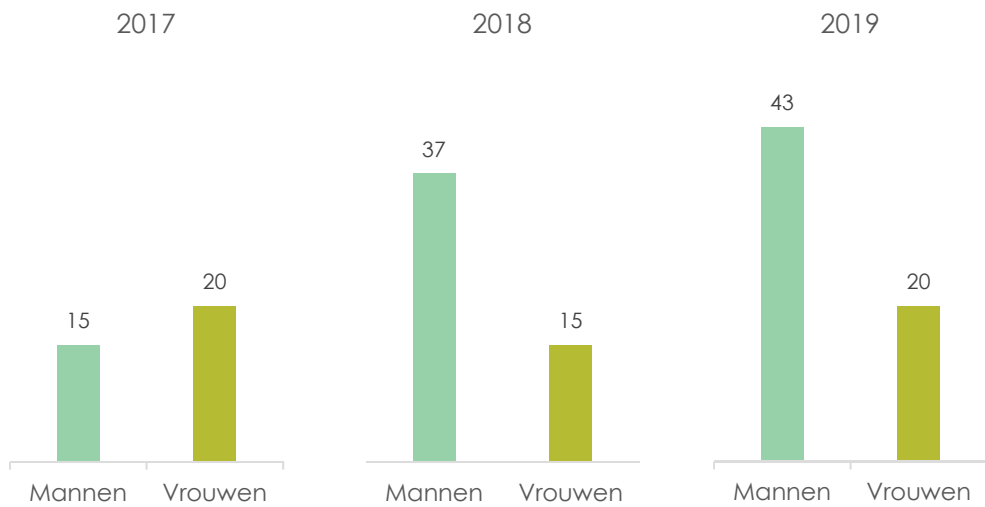
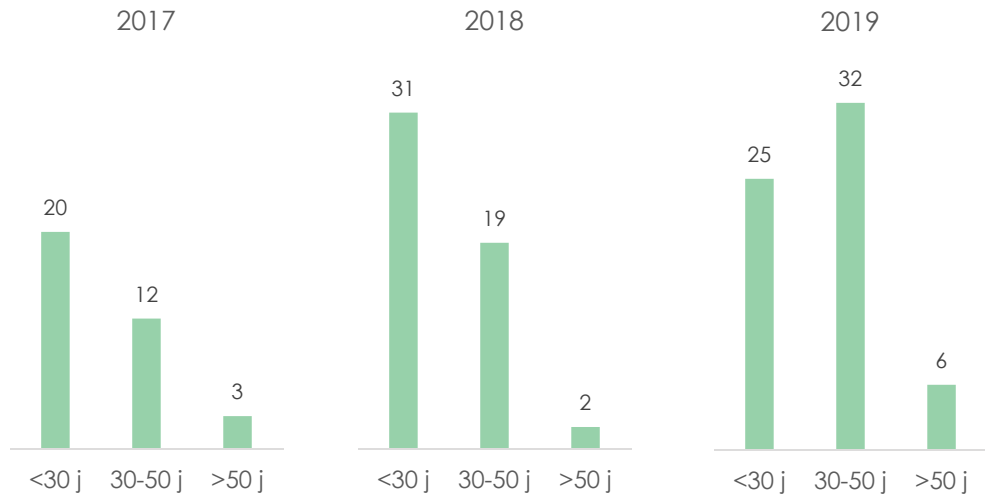
Net zoals andere ondernemingen wordt Fluxys Belgium geconfronteerd met een heuse 'war for talent'. Om die het hoofd te kunnen bieden, is innovatie op het vlak van rekrutering een must. Zo werken we met het 'Fluxys Job Apero' concept om potentiële medewerkers op een originele manier en in een informele setting aan te trekken en aan te werven. De eerste edities waren een groot succes: ze hebben diverse nieuwe medewerkers opgeleverd en tegelijk het imago van Fluxys Belgium als werkgever versterkt.

Daarnaast blijft Fluxys Belgium samenwerken met de studentengemeenschap, onder meer door regelmatig deel te nemen aan career fairs en door campusactiviteiten te sponsoren.

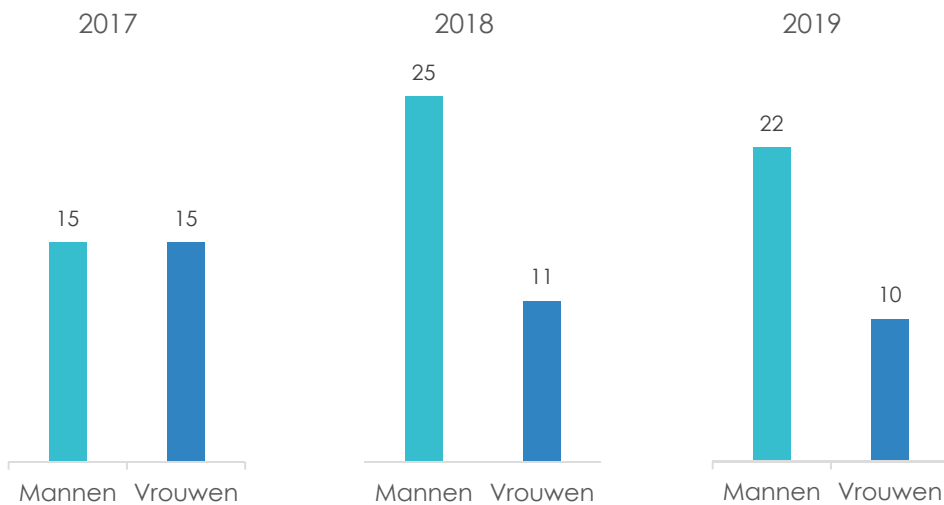
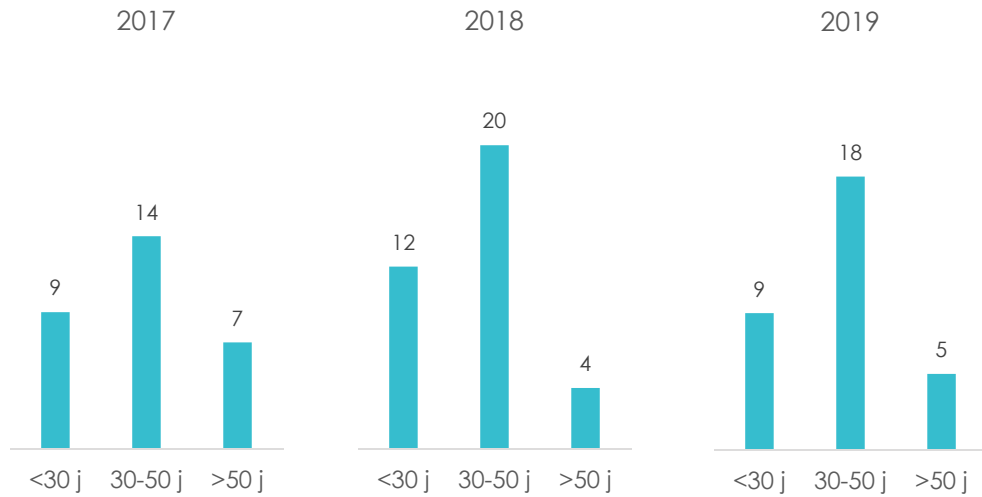
In 2019 bereidde Fluxys Belgium een nieuwe Employer Branding campagne voor die begin 2020 werd uitgerold. De basis voor de nieuwe campagne is een sterke en geloofwaardige Employee Value Proposition, een doorslaggevend element in het aantrekken van nieuwe medewerkers en het motiveren van de huidige medewerkers. Om de Employee Value Proposition uit te werken, deed Fluxys Belgium een ruime enquête bij zijn medewerkers om te polsen wat hun perceptie was van de waarde van de onderneming.



## Aanwervingen



## Uitstroom



	2017	2018	2019	
Ratio uitstroom	3%	4%	3,6%	De uitstroomcijfers omvatten de niet-voorzienne uitstroom (ontslag werkgever/ werknemer, overlijden, ...). De voorziene uitstroom omvat onder meer pensioen en einde contract bepaalde duur.
Voorziene uitstroom	27	25	24	

## Talent doen bijdragen tot de ondernemingsdoelstellingen

Aangepaste inlooptrajecten en een dynamisch prestatiebeheer zijn de twee hefboomen waarmee Fluxys Belgium zijn medewerkers ondersteunt om optimaal bij te dragen tot de doelstellingen van de onderneming.

Om nieuwe werknemers en medewerkers in een nieuwe functie snel en performant van start te doen gaan, werkt Fluxys Belgium met een gepersonaliseerd onthaal- en integratieprogramma. Hun leidinggevenden nemen daarin een centrale rol op. In elk onthaal- en integratietraject fungeert een ervaren collega als peter of meter om de nieuwe collega in zijn of haar werkomgeving wegwijs te maken en te ondersteunen.

Fluxys Belgium stimuleert ook interne jobmobiliteit: ze draagt immers bij tot de ontplooiing en inzetbaarheid van de medewerkers. In dat opzicht was 2019 een bijzonder dynamisch jaar: 70 personeelsleden namen de kans om binnen de onderneming of de Fluxys-groep in een andere job aan de slag te gaan.

## Betrokkenheid creëren

Fluxys Belgium hecht er groot belang aan dat de medewerkers vertrouwd zijn met de bedrijfscontext en de uitdagingen van de onderneming. Dat versterkt hun betrokkenheid bij de visie, de strategie en de doelstellingen. Via een mix van kanalen leveren we bijzondere inspanningen om de medewerkers beter te doen begrijpen hoe de energiewereld verandert, hoe de onderneming haar strategie en doelstellingen aanpast om op die evoluties in te spelen en wat die doelstellingen voor iedereen afzonderlijk betekenen.

In de cyclus van het prestatiebeheer worden de ondernemingsdoelstellingen ieder jaar vertaald in persoonlijke doelstellingen. Dat gebeurt op de verschillende bedrijfsniveaus, in constructief overleg. In de loop van het jaar vormen die doelstellingen het voorwerp van een geregelde dialoog tussen de medewerkers en hun leidinggevenden. Dagelijkse feedback vormt de basis van die dialoog, die een formele aanvulling krijgt in functionerings- en evaluatiegesprekken. De



medewerkers zien de inzet waarmee ze de ondernemingsdoelstellingen helpen waarmaken gewaardeerd.

## Talent laten groeien en ontplooiën

### Competentiebeheer

Het competentiebeheer en het ontwikkelings- en opleidingsaanbod bij Fluxys Belgium zijn erop gericht medewerkers de juiste ondersteuning te bieden zodat ze in staat zijn om zowel de doelstellingen van de onderneming als hun eigen ambities waar te maken.

Met zijn competentiebeheer wil Fluxys Belgium de competenties van zijn personeelsleden in overeenstemming brengen met wat de onderneming nodig heeft om haar strategie met succes te realiseren. Door de individuele competenties van de personeelsleden te ontwikkelen, stellen we hen in staat optimaal bij te dragen tot de bedrijfsdoelstellingen en ook in de toekomst inzetbaar te blijven.

Fluxys Belgium werkt met een model van vier groepen competenties: Think, Do, Interact en Lead. Personeelsleden brengen om de paar jaar hun competenties in kaart en maken op basis daarvan gerichte plannen voor hun persoonlijke ontwikkeling op. In het verlengde daarvan worden leidinggevenden ondersteund om medewerkers te coachen, zowel in hun prestaties als in hun ontwikkeling.



## Ontwikkelings- en opleidingsbeleid

Het ontwikkelings- en opleidingsbeleid zorgt ervoor dat de medewerkers over de nodige kennis en vaardigheden beschikken. Om de effectiviteit te verhogen, wordt een gevarieerde mix van leermiddelen aangeboden: leeropdrachten binnen of buiten de functie, interne of externe coaching, interne en externe opleidingen en een online leerplatform. Fluxys Belgium hanteert het bottom-up principe: van personeelsleden wordt verwacht dat ze zelf het stuur van hun ontwikkeling en loopbaan in handen nemen en dat hun leidinggevenden hen daarin ondersteunen.

Fluxys Belgium doet continu zijn opleidingsaanbod evolueren om het in lijn te houden met de behoeften van de organisatie. Om de duurzame inzetbaarheid van de personeelsleden binnen de onderneming te versterken, is er ook een omvattend programma om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen. Specifiek rond digitale vaardigheden introduceerde Fluxys Belgium in 2019 twee nieuwe leervormen. Zo kunnen medewerkers met vragen over het gebruik van Windows en MS Office pakketten terecht bij een team van Digital Coaches. Tips & tricks rond het gebruik van die toepassingen worden aangereikt tijdens inspiratiesessies.

Fluxys heeft in 2019 ook het beheer van de leertrajecten gedigitaliseerd in een Learning Management System geïmplementeerd. Dankzij die vernieuwing hebben de medewerkers meer autonomie in de aansturing van hun ontwikkeling.



Gemiddeld aantal dagen opleiding per voltijdse equivalent		
2017	2018	2019
6,23	6,14	6

In 2019 volgden de medewerkers ruim 38.000 uur opleiding. Twee derden van de opleidingen waren (gas)technische, veiligheids- of functiespecifieke

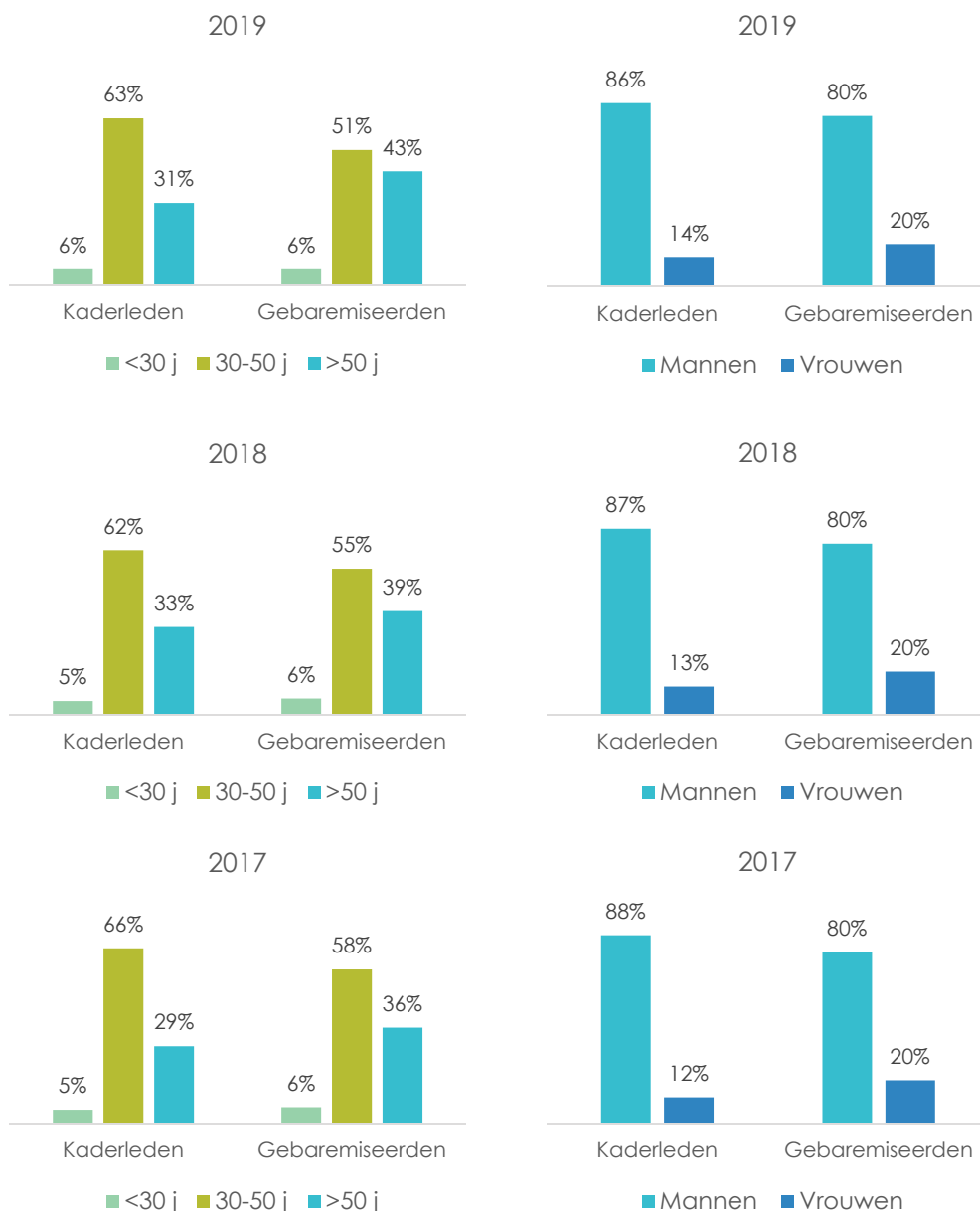
opleidingen. Daarnaast waren er ook opleidingen om de algemene vaardigheden rond Think, Do, Interact en Lead te versterken. In het kader van de ontwikkeling van de digitale vaardigheden legden alle medewerkers in 2019 een test af rond het gebruik van Windows en MS Office pakketten. 100% van de medewerkers slaagden in de test, met een gemiddelde score van 88%.

Onder meer via de prestatiebeheercyclus, de ontwikkelingstrajecten en een jaarlijks talent review proces houdt Fluxys Belgium overzicht van de competenties binnen de onderneming. Uit dat proces vloeit een opvolgingsplanning voort om de toekomstige personeelsbehoeften in te vullen en zo de bedrijfscontinuïteit, de groei en de innovatie te ondersteunen. In dezelfde geest stimuleren we interne jobmobiliteit en geven we bij nieuwe functies of bij vacatures voorrang aan interne kandidaten. Ook de internationale ontwikkeling van moederbedrijf Fluxys reikt medewerkers kansen aan om hun loopbaan verder uit te bouwen.



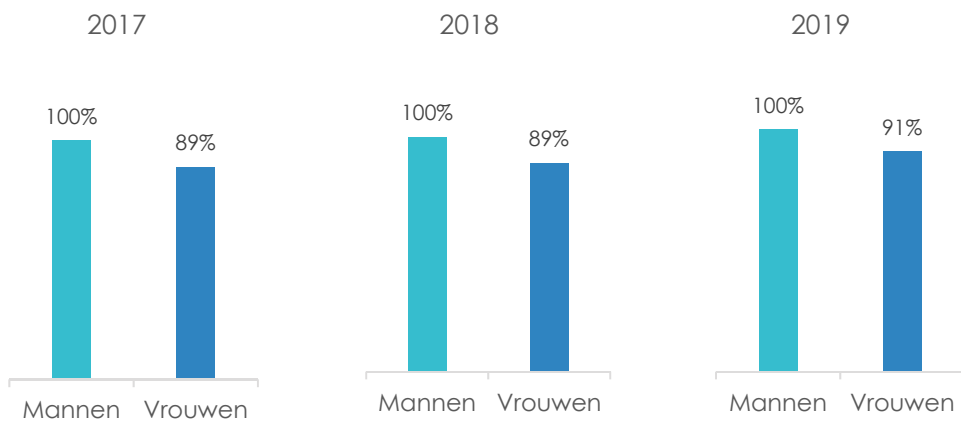
## Diversiteit en non-discriminatie

In de energiesector zijn veel mannen aan de slag. Dat valt te verklaren door de vele functies die technisch van aard zijn en dat zulke profielen doorgaans op minder interesse kunnen rekenen bij vrouwen.



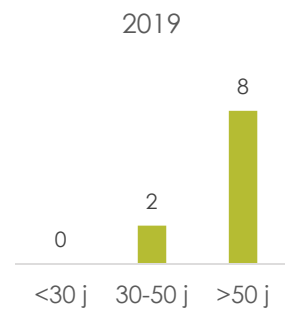
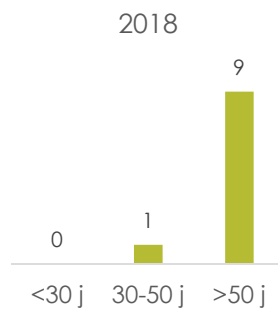
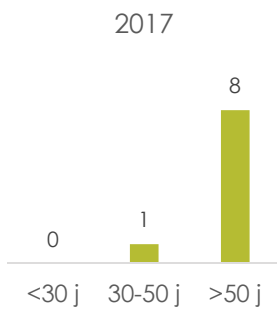
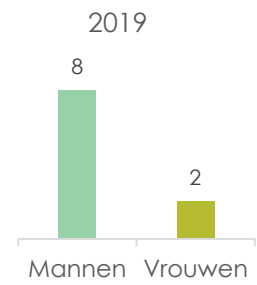
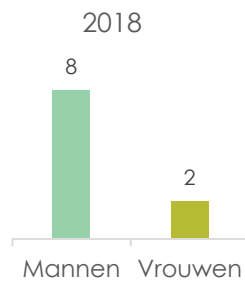
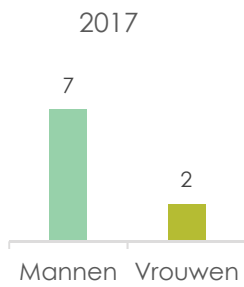
Het personeelsbeleid van Fluxys Belgium gaat uit van competenties van personen. De onderneming hanteert bij aanwervingen geen quota voor de positieve discriminatie van vrouwen. Voor verloning, evaluatie, loopbaanontwikkeling en opleidingen gelden dezelfde criteria voor mannelijke en voor vrouwelijke medewerkers. Het verschil in gemiddeld basissalaris tussen mannen en vrouwen heeft te maken met het functieniveau en functietype, de

## Ratio gemiddeld basissalaris

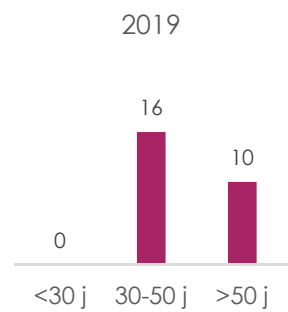
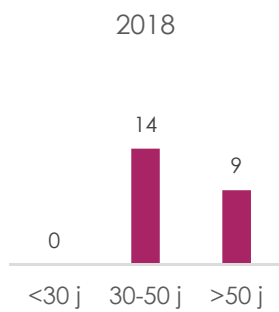
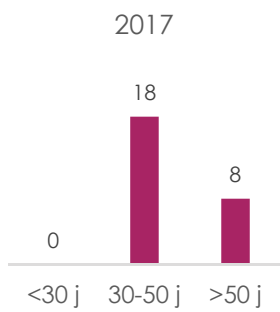
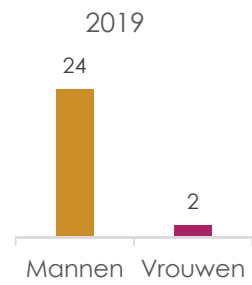
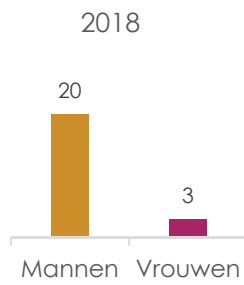
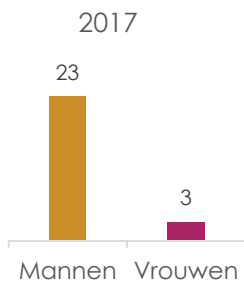




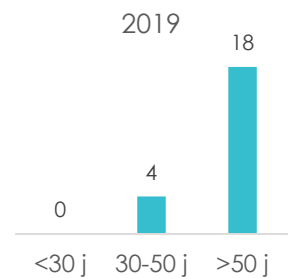
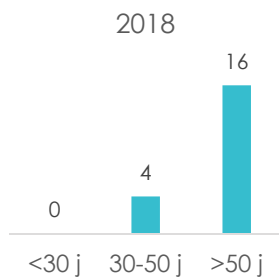
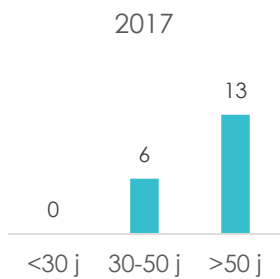
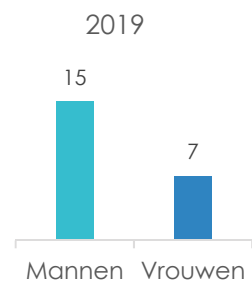
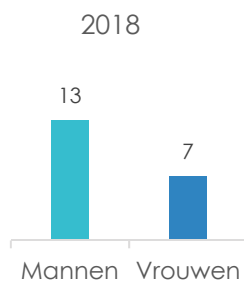
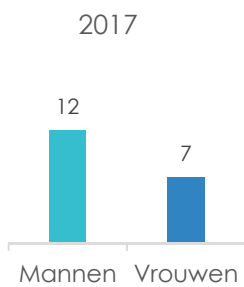
## Executive committee



## Senior management



## Raad van bestuur



## Cohesie versterken

Samenhangigheid en plezier in het werk zijn elementen waar Fluxys Belgium actief op inzet. Zo worden personeelsleden aangemoedigd om met hun departement een teambuilding-activiteit te organiseren waarmee ze praktische steun bieden aan een sociale organisatie. Terwijl ze de teamgeest versterken, dragen ze zo meteen ook het goede nabuurschap uit dat Fluxys Belgium voorstaat. Voorts is binnen de onderneming een vriendenkring actief waarin medewerkers een rijke waaier van sportieve en culturele activiteiten organiseren.

## Transparante en constructieve sociale dialoog

Van de personeelsleden van Fluxys Belgium is check 68% bediende en 32% kaderlid. Voor de bedienden zijn verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten. Voor de kaderleden is eveneens een aantal overeenkomsten van toepassing.

Een sereen sociaal klimaat is essentieel voor de cohesie binnen de onderneming en voor de ontwikkeling van de activiteiten. Fluxys Belgium voert daarom een transparante en constructieve sociale dialoog met het geheel van de werknemers, de leden van de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk, de vakbondsafvaardiging en de vertegenwoordigers van de kaderleden.

In de sociale dialoog hecht de onderneming er groot belang aan om in wederzijds respect een constructieve samenwerking uit te bouwen. Die samenwerking krijgt vorm in de formele organen, in diverse werkgroepen en tijdens informele overlegmomenten (zie 'Werken aan welzijn op het werk' p. 139).





# Werken aan welzijn op het werk

Zowel het HSE-beleid als de waarden van de onderneming onderstrepen het belang van het welzijn van de medewerkers. Gezonde en gemotiveerde medewerkers zijn de motor die de onderneming doen draaien.

Fluxys Belgium heeft verschillende programma's uitgewerkt inzake de bescherming van de gezondheid van de werknemers, de ergonomie, de arbeidshygiëne, de veiligheid op de werven, het beheer van de informatiebeveiliging. Daarnaast werden verschillende opleidingstrajecten ontwikkeld.

Die aanpak van Fluxys Belgium heeft ertoe bijgedragen dat de gezondheid en het welzijn op het werk van de medewerkers zijn verbeterd en dat het niveau van het ziekteverzuim lager ligt dan dat van de markt.



## Blijven mikken op minder arbeidsongevallen

In 2019 werden bij de werknemers van Fluxys Belgium 22 arbeidsongevallen genoteerd, waarvan 15 ongevallen met arbeidsongeschiktheid voor een totaal van 170 afwezigheidsdagen. De ernstgraad van de ongevallen bedroeg 0,12. Hoewel het aantal ongevallen is gestegen ten opzichte van 2018, zijn het aantal afwezigheidsdagen als gevolg van ongevallen met arbeidsongeschiktheid en de ernstgraad gedaald.

13 arbeidsongevallen gebeurden tijdens verplaatsingen (vallen, uitglijden en struikelen). Daarom wordt er in de onderneming blijvend aandacht besteed aan de risico's die verbonden zijn met verplaatsingen. 9 arbeidsongevallen hebben zich voorgedaan bij de uitvoering van een taak of bij het manueel hanteren van lasten. Die laatste ongevallen zijn goed voor 61 afwezigheidsdagen.

Elk ongeval wordt onderzocht en er worden maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Volgens de gegevens van de contractanten hebben zich 17 arbeidsongevallen voorgedaan bij contractanten van Fluxys Belgium, waarvan 10 met arbeidsongeschiktheid.

**Onze veiligheidscultuur blijft verankerd in de proactieve zone**

**In 2019 werd de veiligheidscultuur in het bedrijf opnieuw gemeten tijdens 14 interactieve sessies met meer dan 150 medewerkers.**

**Uit de meting is gebleken dat de veiligheidscultuur stevig verankerd blijft in de proactieve zone, d.w.z. dat iedereen initiatief neemt om veilig te werken en voorstellen geeft ter verbetering.**



## Globaal preventieplan

Fluxys Belgium brengt zijn acties om de preventie van ongevallen en incidenten op het werk te verbeteren samen in een globaal preventieplan (GPP) met een looptijd van 5 jaar. In het GPP 2017-2021 ligt de klemtoon op veiligheid (arbeidsveiligheid en procesveiligheid), maar onder meer ook op preventie van psychosociale risico's en op welzijn, gezondheid en verplaatsingen.

Een ziekteverzuimbeleid is een van de acties die Fluxys Belgium in staat stellen om te waken over de gezondheid van zijn medewerkers. Dat beleid is gebaseerd op de samenwerking tussen de werknemer, de leidinggevende, HR en de interne en externe dienst voor preventie en bescherming op het werk.

Ook het welzijn van de personeelsleden is voor Fluxys Belgium zeer belangrijk. Daarom werd in 2018 de campagne FeelingGood@Fluxys gelanceerd, waarin regelmatig initiatieven worden opgezet rond 5 actiepijlers: Fit, Healthy, Fun, Connect en Safe.

## Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk

Fluxys Belgium heeft ook een "Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk" (CPBW). Dat is een overlegorgaan tussen de werknemers, de werkgever en de hiërarchische lijn voor vragen en problemen over het welzijn van het personeel.

De vergaderingen vinden maandelijks plaats. De belangrijkste opdracht van het CPBW bestaat erin actief bij te dragen tot alles wat wordt ondernomen om het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te bevorderen en te vrijwaren. Dat doet het comité vooral door adviezen uit te brengen en voorstellen te formuleren, onder meer over het beleid ter preventie van ongevallen, incidenten en beroepsziekten, het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan.



Het CPBW voert ook geregeld rondgang uit in de bemande installaties van Fluxys Belgium en neemt deel aan de analyses van ernstige ongevallen en incidenten. Binnen het CPBW zijn ad-hoc werkgroepen aan de slag rond specifieke thema's, zoals werkkledij of utilitaire voertuigen.

### **FeelingGood@Fluxys**

**In het kader van de campagne FeelingGood@Fluxys heeft Fluxys Belgium in 2019 verschillende initiatieven genomen om ervoor te zorgen dat medewerkers zich goed zouden voelen op het werk in een aangename en stimulerende omgeving.**

**Workshops "Veerkracht 2.0", met een interactieve benadering van thema's zoals stress op het werk, concentratie, digitale verslaving enz. 87% van de medewerkers heeft deelgenomen aan 56 workshops.**

**Bredere doelen waarvoor de "Teambuildings met een engagement" zich kunnen inzetten: naast sociale doelen voortaan ook sportieve of milieugerichte doelen.**

**Een "Meet less day", om de medewerkers ertoe aan te zetten na te denken over de efficiëntie van vergaderingen en over mogelijke alternatieven.**

**Interactieve workshops ter gelegenheid van de "Werelddag voor veiligheid en gezondheid op het werk".**





# Collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot de gezondheid en het welzijn van de werknemers

## Lokaal Paritair Overleg

Het Lokaal Paritair Overleg is een overlegorgaan tussen de vakbondsafvaardiging en de werkgeversafvaardiging op lokaal niveau. Het heeft als doel de dagelijkse problemen op te lossen die niet de exclusieve bevoegdheid zijn van andere overlegorganen zoals de ondernemingsraad of het CPBW. De vergaderingen vinden om de drie maanden of maandelijks plaats voor de buitenzetels en maandelijks voor de maatschappelijke zetel, de Terminal en het interventiecentrum Zuun.

## Cao nr. 90

De cao nr. 90 (niet-recurrente resultaatsgebonden premie): in het plan 2019-2020 (voor het gebaremiseerd en meesterschapspersoneel enerzijds, en het kaderpersoneel anderzijds) worden de werknemers financieel aangemoedigd om zich in te spannen om bepaalde doelstellingen te halen op het vlak van:

- "Last Minute Risk Analysis", een korte reflectie (risicobeoordeling) net vóór de aanvang van taken op de werkplek
- Preventie van incidenten: communicatie en bespreking van incidenten binnen technische entiteiten (enkel kaderleden)
- Arbeidsongevallen (enkel kaderleden)
- Schakelincidenten
- Fluidumincidenten (enkel kaderleden)
- Aanwezigheid op het werk (enkel kaderleden)



## Paritair Sociaal Fonds

Het Paritair Sociaal Fonds werd binnen Fluxys Belgium en Fluxys LNG opgericht vanuit de ondernemingsraad, in het verlengde van de nationaal sectorale collectieve arbeidsovereenkomst 1993-1994. Zowel actieve als niet-actieve personeelsleden hebben recht op een reeks tussenkomsten die gelinkt zijn aan welzijn en gezondheid. Daarnaast biedt het Fonds tegemoetkomingen aan begunstigen die in moeilijke omstandigheden verkeren als gevolg van een uitzonderlijke gebeurtenis of van medische of sociale problemen. Om de 2 jaar kent het Fonds ook sport- en cultuurcheques toe.

## Psychosociale risico's

Fluxys Belgium neemt ook maatregelen ter voorkoming van psychosociale risico's op het werk, waaronder stress, geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag. Naast de bepalingen in het arbeidsreglement (bijlage 15) werd een specifieke procedure opgesteld en verdeeld onder het personeel. Die beschrijft zowel het melden van psychosociale risico's als het behandelen van een verzoek tot "psychosociale interventie". Een werknemer die – ondanks de preventiemaatregelen – verklaart het voorwerp te zijn van een psychosociaal risico met inbegrip van daden van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag, gepleegd door een of meer collega's of door een of meer derden, kan voor advies, bijstand, opvang of verzoek terecht bij de preventieadviseur en/of de vertrouwenspersoon die overeenkomstig de wetgeving worden aangeduid.

In 2019 hebben in dat kader 13 informele gesprekken plaatsgevonden met de vertrouwenspersoon. Aan geen van die gesprekken werd een verder formeel gevolg gegeven.

Tot slot werden in dat verband de workshops "Veerkracht 2.0" georganiseerd met een interactieve benadering van thema's zoals stress op het werk, concentratie, digitale verslaving, enz. In die workshops werden de zaken die positieve energie geven en waarop kan worden teruggevallen in kaart gebracht.







# Ethiek en mensenrechten

Fluxys Belgium werkt met duidelijke regels voor het ethisch gedrag en de rechten van zijn medewerkers. Het bedrijf informeert personeelsleden en derden-medewerkers over die regels en stimuleert de naleving ervan.



## Ethische gedragsregels

Fluxys Belgium werkt met een Ethische Gedragscode die de bedrijfswaarden vertaalt in werkprincipes die gelden tegenover de stakeholders van de onderneming (klanten, leveranciers, medewerkers, aandeelhouders en partners, overheden en regulatoren, ondernemingen van de groep en de gemeenschap) en in richtlijnen inzake HSE (Health, Security, Environment), belangenconflicten en informatieverbreiding. De Ethische Gedragscode is zowel op de personeelsleden van toepassing als op derden die opdrachten uitvoeren voor de onderneming.

Fluxys Belgium heeft tevens richtlijnen uitgevaardigd voor het gebruik van sociale media. De onderneming streeft daarbij naar een evenwicht tussen enerzijds het recht op vrije meningsuiting en de privacy van elke medewerker en anderzijds de opdracht van de onderneming om ervoor te zorgen dat medewerkers die optreden namens Fluxys Belgium geen uitlatingen doen die niet stroken met de waarden van de onderneming.

Fluxys Belgium heeft ook richtlijnen uitgewerkt over het beheer en de beveiliging van informatie, inclusief de vereisten van de GDPR-regelgeving (General Data Protection Regulation) en de algemene privacy-regelgeving. Op een verantwoorde en veilige manier omgaan met informatie is immers van essentieel belang voor de onderneming en haar medewerkers en iedereen heeft daarin een rol op te nemen. In 2019 werkte Fluxys Belgium in die context E-learning modules uit die medewerkers verplicht dienden door te nemen en met succes te voltooien.

In 2019 bereide moederbedrijf Fluxys een Ethische Code voor met de ethische principes en waarden voor alle bedrijven van de Fluxys-groep, inclusief Fluxys Belgium. De Code zet de ethische principes en waarden uiteen voor onder meer veiligheid en milieu, de werkomgeving, de handelsrelaties, mensenrechten, en de relaties met de gemeenschap en overheden.



## Mensenrechten

Via de ethische gedragscode, het arbeidsreglement, een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten en specifieke reglementen streeft Fluxys Belgium ernaar om de mensenrechten te eerbiedigen. Het gaat onder meer om de volgende rechten:

- recht op menswaardig werk (voor eigen werknemers en werknemers van onze leveranciers) en welzijn;
- recht op rust en vrije tijd (glijdend uurrooster, klein verlet);
- gelijke kansen en discriminatieverbod;
- bescherming van het evenwicht tussen professioneel en privéleven (incl. thuiswerk, klein verlet);
- vrijheid van associatie en toetreding tot een vakbond;
- recht op bescherming tegen risico's op het werk, waaronder stress, geweld pesterijen en ongewenst seksueel gedrag.

Als Fluxys Belgium diensten of materiaal aankoopt, bevatten de geldende aankoopvoorwaarden ook bepalingen over het verbod op illegale arbeid, dwangarbeid of kinderarbeid, over de bescherming en verzekering van de werknemers van de contractant enz. Bij de beoordeling van zijn leveranciers ziet Fluxys Belgium erop toe dat die aspecten de nodige nadruk krijgen.

### Monitoring

**Er zijn in 2019 geen klachten geweest over fraude of ander onethisch gedrag binnen de onderneming. Er liepen ook geen juridische procedures over anti-concurrentieel gedrag of niet-naleving van het mededingingsrecht.**



## **Audit op fraudegevallen of klachten over onethisch gedrag**

De fraudegevoelige processen worden jaarlijks geauditeerd door het departement Audit, Risk, Ethics & Compliance. Het aankoopproces zelf wordt elke drie jaar geauditeerd door dat departement.

Het auditplan voorziet ook in periodieke audits, toegespitst op aankopen en betalingen, niet-discriminatie in het verlenen van toegang tot de markt en vertrouwelijkheid van informatie. De klachten over onethisch gedrag worden opgenomen in het jaarlijks conformiteitsverslag van de Compliance Officer dat wordt gepubliceerd op de website van Fluxys Belgium.



# Aankooppolitiek

Afhankelijk van het soort aankoop kiest Fluxys Belgium voor de meest adequate manier van marktbevraging.

Ongeveer 79% van onze leveranciers zijn Belgische bedrijven.



## Principes

De onderneming voert een aankooppolitiek die geregeld wordt verfijnd en die stoelt op 5 grote principes:

- Waar mogelijk stelt Fluxys Belgium opdrachten open door potentiële contractanten in concurrentie te laten treden via aanbestedingen en door de duurtijd van de contracten te beperken.
- Transparantie en niet-discriminatie zijn essentieel om duurzame relaties met contractanten aan te gaan en een grondige marktkennis op te bouwen.
- In het aankoopproces wordt gestreefd naar het beste evenwicht tussen veiligheid, betrouwbaarheid, kwaliteit en kosten. Dat draagt bij tot de rentabiliteit en de continuïteit van de onderneming.
- Die aanpak moet een optimaal resultaat opleveren, in lijn met de strategische doelstellingen van Fluxys Belgium, zijn waarden en zijn Ethische Gedragscode.
- Daarom kiest Fluxys Belgium voor een gecentraliseerd aankoopproces, waarin een dynamische rolverdeling tussen aanvrager en aankoper gestalte krijgt in een pragmatisch en efficiënt partnerschap om aankopen in de praktijk om te zetten.

## Leveranciersbewegingen

In 2019 heeft Fluxys Belgium contracten gesloten met 104 nieuwe leveranciers. Die bewegingen zijn vooral het gevolg van de vervanging van bestaande leveranciers als gevolg van de openstelling van opdrachten. Andere leveranciers zijn nieuw door de aankoop van nieuwe soorten goederen en diensten, de overname van een activiteit van de ene leverancier door een andere, enz.



## **MVO-beoordeling van leveranciers**

Sinds 2019 krijgen leveranciers bij wie een bestelling van meer dan 200.000 euro werd geplaatst de vraag welke stukken ze kunnen voorleggen om hun ecologische, ethische en maatschappelijke praktijken aan te tonen.



# Risicobeheer

## Interne controle- en risicobeheersystemen

### Referentiekader

Fluxys Belgium gebruikt het COSO-model (gebaseerd op ISO 31000) als referentiekader voor de interne controle en het risicobeheer. Het risicobeheerproces is continu en cyclisch. Die aanpak waarborgt dat we de risico's steeds vollediger in kaart brengen en ook steeds beter onder controle krijgen.

Het Risk Charter beschrijft de organisatie, het uitwerken en het beheer van het risicomanagementproces van Fluxys Belgium en zijn dochterondernemingen. Het charter omvat de identificatie, de analyse, de evaluatie en de behandeling van de risico's om het management bij te staan in het realiseren van de bedrijfsdoelstellingen. In het charter worden ook de principes, de procedures, de rollen en verantwoordelijkheden binnen het risicobeheer gedefinieerd.

### Rollen en verantwoordelijkheden

De raad van bestuur bepaalt, op voorstel van het directiecomité, de mate van risico's die de onderneming bereid is te nemen, in overeenstemming met de waarden, de strategie en de fundamentele beleidslijnen. De raad van bestuur keurt ook het referentiekader goed voor de interne controle en het risicobeheer en beoordeelt de implementatie van dat referentiekader. Het auditcomité brengt daarover advies uit aan de raad van bestuur.

Minstens één keer per jaar onderzoekt het auditcomité de systemen voor interne controle en risicobeheer die door het directiecomité worden opgezet. Op die manier vergewist het comité zich ervan dat de belangrijkste risico's op gepaste wijze worden herkend, beheerd en gecommuniceerd. De risico's verbonden aan de sociale, de personeels- en milieuaangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping worden bekeken in de betrokken processen en departementen. Sinds eind 2017 worden de belangrijkste risico's regelmatig opgevolgd en aan het directiecomité

gerapporteerd. De uitvoering van het risicobeheer is de verantwoordelijkheid van het directiecomité. In die hoedanigheid evalueert het directiecomité de risico's en de mitigerende maatregelen.

Om efficiënte interne controles te kunnen waarborgen heeft Fluxys Belgium een scheiding van functies georganiseerd in de processen en in de IT-systemen. Dat moet het risico op fouten en fraude in de rekeningen beperken. Daarnaast bestaan er controlefuncties binnen de belangrijkste departementen die op een regelmatige basis hun risico's en controles evalueren, bijsturen en rapporteren.

Ook wordt in het kader van de financiële rapportering regelmatig een budgettaire opvolging georganiseerd. Die opvolging richt zich op de vergelijking van het budget met de reële cijfers en met forecasts. De opvolging wordt opgesteld voor de hele groep en regelmatig worden de resultaten gerapporteerd aan het directiecomité. Fluxys Belgium gebruikt SAP als systeem voor de financiële rapportering.

Fluxys Belgium stelt ook Key Performance Indicators (KPI's) op. De belangrijkste KPI's van de onderneming zijn verbonden met de ondernemingsdoelstellingen, onder meer op het gebied van veiligheid, continuïteit van de gasstromen, marketing, marktontwikkeling, budgettair evenwicht en personeelsbeleid.

## Risicoregister

De geïdentificeerde risico's worden ofwel kwantitatief, ofwel kwalitatief geëvalueerd in termen van de kans van voorkomen (likelihood) en de ernst (impact). De criteria voor de impactbeoordeling kunnen betrekking hebben op de financiële situatie, maar ook op de reputatie, de veiligheid, het milieu en de beschikbaarheid. Fluxys Belgium bekijkt de impact als een combinatie van deze verschillende impactelementen. Sommige risico's kunnen een impact hebben op de financiële situatie, terwijl andere een grotere impact zullen hebben op reputatie of veiligheid. Als de impact van een risico op meerdere criteria (financieel, reputatie enz.) wordt ingeschaald, dan kiest Fluxys Belgium voor het criterium met de hoogste inschaling (volgens het voorzichtigheidsprincipe). Op die manier wordt het risicoprofiel van de onderneming periodiek bijgewerkt.



De risico's worden op een risicomatrix uitgezet. Fluxys Belgium onderscheidt drie risiconiveaus:

- Onaanvaardbare risico's: risico's waarvoor altijd en onmiddellijk maatregelen worden getroffen om ze te verkleinen.
- Risico's waarvoor maatregelen worden genomen om ze te verkleinen volgens het ALARP-principe (as low as reasonably possible). Dit wil zeggen dat de technologische middelen, de economische beperkingen en de haalbaarheid van de maatregelen zorgvuldig worden afgewogen tegen het risico-reducerend effect dat deze maatregelen sorteren. De verschillende directies volgen de risico's van nabij op.
- Risico's die aanvaardbaar zijn omdat de nodige controles en maatregelen bestaan.

## Controlemaatregelen

Het risicoprofiel zoals dat blijkt uit het risicoregister wordt vergeleken met de risicotolerantie. Waar nodig worden bijkomende maatregelen getroffen om alle risico's binnen aanvaardbare grenzen te brengen. Die maatregelen zijn per activiteitssector vertaald in een beleid, procedures, instructies en regelmatige evaluaties via externe en interne audits, technische audits en controles op de kwaliteit van de uitvoering. Op die manier wordt het risicobewustzijn binnen de organisatie versterkt.

## Departement interne audit

Het departement interne audit is een onafhankelijke en objectieve controleafdeling binnen de Fluxys-organisatie. De interne audit manager rapporteert functioneel aan de voorzitter van het auditcomité, wat de onafhankelijkheid waarborgt. Het departement interne audit heeft tot doel om met een systematische en rigoureuze aanpak de doeltreffendheid van het risicobeheer, de risicocontrole en de processen te evalueren en te verbeteren.

Vertrekkend van een meerjaren-risicogebaseerd auditplan wordt ieder jaar een jaarlijks auditplan opgesteld. Verschillende belanghebbenden zijn betrokken bij dat planningsproces. De betrokkenheid van de business en van het risicobeheer



in het planningsproces biedt het voordeel dat de audit wordt toegespitst op de relevante en belangrijke risico's en controles.

## Marktrisico

De huidige marktsituatie brengt mee dat zowel vervoer als opslag van aardgas onder druk staan. Dat heeft een impact op de gereserveerde capaciteit. In die context waakt Fluxys Belgium erover om zijn dienstenaanbod nog aantrekkelijker te maken en zijn tarieven zo competitief mogelijk te houden.

In de context van de Europese energie- en klimaatpolitiek maakt de tendens naar een hogere energie-efficiëntie en een koolstofneutrale energiemix ten voordele van onder andere hernieuwbare energiebronnen de evolutie van de aardgasvraag op termijn onzeker. Ook worden voor vervoer minder lange termijncontracten en meer korte termijncontracten afgesloten. Om die reden onderzoekt Fluxys Belgium nauwgezet waar te investeren in nieuwe infrastructuur.

Het einde van Nederlands L-gas tegen 2030 en de afname van de uitvoer ervan vanaf 2024 zullen een einde maken aan de transitstromen van L gas door België en het is onzeker of die zullen worden gecompenseerd door transitstromen van H-gas. Verder levert de geleidelijke verdwijning van L-gas en de bijbehorende conversie naar H-gas een mogelijk risico op voor marktaandeelverlies omdat gebruikers van L-gas voor andere energiebronnen zouden kunnen kiezen.

Voor onze opslag in Loenhout betekent het einde van de langetermijncontracten in 2022 dat de verkoop vanaf dat moment volatieler zal zijn, onder meer onder invloed van hoe het prijsverschil tussen zomer- en wintergas evolueert op de gashandelsplaatsen. De vooruitzichten voor de komende jaren wijzen op een trend van hoge volatiliteit, waardoor het voor opslagbeheerders jaar op jaar onzeker zal zijn of de kosten kunnen gedekt worden. Daarvoor werden in omliggende landen al nieuwe marktmodellen met een steunmechanisme ontworpen waarvan de verkoop van opslag in Loenhout rechtstreekse concurrentie ondervindt. Fluxys Belgium werkt in dat kader samen met de CREG en de FOD aan een marktmodel om de opslaginfrastructuur op lange termijn te kunnen blijven inzetten als belangrijke troef voor het Belgische energiesysteem.



In het segment van de elektriciteitsproductie hangt de bezettingsgraad van de gascentrales in Europa af van diverse factoren zoals de mate en het tempo waarmee de productiecapaciteit met hernieuwbare energiebronnen toeneemt, de weersomstandigheden, de evolutie van de steenkoolprijs en de evolutie van de prijs voor CO<sub>2</sub>-emissierechten. Die onzekerheid over de bezettingsgraad van gasgestookte centrales vertaalt zich voor aardgasvervoersbedrijven in onzekerheid over de capaciteitsboekingen voor die centrales. Anderzijds staat het net van Fluxys Belgium klaar om bij een gedeeltelijke of volledige kernuitstap nieuwe gasgestookte centrales aan te sluiten.

Ook de energietransitie en de uitdaging van de luchtkwaliteit biedt opportuniteiten voor Fluxys Belgium als gasinfrastructuurbedrijf. Dankzij de gasinfrastructuur kunnen voor verwarming, mobiliteit en warmtevraag in de industrie vandaag al grote stappen worden gezet om onmiddellijk de CO<sub>2</sub>-uitstoot en de luchtvervuiling in te perken. Overschakelen op aardgas zorgt namelijk voor een verlaging van de uitstoot van fijnstof en andere luchtvervuilende stoffen zoals stikstofdioxiden en ook de CO<sub>2</sub>-uitstoot gaat naar omlaag. Bovendien kan de huidige infrastructuur als buffer dienen in de groeiende behoefte aan flexibiliteit ten gevolge van hernieuwbare energie (gekenmerkt door de fluctuaties in wind- en zonne-energie).

Tegelijk is gasinfrastructuur nodig om in een koolstofneutraal energiesysteem een antwoord te bieden op de beperkingen die elektrificering met hernieuwbare stroom meebrengt. Gasinfrastructuur en innovatieve gastehnologieën zijn immers de instrumenten om groen gas als bijkomende koolstofneutrale energiebron te ontsluiten voor gezinnen en bedrijven. Gasinfrastructuur zal ook een belangrijke schakel vormen in de keten om in sommige processen CO<sub>2</sub> af te vangen en te vervoeren naar centra voor hergebruik of opslag. Daarbij moet worden onderzocht welke investeringen in de gasinfrastructuur nodig zijn naar gelang van de soorten nieuwe molecules die vervoer vragen.

Fluxys Belgium reduceert het marktrisico zoveel mogelijk door de markt nauwkeurig op te volgen en zo opportuniteiten te grijpen in een steeds volatielere markt, door gerichte marketingacties te organiseren zoals het ontwikkelen van innovatieve producten, door competitieve tarieven te hanteren





en via een aangepast afschrijvingsbeleid. De digitale technologie laat niet alleen toe om nieuwe producten en diensten te ontwikkelen maar tevens bestaande business modellen en processen te optimaliseren.

## **Financieel risico: tegenpartijrisico**

Fluxys Belgium evalueert systematisch de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen en past een strikt opvolgingsbeleid toe van zijn vorderingen. In het kader van haar beleid inzake risico's verbonden aan de tegenpartij, onderwerpt de onderneming haar belangrijke klanten en leveranciers voorafgaandelijk en vervolgens op regelmatige basis aan een financiële analyse (liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit, reputatie en risico's). De onderneming put daarvoor uit interne en externe informatiebronnen, zoals officiële analyses door gespecialiseerde agentschappen (Moody's, Standard & Poor's en Fitch). Zij evalueren de ondernemingen in functie van het risico en kennen hen een standaardnotering (of credit rating) toe. Fluxys Belgium doet eveneens een beroep op databanken met algemene, financiële en marktinformatie om zijn dossier over de potentiële klant of leverancier te vervolledigen. Bovendien vraagt de groep voor het merendeel van zijn klanten en voor bepaalde categorieën leveranciers een financiële garantie op. Op die manier beperkt de groep zijn blootstelling aan kredietrisico's, zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van concentratie van klanten.

De thesaurieoverschotten van de groep Fluxys Belgium worden belegd bij moederbedrijf Fluxys in het kader van cash pooling overeenkomsten. Fluxys belegt die overschotten hetzij bij eersterangs financiële instellingen, hetzij in de vorm van financiële instrumenten uitgegeven door emittenten met een hoge rating, hetzij in financiële instrumenten van emittenten waarvan een kredietwaardige overheid meerderheidsaandeelhouder is of die genieten van een garantie van een kredietwaardige Europese staat, hetzij in leningen tegen marktvoorwaarden aan dochterondernemingen van Fluxys. De monitoring uitgeoefend door Fluxys op zijn dochterondernemingen maakt dat het tegenpartijrisico op de dochterondernemingen beperkt en beheerst is.



## Industriële risico's

De voornaamste activiteiten van Fluxys Belgium hebben betrekking op het vervoer en de opslag van aardgas en op de LNG-terminalling van vloeibaar aardgas in Zeebrugge. Door de aard van het product dat Fluxys Belgium vervoert, zet de onderneming een omvattend veiligheidsbeleid op.

### Risico's in verband met Seveso-vestigingen

In 2019 exploiteerden Fluxys Belgium en Fluxys LNG twee Seveso-vestigingen: de LNG-terminal in Zeebrugge en de ondergrondse opslag in Loenhout. Conform de Seveso-wetgeving voeren Fluxys Belgium en Fluxys LNG een proactief beleid om de risico's op het vlak van welzijn op het werk, industriële veiligheid en milieu te beheersen. De Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg voert op beide Seveso-sites ook specifieke inspecties uit in samenwerking met het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid.

### Beschadiging infrastructuur door derden

Ernstige incidenten met pijpleidingen zijn vaak het gevolg van beschadigingen door derden. Om zulke beschadigingen te voorkomen, is iedereen die werken plant of wil uitvoeren in de nabijheid van aardgasvervoersinfrastructuur wettelijk verplicht die voorafgaandelijk te melden aan Fluxys Belgium. Fluxys Belgium, op zijn beurt, beantwoordt iedere melding met een bevestiging of er zich al dan niet in de nabijheid van de werken aardgasvervoersinfrastructuur bevindt. Is dat inderdaad het geval, dan ontvangt de aanvrager alle nodige gegevens en de verdere procedure om de werken in alle veiligheid te kunnen uitvoeren. Voor de effectieve start van de werken worden de afspraken nogmaals op papier gezet op de werf zelf. Fluxys Belgium draagt bovendien actief bij tot initiatieven om de drempel voor de meldingsplicht zo laag mogelijk te houden. Samen met het zorgvuldig optreden van alle medewerkers leidde dat ertoe dat zich in 2019 geen beschadigingen door derden hebben voorgedaan waarbij gas ontsnapte of waarbij capaciteit moest worden onderbroken.

Voorts worden de leidingtracés met de wagen, per helikopter en te voet gepatrouilleerd. Daarbij krijgen aannemers begeleiding bij werken die ze

uitvoeren in de nabijheid van die tracés. Daarnaast wordt bij inspectierondes ook in het oog gehouden of er onder meer in de buurt van leidingen van Fluxys Belgium geen onaangekondigde werken van start gaan. Voorts zijn alle hoofdleidingen uitgerust met een akoestisch detectiesysteem. Het gasnetwerk wordt jaarlijks ook gescreend op lekken met behulp van speciale helikoptervluchten.

Fluxys Belgium evalueert geregeld of en hoe die gecombineerde administratieve en operationele aanpak van werken door derden nog kan worden verbeterd. Ook voert de onderneming rond de veiligheid van haar aardgasvervoersinfrastructuur een actief sensibiliseringsbeleid voor de lokale overheden en voor al wie betrokken is bij werken in de buurt ervan.

## Veiligheidsbeheersysteem

Fluxys Belgium waakt zowel bij het ontwerp, de bouw, de indienststelling, de inspectie en exploitatie als bij het buiten dienst stellen van zijn installaties over de publieke veiligheid, het milieu en het welzijn van zijn medewerkers. Om dat gestructureerd en doeltreffend te kunnen doen, werkt Fluxys Belgium voor de vervoersactiviteit met een Quality & Safety Management System. Het systeem integreert de wettelijke eisen en normen ter zake en wordt voortdurend bijgesteld om rekening te houden met de jongste evoluties en verbetermogelijkheden. Voor de opslag- en LNG-activiteiten maakt het beheersysteem deel uit van de Seveso-wetgeving en staat het onder toezicht van de bevoegde overheden.

## Beschadiging infrastructuur door Fluxys Belgium-werken

Beschadigingen kunnen zich ook voordoen bij werken van Fluxys Belgium om infrastructuur in gebruik te nemen of te herstellen. Elk incident of bijna-incident wordt grondig onderzocht en er wordt onmiddellijk actie ondernomen om herhaling te vermijden.

## Corrosie voorkomen

Waar mogelijk worden de leidingen periodiek van binnenuit gecontroleerd met zogeheten 'intelligente schrapers'. De ondergrondse leidingen zijn uitwendig afgewerkt met een bekleding om corrosie te voorkomen. Daarbovenop past Fluxys Belgium een systeem van kathodische bescherming toe waardoor - in geval van bekledingsfouten - een bijkomende bescherming tegen corrosie wordt verzekerd.

## Beheersing van crisissituaties

Competente teams staan in voor het beheer en de beheersing van crisissituaties als gevolg van mogelijke incidenten of ongevallen in een installatie die Fluxys Belgium of Fluxys LNG exploiteert. Alle teamleden volgen specifieke crisismanagementsopleidingen en Fluxys Belgium organiseert op zeer



regelmatige basis crisioefeningen om de reactiviteit van de organisatie te verzekeren.

## **Beschikbaarheid, betrouwbaarheid en beveiliging van ICT**

De activiteiten van Fluxys Belgium en Fluxys LNG worden steeds afhankelijker van de beschikbaarheid van ICT en ICS (Industriële Controle Systemen). Die systemen kunnen storingen vertonen door gebeurtenissen buiten de controle van Fluxys Belgium. Fluxys Belgium heeft maatregelen genomen om de beschikbaarheid van zijn informaticasystemen af te stemmen op de noden. Zo worden opleidingen en sensibiliseringscampagnes georganiseerd, verder wordt het risico voor cyber-aanvallen door een aantal technische maatregelen beperkt en zijn er voor een aantal systemen, zoals die voor het beheer van de aardgasstromen in het netwerk, back-upfaciliteiten ingericht. Die worden operationeel zodra zich een storing voordoet en waarborgen zo de continuïteit van de exploitatie.

## **Verzekeringen en bankgaranties**

Fluxys Belgium evalueert de waarschijnlijkheid van de belangrijkste risico's die gepaard gaan met zijn activiteiten en maakt een inschatting van de mogelijke financiële gevolgen ervan. Naargelang van de mogelijkheden en de marktvoorwaarden dekt de groep die risico's grotendeels door een beroep te doen op de verzekeringsmarkt. In sommige gevallen worden risico's gedeeltelijk herverzekerd bij Flux Re – een 100%-dochteronderneming van Fluxys Belgium – of blijft een gedeelte van het risico behouden, bijvoorbeeld door te werken met een aangepaste vrijstelling.

Het feit dat Flux Re volledig wordt geconsolideerd in de rekeningen van de groep heeft als gevolg dat de kosten van ongevallen die gedekt zijn door haar herverzekeringsprogramma ten laste komen van het geconsolideerd resultaat. Daarnaast herverzekert Flux Re sommige risico's van andere bedrijven van de Fluxys-groep. Vergoedingen voor ongevallen van die partijen zullen in voorkomend geval een impact hebben op het IFRS geconsolideerd resultaat van de groep Fluxys Belgium.



De algemene dekking is in lijn met de Europese praktijken terzake en heeft betrekking op de verschillende domeinen waarin risico's zich kunnen voordoen:

- bescherming van de installaties tegen vormen van materiële schade; voor specifieke gevallen hebben de installaties daarnaast een bijkomende dekking voor inkomstenverlies als gevolg van onbeschikbaarheid door schade;
- bescherming van de aansprakelijkheid tegenover derden door een algemene dekking samengesteld uit verschillende rangen;
- programma voor het personeel: dekking door verplichte verzekeringen (wetsverzekering voor arbeidsongevallen) en een programma voor het personeel inzake gezondheidszorg;
- bescherming van het wagenpark door aangepaste verzekeringen.

In het kader van zijn beleid in verband met de risico's verbonden aan zijn commerciële activiteiten, heeft Fluxys Belgium voor de meeste van zijn activiteiten de mogelijkheid op contractuele basis aan zijn tegenpartijen een garantie te vragen indien deze niet aan de vooropgestelde kredietwaardigheidsvereisten voldoen, hetzij in de vorm van een bankgarantie, hetzij in de vorm van een garantie gegeven door een kredietwaardig moederbedrijf, hetzij in de vorm van een storting in geld. Fluxys Belgium past een strikt opvolgingsbeleid toe van zijn handelsvorderingen en evalueert systematisch de financiële capaciteit van zijn tegenpartijen. Het risico dat de partijen in gebreke blijven, is daardoor beperkt, maar Fluxys Belgium kan dat risico en de eventuele negatieve gevolgen op zijn financiële situatie niet uitsluiten.

## **Impact van de Covid-19-pandemie**

Op het moment van de goedkeuring van het jaarlijks financieel verslag 2019 is het moeilijk om de financiële impact in te schatten van de Covid-19-pandemie op de groep Fluxys Belgium in 2020 gelet op de onzekerheid en snelle ontwikkeling van de pandemie in België en heel Europa.

De impact van de Covid-19-pandemie zal afhangen van de manier waarop de pandemie zich blijft ontwikkelen, van de duur ervan, van de gevolgen ervan voor de Belgische economie en meer bepaald voor de energievraag, en van de



mate waarin de negatieve gevolgen van de pandemie zullen worden gemilderd door overheidsmaatregelen om de economie te ondersteunen.

Fluxys Belgium volgt de situatie nauw op om waar mogelijk de negatieve gevolgen van de pandemie op de activiteiten en financiële resultaten van Fluxys Belgium terug te dringen.

## **Industrieel risico - bedrijfscontinuïteit**

Fluxys Belgium beschikt over noodplannen en -procedures voor zowel zijn operationele als ICT-activiteiten, waarbij verschillende scenario's geregeld worden getest. Tijdens de uitbraak van Covid-19 heeft het bedrijf zijn noodplanning geactiveerd en de nodige stappen genomen om de continuïteit van zijn activiteiten te waarborgen en te zorgen voor bevoorradingszekerheid terwijl zorgvuldig de aanbevelingen van de overheid worden nageleefd om de verspreiding van het virus in te perken.

Alle werknemers die niet ter plaatse nodig zijn voor de bedrijfscontinuïteit werken van thuis uit. Het noodplan omvat ook een reeks specifieke maatregelen, zoals het reorganiseren van ploegdiensten, kritieke werknemers van elkaar afscheiden, intensiever schoonmaken en ontsmetten, coördineren met de noodplanning van kritieke dienstverleners, en kritiek materieel identificeren en extra aankopen.

In lijn met de aanbevelingen van de overheid en de standaardoptie om thuis te werken, worden alle activiteiten met verplaatsingen of fysiek contact zoveel mogelijk beperkt.

Al die maatregelen zullen beperkte bijkomende kosten meebrengen als de crisis beperkt is in tijd. De maatregelen zorgen ook voor vertragingen in lopende en geplande onderhouds- en constructiewerken voor zover die momenteel niet essentieel zijn voor de bevoorradingszekerheid.



## Marktrisico

Covid-19 kan gevolgen hebben voor de verkoop van Fluxys Belgium aangezien een conjunctuurverzwakking of recessie leidt tot minder kortetermijnboekingen en in de toekomst tot minder langetermijnboekingen. Aangezien een groot deel van de activiteiten van het bedrijf gereguleerd is, kan een verminderde vraag naar zijn diensten (scenario van een lage gasvraag) leiden tot een tariefherziening, een proces dat in overleg met de federale energieregulator CREG verloopt.

## Tegenpartijrisico

Covid-19 zal gevolgen hebben voor de financiële sterkte van klanten, leveranciers en financiële tegenpartijen door de beperkingen en maatregelen van de overheid. Daarom is het mogelijk dat tegenpartijen hun financiële verplichtingen deels of helemaal niet zullen kunnen nakomen. De klanten van Fluxys Belgium zijn echter voornamelijk grote en sterke bedrijven.

## Liquiditeits- en interestrisico's

Op dit moment heeft Fluxys Belgium voldoende liquiditeiten en beschikbare kredietlijnen om gedurende een redelijke tijd zijn liquiditeit te waarborgen. De meeste financiering van Fluxys wordt verricht aan vaste rentevoeten of met een dekking, wat het rentevoetrisico vermindert.

In geval van verminderde inkomsten moet het bedrijf mogelijk bijkomende financiering zoeken in een context waarinl toegang tot financiële markten moeilijk kan zijn of slechts mogelijk tegen ongunstige voorwaarden.





# Wettelijk en regulerend kader

## Europa

Sinds 3 maart 2011 wordt de Europese aardgasmarkt geregeld door het derde Europese wetgevend pakket inzake energie:

- De richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en houdende intrekking van richtlijn 2003/55/EG (de 3e Gasrichtlijn);
- De verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor de toegang tot aardgastransportnetten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1775/2005 (2e Gasverordening);
- De verordening (EG) nr. 713/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot oprichting van een Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER-Verordening).

## België

In het huidige wettelijk en reglementair kader wordt een gereguleerd stelsel toegepast op het vervoer (binnenlands vervoer en grens-tot-grensvervoer), de opslag van aardgas en op de activiteiten van de LNG-terminal. Zoals de Europese wetgeving het vereist, wordt de Belgische markt door onafhankelijke regulatoren bewaakt en gecontroleerd. De toezichthouder voor de gereguleerde activiteiten van de groep Fluxys Belgium is de federale regulator, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG).



## Wetgeving

De Gaswet vormt de algemene basis van het gereguleerd kader en bevat de belangrijkste principes die van toepassing zijn op de activiteiten van Fluxys Belgium en Fluxys LNG als beheerders van het vervoersnet, de installaties voor opslag van aardgas en de LNG-terminallinginstallaties.

Het derde pakket wetgevende maatregelen, in het bijzonder de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 over gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas, werd omgezet in Belgische wetgeving (wet van 8 januari 2012 die de Gaswet wijzigt met ingang op 21 januari 2012):

- De wetgeving voorziet in een procedure voor certificering van de beheerders van het vervoersnet, de installaties voor opslag van aardgas en de LNG-terminallinginstallaties. Het doel van die certificering is de naleving te verifiëren van de ontvlechtingseisen van de beheerders ten opzichte van de energieleveranciers of -producenten (ownership unbundling). Op 27 september 2012 heeft de CREG Fluxys Belgium gecertificeerd als vervoerssysteembeheerder die volledig gescheiden werkt van aardgasleveranciers en -producenten.
- Bovenop de procedure voor certificering blijft de benoemingsprocedure van de beheerders van het vervoersnet, de installaties voor opslag van aardgas en de LNG-terminallinginstallaties door ministeriële besluiten ongewijzigd bestaan. Zo is Fluxys Belgium op 23 februari 2010 aangewezen als beheerder van het aardgasvervoersnet en van de opslaginstallatie voor aardgas, en Fluxys LNG als beheerder van de LNG-installatie.
- De CREG heeft ook de bevoegdheid om de methodologie te ontwikkelen voor de vervoers-, opslag- en LNG-terminalling tarieven, na daarvoor een publieke consultatie te hebben uitgevoerd. De tariefvoorstellen van de beheerders moeten door de CREG goedgekeurd worden.

## Tariefbepaling

### Algemeen

De besluiten tot vaststelling van de tariefmethodologie voor het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas en de LNG-installatie werden door de CREG goedgekeurd op 18 december 2014. Die methodologie bevat de regels die de netbeheerders dienen na te leven bij de voorbereiding, de berekening en de indiening van tarieven voor de periode 2016-2019 en die de regulator zelf zal hanteren bij de afhandeling van deze tariefvoorstellen.

Het tariefvoorstel 2016-2019 dat Fluxys Belgium op basis van die methodologie op 30 juni 2015 indiende, werd aangepast en een aangepaste versie werd uiteindelijk door de CREG goedgekeurd op 29 oktober 2015. De goedgekeurde tarieven gelden voor periodes van vier jaar, behoudens uitzonderlijke omstandigheden. Het jaar 2016 was dus het eerste jaar van de vierjarige regulatoire periode.

Dankzij het mechanisme van de tussentijdse tariefherziening, zoals voorzien in de goedkeuringsbeslissing van de CREG, werd een aangepast tariefvoorstel voor de transportdiensten ingediend op 26 april 2017 dat werd goedgekeurd door de CREG op 24 mei 2017 en dat een tariefdaling voorziet voor de jaren 2018 en 2019. Die daling volgt op een eerdere tariefdaling sinds 1 januari 2015. De tariefdaling van de vervoerdiensten op 1 januari 2018 brengt geen daling van het resultaat van Fluxys Belgium met zich mee. Dat wordt immers grotendeels bepaald door het door de regulering toegelaten rendement.

Een Tariefnetwerkcode (TAR-NC) werd aangenomen bij Verordening (EU) nr. 2017/460 van de Europese Commissie op 16 maart 2017. Deze streeft naar een harmonisering van de tariefmethodologieën voor gasvervoer in Europa en stelt uiteenlopende vereisten aan met betrekking tot publicatie van gegevens en overleg over tarieven. Deze heeft een impact gehad op de tariefbepaling voor de regulatoire periode 2020-2023.



Het geactualiseerd tariefvoorstel, dat Fluxys LNG op 29 mei 2019 indiende, werd door de CREG goedgekeurd op 27 juni 2019. Bijgevolg kennen de tarieven sinds juli een daling. De CREG heeft gevraagd om een nieuw tariefvoorstel in te dienen na de voltooiing van de bouw van de installaties voor het verlenen van overslagdiensten. Dit aangepast tariefvoorstel zal geen significante invloed hebben op de gereguleerde inkomsten van 2020.

## Principes

De tarieven dienen de **geschatte toegelaten kosten** te dekken die nodig zijn om efficiënt de gereguleerde diensten te kunnen verzekeren. De basis voor de berekening van de geschatte toegelaten kosten is de boekhouding volgens de Belgische boekhoudkundige regels (Belgian GAAP). De geschatte toegelaten kosten omvatten de **bedrijfskosten, de financiële lasten en het gereguleerde rendement**.

**Bedrijfskosten.** De bedrijfskosten zijn onderverdeeld in:

- beheersbare kosten, waarvoor efficiëntiewinsten of -verliezen evenredig verdeeld worden in 2019 tussen Fluxys Belgium (stijging of daling van de toegelaten winst) en de regulatorische activa of verplichtingen (stijging of daling van de toekomstige tarieven),
- niet-beheersbare kosten, waarvoor afwijkingen ten opzichte van de geschatte waarde volledig worden toegerekend aan de regulatorische activa of verplichtingen.

Op die manier wordt Fluxys Belgium aangemoedigd om zijn activiteiten op de meest efficiënte wijze uit te voeren. Elke besparing ten opzichte van het geschatte en toegestane budget voor beheersbare kosten heeft een positieve invloed op de brutowinst voor belastingen ten belope van 50% van het bedrag in 2019. Omgekeerd beïnvloedt elke budgetoverschrijding de winst in negatieve zin.

Volgende kosten worden als niet beheersbare kosten beschouwd: afschrijvingen, kosten met betrekking tot andere gereguleerde activiteiten, subsidies, belastingen, taksen en de kosten die betrekking hebben op de aankoop van commodity producten voor de werking van het net. De personeelslasten, beroepskosten en de diensten en diverse goederen behoren tot de beheersbare kosten.

**Financiële lasten.** De financiële lasten betreffen de netto financiële kosten, dus na aftrek van de financiële opbrengsten. Alle werkelijke en redelijke financieringskosten in verband met schuldfinanciering van de gereguleerde activiteiten zijn bijgevolg inbegrepen in de tarieven.

**Gereguleerd rendement.** Het gereguleerde rendement is het door de regulering toegestane rendement op het eigen vermogen dat werd geïnvesteerd. Het wordt berekend op basis van een vergoedingspercentage op de gemiddelde jaarlijkse waarde van het gereguleerd actief (gemiddelde Regulated Asset Base - RAB). Die RAB, gebaseerd op de rekeningen naar Belgische boekhoudnormen, varieert van jaar tot jaar rekening houdend met nieuwe investeringen, uitgebruiknemingen, toegestane afschrijvingen en wijzigingen in het bedrijfskapitaal.

Het vergoedingspercentage bestaat uit 2 componenten, bepaald door het niveau van de verhouding eigen vermogen tegenover de RAB (=S-factor).

1. Voor het gedeelte eigen vermogen tot en met 33% van de RAB geldt in 2019:  $\text{gemiddelde RAB in jaar } n \times 33\% \times [(\text{OLO } n) + (\beta \times \text{risicopremie})] \times (1 + \alpha)$

Het vergoedingspercentage (in %) zoals vastgesteld door de CREG voor het jaar 'n' is gelijk aan de som van de risicoloze rentevoet en een premie voor het risico van de aandelenmarkt, gewogen door de toepasselijke bètafactor. De financiële referentieverhouding van 33% wordt toegepast op de gemiddelde waarde van het gereguleerd actief (RAB) om het referentievermogen te berekenen.

Daarbij zijn:

- $OLO_n$  = voor jaar  $n$ , het gemiddelde van de rentevoet van de Belgische lineaire obligaties op 10 jaar.
- $\beta$  (risico van de netbeheerder ten opzichte van het globaal marktrisico) = 0,65 voor transport; 0,78 voor opslag en terminalling
- risicopremie = 3,5%
- $\alpha$  (illiquiditeitspremie) = 20% voor transport en opslag

2. Voor het gedeelte van het eigen vermogen dat de 33% overschrijdt in 2019: gemiddelde RAB in jaar  $n \times (S - 33\%) \times (OLO_n + 70 \text{ basispunten})$

De CREG stimuleert in 2019 een verhouding tussen het eigen vermogen en het gereguleerd actief die zo dicht mogelijk bij 33% ligt. Bijgevolg wordt het deel van het referentievermogen dat 33% van het gereguleerd actief overschrijdt, vergoed tegen een lager tarief, namelijk de gemiddelde rente op Belgische lineaire obligaties op 10 jaar en een premie van 70 basispunten.

Daarnaast voorziet de methodologie in een specifiek niveau van billijke marge voor nieuwe installaties of installatie-uitbreidingen ter bevordering van de bevoorradingzekerheid of voor nieuwe installaties of de uitbreidingen van opslag- of LNG-installaties. De vergoeding van de LNG-installaties combineert een "RAB x WACC" formule op de initiële en vervangingsinvesteringen van de terminal met een IRR-formule (Internal Rate of Return) op de uitbreidingsinvesteringen die worden uitgevoerd sinds 2004. De CREG legt een maximale IRR vast per investering die Fluxys LNG niet mag overschrijden om de aantrekkelijkheid en de competitiviteit van de LNG-terminal te verzekeren.

De principes van het IRR-model werden voor Fluxys LNG goedgekeurd door de CREG voor uitbreidingsinvesteringen en bevestigd in haar besluiten van 2 oktober 2014, van 28 juni 2018 en van 27 juni 2019.

**Nieuwe tariefmethodologieën voor 2020-2023.** In juni 2018 heeft de federale regulator CREG voor de periode 2020-2023 nieuwe tariefmethodologieën vastgelegd voor het vervoer en de opslag van aardgas en de terminalling van LNG. De nieuwe methodologieën bouwen voort op de bestaande principes die werden verfijnd en aangevuld.

- Het systeem blijft behouden waarbij alle redelijke kosten inclusief interesten en een billijke vergoeding door de tarieven worden gedekt.
- De berekening van de billijke vergoeding werd verfijnd om de stabiliteit ervan te verbeteren. Zo wordt de risicovrije rentevoet niet langer jaarlijks aangepast maar op voorhand vastgelegd voor de hele regulatoire periode. Ook wijzigt de regulatoire richtverhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen van 33%/67% naar 40%/60%.
- Bovenop stimulansen gericht op kostenbeheersing wordt een beperkt pakket nieuwe stimulansen geïntroduceerd om een aantal prestaties van de onderneming op te volgen en te sturen. Het gedeelte van de gerealiseerde kostenbesparingen dat toekomt aan de onderneming werd aangepast en brengt mee dat de mogelijke opbrengsten daarvan beperkter zullen zijn.

## Jaarlijkse afrekening

Elk jaar wordt een afrekening gemaakt waarbij de geschatte waarden worden vergeleken met de realiteit. Die verschillen worden geboekt op een regulatorisch actief of verplichting tijdens het jaar waarin ze zich voordoen. Een en ander is van toepassing op de verschillende elementen van de tariefberekening:

- de geschatte verkoopvolumes gebruikt voor het bepalen van het eenheidstarief,
- de bedrijfskosten,
- de financiële lasten,
- het gereguleerde rendement.

Op die manier ontstaat een regulatoire schuld (indien bijvoorbeeld de reële volumes de schattingen overtreffen of indien de bedrijfskosten, de financiële lasten of het gereguleerde rendement lager zijn dan verwacht) of een regulatoire vordering in het omgekeerde geval.



Die regulatorische verplichtingen of vorderingen worden conform de tarifaire methodologie in rekening genomen voor de tariefzetting van de volgende regulatorische periodes. In geval van geaccumuleerd positief saldo op het einde van de regulatorische periode kan de CREG besluiten het ook gedeeltelijk in te zetten voor de financiering van investeringen. In 2019 werd € 20,6 miljoen gebruikt voor de financiering van investeringen (€ 11,1 miljoen in 2018).

## **Gedragscode**

De gedragscode bepaalt de voorwaarden voor toegang tot de aardgasinfrastructuur. Die voorwaarden zijn een geheel van operationele en commerciële regels die het kader vastleggen waarin Fluxys Belgium en Fluxys LNG contracten afsluiten met de gebruikers van de vervoers-, opslag- en LNG-infrastructuur.

Een eerste gedragscode werd vastgelegd door het Koninklijk Besluit van 4 april 2003. Vanaf 2006 werden verschillende marktbevragingen georganiseerd door de CREG over de evolutie van die code. Op 15 januari 2011 werd het Koninklijk Besluit van 23 december 2010 over een nieuwe gedragscode van kracht.

Die gedragscode bepaalt dat de beheerders (voor vervoer, opslag en LNG-terminalling) een reeks documenten moeten opstellen die aan de goedkeuring van de CREG worden onderworpen: het toegangsreglement, het dienstenprogramma, de standaardcontracten en de aansluitingscontracten. Bij het opstellen van die documenten worden de betrokken netgebruikers geraadpleegd opdat de aangeboden diensten zo goed mogelijk aansluiten bij de marktbehoeften. Pas na die raadpleging kunnen de documenten aan de CREG worden voorgelegd ter goedkeuring.

## **Nalevingscoördinator**

De gedragscode bepaalt dat de netbeheerder een nalevingscoördinator aanstelt in het kader van de verbintenissen die de netbeheerder aangaat op vlak van niet-discriminerende toegang tot het net. Fluxys Belgium heeft een nalevingscoördinator aangesteld. In 2015 heeft de nalevingscoördinator een verbintenissenprogramma opgesteld met de concrete uitwerking van de





gedragsregels die door de personeelsleden moeten worden nageleefd in verband met niet-discriminatie, transparantie en de behandeling van vertrouwelijke informatie. De raad van bestuur en het directiecomité van Fluxys Belgium hebben het verbintenissenprogramma goedgekeurd.

Jaarlijks wordt zowel voor Fluxys Belgium als voor Fluxys LNG een verslag opgesteld over de naleving van het programma en de resultaten worden gepubliceerd op de website:

<https://www.fluxys.com/nl/company/fluxys-belgium/management-governance>





# Corporate governance verklaring

Fluxys Belgium heeft de Belgische Corporate Governance Code 2009 ('Code 2009') aangenomen als referentie-code. Daarnaast is eveneens regelgeving over deugdelijk bestuur van toepassing op Fluxys Belgium voorzien in de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd ('Gaswet'), en de Europese Richtlijn 2009/73/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG ('Richtlijn'). De door Fluxys Belgium toegepaste regelgeving vindt u via internet:

- Code 2009: [www.corporategovernancecommittee.be](http://www.corporategovernancecommittee.be)
- Gaswet: [www.just.fgov.be](http://www.just.fgov.be)
- Richtlijn: [www.eur-lex.europa.eu](http://www.eur-lex.europa.eu)

Fluxys Belgium past de regels voor de duurtijd van de bestuursmandaten van de Code 2009 niet toe. De leden van de raad van bestuur worden benoemd voor een periode van 6 jaar en niet, zoals § 4.6 van de Code 2009 naar voor schuift, voor 4 jaar. Die duur is echter verantwoord in het licht van de technische, financiële en juridische eigenheid en complexiteit van de taken en verantwoordelijkheden die aan de netbeheerder voor aardgas worden toevertrouwd.

Vanaf 2020 zal Fluxys Belgium zich aanpassen aan het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en aan de Corporate Governance Code 2020.



## **Evolutie van de samenstelling van de raad van bestuur in 2019**

Tijdens de gewone algemene vergadering van 12 mei 2019 werd het mandaat als bestuurder van Christian Viaene hernieuwd tot 30 november 2019. De mandaten van Valentine Delwart en Sandra Wauters als onafhankelijk bestuurder werden voor een periode van 6 jaar hernieuwd, tot na de gewone algemene vergadering van 2025.

Sabine Colson, die gecoöpteerd werd door de raad van bestuur van 26 september 2018 met ingang op 1 oktober 2018, werd door dezelfde algemene vergadering definitief verkozen als onafhankelijk bestuurder van de onderneming, tot na de gewone algemene vergadering van 2024.

Daarnaast heeft de algemene vergadering van 12 mei 2019 beslist om Laurence Bovy en Sandra Gobert als onafhankelijk bestuurder te benoemen voor een periode van 6 jaar, ter vervanging van respectievelijk Marianne Basecq en Monique Lievens. Hun mandaten zullen verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van 2025.

Hélène Deslauriers heeft haar ontslag als onafhankelijk bestuurder ingediend met ingang op 30 juni 2019. Roberte Kesteman werd, na advies van het benoemings- en vergoedingscomité en van het corporate governance comité, door de raad van bestuur van 26 juni 2019 gecoöpteerd als onafhankelijk bestuurder met ingang op 1 juli 2019, om het mandaat van Hélène Deslauriers verder te zetten tot na de gewone algemene vergadering van 2023. De algemene vergadering van 12 mei 2020 dient zich uit te spreken over haar definitieve benoeming.

Koen Van den Heuvel werd door de raad van bestuur van 29 januari 2020 als bestuurder gecoöpteerd met ingang op 1 december 2019, voor een mandaat van 6 jaar dat zal verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van 2025. De algemene vergadering van 12 mei 2020 dient zich uit te spreken over zijn definitieve benoeming.



De procedure voor hernieuwing van mandaten en nieuwe benoemingen bij het benoemings- en vergoedingscomité en bij het corporate governance comité werd nageleefd. De mandaten zijn bezoldigd conform de principes vastgelegd in de statuten en het corporate governance charter.

## **Regels voor de benoeming en vervanging van de leden van de raad van bestuur en voor de wijziging van de statuten**

### **Benoeming en vervanging van bestuurders**

De bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering voor hoogstens 6 jaar en kunnen door de algemene vergadering worden ontslagen.

Artikel 11 en 12 van de statuten bepalen dat de vennootschap bestuurd wordt door een raad van bestuur bestaande uit niet-uitvoerende bestuurders, die voor hoogstens zes jaar worden benoemd en door de algemene vergadering kunnen worden ontslagen. De mandaten van de aftredende bestuurders die niet herkozen zijn eindigen onmiddellijk na de gewone algemene vergadering. In geval van vacature van één of verschillende bestuurdersmandaten, kunnen de overblijvende bestuurders, met gewone meerderheid van stemmen, voorlopig in de vacature voorzien. In zulk geval zal de algemene vergadering in haar eerstvolgende bijeenkomst de definitieve benoeming doen. In geval van vacature voor het vervallen van de termijn van een mandaat, beëindigt de nieuw benoemde bestuurder het mandaat van de bestuurder die hij vervangt.

### **Wijziging van de statuten**

De statuten van de onderneming kunnen gewijzigd worden door de algemene vergadering en worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Bij beraadslaging over een wijziging aan de statuten kan de algemene vergadering slechts geldig beraadslagen en beslissen als degenen die op de vergadering aanwezig zijn of vertegenwoordigd zijn minstens de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Er wordt geen enkele wijziging toegelaten die geen drie vierden van de stemmen haalt.



# Raad van bestuur

## Samenstelling van de raad van bestuur

Artikel 11 van de statuten bepaalt dat de raad van bestuur minstens 3 en maximaal 24 niet-uitvoerende bestuurders telt, zonder de vertegenwoordiger(s) van de federale regering mee te tellen.

Om te beantwoorden aan de voorwaarden gesteld in de Gaswet zijn minstens één derde bestuurders onafhankelijk volgens de Gaswet. Zij zijn gekozen ten dele op basis van hun kennis inzake financieel beheer, ten dele wegens hun nuttige technische kennis en vooral op basis van hun relevante kennis van de energiesector; één derde bestuurders van een ander geslacht dan de overige leden.

Ten minste de helft van de bestuurders hebben een courante kennis van het Nederlands en ten minste de helft een courante kennis van het Frans.

Tevens verleent het 'bijzonder aandeel' de federale Minister voor Energie het recht twee vertegenwoordigers van de federale regering in de raad van bestuur te benoemen.

De bestuurders van de vennootschap kunnen niet tegelijkertijd lid zijn van de raad van toezicht, van de raad van bestuur, of van organen die het bedrijf juridisch vertegenwoordigen en van een onderneming die werkzaam is in de productie of levering van aardgas, en zij kunnen ook geen rechten uitoefenen op zulk een onderneming.



## Bestuurders

**Daniël Termont** voorzitter van de raad van bestuur en ondervoorzitter van het strategisch comité

Daniël Termont is lid van de raad van bestuur van Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 1998 op voorstel van Publigas en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2021.

**Claude Grégoire** bestuurder, ondervoorzitter van de raad van bestuur en voorzitter van het strategisch comité

Claude Grégoire is burgerlijk ingenieur. Hij werd als bestuurder aangesteld in oktober 1994 op voorstel van Publigas. Zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2024.

**Jos Ansoms** bestuurder

Jos Ansoms is licentiaat politieke en sociale wetenschappen aan de KUL. Hij was onder meer voorzitter van Intermixt, Iveka, IGEAN en ondervoorzitter van Eandis. Hij was gedurende 23 jaar lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar hij onder meer het ambt van Voorzitter van de Commissie Bedrijfsleven en Energie waarnam. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 2016 op voorstel van Publigas en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2022.

**Patrick Côté** bestuurder

Patrick Côté is licentiaat handel met specialisatie in professionele boekhouding aan de Université HEC. Hij is houder van de titel CPA CMA (Chartered Professional Accountant). Hij is momenteel Director Senior Investment in de infrastructuursector bij de CDPQ (Caisse de dépôt et placement du Québec). Sinds 2008 is hij betrokken bij meerdere transacties bij CDPQ in de energie- en vervoerssectoren. Hij werd gecoöpteerd als bestuurder door de raad van bestuur met ingang van 1 januari 2017 op voorstel van CDPQ en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2023.



**Andries Gryffroy** bestuurder

Andries Gryffroy is Industrieel Ingenieur E.M. en master in de Marketing. Hij heeft verschillende bijscholingen gevolgd in de energiesector en ook verschillende functies uitgeoefend in die sector alvorens een ingenieursbureau gespecialiseerd in energieprojecten op te richten. Recent verkocht hij zijn onderneming en is nu consultant in techniek en energie. Hij is tevens voorzitter van Publigas, Vlaams volksvertegenwoordiger en deelstaatsenator. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 2015 op voorstel van Publigas en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2021.

**Luc Hujoel** bestuurder

Luc Hujoel is master in economische wetenschappen. Hij is algemeen directeur van Interfin en bestuurder en secretaris-generaal van Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 2009 op voorstel van Publigas en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2021.

**Ludo Kelchtermans** bestuurder, voorzitter van het auditcomité

Ludo Kelchtermans is licentiaat Economische Wetenschappen en werkzaam als algemeen directeur van de N.V. Nutsbedrijven Houdstermaatschappij (Nuhma). Hij is bestuurder van meerdere vennootschappen en voorzitter van het auditcomité van Aspiravi. Hij werd als bestuurder aangesteld in juni 2012 op voorstel van Publigas. Zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2020.

**Renaud Moens** bestuurder

Renaud Moens is handelsingenieur, afgestudeerd aan de Solvay Business School van de ULB. Hij is directeur-generaal van de intercommunale IGRETEC en bestuurder van Sambrinvest, Sonaca en SOCOFE. Hij werd gecoöpteerd als bestuurder door de raad van bestuur van 24 september 2014 op voorstel van Publigas en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2022.





**Josly Piette** bestuurder

Josly Piette is gegradueerde sociale arbeidswetenschappen en licentiaat economische en sociale wetenschappen. Hij is eresecretaris-generaal van CSC (Confédération des Syndicats Chrétiens) en bestuurder van SOCOFE en Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in juni 2009 op voorstel van Publigas. Zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2020.

**Koen Van den Heuvel** bestuurder (sinds 1 december 2019)

Koen Van den Heuvel is Licentiaat in economie en politieke wetenschappen. Hij is sinds 1989 Puurs gemeenteraadslid en was vervolgens 5 jaar schepen van Jeugd, Cultuur en Financiën. In 1997 werd hij burgemeester van de gemeente Puurs en vanaf 2019 van de fusiegemeente Puurs-Sint-Amands. Sinds 2004 is hij Vlaams volksvertegenwoordiger en was hij fractieleider van 2012 tot 2019. In 2019 was hij Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw. Hij werd als bestuurder gecoöpteerd tijdens de raad van bestuur van 29 januari 2020, met ingang van 1 december 2019. Zijn definitieve verkiezing zal worden voorgelegd aan de gewone algemene vergadering van 12 mei 2020 en zijn mandaat zal verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van mei 2025.

**Geert Versnick** bestuurder

Geert Versnick is Licentiaat in de Rechten, afgestudeerd aan de Universiteit van Gent. Hij volgde ook opleidingen bij GUBERNA, IMD en INSEAD. Hij was advocaat aan de Balie van Gent van 1980 tot eind 2000 en politiek actief van 1989 tot 2017. Hij oefent verschillende bestuursmandaten uit in zowel de privaatrechtelijke als in de publiekrechtelijke sector. Hij werd als bestuurder aangesteld door de gewone algemene vergadering van mei 2018, met ingang op 3 oktober 2018, op voorstel van Publigas en zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2024.



**Christian Viaene** bestuurder, voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité (tot 30 november 2019)

Christian Viaene is handelsingenieur en licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen. Hij is directeur-generaal van de Brabantse intercommunales voor gas en elektriciteit en was secretaris-generaal van Publigas tot 30 november 2019. Hij werd als bestuurder aangesteld in maart 2005 op voorstel van Publigas en zijn mandaat verstreek op 30 november 2019.

**Luc Zabeau** bestuurder

Luc Zabeau is handelsingenieur en licentiaat handels- en financiële wetenschappen. In 2003 trad hij in dienst bij Sibelga waar hij tot eind 2018 directeur Financiën was. Hij is momenteel financieel directeur van Interfin. Hij werd als bestuurder aangesteld in juni 2009 op voorstel van Publigas. Zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2023.

## **Onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de Gaswet**

**Marianne Basecq** bestuurder (tot 14 mei 2019)

Marianne Basecq is licentiate zakelijke administratie met een aanvullende opleiding openbaar beheersrecht. Ze is algemeen raadgever van de holding SOCOFE NV. Ze werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van Publigas en haar huidig mandaat liep af op de gewone algemene vergadering van mei 2019.

**Laurence Bovy** bestuurder (sinds 14 mei 2019)

Laurence Bovy behaalde een masterdiploma publiek en administratief recht aan de ULB. Ze heeft ook een opleiding gevolgd aan het Institute of Directors in Londen alsook opleidingen in openbare aanbestedingen en bankrecht. Ze is momenteel algemeen directrice van de biregionale intercommunale VIVAQUA en lid van de raad van bestuur bij de Koning Boudewijnstichting en bij de FPIM. In mei 2019 werd ze aangesteld als onafhankelijk bestuurder op voorstel van de raad van bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités. Haar huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2025.



**Sabine Colson** bestuurder, voorzitter van het corporate governance comité

Sabine Colson is licentiate in de handels- en financiële wetenschappen aan de HEC-ULg. Ze volgde een opleiding voor erkend bestuurder bij Guberna en behaalde een universitair certificaat voor innovatiebeheer aan de UCL. Ze is momenteel Investment manager bij de GIMW. Zij werd na het advies van de betrokken raadgevende comités gecoöpteerd als onafhankelijk bestuurder door de raad van bestuur met ingang van 1 oktober 2018. Haar huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2024.

**Valentine Delwart** bestuurder

Valentine Delwart is licentiate in de rechten en heeft een Master in Europees recht gevolgd. Ze is schepen van Financiën in Ukkel en sinds maart 2011 bekleedt ze de functie van secretaris-generaal van de Mouvement Réformateur. In mei 2013 werd ze aangesteld als onafhankelijk bestuurder op voorstel van de Raad van Bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2025.

**Hélène Deslauriers** bestuurder (tot 30 juni 2019)

Hélène Deslauriers heeft rechten gestudeerd aan de universiteit van Montréal en heeft daarna een LL.M behaald aan het University College van Londen. Ze is gepensioneerd lid van de balie van Quebec. Ze was gedurende 13 jaar ondervoorzitter van Bombardier Transport. In mei 2011 werd ze aangesteld als onafhankelijk bestuurder op voorstel van de raad van bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités. Ze heeft haar ontslag ingediend met ingang van 30 juni 2019.

**Sandra Gobert** bestuurder (sinds 14 mei 2019)

Mevrouw Sandra Gobert heeft een Master Rechten aan de VUB. Zij heeft de GUBERNA opleidingen doorlopen en draagt de titel van GUBERNA Certified Director. Ze is lid van de Brusselse Balie sinds 1992, met Ondernemingsrecht en Deugdelijk Bestuur als specialisatie en vervult bestuursmandaten sinds 1991. Sinds begin 2019 is ze uitvoerend bestuurder van GUBERNA waar ze reeds in de raad van bestuur zetelt sinds 2016. Ze is tevens partner bij Sub Rosa Legal. Ze werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2019 op voorstel van de raad van



bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités en haar huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2025.

**Roberte Kesteman** bestuurder (sinds 1 juli 2019)

Mevrouw Roberte Kesteman behaalde een masterdiploma Toegepaste Economische Wetenschappen aan de Vlaamse Economische Hogeschool. Ze volgde ook International Corporate Finance aan het INSEAD in Frankrijk. Momenteel is ze Senior Advisor bij First State Investments International, onafhankelijk bestuurder bij Elia Transmission Belgium, Elia Asset en Elia Group, en tevens lid van het auditcomité en het vergoedingscomité. Zij werd op voorstel van de raad van bestuur van 26 juni 2019 en na advies van de betrokken raadgevende comités gecoöpteerd als onafhankelijk bestuurder, met ingang van 1 juli 2019. Haar definitieve verkiezing zal worden voorgelegd aan de gewone algemene vergadering van 12 mei 2020 en haar mandaat zal verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van mei 2023.

**Monique Lievens** voorzitter van het corporate governance comité (tot 14 mei 2019)

Monique Lievens is licentiate economische wetenschappen met een specialisatie in bedrijfseconomie. Ze is Human Resources Advisor bij de Nationale Bank van België en werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van Publigas. Haar huidig mandaat liep af op de gewone algemene vergadering van mei 2019.

**Anne Leclercq** bestuurder

Anne Leclercq heeft een Master in de rechten en een MBA aan de Vlerick Business School. Dankzij een lange loopbaan zowel in de bankensector en als directeur bij het Federaal Agentschap van de Schuld (beheerder van de Belgische Staatsschuld) kan ze bogen op een uitgebreide financiële expertise en management ervaring. Tot midden 2019 was ze eveneens voorzitter van een subcomité van het Economisch en Financieel comité van de EU waarin schuldbeheerders van de 28 EU staten zetelen. Momenteel is ze bestuurder bij Argenta Bank en Verzekeringen, WDP (Warehouses De Pauw), Z.org, Plexus ( Regionaal Ziekenhuisnetwerk) en KULeuven/UZ Leuven, waar ze eveneens voorzitter is van het Auditcomité. Ze werd in mei 2018 als onafhankelijk bestuurder

bij Fluxys aangesteld, op voorstel van de raad van bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités. Haar huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2024.

**Walter Nonneman** bestuurder

Walter Nonneman is professor emeritus economie aan de Universiteit Antwerpen. Hij bekleedde beheers- en bestuursfuncties in de privésector, de non-profitsector en de publieke sector. Hij behaalde een doctoraat in de toegepaste economische wetenschappen aan de UFSIA en studeerde aan de Harvard Graduate School of Business Administration. Walter Nonneman werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2009 op voorstel van het benoemings- en vergoedingscomité en zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2021.

**Sandra Wauters** bestuurder

Sandra Wauters heeft een Doctoraat Burgerlijk Ingenieur Scheikunde behaald aan de universiteit van Gent. Ze is momenteel werkzaam als Manager Energie en Klimaatbeleid bij BASF Antwerpen, en ze is verantwoordelijke voor de coördinatie binnen BASF Antwerpen m.b.t. energie- en klimaatgerelateerde thema's. In mei 2013 werd ze aangesteld als onafhankelijk bestuurder op voorstel van de raad van bestuur en na het advies van de betrokken raadgevende comités. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2025.



## **Vertegenwoordiger van de federale regering**

### **François Fontaine**

François Fontaine is licentiaat in de rechten en in fiscaal recht. Hij is algemeen adviseur van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij. Hij werd op 4 februari 2009 tot vertegenwoordiger van de federale regering benoemd door de minister van Energie voor de Franse taalrol. Hij heeft bijzondere bevoegdheden zoals bepaald in de wetten van 26 juni 2002 en 29 april 1999 en de Koninklijke Besluiten van 16 juni 1994 en 5 december 2000, beschreven in artikel 21 van de statuten en in het Corporate Governance Charter. Het mandaat van François Fontaine als vertegenwoordiger van de federale regering in de raad van bestuur van Fluxys Belgium werd hernieuwd bij Koninklijk Besluit van 14 december 2012 met inwerkingtreding op 14 januari 2013.

De vertegenwoordiger van de federale regering zetelt met raadgevende stem op de vergaderingen van de raad van bestuur en het strategisch comité.

## **Aanwezigheid van de voorzitter van het directiecomité**

Pascal De Buck was in 2019 als voorzitter van het directiecomité permanent uitgenodigd op de vergaderingen van de raad van bestuur en de raadgevende comités met raadgevende stem.

## **Secretariaat**

Het secretariaat van de raad van bestuur wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

# Activiteitenverslag

## Onderwerpen van beraadslagingen

De leden van de raad van bestuur beogen in hun besluitvorming een consensus.

De voornaamste behandelde punten zijn:

- De strategie van Fluxys Belgium
- Het budget 2019
- Het investeringsprogramma op 10 jaar (2019-2028)
- Plan op middellange termijn
- Het HSEQ-beleid
- Het risicobeheer
- De voorbereiding van de jaarlijkse en halfjaarlijkse rekeningen van de onderneming en haar dochterondernemingen en de persberichten over die rekeningen
- Het opstellen van het jaarlijks financieel verslag van het boekjaar 2018 en van het halfjaarlijks financieel verslag op 30 juni 2019
- Projecten of het onderzoek van projecten gericht op de verdere ontwikkeling van de activiteiten in België, met onder meer:
  - Marktintegratieprojecten
  - Evolutie van de vervoersdiensten
  - Leidingprojecten Kraainem-Haren
  - Projecten gelinkt aan de energietransitie, met in het bijzonder biogasprojecten en waterstofprojecten
  - Conversie L-gas naar H-gas
  - De bouw van de 5de opslagtank voor LNG in Zeebrugge
  - De winteranalyse
  - De toekomstvisie voor de opslag
- De evolutie van het wettelijk en regulerend kader, met onder meer de tarieven, de evolutie van tariefbesprekingen en de voorbereiding van de tarieven 2020-2023
- De opvolging van de geschillen en vorderingen ingediend om de belangen van de vennootschap te verdedigen
- De energiemix en het interfederale energiepact



- De rol van aardgas in het toekomstige Belgische energiesysteem en in de energietransitie
- Memorandum verkiezingen
- De informatiesessies naar de gemeenten
- Het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de Corporate Governance Code 2020
- De commerciële activiteiten en de exploitatie van het net en de LNG-terminal (waaronder de open season voor LNG-capaciteiten)
- De oproeping voor de gewone algemene vergadering
- De wijzigingen in de samenstelling van de raad van bestuur en van de raadgevende comités
- De benoeming van een nieuwe Chief Financial Officer
- Het onderzoek van de verslagen van het strategisch comité, het auditcomité, het benoemings- en vergoedingscomité en het corporate governance comité
- Het onderzoek van het verslag van de raad van bestuur van Fluxys LNG
- De evaluatieprocedure van de raad van bestuur en de comités
- De selectieprocedure van de commissaris, onder leiding van het auditcomité

## Werking

De raad van bestuur kan slechts beraadslagen en beslissingen nemen indien ten minste de helft van de bestuurders aanwezig of vertegenwoordigd zijn. De beslissingen van de raad van bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders. In 2019 nam de raad van bestuur al zijn beslissingen met eenparigheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde bestuurders.



## Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

De raad van bestuur is in 2019 zeven keer bijeengekomen in gewone zitting en heeft één keer een beslissing genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders, conform haar huishoudelijk reglement. De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van de raad van bestuur in 2019 ziet er als volgt uit:

	Deelname zittingen
Daniël Termont	7 op 7 uitnodigingen
Claude Grégoire	7 op 7 uitnodigingen
Jos Ansoms	7 op 7 uitnodigingen
Marianne Basecq	2 op 3 uitnodigingen
Laurence Bovy	3 op 4 uitnodigingen
Sabine Colson	7 op 7 uitnodigingen
Patrick Côté	7 op 7 uitnodigingen
Valentine Delwart	6 op 7 uitnodigingen
Hélène Deslauriers	3 op 4 uitnodigingen
Sandra Gobert	4 op 4 uitnodigingen
Andries Gryffroy	5 op 7 uitnodigingen
Luc Hujuel	5 op 7 uitnodigingen
Ludo Kelchtermans	6 op 7 uitnodigingen
Roberte Kesteman	3 op 3 uitnodigingen
Anne Leclercq	6 op 7 uitnodigingen
Monique Lievens	3 op 3 uitnodigingen
Renaud Moens	7 op 7 uitnodigingen
Walter Nonneman	7 op 7 uitnodigingen
Josly Piette	5 op 7 uitnodigingen
Geert Versnick	6 op 7 uitnodigingen
Christian Viaene	6 op 7 uitnodigingen
Sandra Wauters	7 op 7 uitnodigingen
Luc Zabeau	7 op 7 uitnodigingen



# Comités samengesteld door de raad van bestuur

## Strategisch comité

### Samenstelling van het strategisch comité

Het strategisch comité bestaat uit negen niet-uitvoerende bestuurders, onder wie ten minste één derde onafhankelijk moet zijn in de zin van de Gaswet.

#### Voorzitter

Claude Grégoire

#### Ondervoorzitter

Daniël Termont, voorzitter van de raad van bestuur

#### Leden

- Jos Ansoms
- Patrick Côté
- Valentine Delwart\*
- Luc Hujoel
- Walter Nonneman\*
- Koen Van den Heuvel (sinds 1 december 2019)
- Christian Viaene (tot 30 november 2019)
- Sandra Wauters\*

\* Onafhankelijke bestuurders volgens de Gaswet.

#### Vertegenwoordiger van de federale regering met raadgevende stem

François Fontaine

#### Genodigden met raadgevende stem

- Pascal De Buck was in 2019 als voorzitter van het directiecomité permanent uitgenodigd op de vergaderingen van het strategisch comité.
- Andries Gryffroy, bestuurder

## Secretariaat

Het secretariaat van het strategisch comité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## Onderwerpen van beraadslagingen

Het strategisch comité is opgericht in de schoot van de raad van bestuur, overeenkomstig artikel 17.3 van de statuten. Het comité heeft geen beslissingsbevoegdheid, maar heeft de taak om advies te geven over de punten die ter goedkeuring aan de raad van bestuur zullen worden voorgelegd, met inachtneming van de toepasselijke wettelijke, reglementaire en statutaire bepalingen. In hetzelfde kader ziet het ook toe op de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur. De leden van het strategisch comité beogen in hun besluitvorming een consensus. In 2019 heeft het strategisch comité onder meer de volgende dossiers onderzocht:

- De strategie van Fluxys Belgium
- Het investeringsprogramma op 10 jaar (2020-2029)
- Het budget 2020
- Plan op middellange termijn
- Het HSEQ-beleid
- Projecten of het onderzoek van projecten gericht op de verdere ontwikkeling van de activiteiten in België, met onder meer:
  - Marktintegratieprojecten
  - Evolutie van de vervoersdiensten
  - Leidingprojecten Kraainem-Haren
  - Conversie L-gas naar H-gas
  - De bouw van de 5de opslagtank voor LNG in Zeebrugge
  - De winteranalyse
  - Projecten gelinkt aan de energietransitie, met in het bijzonder biogasprojecten en waterstofprojecten
  - De toekomstvisie voor de opslag
- De evolutie van het wettelijk en regulerend kader, met onder meer de tarieven, de evolutie van tariefbesprekingen en de voorbereiding van de tarieven 2020-2023



- Opvolging van de geschillen en vorderingen ingediend om de belangen van de vennootschap te verdedigen
- De energiemix en het interfederale energiepact
- De rol van aardgas in het toekomstige Belgische energiesysteem en in de energietransitie
- Memorandum verkiezingen
- De commerciële activiteiten en de exploitatie van het net en de LNG-terminal (waaronder de open season voor LNG-capaciteiten, CSA-contract)
- Informatie in verband met exploitatie en veiligheid

## Werking

De voorstellen van het strategisch comité worden met meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden aangenomen, en dit binnen de toegekende competenties. In 2019 nam het strategisch comité al zijn voorstellen aan met eenparigheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Voor gedetailleerde informatie over de werking van het comité: Bijlage IV van de Corporate Governance Charter – huishoudelijk reglement strategisch comité (<https://www.fluxys.com/en/company/fluxys-belgium/management-governance>).

## Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

Het strategisch comité is 8 keer bijeengekomen in 2019. De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van het strategisch comité in 2019 ziet er als volgt uit:

	Deelname zittingen
Claude Grégoire	7 op 8 uitnodigingen
Daniël Termont	7 op 8 uitnodigingen
Jos Ansoms	8 op 8 uitnodigingen
Patrick Côté	8 op 8 uitnodigingen
Valentine Delwart	5 op 8 uitnodigingen
Andries Gryffroy	6 op 8 uitnodigingen
Luc Hujoel	7 op 8 uitnodigingen
Walter Nonneman	7 op 8 uitnodigingen
Christian Viaene	5 op 7 uitnodigingen
Sandra Wauters	8 op 8 uitnodigingen



## Auditcomité

### Samenstelling van het auditcomité

Het auditcomité bestaat uit zeven niet-uitvoerende bestuurders, van wie de meerderheid onafhankelijk moet zijn. Het auditcomité bezit een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van de vennootschap en ten minste één onafhankelijke bestuurder beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit.

#### Voorzitter

Ludo Kelchtermans

#### Leden

- Marianne Basecq\* (tot 14 mei 2019)
- Laurence Bovy\* (sinds 14 mei 2019)
- Sabine Colson\*
- Patrick Côté
- Anne Leclercq\*
- Renaud Moens
- Sandra Wauters\*

\* Onafhankelijke bestuurders volgens de Gaswet.

#### Secretariaat

Het secretariaat van het auditcomité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## **Deskundigheid van de onafhankelijke bestuurders van het auditcomité op het gebied van boekhouding en audit**

### **Laurence Bovy**

Ze kan ervaring voorleggen in auditcomités en benoemings- en vergoedingscomités, met name bij de NMBS, finance.brussels en de FPIM.

### **Sabine Colson**

- Licentiate in de handels- en financiële wetenschappen aan de HEC-ULg, werkte voordien bij PwC als Audit Manager.
- Ze kan ervaring voorleggen in auditcomités en benoemings- en vergoedingscomités.
- Ze is bestuurder bij verschillende ondernemingen, met name in de milieusector en de sector van hernieuwbare energie.

### **Anne Leclercq**

- Behaalde een Master in de rechten en een MBA aan de Vlerick Business School
- Dankzij een lange loopbaan in de financiële sector kan ze bogen op een uitgebreide financiële expertise en managementervaring.
- Ze beschikt over een uitgebreide marktkennis en inzicht in de belangrijke drijfveren voor verandering in financiële markten zoals wijzigingen in regelgeving en in economische factoren.
- Tot 31 juli 2019 was ze werkzaam als Director Treasury and Capital Markets bij het Federaal Agentschap van de Schuld.

### **Sandra Wauters**

- Diploma Doctoraat Burgerlijk Ingenieur Scheikunde.
- In haar functie binnen Operations bij BASF Antwerpen heeft zij ervaring opgedaan op het vlak van HAZOP studies en technical risk assessments.



## Onderwerpen van beraadslagingen

Het auditcomité is opgericht in de schoot van de raad van bestuur met de bedoeling bijstand te verlenen aan de raad van bestuur. Dat comité heeft de bevoegdheden die de wet toekent aan een auditcomité alsook de andere bevoegdheden die hem kunnen worden toegekend door de raad van bestuur. De leden van het auditcomité beogen in hun besluitvorming een consensus. In 2019 boog het auditcomité zich voornamelijk over volgende onderwerpen:

- De rekeningen op 31 december 2018 en op 30 juni 2019 en de persberichten over die rekeningen (financieel gedeelte)
- Het jaarlijks financieel verslag van het boekjaar 2018 en het halfjaarlijks financieel verslag op 30 juni 2019
- De principes voor de afsluiting van de rekeningen
- Het onderzoek van de werkzaamheden en de planning van de commissaris
- Het onderzoek van het systeem van interne controle en risicobeheer
- De doelstellingen, planning en activiteiten van de interne audit voor 2019
- De interne auditplanning voor 2020
- De opvolging van de door de interne audit geformuleerde aanbevelingen in 2018
- Voorstelling van de gegevensfiches 2018 van de dochterondernemingen van Fluxys Belgium
- Het risicobeheer
- Selectieprocedure van de commissaris
- ICT security
- Goedkeuring van het bijgewerkte Internal Audit Charter
- De bevestiging van de onafhankelijkheid van de interne audit aan het auditcomité



## Werking

De beslissingen van het auditcomité worden met meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden genomen, en dit binnen de toegekende competenties. In 2019 nam het auditcomité al zijn beslissingen met eenparigheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Voor gedetailleerde informatie over de werking van het comité: Bijlage II van de Corporate Governance Charter – huishoudelijk reglement auditcomité (<https://www.fluxys.com/en/company/fluxys-belgium/management-governance>).

## Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

Het auditcomité is 5 keer bijeengekomen in 2019. De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van het auditcomité in 2019 ziet er als volgt uit:

	Deelname zittingen
Ludo Kelchtermans	5 op 5 uitnodigingen
Marianne Basecq	3 op 3 uitnodigingen
Laurence Bovy	1 op 2 uitnodigingen
Sabine Colson	5 op 5 uitnodigingen
Patrick Côté	5 op 5 uitnodigingen
Anne Leclercq	5 op 5 uitnodigingen
Renaud Moens	5 op 5 uitnodigingen
Sandra Wauters	4 op 5 uitnodigingen



## Benoemings- en vergoedingscomité

### Samenstelling van het benoemings- en vergoedingscomité

Het benoemings- en vergoedingscomité bestaat uit zeven niet-uitvoerende bestuurders, onder wie de meerderheid onafhankelijk moet zijn. Het comité beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van remuneratiebeleid.

#### Voorzitter

Christian Viaene (tot 30 november 2019)

Luc Hujoel (sinds 1 december 2019)

#### Leden

- Marianne Basecq\* (tot 14 mei 2019)
- Laurence Bovy\* (sinds 14 mei 2019)
- Valentine Delwart\*
- Hélène Deslauriers\* (tot 30 juni 2019)
- Luc Hujoel (tot 30 november 2019)
- Roberte Kesteman\* (sinds 1 juli 2019)
- Walter Nonneman\*
- Koen Van den Heuvel (sinds 1 december 2019)
- Geert Versnick

\* Onafhankelijke bestuurders volgens de Gaswet.

#### Secretariaat

Het secretariaat van het benoemings- en vergoedingscomité wordt verzorgd door Anne Vander Schueren, Director Human Resources.

## Onderwerpen van beraadslagingen

Het benoemings- en vergoedingscomité is opgericht in de schoot van de raad van bestuur om deze bij te staan in alle zaken met betrekking tot de benoeming en vergoeding van de bestuurders en de directieleden. Dat comité heeft de bevoegdheden die de wet toekent aan een remuneratiecomité alsook de andere bevoegdheden die hem kunnen worden toegekend door de raad van bestuur. In 2019 behandelde het benoemings- en vergoedingscomité voornamelijk volgende punten:

- Het opstellen van het ontwerp van remuneratieverslag
- Het opstellen van het advies aan de raad van bestuur met betrekking tot het hernieuwen van het mandaat van (onafhankelijke) bestuurders en tot het benoemen van (onafhankelijke) bestuurders
- De benoeming van een nieuwe Chief Financial Officer
- De voorbereiding van de doelstellingen van de voorzitter en de leden van het directiecomité
- De voorbereiding van de evaluatie van de voorzitter en de leden van het directiecomité
- Het opstellen van aanbevelingen met betrekking tot de bezoldiging van de voorzitter van het directiecomité (vaste en variabele bezoldiging)
- Het opstellen van aanbevelingen met betrekking tot de bezoldiging van de andere leden van het directiecomité (vaste en variabele bezoldiging) op voorstel van de voorzitter van het directiecomité
- De vorderingsstaat van de bedrijfsdoelstelling 2019

## Werking

De beslissingen van het benoemings- en vergoedingscomité worden met meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden genomen, en dit binnen de toegekende competenties. De leden van het benoemings- en vergoedingscomité beogen in hun besluitvorming een consensus. In 2019 nam het benoemings- en vergoedingscomité al zijn beslissingen met eenparigheid van stemmen van de aanwezige of



vertegenwoordigde leden. Voor gedetailleerde informatie over de werking van het comité: Bijlage III van de Corporate Governance Charter – huishoudelijk reglement benoemings- en vergoedingscomité

<https://www.fluxys.com/nl/company/fluxys-belgium/management-governance>).

## Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

Het benoemings- en vergoedingscomité is 5 keer bijeengekomen in 2019 en heeft één keer een beslissing genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders, conform haar huishoudelijk reglement. De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van het comité in 2019 ziet er als volgt uit:

	Deelname zittingen
Christian Viaene	5 op 5 uitnodigingen
Marianne Basecq	2 op 2 uitnodigingen
Laurence Bovy	2 op 3 uitnodigingen
Valentine Delwart	4 op 5 uitnodigingen
Hélène Deslauriers	2 op 3 uitnodigingen
Luc Hujoel	5 op 5 uitnodigingen
Roberte Kesteman	2 op 2 uitnodigingen
Walter Nonneman	5 op 5 uitnodigingen
Geert Versnick	4 op 5 uitnodigingen

## Corporate governance comité

### Samenstelling van het corporate governance comité

Het corporate governance comité bestaat uit zeven niet-uitvoerende bestuurders, onder wie ten minste twee derden onafhankelijk moeten zijn overeenkomstig de Gaswet.

#### Voorzitter

- Monique Lievens\* (tot 14 mei 2019)
- Sabine Colson\* (sinds 14 mei 2019)

#### Leden

- Sabine Colson\* (tot 14 mei 2019)
- Valentine Delwart\*
- Hélène Deslauriers\* (tot 30 juni 2019)
- Sandra Gobert\* (sinds 14 mei 2019)
- Roberte Kesteman\* (sinds 1 juli 2019)
- Anne Leclercq\*
- Josly Piette
- Luc Zabeau

\* Onafhankelijke bestuurders volgens de Gaswet.

#### Secretariaat

Het secretariaat van het corporate governance comité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.



## Onderwerpen van beraadslagingen

Het corporate governance comité is opgericht in de schoot van de raad van bestuur teneinde de taken te volbrengen die krachtens de Gaswet aan dit comité zijn opgedragen. De leden van het corporate governance comité beogen in hun besluitvorming een consensus. In 2019 boog het corporate governance comité zich voornamelijk over volgende punten:

- De voorbereiding van het jaarverslag 2018 van het corporate governance comité opgesteld op basis van artikel 8/3 § 5, 3° van de Gaswet
- Het advies over de benoeming of herbenoeming van onafhankelijke bestuurders
- De benoeming van een nieuwe Chief Financial Officer

## Werking

De beslissingen van het corporate governance comité worden met meerderheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden genomen, en dit binnen de toegekende competenties. In 2018 nam het corporate governance comité al zijn beslissingen met eenparigheid van stemmen van de aanwezige of vertegenwoordigde leden. Voor gedetailleerde informatie over de werking van het comité: Bijlage I van de Corporate Governance Charter – huishoudelijk reglement corporate governance comité

(<https://www.fluxys.com/en/company/fluxys-belgium/management-governance>).



## Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

Het corporate governance comité is 3 keer bijeengekomen in 2019 en heeft twee keer een beslissing genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders, conform haar huishoudelijk reglement. De deelneming van de bestuurders aan de vergadering van het corporate governance comité in 2019 ziet er als volgt uit:

	Deelname zittingen
Monique Lievens	2 op 2 uitnodigingen
Sabine Colson	3 op 3 uitnodigingen
Valentine Delwart	2 op 3 uitnodigingen
Hélène Deslauriers	0 op 2 uitnodigingen
Sandra Gobert	1 op 1 uitnodiging
Roberte Kesteman	1 op 1 uitnodiging
Anne Leclercq	2 op 3 uitnodigingen
Josly Piette	2 op 3 uitnodigingen
Luc Zabeau	3 op 3 uitnodigingen



## Evaluatie van de raad van bestuur en de raadgevende comités

Het Corporate Governance Charter voorziet onder meer dat de raad van bestuur, onder leiding van zijn voorzitter

- regelmatig, en minstens één keer elke drie jaar, zijn eigen doelmatigheid en de efficiëntie van de beheersstructuur van de onderneming en van haar comités (grootte, samenstelling) onderzoekt en beoordeelt, en in het bijzonder de rol en de missie van de verschillende comités van de raad van bestuur;
- zijn interactie met het directiecomité jaarlijks onderzoekt, in afwezigheid van de voorzitter van het directiecomité.
- regelmatig de bijdrage van elke bestuurder onderzoekt en beoordeelt om de samenstelling van de raad van bestuur te kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en in het kader van de herbenoemingsprocedure.

De evaluatie van de raad van bestuur en de raadgevende comités heeft plaatsgevonden in 2020 en heeft betrekking op het jaar 2019.

Zo heeft de raad van bestuur een evaluatie uitgevoerd op basis van zowel een vragenlijst die door elk lid individueel werd ingevuld als het verslag van een externe adviseur die een onderzoek heeft gemaakt van de doeltreffendheid van de raad van bestuur van Fluxys Belgium, zijn individuele leden en de doeltreffendheid van zijn comités.

De vragenlijst bevatte volgende onderwerpen:

- het functioneren van de raad van bestuur en zijn comités (aantal en frequentie van vergaderingen, quorum, pertinentie van de agendapunten, verloop van de vergaderingen, kwaliteit van de verslagen, ...);
- het nagaan of de raad van bestuur voldoende zijn rol kon spelen en of de belangrijke kwesties voldoende werden voorbereid en adequaat behandeld;
- de evaluatie van de interactie tussen de niet-uitvoerende bestuurders en het management; (doorstroming van informatie, supervisie, ...);



- het naar waarde schatten van de concrete bijdrage van elke bestuurder (tussenkomsten in vergaderingen, opleidingen, kennis van de opdracht en verantwoordelijkheid,...);
- de vaststelling of de samenstelling van de raad van bestuur adequaat is (aantal, complementair in competenties, vertegenwoordiging van aandeelhouders, ...).

De externe raadgever heeft zijn onderzoek uitgevoerd op basis van bedrijfsdocumentatie (statuten, charter, uitnodigingen, voorbereidende documenten voor vergaderingen, notulen, evaluatieformulieren van individuele bestuurders etc.) en bijkomende toelichtingen.

De antwoorden op de vragenlijsten hebben aangetoond dat de leden van de raad van bestuur in zijn geheel tevreden tot erg tevreden zijn over de werking van de raad van bestuur en zijn comités. Het onderzoek toonde aan dat de raad van bestuur en zijn comités op een adequate en geschikte wijze aan hun taken konden voldoen.



# Directie van de vennootschap in 2019

## Samenstelling van de directie

Het directiecomité van Fluxys Belgium is samengesteld uit maximaal zes leden, onder wie één voorzitter.

- Pascal De Buck, voorzitter van het directiecomité en Chief Executive Officer
- Arno Bûx, lid van het directiecomité en Chief Commercial Officer
- Christian Leclercq, lid van het directiecomité en Chief Financial Officer (sinds 1 januari 2020)
- Paul Tummers, lid van het directiecomité en Chief Financial Officer (tot 30 juni 2019)
- Peter Verhaeghe, lid van het directiecomité en Chief Technical Officer

Het secretariaat van het directiecomité wordt verzorgd door Nicolas Daubies, Company Secretary en Group General Counsel.

## Onderwerpen van beraadslaging

Het directiecomité is belast met het operationele en dagelijkse beheer van de onderneming met inbegrip van het beheer van de commerciële, technische, financiële, regulatoire en HR-aspecten. Het comité vergadert zo vaak ze het nodig acht en, tenzij verhinderd, wekelijks. De voorzitter roept de leden en de eventuele genodigden bijeen en legt de agenda vast. In 2019 heeft het directiecomité – naast de onderwerpen die aan de raad van bestuur werden voorgelegd (zie p. 189) - ook bijzondere aandacht besteed aan onder meer:

- **Strategie:** groen gas, waterstof en plaats van aardgas in de energiemix, Corporate & Employer Branding en sociale media
- **Commerciële activiteiten:** opvolging evolutie verhandelde volumes en liquiditeit op de gashandelsplaatsen, opvolging evolutie capaciteitsverkoop, analyse van de competitiviteit van de diensten, langetermijnvisie gasopslag, gasaankopen voor de balancerings van het netwerk, versterking infrastructuur, injectie van groen gas
- **Finance:** jaarlijkse en halfjaarlijkse financiële resultaten, efficiënt beheer van de kosten, auditbeleid, opvolging van subsidiedossiers, sustainable finance, uitwerking en opvolging van het budget

- **Wettelijk en regulatorisch kader:** opvolging en implementatie van de Europese netwerkcodes, tariefmethodologie, tariefvergelijking, opvolging van de wijzigingen aan de financiële en vennootschapswetgeving, CSR en ethische code
- **Infrastructuur en operaties:** opvolging van de infrastructuurwerken, veiligheid van het netwerk, analyse van incidenten, bijna-incidenten en arbeidsongevallen, investeringsprojecten, bestellingen, bekomen van de nodige vergunningen voor investeringsprojecten of exploitatie-activiteiten, stand van zaken van het uit gebruik nemen van leidingen, overdracht van terreinen of ondergrond in eigendom, programma voor het mediëren van onvoldoende diepteligging van de leidingen
- **Personeelsbeleid:** competentiebeheer, sociale teambuildings, efficiëntie, opvolging van de voortgang in de ondernemingsdoelstellingen
- Opvolging van de activiteiten van de dochterondernemingen en de aanverwante verenigingen
- Voorbereiding van de dossiers voor de raad van bestuur en de verschillende comités



# Remuneratieverslag

## Raad van bestuur: procedures, principes en vergoedingen

### Het remuneratiebeleid

In het kader van de procedure voor het uittekenen van het remuneratiebeleid voor de bestuurders van Fluxys Belgium stelt het benoemings- en vergoedingscomité aanbevelingen op voor de raad van bestuur. Op basis daarvan maakt de raad van bestuur een voorstel voor het remuneratiebeleid van de bestuurders. Vervolgens wordt het remuneratiebeleid vastgelegd door de algemene vergadering.

### Het remuneratieniveau

Tijdens het afgelopen boekjaar werd het remuneratieniveau van de bestuurders op hetzelfde niveau als het vorige boekjaar vastgelegd op basis van de principes die zijn opgesomd in de statuten en in het Corporate Governance Charter.

De algemene vergadering legt het totaalbedrag op jaarbasis van de vergoedingen van de bestuurders en de vertegenwoordigers van de regering vast op een geïndexeerd jaarbedrag van maximaal € 360.000 (bedrag op 01-07-2007, of € 446.304,64 op 31-12-2019). De raad van bestuur verdeelt het totaalbedrag onder de bestuurders rekening houdend met de werklast die gepaard gaat met hun functie in de vennootschap. Bovendien wordt ook presentiegeld van € 250 per vergadering van de raad van bestuur en van de comités toegekend aan de bestuurders en de regeringsvertegenwoordiger(s).

Binnen de perken van het maximumbedrag wordt het volgende ook toegekend:

- Een geïndexeerd deel van € 8.000 (bedrag op 01-01-2006) voor de leden van de raad van bestuur en de regeringsvertegenwoordiger(s) en een extra deel wordt toegekend aan de voorzitter van de raad van bestuur;
- Een extra half deel voor de leden van de bijzondere comités (met inbegrip van de regeringsvertegenwoordiger(s) bij het strategisch comité en voor de bestuurders uitgenodigd voor de comités zonder stemrecht) en de voorzitter van het strategisch comité.

Bij onvolledige prestatie wordt voor het jaar in kwestie een verdeling pro rata temporis toegepast.

De bestuurders ontvangen noch prestatiegebonden vergoedingen zoals bonussen of aandelengerelateerde incentiveprogramma's op lange termijn, noch voordelen in natura of voordelen die verbonden zijn aan pensioenplannen.

Op het einde van het eerste semester wordt een voorschot op de vergoedingen en presentiegelden aan de bestuurders betaald. Dat voorschot wordt berekend op basis van de geïndexeerde basisvergoeding en in evenredige verhouding met de duur van het bestuurdersmandaat in het semester. In december van het lopende jaar wordt een afrekening gemaakt.

## Vergoedingen van de bestuurders

Voor hun prestaties binnen de raad van bestuur en de verschillende comités van Fluxys Belgium hebben de bestuurders in 2019 bruto de volgende vergoedingen en presentiegelden ontvangen:

	Brutototaal in euro
Daniël Termont	28.989,20
Claude Grégoire (1)	23.891,36
Jos Ansoms	19.043,52
Marianne Basecq	9.236,14
Laurence Bovy (2)	14.405,22
Sabine Colson (3)	24.141,36
Patrick Côté (4)	25.391,36
Valentine Delwart	29.739,20
Hélène Deslauriers	11.361,88
Sandra Gobert	10.928,91
Andries Gryffroy	18.043,52
Luc Hujoel (5)	24.641,36
Ludo Kelchtermans (6)	18.043,52
Roberte Kesteman (7)	11.779,48
Anne Leclercq	23.641,36
Monique Lievens	6.864,61
Renaud Moens (8)	18.293,52
Walter Nonneman	25.141,36
Josly Piette (1)	17.043,52
Geert Versnick (9)	17.543,52
Christian Viaene (10)	22.659,49
Sandra Wauters	24.891,36
Luc Zabeau (5)	17.793,52
François Fontaine	18.543,52
Totaal	462.051,81

Het totaalbedrag van 462.051,81 euro bestaat uit 390.801,81 euro emolumenten en 71.250,00 euro zitpenningen.



Op vraag van enkele bestuurders wordt melding gemaakt van het feit dat ze afstand doen van hun vergoedingen en presentiegelden:

- (1) Deze bestuurders deden afstand van hun vergoedingen en presentiegelden ten voordele van SOCOFE (voor een bedrag ten belope van 10.185,88 euro voor wat Claude Grégoire betreft).
- (2) Deze bestuurder deed afstand van haar vergoedingen en presentiegelden ten voordele van VIVAQUA.
- (3) Deze bestuurder deed afstand van haar vergoedingen en presentiegelden ten voordele van SRIW Environnement.
- (4) Deze bestuurder deed afstand van zijn vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Caisse de dépôt et placement du Québec.
- (5) Deze bestuurders deden afstand van hun vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Interfin.
- (6) Deze bestuurder deed afstand van zijn vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Nuhma.
- (7) Deze bestuurder deed afstand van haar vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Symvouli.
- (8) Deze bestuurder deed afstand van zijn vergoedingen en presentiegelden ten voordele van IGRETEC.
- (9) Deze bestuurder deed afstand van zijn vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Flemco.
- (10) Deze bestuurder deed afstand van zijn vergoedingen en presentiegelden ten voordele van Sibelgas.

De vertegenwoordiger van de federale regering die de raad van bestuur en het strategisch comité bijwoont met raadgevende stem, is François Fontaine, van wie het mandaat werd vernieuwd bij Koninklijk Besluit op 14 december 2012 dat in werking trad op 14 januari 2013<sup>2</sup>.

---

<sup>2</sup> Koninklijk Besluit houdende de benoeming van de commissarissen van de federale regering in de raad van bestuur van de aangewezen beheerders, zoals bedoeld in artikel 8/3, § 1/3, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen.



De leden van de raad van bestuur van Fluxys Belgium hebben geen bezoldigde bestuursmandaten in andere vennootschappen uit de consolidatiekring van de vennootschap.

## Directiecomité: procedures, principes en bezoldiging

### Het remuneratiebeleid

In het kader van de procedure voor het uittekenen van het remuneratiebeleid voor de leden van het directiecomité van Fluxys Belgium stelt het benoemings- en vergoedingscomité aanbevelingen op voor de raad van bestuur. Op basis daarvan keurt de raad van bestuur het remuneratiebeleid van het directiecomité goed. Het benoemings- en vergoedingscomité heeft op basis van een extern benchmarkingonderzoek, de internationaal erkende HAY-methodologie, een remuneratiebeleid ontwikkeld en voorgesteld aan de raad van bestuur. In het remuneratiebeleid wordt gestreefd naar een vast basissalaris in verhouding tot het verantwoordelijkheidsniveau en in overeenstemming met het referentieloon in de algemene markt, en een variabele vergoeding als beloning voor de persoonlijke prestaties en de prestaties van de onderneming.

De leden van het directiecomité leveren prestaties voor zowel Fluxys Belgium als voor de moedermaatschappij Fluxys. Bijgevolg wordt een deel van hun basissalaris en variabele vergoeding betaald voor hun prestaties en verwezenlijkingen bij Fluxys Belgium en een ander deel voor hun prestaties en verwezenlijkingen bij Fluxys.

### Het remuneratieniveau

**Basissalaris.** De evolutie in het basissalaris is afhankelijk van de positionering van elk lid van het directiecomité ten opzichte van het referentieloon in de algemene markt en van de beoordeling van de individuele verwezenlijkingen. De HAY-methodologie (externe benchmark) wordt toegepast om het gewicht van elke directiefunctie te bepalen en een marktconforme verloning toe te kennen.

**Prestatiegebonden vergoeding.** De prestatiegebonden vergoeding is het resultaat van het realisatieniveau van de ondernemings- en individuele



doelstellingen. De ondernemingsdoelstellingen worden jaarlijks vastgelegd voor de volgende jaren in een Management Balanced Score Card op basis van een op lange termijn vastgelegde strategie. Uit de Management Score Card worden voor elk lid van het directiecomité individuele Balanced Score Cards afgeleid. In die individuele Score Cards staan zowel collectieve doelstellingen, persoonlijke doelstellingen zoals de uitvoering van het investeringsplan, de veiligheidsprestaties en de financiële prestaties (deels transversaal, deels individueel), als doelstellingen met de bedrijfswaarden als leidraad. Op basis van de Score Cards wordt de graad van verwezenlijking van de doelstellingen voor elk lid van het directiecomité jaarlijks gemeten.

Voor de variabele vergoeding voor 2019 valt Fluxys Belgium onder de wettelijke afwijking wat betreft de spreiding over meerdere jaren omdat de on target variabele vergoeding van de leden van het directiecomité niet hoger is dan 25% van de totale jaarlijkse vergoeding.

## **Bezoldiging van de leden van het directiecomité**

**Vaststelling van de bezoldiging.** Pascal De Buck werd als voorzitter van het directiecomité en CEO van Fluxys Belgium geëvalueerd door de raad van bestuur voor het betreffende jaar, na advies van het benoemings- en vergoedingscomité, op basis van het realisatieniveau van de doelstellingen. Het benoemings- en vergoedingscomité heeft ook een toelichting gekregen van Pascal De Buck als voorzitter van het directiecomité en CEO van Fluxys Belgium over de evaluatie van de andere leden van het directiecomité in 2019.

De raad van bestuur is samengekomen om over de bezoldiging van de voorzitter en de leden van het directiecomité van de onderneming te beslissen. De raad van bestuur heeft:

- de prestaties en verwezenlijkingen bij Fluxys Belgium voor 2019 goedgekeurd,
- het bedrag vastgelegd van de variabele bezoldiging 2019 van Pascal De Buck als voorzitter van het directiecomité en CEO van Fluxys Belgium in 2019, op voorstel van het benoemings- en vergoedingscomité, en het totaalbedrag vastgelegd van de variabele bezoldigingen 2019 van de



andere leden van het directiecomité van Fluxys Belgium, op voorstel van Pascal De Buck.

De bezoldiging toegekend aan de leden van het directiecomité bestaat uit

- een basissalaris,
- een prestatiegebonden verloning in functie van de realisatie van de jaarlijks vastgelegde doelstellingen (ondernemingsdoelstellingen en individuele doelstellingen),
- een pensioenplan (regeling 'vaste premies') volgens de regels die van toepassing zijn op de bedrijven in de gas- en elektriciteitssector en
- overige componenten: kosten voor verzekeringen en voor voordelen in natura, waaronder voordelen van de gas- en elektriciteitssector.

De leden van het directiecomité ontvangen geen aandelen of aandelenopties van de onderneming als onderdeel van hun basissalaris of prestatiegebonden vergoeding.

De variabele verloning voor de voorzitter van het directiecomité wordt deels in cash uitbetaald en deels gestort in de vorm van een groepsverzekering. Voor de andere leden van het directiecomité wordt de variabele verloning volledig uitbetaald in cash.

### **Bezoldiging toegekend aan de leden van het directiecomité in 2019**

Bezoldiging toegekend aan Pascal De Buck als voorzitter van het directiecomité en CEO	
Basissalaris	255.513
Variabele bezoldiging	153.308
Pensioen	90.245
Overige componenten	17.875
Totaal	516.941

Bezoldiging toegekend aan de andere leden van het directiecomité samen  
(Arno Bùx, Paul Tummers en Peter Verhaeghe)

Basissalaris	469.139
Variabele bezoldiging	169.800
Pensioen	206.101
Overige componenten	48.738
Totaal	893.778

Gezien de CFO Fluxys Belgium verlaten heeft op 30 juni 2019, bevat de bezoldiging toegekend aan het directiecomité alle looncomponenten voor de CFO geregistreerd tot deze datum evenals de wettelijke afrekeningen.

In het kader van het multi-employer contract worden de leden in kwestie deels vergoed voor de prestaties uitgevoerd bij Fluxys Belgium en deels voor de prestaties uitgevoerd bij Fluxys NV. De bedragen opgenomen in het rapport hebben enkel betrekking op de prestaties in Fluxys Belgium.

**Contractuele bepalingen.** Alle leden van het directiecomité in 2019 hebben het statuut van werknemer. Voor hen past Fluxys Belgium de wet op de arbeidsovereenkomsten toe. De leden van het directiecomité oefenen onbezoldigde mandaten uit of mandaten met afstand ten voordele van Fluxys Belgium of Fluxys in andere vennootschappen van de consolidatiekring van Fluxys Belgium of Fluxys.

Wanneer zou blijken dat een bewuste fout aanleiding heeft gegeven tot onjuiste financiële gegevens en de op die basis toegekende variabele bezoldiging, brengt Fluxys Belgium of Fluxys de fout in rekening bij het evaluatieproces van de betrokkene in het jaar waarin de fout wordt vastgesteld.

## Remuneratiebeleid voor de komende twee boekjaren

Er wordt voorzien om de vergoedingen van de bestuurders en de invoering van Long Term Incentives (LTI) voor de leden van het directiecomité te analyseren en mogelijk te wijzigen in de komende twee boekjaren. Er zal eveneens een analyse gebeuren van de mogelijke impact van het nieuwe juridische kader op het directiecomité.

## Stemrechten en bijzondere zeggenschapsrechten

De aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigt alle aandeelhouders, ongeacht wat hun categorie is. De aandeelhoudersvergadering heeft de meest uitgebreide macht om de handelingen die de vennootschap aangaan te verrichten, te verlijden of te bekrachtigen. Haar rechtsgeldig en met de vereiste meerderheid genomen beslissingen zijn bindend voor alle aandeelhouders, zelfs voor zij die afwezig zijn of hier niet mee instemmen.

Elk aandeel geeft recht op één stem. Overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994, en conform de statuten waarin die wettelijke bepalingen zijn omgezet, zijn aan het bijzonder aandeel van de Belgische staat in Fluxys Belgium bijzondere rechten toegekend, naast de gemene rechten verbonden aan alle overige aandelen. Die bijzondere rechten worden uitgeoefend door de federale minister bevoegd voor energie en kunnen als volgt worden samengevat:

- het recht om zich te verzetten tegen elke overdracht, elke zekerheidsstelling of elke verandering van bestemming van de strategische activa van Fluxys Belgium waarvan de lijst is toegevoegd aan het voormelde Koninklijk Besluit van 16 juni 1994, indien de federale minister bevoegd voor Energie van oordeel is dat deze verrichting de nationale belangen op energiegebied schaadt;
- het recht om twee vertegenwoordigers van de federale regering met raadgevende stem in de raad van bestuur en in het strategisch comité van Fluxys Belgium te benoemen;

- het recht van de vertegenwoordigers van de federale regering om binnen vier werkdagen beroep aan te tekenen bij de federale minister bevoegd voor Energie, op basis van objectieve, niet-discriminatoire en transparante criteria, zoals gedefinieerd in het Koninklijk Besluit van 5 december 2000, tegen elke beslissing van de raad van bestuur of advies van het strategisch comité van Fluxys Belgium (daaronder mee inbegrepen het investerings- en activiteitenplan alsook het bijbehorende budget) welke zij strijdig achten met de richtlijnen van 's lands energiebeleid, met inbegrip van de doelstellingen van de regering inzake de energie bevoorrading van het land. Het beroep heeft schorsende werking. Heeft de federale minister bevoegd voor Energie binnen een termijn van acht werkdagen na dit beroep de betrokken beslissing niet vernietigd, dan wordt deze definitief;
- een bijzonder stemrecht in geval van blokkering in de algemene vergadering over een aangelegenheid die de doelstellingen van het federale energiebeleid aanbelangt.

De bijzondere rechten die verbonden zijn aan het bijzonder aandeel van de Belgische staat worden vermeld in artikelen 11, 15, 17 en 21 van de statuten van Fluxys Belgium. Die rechten blijven verbonden met het bijzonder aandeel zo lang dit aandeel eigendom is van de Belgische staat en de artikelen 3 tot 5 van het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994 tot invoering ten voordele van de Staat van een bijzonder aandeel in Fluxys Belgium of de bepalingen die ze zouden vervangen, van kracht zijn.

Bovenop die wettelijke bijzondere rechten geeft het 'bijzonder aandeel' aan zijn eigenaar ook het recht om een deel te ontvangen dat honderd maal hoger ligt dan het deel dat verbonden is aan elk aandeel van categorie B en categorie D van alle uitkeringen van dividenden en alle andere uitkeringen die de vennootschap doet aan haar aandeelhouders.



## Wettelijke of statutaire beperkingen bij overdracht van effecten

De volgende overdrachten van effecten zijn vrij:

- de overdrachten van aandelen, inschrijvingsrechten en afknipbare of autonome rechten die het mogelijk maken aandelen te verwerven (hierna gezamenlijk “effecten” te noemen) tussen een aandeelhouder en vennootschappen die aan hem verbonden zijn in de zin van het Wetboek van Vennootschappen;
- elke overdracht van aandelen van categorie D.

In alle overige gevallen moet de aandeelhouder die de overdracht van effecten, op welke manier dan ook, aan een andere aandeelhouder of aan een derde overweegt, de overige aandeelhouders, met uitzondering van die van categorie D en van het ‘bijzonder aandeel’, de mogelijkheid geven, volgens onderstaande modaliteiten, naar rata van hun deelneming, de effecten waarvan de overdracht wordt overwogen, bij voorkeur te verwerven.

De aandeelhouder die de overdracht overweegt, dient de vennootschap schriftelijk met ontvangstbewijs ter kennis te brengen van het aantal effecten dat hij voorstelt over te dragen, de naam van de cessionaris(sen) te goeder trouw benaderd alsook de door hen onherroepelijk geboden prijs en het bod aan de aandeelhouders om die effecten bij voorkeur tegen dezelfde voorwaarden te verwerven. De raad van bestuur informeert op dezelfde manier binnen twee weken de overige aandeelhouders over dit bod. Elk van de aandeelhouders beschikt over een termijn van zestig dagen vanaf de ontvangst van bovengenoemd schrijven om de overdragende aandeelhouder en de vennootschap schriftelijk met ontvangstbewijs ter kennis te brengen of hij al dan niet kandidaat-koper is en zo ja, het aantal effecten dat hij wenst te verwerven.

Indien de aanvraag het aantal aangeboden effecten overschrijdt, zal de raad van bestuur overgaan tot een verdeling van de effecten onder de aanvragers, naar rata van de effecten die ze bezitten en binnen de perken van hun vraag.

Ingeval na afloop van bovengenoemde termijn van zestig dagen, geen aandeelhouder zijn beslissing ter kennis zou hebben gebracht de aangeboden effecten te willen kopen of indien het aantal door de aandeelhouders gevraagde effecten lager zou liggen dan het aantal aangeboden effecten, kan de aandeelhouder die zijn voornemen tot overdracht ter kennis heeft gebracht overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, de geplande overdracht realiseren met de derde vermeld in zijn kennisgeving en tegen de voorwaarden die erin vermeld zijn

## **Transacties en andere contractuele banden**

De bestuurders en leden van het directiecomité dienen te waken over de naleving van de wettelijke en deontologische verplichtingen in hun hoofde, inzonderheid wat belangenconflicten betreft naar luid van het bepaalde in artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen.

Het Corporate Governance Charter voorziet een procedure die van toepassing is voor transacties of andere contractuele betrekkingen tussen de bestuurders of leden van het directiecomité en de vennootschap of haar dochterondernemingen en die buiten het toepassingsgebied van artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen vallen.

Die procedure gaat als volgt:

- De bestuurder of het lid van het directiecomité dient te waken over de naleving van de wettelijke en deontologische verplichtingen in zijn hoofde. Hij moet zijn privé- en beroepsaangelegenheden derwijze organiseren dat voor zover mogelijk geen situaties ontstaan waarbij in zijn hoofde een persoonlijk belangenconflict met de vennootschap of haar dochterondernemingen zou ontstaan.
- Indien de bestuurder of lid van het directiecomité naar eigen inzicht twijfelt over het bestaan van een persoonlijk belangenconflict, dient hij dat kenbaar te maken aan de voorzitter van het corporate governance comité.
- In geval van persoonlijk belangenconflict dient de bestuurder of het lid van het directiecomité zich uit eigen beweging terug te trekken uit het gedeelte van de zitting van de raad van bestuur waarop de kwestie aan de orde



wordt gesteld en neemt hij niet deel aan de stemming, ook niet bij volmacht. Zijn stemonthouding moet met redenen worden omkleed conform het Wetboek van vennootschappen.

- Indien blijkt dat er sprake is van een belangenconflict deelt de voorzitter van de raad van bestuur het onderwerp en de voorwaarden van de transactie of andere contractuele betrekking ter informatie mee aan de raad van bestuur, die ze dient goed te keuren (of ter goedkeuring door te verwijzen naar de raad van bestuur van de desbetreffende dochteronderneming) voor zover het bedrag van de afzonderlijke verrichting of van de als geheel genomen verrichtingen over een periode van drie maanden groter is dan € 25.000.

De raad van bestuur heeft gedurende het boekjaar 2019 de procedure niet moeten inschakelen.

## **Inkoop of uitgifte van aandelen**

De statuten van Fluxys Belgium machtigen de algemene vergadering om eigen aandelen te verkrijgen, conform de wettelijke bepalingen. Geen enkele beslissing in die zin werd genomen door de algemene vergadering in 2019.

Wanneer de vennootschap eigen aandelen verkrijgt met het oog op de uitkering aan haar personeel, is het besluit van de algemene vergadering evenwel niet vereist.

Ingeval het kapitaal wordt verhoogd, moeten de aandelen waarop in geld wordt ingeschreven bij voorkeur worden aangeboden aan de aandeelhouders naar evenredigheid van het deel van het kapitaal door hun aandelen vertegenwoordigd. Het staat de vergadering evenwel vrij, in het belang van de vennootschap, het voorkeurrecht te beperken of op te heffen in overeenstemming met de wettelijke bepalingen.



## Commissaris

Het mandaat van de commissaris, DELOITTE Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door Jurgen Kesselaers, is verstreken na afloop van de gewone algemene vergadering van 14 mei 2019.

Aangezien Fluxys Belgium een organisatie van openbaar belang en een aanbestedende entiteit is, dient de onderneming te voldoen aan Verordening nr. 537/2014 over specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang en gunt ze derhalve de opdrachten overeenkomstig de Europese aanbestedingswetgeving zoals ingevoerd in België.

Op basis van een aanbestedingsprocedure heeft de raad van bestuur van Fluxys Belgium aanbevolen om aan de gewone algemene vergadering voor te stellen EY Bedrijfsrevisoren BV vertegenwoordigd door Wim Van Gasse en Marnix Van Dooren te benoemen als commissaris voor een termijn van 3 jaar die zal verstrijken na afloop van de gewone algemene vergadering van 2022. Dit voorstel werd aanvaard door de gewone algemene vergadering van 14 mei 2019.

De gewone algemene vergadering heeft zich uitgesproken over de jaarlijkse emolumenten van EY Bedrijfsrevisoren BV.

Voor zijn mandaat als commissaris bij de groep Fluxys Belgium heeft EY in 2019 bezoldigingen ontvangen ten belope van € 146.253. Daarnaast heeft EY ook andere opdrachten uitgevoerd voor een totaalbedrag van € 33.790. De bezoldigingen zijn als volgt uitgesplitst:

- Auditopdrachten als commissaris bij de groep: € 129.480
- Auditopdrachten als commissaris bij buitenlandse filialen van de groep: € 16.773
- Andere raadgevende opdrachten voorafgaandelijk aan de aanstelling als commissaris: € 30.290
- Andere raadgevende opdrachten: € 3.500



## Dochterondernemingen

In het raam van de rapportering over de geconsolideerde resultaten (jaarlijks en halfjaarlijks) ziet de raad van bestuur minstens 2 keer per jaar toe op de evolutie van de activiteiten bij de dochterondernemingen Flux Re en Fluxys LNG. De raad van bestuur wordt ook regelmatig en punctueel geïnformeerd over belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen bij die dochterondernemingen.

## Openbaarmaking van belangrijke deelnemingen

Op 13 december 2017 werd de periodieke kennisgeving volgens artikel 74 §8 van de wet van 1 april 2007 verstuurd. Op datum van de notificatie bezat Fluxys 63.237.240 effecten met stemrecht in Fluxys Belgium. Publigas bezat geen effecten met stemrecht in Fluxys Belgium. Publigas bevestigde toen dat zij geen effecten met stemrecht in Fluxys Belgium heeft verworven of overgedragen. In 2019 heeft er geen overdracht van effecten met stemrecht plaatsgevonden.

# Financiële situatie



<b>Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS</b>	<b>229</b>
<b>Algemene inlichtingen over de vennootschap</b>	<b>229</b>
Naam en maatschappelijke zetel van de vennootschap	229
Activiteiten van de groep	229
<b>Geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys Belgium volgens IFRS</b>	<b>230</b>
A. Geconsolideerde balans	230
B. Geconsolideerde winst- en verliesrekening	232
C. Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	233
D. Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen	234
E. Geconsolideerd kasstroomoverzicht	235
<b>Toelichtingen</b>	<b>237</b>
Toelichting 1a. Verklaring van overeenstemming met IFRS	237
Toelichting 1b. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen	237
Toelichting 1c. Datum van vrijgave voor bekendmaking	238
Toelichting 1d. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing op 1 januari 2019	239
Toelichting 1e. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing vanaf 1 januari 2020 en daarna	244
Toelichting 2. Boekhoudkundige grondslagen en methoden	245
Toelichting 2.2. Balansdatum	246
Toelichting 2.3. Gebeurtenissen na balansdatum	246
Toelichting 2.4. Consolidatiecriteria	246
Toelichting 2.5. Bedrijfscombinaties	249
Toelichting 2.6. Omrekening van de financiële staten van buitenlandse ondernemingen	250
Toelichting 2.7. Immateriële vaste activa	250
Toelichting 2.8. Materiële vaste activa	252
Toelichting 2.9. Leaseovereenkomsten	254
Toelichting 2.10. Financiële instrumenten	258
Toelichting 2.11. De voorraden	262
Toelichting 2.12. Financieringskosten	263
Toelichting 2.13. Voorzieningen	263
Toelichting 2.14. Boeking van opbrengsten	267
Toelichting 2.15. Belastingen	268
Toelichting 2.16. Tegoeden, rechten, schulden en verplichtingen in vreemde valuta	269



Toelichting 3. Verwervingen, overdrachten en herstructurerings	270
Toelichting 4. Winst- en verliesrekening en operationele segmenten	272
Toelichting 4.1. Bedrijfsopbrengsten	276
Toelichting 4.2. Exploitatielasten	277
Toelichting 4.3. Financiële opbrengsten	281
Toelichting 4.4. Financieringskosten	281
Toelichting 4.5. Winstbelastingen	282
Toelichting 4.6. Netto winst (verlies) van het boekjaar	285
Toelichting 4.7. Winst (verlies) per aandeel	286
Toelichting 5. Gesegmenteerde balans	288
Toelichting 5.1. Materiële vaste activa	290
Toelichting 5.2. Immateriële vaste activa	296
Toelichting 5.3. Activa met gebruiksrecht	299
Toelichting 5.4. Overige financiële vaste activa	299
Toelichting 5.5. Overige vaste activa	300
Toelichting 5.6. Voorraden	301
Toelichting 5.7. Handelsvorderingen en overige vorderingen	302
Toelichting 5.8. Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten	303
Toelichting 5.9. Overige vlottende activa	304
Toelichting 5.10. Eigen vermogen	305
Toelichting 5.11. Rentedragende verplichtingen	307
Toelichting 5.12. Voorzieningen	311
Toelichting 5.13. Voorzieningen voor personeelsbeloningen	315
Toelichting 5.14. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	326
Toelichting 5.15. Kortlopende handelsschulden en overige schulden	327
Toelichting 6. Financiële instrumenten	328
Toelichting 7. Voorwaardelijke activa en passiva – rechten en verbintenissen van de groep	335
Toelichting 7.1. De geschillen	335
Toelichting 7.2. Goederen en waarden gehouden voor rekening en in naam van derden maar ten bate en op risico van ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen	336
Toelichting 7.3. Ontvangen zekerheden	336
Toelichting 7.4. Zekerheden door derden gesteld voor rekening van de onderneming	337
Toelichting 7.5. Verbintenissen in het kader van de Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT)	337



Toelichting 7.6. Verbintenissen in het kader van de contracten voor terminallingsdiensten	337
Toelichting 7.7. Verbintenissen in het kader van financieringen en verbintenissen jegens de Europese Investeringsbank (EIB)	338
Toelichting 7.8. Andere toegezegde en ontvangen verbintenissen	338
Toelichting 8. Verbonden partijen	339
Toelichting 9. Vergoeding aan de bestuurders en de directieleden	343
Toelichting 10. Gebeurtenissen na balansdatum	344

## **Statutaire jaarrekening van Fluxys Belgium NV volgens de**

### **Belgische normen**

**345**

Balans	346
Resultatenrekening	348
Resultaatverwerking	349
Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar	350
Belastingen op het resultaat	351
Sociale balans	352



# Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS

## Algemene inlichtingen over de vennootschap

### Naam en maatschappelijke zetel van de vennootschap

De maatschappelijke zetel van de moederonderneming Fluxys Belgium NV is gevestigd in België, Kunstlaan 31 te 1040 Brussel.

### Activiteiten van de groep

De groep Fluxys Belgium heeft als hoofdactiviteiten het vervoer en de opslag van aardgas en de terminallingdiensten voor vloeibaar aardgas in België. De groep Fluxys Belgium verzorgt eveneens aanvullende diensten die verwant zijn met voornoemde hoofdactiviteiten.

De vervoers-, opslag- en terminallingdiensten in België zijn onderworpen aan de Gaswet <sup>1</sup>.

Voor meer informatie over die activiteiten verwijzen we naar de specifieke hoofdstukken van het jaarverslag.

---

<sup>1</sup> Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.



# Geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys Belgium volgens IFRS

## A. Geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018
<b>I. Vaste activa</b>		<b>2.305.518</b>	<b>2.321.691</b>
Materiële vaste activa	5.1	2.129.400	2.181.771
Immateriële vaste activa	5.2	33.424	39.862
Activa met gebruiksrecht	5.3	39.970	0
Deelnemingen waarop vermogensmutatie is toegepast		16	16
Overige financiële vaste activa	5.4/6	90.200	77.525
Vorderingen uit financiële lease	6	3.300	3.902
Overige vorderingen	6	144	144
Overige vaste activa	5.5	9.064	18.471
<b>II. Vloftende activa</b>		<b>562.057</b>	<b>593.211</b>
Vorraden	5.6	26.488	29.103
Vorderingen uit financiële lease	6	601	690
Belastingvorderingen		3.965	6.280
Handels- en overige vorderingen	5.7/6	89.421	97.217
Geldbeleggingen	5.8/6	58.205	53.279
Geldmiddelen en kasequivalenten	5.8/6	369.005	389.587
Overige vloftende activa	5.9	14.372	17.055
<b>Totaal der activa</b>		<b>2.867.575</b>	<b>2.914.902</b>





Geconsolideerde balans		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018
<b>I. Eigen vermogen</b>	<b>5.10</b>	<b>662.677</b>	<b>687.156</b>
Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		662.677	687.156
Maatschappelijk kapitaal en uitgiftepremies		60.310	60.310
Niet uitgekeerd resultaat en overige reserves		602.367	626.846
Minderheidsbelangen		0	0
<b>II. Langlopende verplichtingen</b>		<b>1.957.483</b>	<b>1.977.106</b>
Rentedragende verplichtingen	5.11/6	1.718.972	1.723.831
Voorzieningen	5.12	4.272	4.028
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	5.13	63.336	58.819
Andere vaste financiële verplichtingen	6	2.669	1.794
Uitgestelde belastingverplichtingen	5.14	168.234	188.634
<b>III. Kortlopende verplichtingen</b>		<b>247.415</b>	<b>250.640</b>
Rentedragende verplichtingen	5.11/6	143.577	158.004
Voorzieningen	5.12	0	209
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	5.13	4.134	3.844
Belastingverplichtingen		3.844	4.102
Kortlopende handels- en overige schulden	5.15/6	92.668	79.345
Overige kortlopende verplichtingen		3.192	5.136
<b>Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen</b>		<b>2.867.575</b>	<b>2.914.902</b>

## B. Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Geconsolideerde winst- en verliesrekening		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten	4.1	530.995	503.246
Verkoop van gas voor balancering en operationele behoeften		80.182	106.233
Overige exploitatiebaten		16.038	14.068
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	4.2.1	-7.898	-4.142
Aankoop van gas voor balancering en operationele behoeften		-80.188	-106.240
Diensten en diverse goederen	4.2.2	-129.583	-120.729
Personeelslasten	4.2.3	-107.509	-107.852
Overige exploitatielasten	4.2.4	-4.700	-6.202
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	4.2.5	-157.955	-155.565
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	4.2.6	-3.995	-1.816
Waardeverminderingen	5.6	-546	-400
<b>Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten</b>		<b>134.841</b>	<b>120.601</b>
Reële waardeschommelingen van financiële instrumenten		-71	0
Financiële opbrengsten	4.3	1.016	1.322
Financieringskosten	4.4	-37.630	-42.189
<b>Winst (verlies) voor belastingen</b>		<b>98.156</b>	<b>79.734</b>
Winstbelastingen	4.5	-28.658	-25.265
<b>Winst (verlies) van het boekjaar</b>	<b>4.6</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
Gedeelte Fluxys Belgium		69.498	54.469
Gedeelte minderheidsbelangen		0	0
Gewone nettowinst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij in €	4.7	0,9891	0,7752
Verwaterde nettowinst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij in €	4.7	0,9891	0,7752



## C. Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018
<b>Netto resultaat over de periode</b>	<b>4.6</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
<b>Elementen die in de toekomst niet geherclassificeerd zullen worden naar de winst-en-verliesrekening</b>			
Herwaardering van toegezegd-pensioenregelingen	5.12	-7.731	6.140
Belastingen op de andere componenten van het totaalresultaat		2.287	-1.136
<b>Andere componenten van het totaalresultaat</b>		<b>-5.444</b>	<b>5.004</b>
<b>Totaalresultaat van de periode</b>		<b>64.054</b>	<b>59.473</b>
Gedeelte Fluxys Belgium		64.054	59.473
Gedeelte minderheidsbelangen		0	0

## D. Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen

Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen								In duizenden euro's	
	Maatschap- peilijk kapitaal	Agio	Onbe- schikbare reserves	Niet uitge- keerd resultaat	Reser- ves perso- neels- belo- ningen	Andere compo- nenten van het totaal- resultaat	Eigen vermogen toerekenbaar aan de aandeel- houders van de moeder- maatschappij	Minder- heids- belan- gen	Totaal van het eigen vermogen
<b>I. SALDO OP 01-01-2018 herwerkt</b>	<b>60.272</b>	<b>38</b>	<b>35.824</b>	<b>591.824</b>	<b>-11.908</b>	<b>38.057</b>	<b>714.107</b>	<b>0</b>	<b>714.107</b>
1. Totaalresultaat van het boekjaar				54.469	5.004		59.473		59.473
2. Uitgekeerde dividenden			-9.904	-76.520			-86.424		-86.424
<b>II. EINDSALDO OP 31-12-2018</b>	<b>60.272</b>	<b>38</b>	<b>25.920</b>	<b>569.773</b>	<b>-6.904</b>	<b>38.057</b>	<b>687.156</b>	<b>0</b>	<b>687.156</b>
1. Totaalresultaat van het boekjaar				69.498	-5.444	0	64.054	0	64.054
2. Uitgekeerde dividenden			-9.905	-78.628			-88.533		-88.533
3. Andere wijzigingen (1)			38.057			-38.057			
<b>III. EINDSALDO OP 31-12-2019</b>	<b>60.272</b>	<b>38</b>	<b>54.072</b>	<b>560.643</b>	<b>-12.348</b>	<b>0</b>	<b>662.677</b>	<b>0</b>	<b>662.677</b>

(1) Deze reserve is het gevolg van de hervorming van de Belgische vennootschapsbelasting, die in 2017 aanleiding gaf tot een daling van de uitgestelde belastingverplichtingen, waarvan een deel rechtstreeks in de andere elementen van het totaalresultaat geboekt werd (zie jaarverslag 2017 en 2018). Dit bedrag werd overgeboekt naar de groepsreserves in 2019.

## E. Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
<b>I. Geldmiddelen en kasequivalenten, openingsbalans</b>	<b>389.587</b>	<b>320.573</b>
<b>II. Nettokasstromen met betrekking tot de bedrijfsactiviteiten</b>	<b>279.516</b>	<b>247.233</b>
<b>1. Kasstromen met betrekking tot de exploitatie</b>	<b>324.052</b>	<b>290.989</b>
1.1. Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten	134.841	120.601
1.2. Aanpassingen voor niet-monetaire posten	162.448	157.956
1.2.1. Afschrijvingen	157.955	155.565
1.2.2. Voorzieningen	3.995	1.816
1.2.3. Waardeverminderingen	546	400
1.2.4. Omrekeningsverschillen	0	0
1.2.5. Overige aanpassingen voor posten zonder thesaurie-effect	-48	175
1.3. Toename (afname) in werkkapitaal	26.763	12.432
1.3.1. Toename (afname) in voorraden	2.069	-1.247
1.3.2. Toename (afname) in belastingvorderingen	-585	-6.268
1.3.3. Toename (afname) in handels- en overige vorderingen	7.796	11.381
1.3.4. Toename (afname) in andere vlottende activa	27	454
1.3.5. Toename (afname) in belastingsschulden	1.129	435
1.3.6. Toename (afname) in handels- en overige schulden	16.583	3.531
1.3.7. Toename (afname) in andere kortlopende verplichtingen	-1.944	2.861
1.3.8. Overige toename (afname) in werkkapitaal	1.688	1.285
<b>2. Kasstromen met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten</b>	<b>-44.535</b>	<b>-43.756</b>
2.1. Gestorte verschuldigde belastingen	-45.259	-44.728
2.2. Ontvangen rente op beleggingsinstrumenten, geldmiddelen en kasequivalenten	836	1.067
2.3. Overige instromen (uitstromen) met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten	-113	-95
<b>III. Nettokasstromen met betrekking tot investeringsactiviteiten</b>	<b>-114.358</b>	<b>285.132</b>
<b>1. Verwervingen</b>	<b>-109.759</b>	<b>-83.398</b>
1.1. Betalingen om materiële en immateriële vaste activa te verwerven	-97.959	-83.398
1.2. Betalingen om dochterondernemingen, joint ventures of geassocieerde ondernemingen te verwerven	0	0
1.3. Betalingen om andere financiële activa te verwerven	-11.800	0



Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
<b>2. Overdrachten</b>	<b>327</b>	<b>6.656</b>
2.1. Ontvangsten uit de overdracht van materiële en immateriële vaste activa	327	1.208
2.2. Ontvangsten uit de overdracht van dochterondernemingen, joint ventures of geassocieerde ondernemingen	0	0
2.3. Ontvangsten uit de overdracht van andere financiële activa	0	5.448
<b>3. Ontvangen dividenden ingedeeld als investeringsactiviteiten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>4. Ontvangen overheidssubsidies</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>5. Toename (-) / Afname (+) van geldbeleggingen (1)</b>	<b>-4.926</b>	<b>361.874</b>
<b>IV. Nettokasstroom met betrekking tot financieringsactiviteiten</b>	<b>-185.741</b>	<b>-463.351</b>
<b>1. Ontvangen kasstromen m.b.t. financieringen</b>	<b>106.039</b>	<b>108.380</b>
1.1. Ontvangsten uit de uitgifte van eigenvermogensinstrumenten	0	0
1.2. Ontvangsten uit de verkoop van eigen aandelen	0	0
1.3. Ontvangsten uit financiële lease	691	2.630
1.4. Ontvangsten uit andere vaste activa	0	-144
1.5. Ontvangsten uit de uitgifte van samengestelde financiële instrumenten	0	0
1.6. Ontvangsten uit de uitgifte van andere financiële verplichtingen	105.348	105.894
<b>2. Uitgaande kasstromen m.b.t. financieringen</b>	<b>-167.746</b>	<b>-434.311</b>
2.1. Terugkoop van eigenvermogensinstrumenten die vervolgens werden vernietigd	0	0
2.2. Inkoop van eigen aandelen	0	0
2.3. Aflossing van leaseschulden	-4.568	0
2.4. Aflossing van samengestelde financiële schulden	0	0
2.5. Aflossing van andere financiële verplichtingen	-163.178	-434.311
<b>3. Rente</b>	<b>-35.501</b>	<b>-50.996</b>
3.1. Betaalde rente ingedeeld als financieringsactiviteit	-35.570	-51.165
3.2. Ontvangen rente ingedeeld als financieringsactiviteit	69	169
<b>4. Betaalde dividenden</b>	<b>-88.533</b>	<b>-86.424</b>
<b>V. Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten</b>	<b>-20.582</b>	<b>69.014</b>
<b>VI. Geldmiddelen en kasequivalenten, eindbalans</b>	<b>369.005</b>	<b>389.587</b>

(1) Voor de herfinanciering van een lening die verviel in mei 2018, heeft Fluxys Belgium in oktober 2017 obligaties uitgegeven voor een bedrag van € 350 miljoen. Dat bedrag werd gedurende 7 maanden bij Fluxys nv belegd en werd in 2018 opgenomen in de rubriek 'Toename (-) / Afname (+) van geldbeleggingen'.

## Toelichtingen

### Toelichting 1a. Verklaring van overeenstemming met IFRS

De geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys Belgium voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 zijn opgesteld in overeenstemming met het referentiekader van de International Financial Reporting Standards, zoals goedgekeurd door de Europese Unie en van toepassing op de balansdatum.

Ze zijn opgesteld in duizenden euro's.

### Toelichting 1b. Oordeelsvorming en gebruik van inschattingen

Voor het opstellen van de financiële staten moeten bepaalde inschattingen en veronderstellingen worden gebruikt om activa en passiva te waarderen en de positieve en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen op de balansdatum in te schatten, alsook om zich een oordeel te vormen van de opbrengsten en lasten van het boekjaar.

De belangrijkste inschattingen die de groep heeft uitgevoerd om de financiële staten op te stellen, hebben in hoofdzaak te maken met de waardering van de realiseerbare waarde van de materiële en immateriële vaste activa (zie Toelichtingen 5.1 en 5.2), de waardering van de gebruiksrechten en leaseverplichtingen uit leaseovereenkomsten (zie Toelichtingen 5.3 en 5.11), de waardering van de voorzieningen en voorwaardelijke activa en passiva (zie Toelichtingen 5.12 en 7) en met name de voorzieningen voor geschillen, alsook de pensioen- en daarmee gelijkgestelde verplichtingen (zie Toelichting 5.13).

Gelet op de onzekerheden waarmee elk waarderingsproces gepaard gaat, stelt de groep haar inschattingen waar nodig bij op basis van periodiek bijgewerkte informatie. Het is mogelijk dat de toekomstige resultaten van de betrokken verrichtingen afwijken van die inschattingen.

Naast inschattingen heeft de directie van de groep tevens haar beoordelingsvermogen gebruikt om de meest aangewezen boekhoudkundige

verwerking van bepaalde activiteiten en transacties vast te leggen wanneer de geldende IFRS-normen en interpretaties geen afdoende uitsluitel geven.

Aldus boekt de groep de gereguleerde verplichtingen op de balans ten belope van het overschot aan gereguleerde inkomsten ten opzichte van de werkelijke kosten gedekt door de aanvaarde gereguleerde tarieven. Dat verschil wordt overgeboekt van de resultatenrekening via de bedrijfsopbrengsten naar de balans in de rentedragende verplichtingen (langlopend en kortlopend – zie Toelichting 5.11.4). De gereguleerde activa worden geboekt (in de overige vorderingen of in vlottende handels- en overige vorderingen op de balans) wanneer de gereguleerde inkomsten lager zijn dan de werkelijke kosten te dekken door de aanvaarde gereguleerde tarieven.

Die worden geboekt zolang de groep het hoogst waarschijnlijk acht dat ze zullen worden gerecupereerd. Die boekhoudkundige methode (zie Toelichting 2.14) werd door de groep bepaald aangezien er tot nu toe geen definitieve richtlijnen over de “rate-regulated activities” werden gepubliceerd.

## **Toelichting 1c. Datum van vrijgave voor bekendmaking**

De raad van bestuur van Fluxys Belgium NV heeft de financiële staten van de groep Fluxys Belgium, opgesteld volgens de IFRS normen, vastgelegd op 25 maart 2020.





## Toelichting 1d. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing op 1 januari 2019

De volgende standaarden en interpretaties zijn van toepassing voor het boekjaar vanaf 1 januari 2019:

- IFRS 16 – Leases
- IFRIC 23 Onzekerheid over de fiscale behandeling van inkomsten
- Aanpassing van IAS 19 Wijziging, inperking of afwikkeling van een regeling
- Aanpassing van IAS 28 Investerings op lange termijn in geassocieerde deelnemingen en joint ventures
- Aanpassing van IFRS 9 Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve vergoeding
- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS cyclus - 2015-2017

Met uitzondering van IFRS 16 heeft de toepassing van de andere standaarden, aanpassingen en interpretaties geen significante invloed op de financiële staten van de groep.

### A. IFRS 16 – Leaseovereenkomsten

#### Algemene impact van de toepassing van IFRS 16

IFRS 16 – Leaseovereenkomsten bevat een uitgebreid model voor de identificatie van leaseovereenkomsten en hun verwerking in de financiële staten. Die norm vervangt de geldende richtlijnen inzake leaseovereenkomsten, met inbegrip van die van de norm IAS 17 Leaseovereenkomsten en de bijbehorende interpretaties, vanaf de inwerkingtreding op 1 januari 2019. IFRS 16 legt de principes vast voor de opname, waardering, presentatie en toelichting inzake leaseovereenkomsten en verplicht de huurders alle leaseovereenkomsten te erkennen volgens een uniek balansmodel gelijk aan dat voor de boeking van financiële leaseovereenkomsten volgens IAS 17.

Op 1 januari 2019 heeft de groep Fluxys Belgium IFRS 16 toegepast volgens de gewijzigde retroactieve methode, zoals voorgesteld door de overgangsbepalingen van de norm, die het cumulatieve effect van de eerste



toepassing van die norm opneemt als een herziening van het beginsaldo van het niet-uitgekeerde resultaat. Impact général de l'application de la norme IFRS 16

### **Impact van de nieuwe definitie van de leaseovereenkomst**

IFRS 16 bepaalt een uniek model voor de verwerking van leaseovereenkomsten op basis van een nieuwe definitie van een leaseovereenkomst waarvan de voornaamste wijziging betrekking heeft op het begrip zeggenschap. Om te bepalen of een leaseovereenkomst het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode, dient de entiteit na te gaan of de klant voor de volledige duur van het gebruik beschikt over de volgende twee rechten:

- het recht om nagenoeg alle economische voordelen uit het gebruik van het geïdentificeerde goed te verkrijgen en
- het recht om te beslissen over het gebruik van het geïdentificeerde goed.

Om de duur van leaseovereenkomsten te bepalen werden eventuele vernieuwings- of opzeggingsopties in aanmerking genomen, zoals vereist door IFRS 16, waarbij rekening werd gehouden met de waarschijnlijkheid dat de optie zou worden uitgeoefend en ook of die onder het zeggenschap van de huurder valt.

### **Impact op de verwerking van leaseovereenkomsten bij de huurder**

#### *Oude gewone leaseovereenkomsten*

IFRS 16 wijzigt de methode waarmee de groep leaseovereenkomsten verwerkt die voordien als gewone leaseovereenkomsten werden opgenomen volgens IAS 17 en dus buiten de balans werden geboekt.

Bij de eerste toepassing van IFRS 16, voor alle leaseovereenkomsten binnen het toepassingsgebied van de nieuwe definitie van leaseovereenkomsten, uitgezonderd de elementen hierna, boekt de groep Fluxys Belgium:

- de activa met gebruiksrecht en de leaseverplichtingen in de geconsolideerde financiële staten, aanvankelijk gewaardeerd tegen de verdisconteerde toekomstige betalingen;

- de afschrijvingen van de activa met gebruiksrecht in de geconsolideerde resultatenrekening voor de geschatte duur van de overeenkomst;
- het totale bedrag van de betalingen gesplitst in de hoofdsom die de leaseverplichtingen zal verminderen en de interesten die in het resultaat worden geboekt.

Voor de leaseovereenkomsten met een duur van minder dan 12 maanden of overeenkomsten voor activa van lage waarde neemt de groep Fluxys Belgium de huurkosten rechtstreeks op in het resultaat in overeenstemming met de vrijstelling voorzien in IFRS 16.

### **Impact van IFRS 16 op de financiële staten van de groep Fluxys Belgium**

De groep heeft leaseovereenkomsten voor vestigingen, installaties en bepaalde machines en ook voertuigen.

De groep heeft de huurverplichting met betrekking tot leaseovereenkomsten die voordien als de gewone huurovereenkomsten werden ondergebracht, gewaardeerd tegen de verdisconteerde waarde van overblijvende huurbetalingen op basis van de marginale interestvoet. De huurverplichting bedraagt 41.116 kEUR zoals hieronder weergegeven (situatie op 1 januari 2019). De gewogen marginale interestvoet bedroeg 2,7%.



## Impact op 1 januari 2019

De betreffende passiva op 1 januari 2019 omvatten:

- de vestigingen die ter beschikking van de groep worden gesteld voor een bedrag van k€ 31.679 kEUR, namelijk vervoers- of terminalling-installaties (Zeebrugge) aangelegd op terreinen die voor lange termijn ter beschikking worden gesteld van de groep,
- de technische installaties gehuurd op meer dan een jaar voor een bedrag van 5.013 kEUR, en
- de voertuigen gehuurd op meer dan een jaar ten belope van 4.424 kEUR.

De activa die als een gebruiksrecht worden geboekt voor die overeenkomsten, zijn gelijk aan de passiva, zonder voorafbetalingen en overeenkomsten die voordien als financiële leaseovereenkomsten werden beschouwd. Bijgevolg is er geen impact op het beginsaldo van het eigen vermogen op 1 januari 2019.

### In financiële lease gegeven activa

In financiële lease gegeven activa zijn activa waarvoor de groep vrijwel alle risico's en voordelen eigen aan het economisch eigendom op de leasingnemer (lessee) overdraagt.

In de rubriek 'Vorderingen uit financiële lease' wordt de overeenkomst geboekt met betrekking tot de Interconnector Zeebrugge Terminal (zie Toelichting 5.4 in het jaarverslag van 2018). De overeenkomst nam een aanvang in 1998 voor een aanvankelijke duur van 20 jaar. Deze looptijd werd voor een periode van 5 jaar verlengd ten gevolge de vraag van de onderneming IZT in maart 2018. Op de vordering is een variabele rentevoet van toepassing (basis: Euribor). De boeking van dit contract wordt niet beïnvloed door de eerste toepassing van IFRS 16.

De volgende afstemming van de openingsbalans van de huurverplichtingen op 1 januari 2019 is gebaseerd op de verbintenissen van gewone huurovereenkomsten op 31 december 2018.



In duizenden euro's		
Totaalbedrag van de minimumbetalingen voor niet-opzegbare gewone huurovereenkomsten (niet verdisconteerd) op 31 december 2018 (zie Toelichting 7.5 in het jaarverslag van 2018).	A	50.466
Effect van verdiscontering	B	(8.692)
Contracten die niet onder IFRS 16 vallen (korte duur en geringe waarde)	C	(658)
<b>Bijkomende huurverplichtingen (verdisconteerd) op 1 januari 2019</b>	<b>A+B+C=D</b>	<b>41.116</b>

De volgende tabel geeft de herclassificaties en aanpassingen voor elke rubriek van de openingsbalans:

	In duizenden euro's		
	31.12.2018	Impact IFRS 16	1.01.2019
Activa	21.647	41.116	62.763
Activa met gebruiksrecht	0	42.817	42.817
Langlopende financiële leasevorderingen	3.902	0	3.902
Kortlopende financiële leasevorderingen	690	0	690
Overige vlottende activa (1)	17.055	-1.701	15.354
Rentedragende verplichtingen	1.881.835	41.116	1.922.951
Langlopende rentedragende verplichtingen	1.723.831	38.397	1.762.228
Kortlopende rentedragende verplichtingen	158.004	2.719	160.723
Impact op het eigen vermogen		0	

(1) Herclassificatie voorafbetalingen op leaseovereenkomsten naar activa met gebruiksrecht.

## Impact van IFRS 16 op het resultaat en de kasstromen op 31 december 2019

Voor de periode van 12 maanden afgesloten op 31 december 2019:

- afschrijvingskosten gestegen met 4.797 kEUR door de afschrijvingen van bijkomende activa;
- huurkosten gedaald met 5.923 kEUR met betrekking tot oude leaseovereenkomsten;
- rentelasten verhoogd met 1.126 kEUR wegens de rentelasten op nieuwe geboekte leaseschulden;

In het kasstroomoverzicht bedragen de terugbetalingen van leaseschulden 4.568 kEUR op 31 december 2019 (exclusief interesten).

Voor de leaseovereenkomsten op korte termijn (duur van 12 maanden of minder) en de activa met geringe waarde is de impact op het resultaat niet significant.

## Toelichting 1e. Standaarden, aanpassingen en interpretaties van toepassing vanaf 1 januari 2020 en daarna

Op datum van het vrijgeven van deze financiële staten waren volgende normen en interpretaties gepubliceerd doch zijn nog niet verplicht van toepassing:

- Aanpassing van IAS 1 en IAS 8 Aanpassing van de definitie van de term 'significant' (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- Aanpassing van IFRS 3 Bedrijfscombinaties (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)
- Aanpassing van IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 Hervorming van de referentierentevoeten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- Aanpassing van de referenties naar het Conceptueel kader van de financiële informatie in IFRS-standaarden (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020)
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)



- Aanpassing van IAS 1 betreffende de classificatie van schulden als langlopende of kortlopende verplichtingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2022, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie)

Die standaarden, aanpassingen en interpretaties werden niet proactief toegepast. De toepassing van die standaarden, aanpassingen en interpretaties zal geen significante invloed hebben op de financiële staten van de groep.

## **Toelichting 2. Boekhoudkundige grondslagen en methoden**

De boekhoudkundige grondslagen en methoden zijn vastgelegd door de raad van bestuur van Fluxys Belgium op 25 maart 2020.

Elke wijziging of aanvulling in vergelijking met het vorige boekjaar is onderlijnd.

### **Toelichting 2.1. Algemene beginselen**

De financiële staten geven een getrouw beeld van de financiële positie, de financiële prestaties en de kasstromen van de groep Fluxys Belgium.

De groep stelt zijn financiële staten op volgens het toerekeningsbeginsel, met uitzondering van het kasstroomoverzicht.

De activa en passiva worden niet gecompenseerd, tenzij compensatie is voorgeschreven of toegestaan krachtens een internationale boekhoudnorm.

In de balans van de groep Fluxys Belgium worden de vaste en vlottende activa en de lang- en kortlopende verplichtingen afzonderlijk voorgesteld.

De boekhoudkundige methodes worden consistent toegepast.



## **Toelichting 2.2. Balansdatum**

De geconsolideerde financiële staten worden afgesloten op 31 december, balansdatum van de moederonderneming.

Wanneer de balansdatum van een dochteronderneming, van een gezamenlijke bedrijfsactiviteit, van een joint venture of een geassocieerde onderneming niet op 31 december valt, wordt ten behoeve van de consolidatie een tussentijdse staat opgesteld op 31 december.

## **Toelichting 2.3. Gebeurtenissen na balansdatum**

De waarde van de activa en verplichtingen op de balansdatum wordt aangepast indien er zich na afsluitdatum gebeurtenissen voordoen waardoor de bedragen die werden bepaald op de balansdatum, op basis van de bestaande toestand en omstandigheden, worden gewijzigd.

Die aanpassingen gebeuren tot de datum waarop de financiële staten door de raad van bestuur worden vastgelegd.

De overige gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de balansdatum worden – als ze van wezenlijke betekenis zijn – in de toelichtingen opgenomen.

## **Toelichting 2.4. Consolidatiecriteria**

De geconsolideerde financiële staten van de groep Fluxys Belgium worden opgesteld in overeenstemming met IFRS, in het bijzonder IFRS 3 (Bedrijfscombinaties), IFRS 10 (Geconsolideerde jaarrekening), IFRS 11 (Gezamenlijke overeenkomsten) en IAS 28 (Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures).

### **Dochterondernemingen**

Deze bevatten de financiële staten van de moederonderneming en de financiële staten van entiteiten die zij controleert, evenals haar dochterondernemingen.



Een investeerder oefent zeggenschap over een deelneming uit als hij is blootgesteld aan, of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van zijn betrokkenheid bij de deelneming en over de mogelijkheid beschikt de opbrengsten via zijn macht over de deelneming te beïnvloeden.

Een investeerder heeft macht over een deelneming wanneer hij bestaande rechten heeft die hem doorlopend de mogelijkheid bieden de relevante activiteiten, d.w.z. de activiteiten die de opbrengsten van de deelneming aanzienlijk beïnvloeden, te sturen en dat, zelfs indien hij niet de meerderheid der stemrechten heeft in de betrokken onderneming.

De moederonderneming dient de dochteronderneming in de consolidatie op te nemen vanaf de datum waarop zij de zeggenschap verwerft en dient haar uit de consolidatie te verwijderen wanneer zij de zeggenschap erover verliest. Zodoende worden de opbrengsten en kosten van een verworven of overgedragen dochteronderneming in de loop van het boekjaar in de geconsolideerde resultatenrekening en in het totaalresultaat opgenomen vanaf de datum waarop de moederonderneming de zeggenschap verwerft en tot op de datum waarop ze haar zeggenschap erover verliest.

## **Gezamenlijke bedrijfsactiviteiten**

Een gezamenlijke bedrijfsactiviteit is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen, die gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst hebben, rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst, waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

Wanneer een onderneming van de groep haar activiteiten uitoefent in het kader van een gezamenlijke bedrijfsactiviteit moet de groep, als deelnemer in een gezamenlijke bedrijfsactiviteit, de activa, de passiva, de opbrengsten en de kosten in verband met haar deelneming opnemen overeenkomstig de toepasselijke IFRS op die activa, passiva, opbrengsten en kosten.



## **Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures**

Een geassocieerde onderneming is een entiteit waarin de groep een invloed van betekenis heeft. Een invloed van betekenis is de macht om deel te nemen aan beslissingen inzake de financiële en operationele politiek van een entiteit, zonder evenwel zeggenschap of gemeenschappelijke zeggenschap op die politiek uit te voeren.

Een joint venture is een gezamenlijke overeenkomst waarbij de partijen, die de gezamenlijke zeggenschap over de overeenkomst uitoefenen, rechten hebben op de nettoactiva van de overeenkomst. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst, waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen.

De resultaten en de activa en passiva van de investeringen in geassocieerde ondernemingen of van de joint ventures worden in de geconsolideerde financiële staten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, behalve indien de deelneming, of een deel hiervan, geklasseerd wordt als aangehouden met het oog op de verkoop overeenkomstig IFRS 5.

Een deelneming in een geassocieerde onderneming of in een joint venture wordt aanvankelijk opgenomen tegen kostprijs. De boekwaarde wordt vervolgens verhoogd of verlaagd om het aandeel van de investeerder in het netto resultaat en de overige elementen van het totaalresultaat van de deelneming op te nemen volgens de vermogensmutatiemethode. De door die entiteit uitgekeerde dividenden verminderen uiteindelijk de waarde van de deelneming.

Het is toegestaan een geassocieerde onderneming niet op te nemen in de vermogensmutatie-methode indien de impact op de financiële staten te verwaarlozen is.



## Toelichting 2.5. Bedrijfscombinaties

De groep neemt de dochterondernemingen in de consolidatie op tegen de aanschaffingswaarde. Die methode wordt eveneens gehanteerd voor het in de consolidatie opnemen van ondernemingen onder gezamenlijke controle wanneer die methode aansluit met het belang van de bedrijfscombinatie en bijdraagt tot het getrouw beeld van de financiële toestand.

De verwervende vennootschap waardeert de identificeerbare activa en de passiva tegen hun reële waarde op datum van de verwerving.

De kosten verbonden aan de verwerving worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer ze worden opgelopen.

De goodwill vertegenwoordigt het overschot, op de overnamedatum, tussen het totaal van de overgedragen vergoeding, het bedrag van enig minderheidsbelang in de overgenomen partij en de reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang van de overnemende partij in de overgenomen partij tegenover het nettosaldo van de reële waarde van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen.

Indien, na herwaardering, het nettosaldo van de reële waarde, op de overnamedatum, van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen hoger is dan de overgedragen vergoeding, het bedrag van enig minderheidsbelang in de overgenomen partij en de reële waarde van het voorheen aangehouden aandelenbelang van de overnemende partij in de overgenomen partij, wordt het overschot direct opgenomen in het resultaat van de periode.

De goodwill wordt geactiveerd. Ten behoeve van de toetsing op bijzondere waardevermindering wordt de goodwill toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheden van de groep die van de synergiën van de bedrijfscombinaties zouden moeten genieten. Een toetsing op bijzondere waardevermindering (impairment test) wordt elk jaar uitgevoerd, zelfs indien er geen aanwijzingen van ontwaarding zijn of, frequenter, indien gebeurtenissen of



gewijzigde omstandigheden optreden die erop wijzen dat de goodwill mogelijk in waarde is verminderd (IAS 36 – Bijzondere waardevermindering van activa).

## **Toelichting 2.6. Omrekening van de financiële staten van buitenlandse ondernemingen**

Bij de consolidatie wordt de balans van de buitenlandse entiteiten in EUR omgerekend volgens de slotkoersmethode. De winst-en-verliesrekening wordt omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar, indien ze niet aanzienlijk heeft geschommeld.

Het aandeel van de groep in de verschillen die voortvloeien uit die omrekeningsmethode is opgenomen in de rubriek 'Omrekeningsverschillen' van het geconsolideerd eigen vermogen; het aandeel van minderheidsbelangen wordt opgenomen in de rubriek 'Minderheidsbelangen' van het geconsolideerd eigen vermogen op de passiefzijde van de balans.

## **Toelichting 2.7. Immateriële vaste activa**

Een immaterieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dat actief bestaande toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van dat actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Immateriële vaste activa worden op de balans geboekt tegen kostprijs (cost method), na aftrek van afschrijvingen en eventuele minderwaarden.

Op de balans geactiveerde immateriële vaste activa waarvan het gebruik in de tijd beperkt is, worden afgeschreven over de gebruiksduur.

Het afschrijvingspercentage voor computersoftware bedraagt 20%.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het aanvankelijke resultaat overstijgen.

Op elke balansdatum worden de immateriële vaste activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan,

wordt de realiseerbare waarde van de betreffende immateriële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde van een actief.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van het actief en uit zijn vervreemding, berekend met een gepaste verdisconteringsvoet.

Op de immateriële vaste activa wordt een bijzondere waardevermindering geboekt indien de boekwaarde, ten gevolge van veroudering of gewijzigde economische of technologische omstandigheden, de realiseerbare waarde voor de onderneming overstijgt.

De immateriële vaste activa die voor onbepaalde tijd kunnen worden gebruikt, worden elk jaar op bijzondere waardevermindering getoetst en in waarde verminderd wanneer de boekwaarde de realisatiewaarde overstijgt.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de immateriële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

## **Emissierechten voor broeikasgassen**

De aangekochte emissierechten voor broeikasgassen worden opgenomen als immateriële vaste activa tegen hun kostprijs. De rechten die gratis werden verkregen, worden zonder boekwaarde als immateriële vaste activa opgenomen.

De emissie van broeikasgassen in de atmosfeer wordt geboekt in de exploitatielasten met als tegenpost op de passiefzijde van de balans (onder 'overige schulden') een verplichting om emissierechten gelijk aan de emissies van de periode in te leveren. Die last wordt gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kosten van de verworven of verkregen rechten.



Bij de inlevering van rechten, verdwijnt de op het passief van de balans geboekte verplichting (overige schulden) door een onttrekking van de emissierechten geboekt in de immateriële vaste activa.

Ingeval de rechten ontoereikend zijn om de uitstoot van broeikasgassen tijdens het boekjaar op te vangen, legt de groep een voorziening aan. Die voorziening wordt gewaardeerd op basis van de marktprijs op balansdatum van de rechten die nog dienen aangekocht te worden.

De overtollige emissierechten die niet op de markt werden overgedragen, worden op het einde van het boekjaar gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kosten van de verworven of verkregen rechten of aan de marktprijs indien ze lager is dan de gewogen gemiddelde kost.

## Toelichting 2.8. Materiële vaste activa

Een materieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dat actiefbestanddeel toerekenbare toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van het actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Materiële vaste activa worden op de balans geboekt tegen kostprijs (cost method), na aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het aanvankelijke resultaat overstijgen.

Op elke balansdatum worden de materiële vaste activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende materiële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de reële waarde minus verkoopkosten en de bedrijfswaarde van een actief. De bedrijfswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van het actief en uit zijn vervreemding, berekend met een gepaste verdisconteringsvoet.



## Subsidies en investeringsaftrek

De overheidssubsidies met betrekking tot materiële vaste activa evenals de bijdragen van derde partijen in de financiering van dergelijke vaste activa komen in mindering van de kostprijs van het betrokken actief.

De fiscale aftrek verkregen met betrekking tot investeringen, wordt in mindering gebracht van de bruto waarde van de vaste activa voor dewelke zij ontvangen werd; als tegenpost worden uitgestelde belastingen geboekt.

## Afschrijvingsmethoden

De materiële vaste activa worden afgeschreven over hun gebruiksduur (useful life).

Elk bestanddeel van betekenis in de samenstelling van de materiële vaste activa, wordt afzonderlijk geboekt en afgeschreven over zijn gebruiksduur.

De gebruikte afschrijvingsmethode weerspiegelt het ritme volgens hetwelk de groep verwacht de toekomstige economische voordelen te zullen aanwenden, rekening houdend met de duur waarin de activa eventuele gereguleerde inkomsten zullen genereren.

De gereguleerde investeringen bedoeld om de bevoorradingzekerheid in Europa te verhogen, maken het voorwerp uit van een afschrijvingsmethode met degressief karakter. Die methode weerspiegelt het best het ritme volgens hetwelk de groep verwacht de toekomstige economische voordelen te zullen aanwenden die aan die activa verbonden zijn.

De maximale afschrijvingsperioden zijn:

- 50 jaar voor de vervoersleidingen in België, de terminallinginstallaties en de opslagtanks,
- 50 jaar voor de administratieve gebouwen, de woningen en installaties ten behoeve van het personeel,
- 40 jaar voor de opslaginstallaties,
- 33 jaar voor de nijverheidsgebouwen,



- 20 jaar voor de investeringen voor de uitbreidingen van de LNG-terminal in Zeebrugge,
- 10 jaar voor gereedschap en meubilair,
- 5 jaar voor voertuigen en bouwplaatswerktuigen,
- 4 jaar voor computerapparatuur,
- 3 jaar voor prototypes,
- 10 tot 40 jaar voor de andere installaties.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de materiële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

## Toelichting 2.9. Leaseovereenkomsten

### **Definitie van een leaseovereenkomst**

Een overeenkomst is of bevat een leaseovereenkomst als ze het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode tegen vergoeding.

Om te bepalen of een overeenkomst het recht op zeggenschap geeft over het gebruik van een geïdentificeerd goed gedurende een bepaalde periode, dient de entiteit na te gaan of ze voor de volledige duur van het gebruik beschikt over de volgende twee rechten:

- het recht om nagenoeg alle economische voordelen uit het gebruik van het geïdentificeerde goed te verkrijgen en
- het recht om te beslissen over het gebruik van het geïdentificeerde goed.

Om de duur van leaseovereenkomsten te bepalen worden eventuele vernieuwings- of opzeggingsopties in aanmerking genomen, zoals vereist door IFRS 16, waarbij rekening wordt gehouden met de waarschijnlijkheid dat de optie zal worden uitgeoefend en uitsluitend als die onder het zeggenschap van de huurder valt.





## **1- De groep als huurder**

Op de aanvangsdatum van de overeenkomst boekt de huurder een actief met gebruiksrecht en een leaseverplichting.

### **Activa met gebruiksrecht**

De groep boekt activa met gebruiksrecht op de aanvangsdatum van de overeenkomst, namelijk de datum waarop het actief beschikbaar is voor gebruik. Die activa worden gewaardeerd tegen de initiële kostprijs van de leaseverplichting met aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen, aangepast om rekening te houden met eventuele herwaarderingen van de leaseverplichting. De initiële kosten van activa met gebruiksrecht omvatten de verdisconteerde waarde van de leaseverplichting, de initiële kosten gemaakt door de huurder, de huurbetalingen gestort op de aanvangsdatum of ervoor, met aftrek van eventuele voordelen die de huurder heeft verkregen. Die activa worden afgeschreven over de geschatte levensduur van het onderliggende actief of de duur van de overeenkomst indien deze korter is, behalve indien de groep voldoende zekerheid heeft om de eigendom van het activum te verkrijgen bij het einde van de overeenkomst.

De activa met gebruiksrecht worden gescheiden van de andere activa in een afzonderlijke rubriek van de vaste activa.

### **Leaseverplichtingen**

De leaseverplichting wordt gewaardeerd tegen de verdisconteerde waarde van de nog niet gestorte huurbetalingen. De verdisconteerde waarde van de huurbetalingen wordt berekend aan de hand van de interestvoet uit de leaseovereenkomst indien deze interestvoet kan worden bepaald. Zo niet neemt de huurder zijn marginale interestvoet.

De marginale interestvoet is de interestvoet die de huurder zou hebben betaald voor een lening met een gelijkaardige duur en gelijkaardige waarborgen om in een gelijkaardige economische omgeving een gelijkaardig goed te verwerven als het actief met gebruiksrecht.



Over de duur van de overeenkomst waardeert de huurder de leaseverplichting als volgt:

- door de boekwaarde te verhogen om de interesten op de leaseverplichting weer te geven;
- door de boekwaarde te verlagen om de huurbetalingen weer te geven;
- door de boekwaarde te herwaarderen om de nieuwe waarde van de leaseverplichting of de wijzigingen van de leaseovereenkomst weer te geven.

De diensten die in de leaseovereenkomst zijn begrepen maken geen deel uit van de leaseverplichtingen.

De leaseverplichtingen worden opgenomen in een afzonderlijke rubriek van de kort- en langlopende rentedragende verplichtingen (zie Toelichting 5.11).

### **Leaseovereenkomsten van korte duur en overeenkomsten met geringe waarde**

Voor de leaseovereenkomsten van korte duur (duur van 12 maanden of minder) boekt de groep Fluxys Belgium huurkosten.

Voor het criterium van geringe waarde werd een materialiteitsdrempel bepaald, met uitzondering van de voertuigen die worden ondergebracht bij geleasede voertuigen op meer dan een jaar zonder toepassing van het waarde criterium.

### **Presentatie**

In het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat worden de huurkosten van leaseverplichtingen afzonderlijk weergegeven van de afschrijvingen op de activa met gebruiksrecht.

In het kasstroomoverzicht worden de stromen weergegeven als volgt:

- in de financieringsactiviteiten: de uitgaande kasstromen met betrekking tot de hoofdsom van de leaseverplichting en de betaalde interesten;
- in de bedrijfsactiviteiten: de huurbetalingen met betrekking tot leaseovereenkomsten van korte duur, overeenkomsten met geringe waarde en variabele huurbetalingen die niet in rekening werden gebracht bij de waardering van de leaseverplichting.



## **2- De groep als verhuurder**

De groep geeft enkele installaties in financiële lease als verhuurder.

In financiële lease gegeven activa zijn activa waarvoor de groep vrijwel alle risico's en voordelen eigen aan het economisch eigendom op de leasingnemer (lessee) overdraagt. In financiële lease gegeven activa worden op de balans verwerkt als vorderingen voor een bedrag gelijk aan de netto -investeringen in de leaseovereenkomst. Verworven financiële leasingbetalingen worden uitgesplitst in financiële opbrengsten en terugbetalingen van de financiële leasingvordering om een constant periodiek rentabiliteitspercentage te verkrijgen over de netto-investeringen van de groep in de financiële leaseovereenkomst.

Als de indeling van overeenkomsten onder financiële leaseovereenkomsten berust op de contante waarde (present value) van de minimumbetalingen, wordt het volgende meest relevante criterium toegepast: als de contante waarde van de minimale leasebetalingen overeenkomt met minstens 90% van de reële waarde (fair value) van het gehuurde actief, zoals die bij het ingaan van de huurovereenkomst is geschat, worden de overeenkomsten ingedeeld als financiële leaseovereenkomsten.

Voor de activa met betrekking tot het vervoer van gas in België wordt geen enkele restwaarde weerhouden, gezien de specifieke aard van de activiteiten van de sector.



## Toelichting 2.10. Financiële instrumenten

### a. Opnemen en niet langer opnemen van financiële activa en passiva

#### Opnemen op de balans

Financiële activa en passiva worden opgenomen wanneer de groep een partij wordt in de contractuele bepalingen van het instrument.

#### Niet langer opnemen van financiële activa op de balans

De groep moet een financieel actief uit de balans verwijderen als de contractuele rechten op de kasstromen van het financiële actief wegvallen of als alle wezenlijke risico's en voordelen van het eigendom van het financieel actief worden overgedragen aan een derde partij.

Als de groep niet vrijwel alle risico's en voordelen eigen aan het financieel actief overdraagt of behoudt en de zeggenschap behoudt over het overgedragen actief, blijft de groep het financieel actief in de balans opnemen in de mate van zijn aanhoudende betrokkenheid hierbij en een bijbehorende verplichting voor de ontvangen vergoeding.

Als de groep vrijwel alle risico's en voordelen van eigendom van het financieel actief behoudt, blijft het alle financiële activa opnemen en neemt het een financiële verplichting op voor de ontvangen vergoeding.

Bij het niet langer opnemen van een financieel actief gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, wordt het verschil tussen de geamortiseerde kostprijs en de som van de ontvangen vergoeding opgenomen in het nettoresultaat.

Bij het niet langer opnemen in de balans van een investering in eigenvermogensinstrumenten die voorheen werd geclassificeerd als opgenomen aan de reële waarde via andere elementen van het totaalresultaat, worden de gecumuleerde winsten en verliezen eerder geboekt als andere elementen van het totaalresultaat niet geherklasseerd naar het nettoresultaat.

## Het niet langer opnemen van financiële verplichtingen

Een entiteit neemt een financiële verplichting niet langer op in de balans als de verplichting tenietgaat, dit wil zeggen wanneer de verplichting wordt afgewikkeld, wordt geannuleerd of vervalt.

Het verschil tussen de boekwaarde van een gedelgde financiële verplichting en de betaalde vergoeding, inclusief, indien van toepassing, de overgedragen activa (buiten geldmiddelen) en passiva, moet in de winst- en verliesrekening worden opgenomen.

### **b. Niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten (zoals aandelen en winstbewijzen)**

De Fluxys Belgium-groep waardeert niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten tegen reële waarde via andere elementen van het totaalresultaat.

Echter, gezien de materialiteit van bepaalde instrumenten en de onbeschikbaarheid van recente marktwaarden, worden bepaalde eigenvermogensinstrumenten geboekt aan de initiële kost.

De dividenden ontvangen van de eigenvermogensinstrumenten worden geboekt in de financiële opbrengsten in de rubriek 'Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen'.

### **c. Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten**

Geldbeleggingen in de vorm van obligaties of kortlopend schuld papier, die na meer dan drie maanden vervallen, worden opgenomen in de categorie van de financiële activa gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Zij worden in de balans opgenomen onder de rubriek 'overige financiële vaste activa', evenals onder de rubriek van de vlottende geldbeleggingen.

Geldmiddelen en kasequivalenten bevatten de liquide middelen, korte termijnbeleggingen en beleggingen die gemakkelijk converteerbaar zijn in geld en waaraan een te verwaarlozen risico van waardeverandering is verbonden (ten hoogste 3 maanden).

Geldmiddelen en kasequivalenten worden opgenomen in de categorie van de financiële activa tegen de geamortiseerde kostprijs.

Het bedrijfsmodel dat door de groep Fluxys Belgium wordt gebruikt om deze financiële activa te beheren, is erop gericht deze aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen. Financiële activa worden immers zelden verkocht en de groep verwacht niet dat dergelijke activa in de toekomst zullen worden verkocht, behalve in geval van een stijging van het kredietrisico van de activa boven het door de groep vastgelegde beleid. Een verkoop kan ook worden ingegeven door een onverwachte financieringsbehoefte.

Wanneer niet wordt voldaan aan de voorwaarden om te worden beschouwd als financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, dan worden die financiële activa tegen reële waarde gewaardeerd via het nettoresultaat.

#### **d. Handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen**

De handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de geschatte niet-realiseerbare bedragen.

Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen verdisconteerd.

De in deze rubrieken opgenomen bestanddelen worden in waarde verminderd indien de boekwaarde op de balansdatum de realiseerbare waarde overstijgt.

#### **e. Verwachte kredietverliezen en waardeverminderingen**

De verwachte kredietverliezen op financiële activa worden tegen geamortiseerde kostprijs geboekt en worden individueel berekend op basis van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en de vervaldatum van het financiële activum.

De verwachte kredietverliezen worden berekend met een waarschijnlijkheid van wanbetaling op 12 maanden wanneer het kredietrisico als zwak wordt beschouwd.

Een financieel activum wordt in waarde verminderd wanneer er zich één of meer gebeurtenissen hebben voorgedaan die nadelig zijn voor de geraamde toekomstige kasstromen van dat activum. Aanwijzingen voor een waardevermindering van een financieel activum zijn onder andere observeerbare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- wanbetaling van meer dan 90 dagen,
- aanzienlijke financiële moeilijkheden bij de emittent of de debiteur en
- groeiende waarschijnlijkheid van faillissement of financiële herstructurering bij de lener.

Als de economische verwachtingen (bij voorbeeld het bruto binnenlands product) in de loop van het volgende jaar zouden verslechteren, wat een toename van het aantal falingen zou kunnen teweegbrengen, worden de historische waarschijnlijkheidspercentages van wanbetaling aangepast. Bij elke sluiting worden de historische waarschijnlijkheidspercentages van wanbetaling aangepast en de evolutie van de ramingen geanalyseerd.

## **f. Rentedragende verplichtingen**

De rentedragende verplichtingen worden geboekt ten belope van het verkregen nettobedrag. Na de initiële boeking worden de rentedragende verplichtingen geboekt tegen de geamortiseerde kostprijs (amortised cost). Het verschil tussen de kostprijs minus afschrijving en de aflossingswaarde wordt in het resultaat verwerkt op basis van de reële rentevoet over de looptijd van de verplichtingen.

## **g. Handelsschulden**

De handelsschulden worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsschulden verdisconteerd.



## Toelichting 2.11. De voorraden

### Waardering

De voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs en de netto realisatiewaarde.

Indien nodig worden waardeverminderingen op voorraden geboekt om rekening te houden met:

- de nettorealisatiewaarde;
- bijzondere waardeverminderingen op voorraden ten gevolge van onvoorziene omstandigheden die gerechtvaardigd zijn door de aard van de activa in kwestie of door de uitgeoefende activiteit.

Dergelijke afschrijvingen van voorraden worden geboekt ten laste van het resultaat van de periode waarin ze zich voordoen.

### Gasvoorraden

De bewegingen van gasvoorraden worden gewaardeerd volgens de methode van het gewogen gemiddelde.

### Vorraden grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen worden geïnventariseerd volgens de methode van het gewogen gemiddelde.

### Bestellingen in uitvoering

Werken in uitvoering voor rekening van derden worden gewaardeerd tegen kostprijs inclusief indirect toerekenbare kosten.

Als het resultaat van een bestelling in uitvoering op betrouwbare wijze kan worden geschat, worden de opbrengsten en de kosten van het contract respectievelijk als opbrengsten en kosten geboekt afhankelijk van het stadium van voltooiing van de bestelling op de balansdatum. Een verwacht verlies op de bestelling in uitvoering wordt onmiddellijk in kosten geboekt.



## Toelichting 2.12. Financieringskosten

Financieringskosten die direct toerekenbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van een actiefbestanddeel dat pas na een aanzienlijke voorbereidingsperiode klaar is voor het beoogde gebruik of verkoop (vaste activa, beleggingsvastgoed, ...), worden geactiveerd tot op het ogenblik dat het actief kan worden gebruikt of verkocht.

Het bedrag van de in de kostprijs van het actiefbestanddeel op te nemen financieringskosten komt overeen met de reële kosten op die leningen, na aftrek van de tijdelijke beleggingsopbrengsten die uit dat vreemd vermogen worden gerealiseerd.

## Toelichting 2.13. Voorzieningen

De voorzieningen die op de passiefzijde van de balans worden geboekt, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de groep heeft een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
- het is waarschijnlijk (d.w.z. meer waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk) dat de afwikkeling van die verplichting zal gepaard gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden;
- het bedrag van de verplichting kan op betrouwbare wijze worden geschat.

Indien niet aan deze voorwaarden is voldaan, wordt geen voorziening aangelegd.

Het in de voorzieningen geboekte bedrag stemt overeen met de beste schatting van de uitgave die vereist is om de op balansdatum bestaande verplichting af te wikkelen, anders gezegd: het bedrag dat de onderneming redelijkerwijs verwacht te zullen moeten betalen om de verplichting af te wikkelen op de balansdatum of om die op dezelfde datum op een derde te doen overgaan.

Die schatting berust ofwel op de door een derde ingediende aanvraag, ofwel op omstandige kostenopgaven of ramingen. Voor alle geboekte voorzieningen bestaat volgens de directie meer dan 50% kans op uitstroom van middelen.



Indien het effect van de tijdswaarde van het geld materieel is, worden de voorzieningen verdisconteerd. De gebruikte verdisconteringsvoet is een percentage vóór belasting dat de marktconforme beoordeling van de tijdswaarde van het geld weerspiegelt en rekening houdt met de specifieke risico's die aan die verplichtingen verbonden zijn.

Elk door de groep gelopen risico dat niet aan de bovenvermelde voorwaarden voldoet, moet in de toelichtingen nader worden omschreven als voorwaardelijke verplichting.

## Personeelsbeloningen

Sommige vennootschappen van de groep hebben aanvullende pensioenvoorzieningen ingevoerd van het type 'toegezegd-pensioenregelingen' of 'toegezegde-bijdrageregelingen'. De voordelen van die pensioenvoorzieningen berusten op de anciënniteit in dienstjaren en op het loon van de werknemer.

Via de **pensioenregeling 'toegezegd-pensioenregelingen'** krijgt de werknemer de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat wordt berekend op grond van het jaarsalaris per einde loopbaan en van de verworven anciënniteit op het moment van de pensionering.

De **pensioenregeling 'toegezegde-bijdrageregelingen'** geeft de werknemer recht op een kapitaal dat is opgebouwd door eigen premiebijdragen en werkgeversbijdragen afhankelijk van het loon.

In België eist de wetgeving dat de werkgever een minimaal rendementspercentage garandeert voor de toegezegde-bijdrageregelingen. Dit percentage verschilt naargelang van de op de markt vastgestelde percentages.

De door de groep gebruikte boekhoudmethode om deze toegezegde-bijdrageregelingen met gewaarborgd minimumrendement te waarderen, is identiek aan de methode gebruikt voor de toegezegd-pensioenregelingen.

Indien de rechthebbende vóór de pensioendatum overlijdt, voorzien deze regelingen in een kapitaal ten gunste van de langstlevende echtgenoot en in uitkeringen voor de wezen.

## **Andere personeelsvoordelen**

Sommige vennootschappen van de groep verlenen voordelen na uitdiensttreding, zoals de terugbetaling van medische kosten en tariefverminderingen, alsook andere voordelen op lange termijn (anciënniteitspremies).

## **Waardering**

Deze verplichtingen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkend actuaaris.

De periodieke premiebijdragen voor die aanvullende pensioenregelingen worden ten laste van het resultaat geboekt op het ogenblik dat ze verschuldigd zijn.

## **Pensioenregeling 'toegezegd-pensioenregelingen'**

De voorzieningen voor pensioenen en overige collectieve verplichtingen worden op de balans geboekt in overeenstemming met IAS 19 (Personeelsbeloningen) op basis van de 'projected unit credit'-methode (PUCM - Projected Unit Credit Method).

De contante waarde van de vergoedingen na uitdiensttreding wordt op elke balansdatum bepaald op basis van veronderstellingen wat betreft het geschatte salaris op het einde van de loopbaan, de inflatie, de levensverwachting, het personeelsverloop en de verwachte pensioenleeftijd. De contante waarde van de verplichtingen in geval van de toegezegd-pensioenregelingen wordt bepaald met behulp van een disconteringsvoet die overeenstemt met de rentevoeten op hoogwaardige obligaties die vervaldata hebben die de gewogen termijnen van de betrokken plannen benaderen en die zijn uitgedrukt in de munt waarin de voordelen worden betaald.



Indien fondsbeleggingen van een aanvullende pensioenregeling verzekeringscontracten omvatten die qua bedrag en looptijd exact overeenstemmen met het bedrag en de looptijd van sommige of alle vergoedingen die uit hoofde van de regeling verschuldigd zijn, wordt de reële waarde van deze verzekeringscontracten geacht de contante waarde van de gerelateerde verplichtingen te zijn (behoudens elke vereiste vermindering indien de bedragen die uit hoofde van de verzekeringscontracten opeisbaar zijn, niet volledig kunnen worden geïnd).

Het geboekte bedrag met betrekking tot de vergoedingen na uitdiensttreding stemt overeen met het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige verplichtingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen ter dekking van de regeling. Wanneer het resultaat van deze berekening een tekort is, wordt een verplichting opgenomen aan de passiefzijde van de balans. In het ander geval wordt een actief geboekt ten bedrage van het surplus van de regeling 'toegezegd-pensioenregeling', gelimiteerd tot de huidige waarde van elke toekomstige terugbetaling van het plan of van elke vermindering van toekomstige bijdragen aan het plan.

De herwaardering van netto-activa of -verplichtingen omvatten:

- actuariële winsten en verliezen op verplichtingen uit hoofde van pensioenverplichtingen als gevolg van ervaringsaanpassingen en wijzigingen in actuariële veronderstellingen (inclusief het effect van een wijziging van de disconteringsvoet);
- de rendementen van de fondsbeleggingen (exclusief netto-rentebedragen) en wijzigingen in de beperking van het opgenomen netto-actief (exclusief netto-rentebedragen).

Deze herwaarderingen worden direct in eigen vermogen ('Other comprehensive Income') geboekt via de andere elementen van het totaalresultaat.

## **Pensioenregeling 'toegezegde-bijdrageregelingen'**

De verplichtingen van de groep met betrekking tot de pensioenregeling 'toegezegde-bijdrageregelingen' beperken zich tot het in resultaat nemen van de gestorte werkgeversbijdragen.

## Actuariële winsten en verliezen met betrekking tot andere personeelsvoordelen op lange termijn

De andere personeelsvoordelen op lange termijn worden geboekt op dezelfde wijze dan de voordelen na uitdiensttreding maar de herwaarderingen worden volledig via het financieel resultaat geboekt in het boekjaar waarin deze zich voordoen.

### Toelichting 2.14. Boeking van opbrengsten

De groep boekt bedrijfsopbrengsten wanneer ze een prestatieverplichting heeft door de klant een goed of een dienst te leveren en wanneer de klant er de controle over krijgt.

De groep Fluxys Belgium gaat in 5 stappen te werk om te bepalen of een contract met een klant mag worden geboekt en hoe de inkomsten moeten worden geboekt:

1. identificatie van het contract,
2. identificatie van de prestatieverplichtingen,
3. bepalen van de transactieprijs,
4. toewijzing van de transactieprijs onder de prestatieverplichtingen;
5. boeking van bedrijfsopbrengsten wanneer de prestatieverplichtingen worden uitgevoerd of wanneer de controle over de goederen of diensten aan de klant worden overgedragen.

De meeste inkomsten van de groepen komen uit gereguleerde standaardcontracten waarvoor zowel de te leveren prestaties als de prijs van de dienst duidelijk zijn geïdentificeerd.

Fluxys Belgium en zijn dochterondernemingen dragen de controle van hun gereguleerde diensten geleidelijk over en vervullen hiermee hun prestatieverplichting en boeken de bedrijfsopbrengsten ook geleidelijk. Er dient te worden opgemerkt dat de omzet van gereguleerde activiteiten wordt erkend op basis van gereserveerde capaciteit.



Daarnaast verkoopt de groep Fluxys Belgium gas voor de balanceringsoperaties en zijn operationele behoeften. Die prestaties, die op een welbepaald ogenblik worden uitgevoerd, worden geboekt als bedrijfsopbrengsten zodra ze worden uitgevoerd.

De gereguleerde opbrengsten die door de groep worden ontvangen, kunnen aanleiding geven tot een bonus of malus ten opzichte van de billijke marge bedoeld voor het vergoeden van het geïnvesteerde vermogen. De boni worden overgedragen en geboekt als regulatorie verplichtingen (onder de lang- of kortlopende rentedragende verplichtingen), terwijl de verworven opbrengsten overeenstemmend met een malus als bedrijfsopbrengsten worden opgenomen met als tegenpost de boeking van een regulatorisch actief (onder de overige vorderingen of onder de vlottende handels- en overige vorderingen).

Het regulatorische kader wordt in detail uitgelegd in hoofdstuk 7 van het jaarverslag. In toelichting 4 - Gesegmenteerde winst-en-verliesrekening wordt een onderscheid gemaakt tussen de gefactureerde en de geboekte omzet (namelijk de bewegingen in regulatorische activa en passiva).

## **Toelichting 2.15. Belastingen**

De belastingverplichtingen worden bepaald in overeenstemming met de lokale belastingvoorschriften en berusten op het resultaat van de moederonderneming, de dochterondernemingen en de gezamenlijke bedrijfsactiviteiten.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geven respectievelijk de aftrekbare of belastbare tijdelijke verschillen weer tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering zal worden gerealiseerd of aan de verplichting zal worden voldaan, als de nieuwe belastingvoeten aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

Elke latere wijziging van de belastingvoet vereist een aanpassing van de uitgestelde belastingen. Die aanpassing wordt geboekt via de andere

componenten van het totaalresultaat voor het deel dat betrekking heeft op de verrichtingen die in het algemeen in die rubriek worden geboekt. Het saldo van de aanpassing van de uitgestelde belastingen wordt in het nettoresultaat van de periode geboekt.

De uitgestelde belastingvorderingen worden alleen geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winsten zullen worden behaald waarmee de uitgestelde belastingvorderingen zullen kunnen worden verrekend.

## **Toelichting 2.16. Tegoeden, rechten, schulden en verplichtingen in vreemde valuta**

### **Boeking bij het afsluiten van de verrichting**

De vorderingen en schulden in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de dagkoers van de verrichting.

### **Waardering op het einde van het boekjaar**

Op het einde van het boekjaar en overeenkomstig IAS 21 (Effecten van wisselkoerswijzigingen), worden de monetaire activa en passiva alsook de rechten en verplichtingen gewaardeerd tegen de slotkoers op balansdatum.

Die herwaardering geeft aanleiding tot wisselkoersverschillen die gegroepeerd per valuta in het resultaat worden geboekt.



## Toelichting 3. Verwervingen, overdrachten en herstructureringen

### Consolidatiekring

De consolidatiekring en de percentages van de belangen in de geconsolideerde ondernemingen zijn identiek aan die op 31 december 2018.

### Informatie over de deelnemingen

Volgens de integrale consolidatiemethode geconsolideerde ondernemingen						
Naam van de dochter-onderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel aandeel in het kapitaal	Hoofdactiviteit	Munt	Balansdatum
Fluxys LNG NV	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0426 047 853	100,00%	LNG-terminalling	EUR	31 december
Flux Re NV	Rue de Merl 74 L - 2146 Luxemburg	-	100,00%	Herverzekeringsmaatschappij	EUR	31 december

Volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen ondernemingen						
Naam van de onderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel aandeel in het kapitaal	Hoofdactiviteit	Munt	Balansdatum
Balansys NV	Rue de Bouillon 59-61 L - 1248 Luxemburg	-	50,00%	Onderneming verantwoordelijk voor de balancering van de netwerken	EUR	31 december





## **Aard en reikwijdte van de beperkingen verbonden aan de activa en passiva van de groep**

Bijzondere rechten in de onderneming Fluxys Belgium werden toegekend aan het bijzonder aandeel van de Belgische Staat, buiten de gemeenschappelijke rechten verbonden aan alle andere aandelen. Die bijzondere rechten worden uitgeoefend door de federale minister bevoegd voor Energie en kunnen als volgt worden samengevat:

- het recht zich te verzetten tegen elke afstand, elke overdracht ten titel van zekerheid of elke wijziging in de bestemming van de strategische activa van Fluxys Belgium waarvan de lijst werd opgenomen in de bijlage tot het Koninklijk besluit van 16 juni 1994, indien de federale minister bevoegd voor Energie die ingreep als schadelijk voor het nationaal belang in het domein van de energie beschouwt;
- het recht om twee vertegenwoordigers van de regering aan te stellen, die een raadgevende stem hebben in de raad van bestuur en in het strategisch comité van Fluxys Belgium;
- het recht van de vertegenwoordigers van de federale regering om, binnen een termijn van vier werkdagen, op basis van objectieve, niet discriminerende en transparante criteria, zoals gedefinieerd in het koninklijk besluit van 5 december 2000, beroep aan te tekenen bij de federale minister bevoegd voor Energie tegen elke beslissing van de raad van bestuur of het strategisch comité van Fluxys Belgium (met inbegrip van het investerings- en activiteitenplan, evenals het betrokken budget) dat zij beschouwen als tegengesteld aan de richtlijnen van de energiepolitiek van het land, met inbegrip van de doelstellingen van de regering betreffende de energiebevoorrading van het land. Het beroep is opschortend. Indien de federale minister bevoegd voor Energie de betrokken beslissing niet binnen een termijn van acht dagen na het beroep heeft geannuleerd, wordt ze definitief;
- speciaal stemrecht in geval van blokkering in de schoot van de algemene vergadering betreffende een kwestie die de federale energiepolitiek aangaat.

Er zijn geen andere belangrijke beperkingen voor de groep inzake toegang tot haar activa of om ze te gebruiken en de verplichtingen te regelen. Noteren we niettemin dat de activa van Flux Re bestemd zijn om het risico, opgelopen door de vennootschap in het kader van haar activiteiten van herverzekering, te dekken. Het totaalbedrag van het actief van de balans van Flux Re bedraagt € 169,9 miljoen op 31-12-2019 tegenover € 168,7 miljoen op 31-12-2018.

Balansys SA is een vennootschap naar Luxemburgs recht waarin 50% van de aandelen in handen zijn van Fluxys Belgium nv en 50% in handen van Creos Luxembourg SA. De vennootschap heeft als doel de Belgische en Luxemburgse aardgasmarkten te integreren. In dat verband werd een overeenkomst tussen de aandeelhouders ondertekend die bepaalt dat de aandelen van Balansys SA noch met een waarborg mogen worden bezwaard, noch mogen worden overgedragen, tenzij ten gunste van een andere vervoersnetbeheerder en met het akkoord van de andere aandeelhouder.

## **Toelichting 4. Winst- en verliesrekening en operationele segmenten**

### **Operationele segmenten**

De groep Fluxys Belgium volgt zijn activiteiten op via de volgende segmenten: vervoers-, opslag- en terminallingactiviteiten in België, en overige activiteiten.

Die segmenten vormen de basis voor het opstellen van de gesegmenteerde informatie.

De vervoersactiviteiten bevatten het geheel van de diensten die onder de Gaswet vallen en verband houden met vervoer van gas in België.

De opslagactiviteiten bevatten het geheel van de diensten die onder de Gaswet vallen en verband houden met de opslag van gas in België te Loenhout.

De terminallingactiviteiten omvatten het geheel van de diensten die onder de Gaswet vallen en verband houden met de LNG-terminal in België te Zeebrugge.

Het segment 'overige activiteiten' bevat andere door de groep Fluxys Belgium verstrekte diensten zoals de deelneming in de IZT- en ZPT-terminals<sup>2</sup> in België, alsook werkzaamheden voor derden.

De groep Fluxys Belgium is hoofdzakelijk actief in België en publiceert derhalve geen informatie per geografische sector.

### **Boekhoudkundige overeenkomst betreffende de transacties tussen operationele segmenten**

De transacties tussen de operationele segmenten betreffen hoofdzakelijk capaciteitsreservaties door één activiteit onderworpen aan de Gaswet, bij een andere.

Hun waarde wordt bepaald op basis van de in voege zijnde gereguleerde tarieven.

### **Informatie omtrent de belangrijkste klanten**

De belangrijkste klanten van de groep zijn de gebruikers van vervoers- en opslagdiensten en van de LNG-terminal in Zeebrugge.

---

<sup>2</sup> Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT) en Zeepipe Terminal (ZPT)

## Gesegmenteerde winst- en verliesrekening per 31-12-2019

In duizenden euro's

	Vervoer	Opslag	Terminal- ling	Overige activi- teiten	Elimina- tie tussen segmen- ten	Totaal
<b>Bedrijfsopbrengsten</b>	<b>360.445</b>	<b>31.826</b>	<b>132.954</b>	<b>24.167</b>	<b>-18.397</b>	<b>530.995</b>
Verkopen en prestaties aan externe klanten	345.733	38.782	95.917	17.267	0	497.699
Transacties met andere segmenten	886	8.885	1.726	6.900	-18.397	0
Beweging van de regulatoire activa en passiva	13.826	-15.841	35.311	0	0	33.296
<b>Verkoop van gas voor balanceren en operationele behoeften</b>	<b>70.378</b>	<b>682</b>	<b>9.122</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>80.182</b>
Verkoop van gas voor balanceren en operationele behoeften	83.081	682	12.391	0	0	96.154
Bewegingen van regulatoire passiva	-12.703	0	-3.269	0	0	-15.972
Overige bedrijfsopbrengsten	2.462	101	1.626	11.913	-64	16.038
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-1.115	-13	-122	-6.648	0	-7.898
Aankopen van gas voor balanceren en operationele behoeften	-70.424	-682	-9.082	0	0	-80.188
Diensten en diverse goederen	-99.462	-6.852	-31.185	-10.490	18.406	-129.583
Personeelslasten	-77.020	-6.707	-18.704	-5.133	55	-107.509
Overige bedrijfskosten	-3.420	-568	-466	-246	0	-4.700
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	-113.899	-10.607	-33.161	-288	0	-157.955
Netto toevoegingen aan voorzieningen voor risico's en kosten	-684	-13	-299	-2.999	0	-3.995
Netto toevoegingen aan de waardeverminderingen	-423	0	-125	2	0	-546
<b>Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten</b>	<b>66.838</b>	<b>7.167</b>	<b>50.558</b>	<b>10.278</b>	<b>0</b>	<b>134.841</b>
Kosten en waardeveranderingen van financiële instrumenten				-71		-71
Financiële opbrengsten	113	13	4	886		1.016
Financiële lasten	-25.580	-2.884	-6.025	-3.141		-37.630
<b>Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten na financieel nettoresultaat</b>	<b>41.371</b>	<b>4.296</b>	<b>44.537</b>	<b>7.952</b>	<b>0</b>	<b>98.156</b>
Winstbelastingen						-28.658
<b>Winst (verlies) van het boekjaar</b>						<b>69.498</b>



## Gesegmenteerde winst- en verliesrekening per 31-12-2018

In duizenden euro's

	Vervoer	Opslag	Terminal- ling	Overige activi- teiten	Eliminatie tussen segmen- ten	Totaal
<b>Bedrijfsopbrengsten</b>	<b>367.477</b>	<b>33.032</b>	<b>101.193</b>	<b>21.691</b>	<b>-20.147</b>	<b>503.246</b>
Verkopen en prestaties aan externe klanten	374.474	28.802	109.427	13.113	0	525.816
Transacties met andere segmenten	856	8.670	2.043	8.578	-20.147	0
Beweging van de regulatoire activa en passiva	-7.853	-4.440	-10.277	0	0	-22.570
<b>Verkoop van gas voor balanceren en operationele behoeften</b>	<b>99.783</b>	<b>1.015</b>	<b>5.435</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>106.233</b>
Verkoop van gas voor balanceren en operationele behoeften	126.345	1.015	8.554	0	0	135.914
Bewegingen van regulatoire passiva	-26.562	0	-3.119	0	0	-29.681
Overige bedrijfsopbrengsten	2.537	118	842	10.626	-55	14.068
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-1.070	-88	-51	-2.933	0	-4.142
Aankopen van gas voor balanceren en operationele behoeften	-99.783	-1.015	-5.442	0	0	-106.240
Diensten en diverse goederen	-97.765	-6.881	-28.740	-7.490	20.147	-120.729
Personeelslasten	-77.574	-7.312	-17.799	-5.222	55	-107.852
Overige bedrijfskosten	-3.207	-560	-2.195	-240	0	-6.202
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	-114.553	-10.764	-30.066	-182	0	-155.565
Netto toevoegingen aan voorzieningen voor risico's en kosten	-3.137	26	-92	1.387	0	-1.816
Netto toevoegingen aan de waardeverminderingen	-400	0	0	0	0	-400
<b>Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten</b>	<b>72.308</b>	<b>7.571</b>	<b>23.085</b>	<b>17.637</b>	<b>0</b>	<b>120.601</b>
Financiële opbrengsten	230	26	7	1.059		1.322
Financiële lasten	-30.680	-3.441	-6.314	-1.754		-42.189
<b>Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten na financieel nettoresultaat</b>	<b>41.858</b>	<b>4.156</b>	<b>16.778</b>	<b>16.942</b>	<b>0</b>	<b>79.734</b>
Winstbelastingen						-25.265
<b>Winst (verlies) van het boekjaar</b>						<b>54.469</b>



## Toelichting 4.1. Bedrijfsopbrengsten

Uitsplitsing van de bedrijfsopbrengsten volgens hun aard:

Bedrijfsopbrengsten		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Vervoer in België	4.1.1	359.559	366.621	-7.062
Opslag in België	4.1.1	22.941	24.362	-1.421
Terminalling in België	4.1.1	131.228	99.150	32.078
Overige bedrijfsopbrengsten	4.1.2	17.267	13.113	4.154
<b>Totaal</b>		<b>530.995</b>	<b>503.246</b>	<b>27.749</b>

De bedrijfsopbrengsten van het boekjaar 2019 bedragen 530.995 kEUR, een stijging van 27.749 kEUR ten opzichte van het vorige boekjaar.

In overeenstemming met de regulering is de stijging van de gereguleerde omzet hoofdzakelijk te verklaren door de stijging van het door de regulering toegelaten rendement voor de terminalling activiteiten conform het tariefvoorstel van juni 2019. Deze stijging wordt deels gecompenseerd door lagere bedrijfsopbrengsten uit vervoer en opslag.

De vervoers-, opslag- en terminallingdiensten in België vallen onder de Gaswet.

De opbrengsten van deze diensten moeten een toegelaten rendement op het geïnvesteerde kapitaal verzekeren, de bedrijfskosten die ermee verbonden zijn dekken en tegelijkertijd productiviteitinspanningen omvatten die geleverd moeten worden door de netbeheerder, evenals de toegestane afschrijvingen.

**4.1.1.** De opbrengsten van de vervoersactiviteit dalen met 7.062 kEUR ten opzichte van vorig boekjaar. Deze daling weerspiegelt de evolutie van de verkopen op de markt. In 2018 zijn enkele lange termijn contracten ten einde gekomen die in 2019 slechts gedeeltelijk opgevangen werden door korte termijn verkopen.



De terminallingdiensten genereren een geregleerde omzet die gestegen is met 32.078 kEUR. Die stijging weerspiegelt voornamelijk het door de regulering toegelaten rendement op de uitbreidingsinvesteringen conform het tariefvoorstel van juni 2019.

**4.1.2.** De overige bedrijfsopbrengsten betreffen in hoofdzaak de werken en diensten gepresteerd voor derden, evenals de terbeschikkingstelling van installaties.

## Toelichting 4.2. Exploitatielasten

Exploitatielasten met uitsluiting van nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	4.2.1	-7.898	-4.142	-3.756
Diensten en diverse goederen	4.2.2	-129.583	-120.729	-8.854
Personeelslasten	4.2.3	-107.509	-107.852	343
Overige exploitatielasten	4.2.4	-4.700	-6.202	1.502
<b>Totaal der exploitatielasten</b>		<b>-249.690</b>	<b>-238.925</b>	<b>-10.765</b>

### 4.2.1. Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen

Deze rubriek bevat hoofdzakelijk de kosten van het vervoersmateriaal dat uit de voorraad wordt genomen voor onderhouds- en herstellingsprojecten en de kosten van de werkzaamheden voor derden.

## 4.2.2. Diensten en diverse goederen

De diensten en diverse goederen bestaan uit:

	31-12-2019	31-12-2018
Aankoop van exploitatiematerieel	-10.129	-7.156
Huur en huurkosten (Toelichting 7.5)	-4.752	-9.932
Onderhoudskosten	-20.482	-20.958
Levering aan de groep	-10.193	-4.720
Betalingen aan derden (Toelichting 7.5)	-39.504	-36.932
Vergoedingen en bijdragen	-31.319	-26.650
Niet personeelsgerelateerde verzekeringen	-7.432	-8.373
Andere diensten en andere goederen	-5.773	-6.008
<b>Totaal der diensten en diverse goederen</b>	<b>-129.583</b>	<b>-120.729</b>

De evolutie van de diensten en diverse goederen in 2019 wordt verklaard door de inflatie en de stijging van de elektriciteitskosten in de LNG-terminal wegens een hogere gebruiksgraad, een stijging van de grensoverschrijdende capaciteit en een lichte stijging van de onderhoudskosten. De efficiëntie-inspanningen van de groep hebben Fluxys Belgium in staat gesteld in lijn te zijn met het referentiekader dat werd bepaald voor de regulatoire periode 2016-2019 en zelfs efficiëntiewinsten te realiseren.

De huur en huurkosten zijn gedaald als gevolg van de toepassing van IFRS 16. De huurbedragen (zonder aanverwante diensten) worden nu opgenomen als interestkost (zie toelichting 4.4) en afschrijvingen (zie toelichting 4.2).



### 4.2.3. Personeelkosten

De personeelkosten blijven stabiel (lichte daling met 343 kEUR).

Het gemiddelde aantal effectieven van de groep daalt van 900 personen in 2018 tot 897 personen in 2019. Uitgedrukt in gemiddeld VTE (voltijds equivalent) worden die cijfers respectievelijk 865,0 in 2019 tegenover 868,7 in 2018.

Tewerkstelling				
	Boekjaar		Vorig boekjaar	
	Totaal in eenheden	Totaal in VTE	Totaal in eenheden	Totaal in VTE
<b>Gemiddeld aantal werknemers</b>	<b>897</b>	<b>865,0</b>	<b>900</b>	<b>868,7</b>
<b>Fluxys Belgium</b>	<b>855</b>	<b>824,2</b>	<b>861</b>	<b>831,2</b>
Kaderleden	268	261,3	267	260,5
Statutair personeel	587	562,9	594	570,7
<b>Fluxys LNG</b>	<b>41</b>	<b>40,3</b>	<b>38</b>	<b>37,0</b>
Kaderleden	4	4,0	4	3,9
Statutair personeel	37	36,3	34	33,1
<b>Flux Re</b>	<b>1</b>	<b>0,5</b>	<b>1</b>	<b>0,5</b>
<b>Aantal werknemers per einde boekjaar</b>	<b>898</b>	<b>867,0</b>	<b>894</b>	<b>864,4</b>
<b>Fluxys Belgium</b>	<b>852</b>	<b>822,3</b>	<b>854</b>	<b>826,1</b>
Kaderleden	269	262,6	265	259,2
Statutair personeel	583	559,7	589	566,9
<b>Fluxys LNG</b>	<b>45</b>	<b>44,2</b>	<b>39</b>	<b>37,8</b>
Kaderleden	4	3,8	4	3,8
Statutair personeel	41	40,4	35	34,0
<b>Flux Re</b>	<b>1</b>	<b>0,5</b>	<b>1</b>	<b>0,5</b>



#### 4.2.4. Overige exploitatielasten

De overige exploitatielasten bevatten de onroerende voorheffing, de lokale belastingen, evenals de minderwaarden op de overdracht of buitengebruikstelling van materiële vaste activa.

Netto toevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Verschil
<b>Afschrijvingen</b>	<b>4.2.5</b>	<b>-157.955</b>	<b>-155.565</b>	<b>-2.390</b>
Immateriële vaste activa		-9.842	-9.500	-342
Materiële vaste activa		-143.316	-146.065	2.749
Activa met gebruiksrecht		-4.797	0	-4.797
<b>Voorzieningen voor risico's en kosten</b>	<b>4.2.6</b>	<b>-3.995</b>	<b>-1.816</b>	<b>-2.179</b>
<b>Waardeverminderingen</b>		<b>-546</b>	<b>-400</b>	<b>-146</b>
Op voorraden		-548	-401	-147
Op handelsvorderingen		2	1	1
<b>Totaal der netto toevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen</b>		<b>-162.496</b>	<b>-157.781</b>	<b>-4.715</b>

#### 4.2.5. Afschrijvingen

De tijdens de periode geboekte afschrijvingen op materiële vaste activa zijn gedaald, voornamelijk als gevolg van installaties die volledig zijn afgeschreven.

#### 4.2.6. Voorzieningen voor risico's en kosten

In 2019 werd € 4,0 miljoen toegevoegd aan de IAS19-provisie (voornamelijk pensioenen-, overlijdensverzekering en gezondheidszorg). De stijging ten opzichte van vorig jaar is voornamelijk het gevolg van het verminderen van de pensioencontributies (en dus lager gebruik van de provisies). Zie toelichtingen 5.12.3 en 5.13.



## Toelichting 4.3. Financiële opbrengsten

Financiële opbrengsten		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen		0	0	0
Financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten	4.3.1	69	169	-100
Rente op geldbeleggingen en kasequivalenten	4.3.2	769	995	-226
Andere interesten	4.3.2	67	72	-5
Overige financiële opbrengsten		111	86	25
<b>Totaal</b>		<b>1.016</b>	<b>1.322</b>	<b>-306</b>

4.3.1. De financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten hebben betrekking op de installaties Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT).

4.3.2. Rente op beleggingen en kasequivalenten zijn in 2019 hoofdzakelijk afkomstig van beleggingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs in overeenstemming met IFRS 9. De dalende evolutie van de opbrengsten uit beleggingsinstrumenten en geldmiddelen vloeit voornamelijk voort uit een daling van de rentevoeten.

## Toelichting 4.4. Financieringskosten

Financieringskosten		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Rentekosten op schulden	4.4.1	-34.589	-41.587	6.998
Desactualisering van de voorzieningen	4.4.2	-1.691	-421	-1.270
Rentekosten op leasing schulden		-1.126		-1.126
Overige financieringskosten		-224	-181	-43
<b>Totaal</b>		<b>-37.630</b>	<b>-42.189</b>	<b>4.559</b>

4.4.1. De kosten van schulden bestaan grotendeels uit rente op de leningen afgesloten bij de Europese Investeringsbank en Fluxys, op de obligatieleningen,



alsook op de regulatoire verplichtingen. De dalende rentekost is voornamelijk het gevolg van een gunstige herfinanciering van een obligatielening die in mei 2018 verviel.

4.4.2. De rubriek “desactualisering van de voorzieningen” betreft bijna uitsluitend personeelsbeloningen, die geboekt en gewaardeerd zijn conform IAS 19, en omvat naast de desactualisering van de voorzieningen ook het rendement op de gerelateerde activa en de in resultaat genomen actuariële verschillen. De evolutie is in hoofdzaak toe te schrijven aan de daling van de verdisconteringsvoeten op andere personeelsvoordelen op lange termijn.

## Toelichting 4.5. Winstbelastingen

De winstbelastingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

	Winstbelastingen		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Verschuldigde belastingen	4.5.1	-46.772	-41.706	-5.066
Uitgestelde belastingen	4.5.2	18.114	16.441	1.673
Totaal	4.5.3	-28.658	-25.265	-3.393

De winstbelastingen stegen met 3.393 kEUR tegenover vorig boekjaar. Deze evolutie kan als volgt verklaard worden :

<b>4.5.1. Verschuldigde belastingen</b>		<b>In duizenden euro's</b>		
	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>	<b>Vershil</b>	
<b>Belastingen op het resultaat van het boekjaar</b>	<b>-46.759</b>	<b>-41.671</b>	<b>-5.088</b>	
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	-48.227	-44.728	-3.499	
Overschotten aan betaalde belastingen of voorheffingen (naar activa geboekt)	1.698	3.057	-1.359	
Geraamde belastingssupplementen (naar passiva geboekt)	-230	0	-230	
<b>Aanpassingen aan verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren</b>	<b>-13</b>	<b>-35</b>	<b>22</b>	
<b>Totaal</b>	<b>-46.772</b>	<b>-41.706</b>	<b>-5.066</b>	

De verschuldigde belastingen stegen met 5.066 kEUR in verhouding tot vorig boekjaar. Deze toename is hoofdzakelijk een gevolg van de toename van het resultaat voor belastingen.

<b>4.5.2. Uitgestelde belastingen</b>		<b>In duizenden euro's</b>		
	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>	<b>Vershil</b>	
<b>In verband met het ontstaan of de omkering van verschillen in de tijd</b>	<b>16.519</b>	<b>16.441</b>	<b>78</b>	
Verschillen als gevolg van de waardering van vaste activa	15.110	15.397	-287	
Verschillen uit voorzieningen	1.121	500	621	
Overige verschillen	288	544	-256	
<b>In verband met wijzigingen in belastingtarieven of de onderworpenheid aan nieuwe belastingen</b>	<b>1.595</b>	<b>0</b>	<b>1.595</b>	
<b>In verband met wijzigingen van boekhoudkundige principes en fundamentele fouten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>In verband met wijzigingen van het fiscale statuut van een onderneming of haar aandeelhouders</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Totaal</b>	<b>18.114</b>	<b>16.441</b>	<b>1.673</b>	



De uitgestelde belastingen worden hoofdzakelijk beïnvloed door het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële vaste activa.

De hervorming van de Luxemburgse vennootschapsbelasting, waarbij de nominale belastingvoet in Luxemburg daalde van 26,01% in 2018 naar 24,94% in 2019, heeft in 2019 geleid tot een eenmalige herziening van de reeds geboekte uitgestelde belastingen ten belope van 1.595 kEUR.

<b>4.5.3. Aansluiting van het toepasbare belastingtarief met het gemiddelde effectieve belastingtarief</b>		<b>In duizenden euro's</b>		
	31-12-2019	31-12-2018	Verschil	
<b>Winstbelastingen op basis van het toepasbare belastingtarief - Boekjaar</b>	<b>-29.035</b>	<b>-23.585</b>	<b>-5.450</b>	
Resultaat vóór belastingen	98.156	79.734	18.422	
Toepasbaar belastingtarief	29,58%	29,58%		
<b>Elementen die het verschil met het gemiddelde effectieve belastingtarief verklaren</b>	<b>390</b>	<b>-1.645</b>	<b>2.035</b>	
Verschillende tarieven van andere rechtsgebieden	333	249	84	
Wijziging van belastingtarieven	1.595	0	1.595	
Niet-belastbare opbrengsten	0	0	0	
Niet-aftrekbare kosten	-1.538	-1.894	356	
Belastbaar deel van dividenden	0	0	0	
Aftrekbare notionele interesten	0	0	0	
Overige	0	0	0	
<b>Winstbelastingen op basis van het gemiddelde effectieve belastingtarief - Boekjaar</b>	<b>-28.645</b>	<b>-25.230</b>	<b>-3.415</b>	
Resultaat vóór belastingen	98.156	79.734	18.422	
Gemiddelde effectieve belastingtarief	29,18%	31,64%	-2,46	
<b>Taxatie van de belastingvrije reserves</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Aanpassingen met betrekking tot verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren</b>	<b>-13</b>	<b>-35</b>	<b>22</b>	
<b>Totaal der belastingen</b>	<b>-28.658</b>	<b>-25.265</b>	<b>-3.393</b>	



De gemiddelde effectieve belastingvoet van het jaar 2019 bedraagt 29,18% tegenover 31,64% in het vorige boekjaar. Deze daling is hoofzakelijk te verklaren door de eenmalige herziening van de uitgestelde belastingen die in 2019 werd geboekt en die verband houdt met de wijziging van de belastingvoet in Luxemburg (zie Toelichting 4.5.2).

## Toelichting 4.6. Netto winst (verlies) van het boekjaar

Winst (verlies) van het boekjaar	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Gedeelte minderheidsbelangen	0	0	0
Gedeelte van de groep	69.498	54.469	15.029
<b>Totale winst (verlies) van het boekjaar</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>	<b>15.029</b>

Het geconsolideerde nettoresultaat van het boekjaar bedraagt 69.498 kEUR, wat een stijging van 15.029 kEUR betekent ten opzichte van 2018.

Het nettoresultaat van de gereguleerde activiteiten in België wordt bepaald door verschillende regulatorische parameters waaronder het geïnvesteerde eigen vermogen, de financiële structuur en de intrestvoeten (OLO). De rentevoeten, aangewend als referentie voor de berekening van het toegelaten rendement op de gereguleerde activiteiten, zijn die van de lineaire obligaties op 10 jaar, uitgegeven door de Belgische Staat.

De stijging van het netto resultaat is hoofzakelijk te verklaren door de stijging van het door de regulering toegelaten rendement voor de terminalling activiteiten conform het tariefvoorstel van juni 2019.

De gerealiseerde efficiëntiewinsten blijven in lijn met 2018.

## Toelichting 4.7. Winst (verlies) per aandeel

Teller (In duizenden euro's)	31-12-2019	31-12-2018
<b>Winst (verlies) per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
Winst (verlies)	69.498	54.469
Verwateringseffect	0	0
<b>Verwaterde winst (verlies) per aandeel uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
<b>Winst (verlies) per aandeel uit bedrijfsactiviteiten die werden beëindigd, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Winst (verlies)	0	0
Verwateringseffect	0	0
<b>Verwaterde winst (verlies) per aandeel uit bedrijfsactiviteiten die werden beëindigd, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Winst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
Winst (verlies)	69.498	54.469
Verwateringseffect	0	0
<b>Verwaterde winst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij</b>	<b>69.498</b>	<b>54.469</b>
<b>Noemer (in eenheden)</b>	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
Gemiddeld aantal aandelen in omloop	70.263.501	70.263.501
Verwateringseffect	0	0
Gemiddeld aantal aandelen in omloop, na verwatering	70.263.501	70.263.501



<b>Winst (verlies) per aandeel (in euro's)</b>	<b>31-12-2019</b>	<b>31-12-2018</b>
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,9891	0,7752
Verwaterde winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,9891	0,7752
Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,0000	0,0000
Verwaterde winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,0000	0,0000
Winst (verlies) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,9891	0,7752
Verwaterde winst (verlies) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	0,9891	0,7752



## Toelichting 5. Gesegmenteerde balans

Gesegmenteerde balans op 31-12-2019					In duizenden euro's	
	Vervoer	Opslag	Terminal- ling	Overige activiteiten	Niet toege- wezen	Totaal
Materiële vaste activa	1.363.214	151.825	613.895	466	0	2.129.400
Immateriële vaste activa	31.785	6	1.633	0	0	33.424
Activa met gebruiksrecht	12.923	344	26.703	0	0	39.970
Overige financiële vaste activa	97	0	0	90.103	0	90.200
Voorraden	21.092	3.067	722	1.607	0	26.488
Vorderingen uit financiële lease	0	0	0	3.901	0	3.901
Netto handelsvorderingen	71.340	3.911	2.323	8.039	0	85.613
Overige activa					458.579	458.579
						<b>2.867.575</b>
Rentedragende verplichtingen	1.019.208	115.746	439.194	288.401	0	1.862.549
Overige financiële passiva	0	0	15	2.654	0	2.669
Overige passiva					339.680	339.680
						<b>2.204.898</b>
Eigen vermogen						662.677
						<b>2.867.575</b>
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar	14.371	4.482	72.414	16	0	91.282
Investeringen in immateriële vaste activa tijdens het boekjaar	2.870	0	547	0	0	3.417

Gesegmenteerde balans op 31-12-2018					In duizenden euro's	
	Vervoer	Opslag	Terminal- ling	Overige activitei- ten	Niet toege- wezen	Totaal
Materiële vaste activa	1.451.605	157.928	571.717	521	0	2.181.771
Immateriële vaste activa	38.454	8	1.400	0	0	39.862
Overige financiële vaste activa	85	0	0	77.440	0	77.525
Voorraden	24.457	2.989	1.427	230	0	29.103
Vorderingen uit financiële lease	0	0	0	4.592	0	4.592
Netto handelsvorderingen	74.186	2.640	3.138	14.087	0	94.051
Overige activa					487.998	487.998
						<b>2.914.902</b>
Rentedragende verplichtingen	1.079.635	120.921	446.161	235.118	0	1.881.835
Overige financiële passiva	0	0	10	1.784	0	1.794
Overige passiva					344.117	344.117
						<b>2.227.746</b>
Eigen vermogen						687.156
						<b>2.914.902</b>
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar	17.793	774	59.494	78	0	78.139
Investeringen in immateriële vaste activa tijdens het boekjaar	2.782	9	1.325	0	0	4.116

## Toelichting 5.1. Materiële vaste activa

Mutaties in de materiële vaste activa				
Bruto boekwaarde	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer*	Gasopslag*
<b>Op 31-12-2017</b>	<b>47.530</b>	<b>160.700</b>	<b>3.423.165</b>	<b>381.061</b>
Investerings	124	188	9.653	604
Ontvangen subsidies	0	0	0	0
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-73	0	-776	0
Interne overboekingen	0	77	3.489	0
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2018</b>	<b>47.581</b>	<b>160.965</b>	<b>3.435.531</b>	<b>381.665</b>
Investerings	803	288	4.797	4.350
Ontvangen subsidies	0	0	0	0
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-22	-16	-514	0
Interne overboekingen	0	77	798	156
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>48.362</b>	<b>161.314</b>	<b>3.440.612</b>	<b>386.171</b>

\* Installaties onderworpen aan de Gaswet

In duizenden euro's				
LNG-terminal*	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Totaal
<b>1.144.680</b>	<b>43.475</b>	<b>58.840</b>	<b>177.641</b>	<b>5.437.092</b>
2.162	33	5.706	59.669	78.139
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
-10	0	-7.921	0	-8.780
2.850	0	0	-6.416	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
<b>1.149.682</b>	<b>43.508</b>	<b>56.625</b>	<b>230.894</b>	<b>5.506.451</b>
70.369	3	6.739	3.933	91.282
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	-4.108	0	-4.660
228.741	0	0	-229.772	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
<b>1.448.792</b>	<b>43.511</b>	<b>59.256</b>	<b>5.055</b>	<b>5.593.073</b>



### Mutaties in de materiële vaste activa

Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer*	Gasopslag*
<b>Op 31-12-2017</b>	<b>0</b>	<b>-87.434</b>	<b>-2.005.460</b>	<b>-219.958</b>
Geboekte afschrijvingen	0	-3.107	-97.696	-10.578
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	68	0
Interne overboekingen	0	0	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2018</b>	<b>0</b>	<b>-90.541</b>	<b>-2.103.088</b>	<b>-230.536</b>
Geboekte afschrijvingen	0	-4.102	-94.176	-10.396
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	16	262	0
Interne overboekingen	0	0	0	0
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>0</b>	<b>-94.627</b>	<b>-2.197.002</b>	<b>-240.932</b>
<b>Netto boekwaarde op 31-12-2019</b>	<b>48.362</b>	<b>66.687</b>	<b>1.243.610</b>	<b>145.239</b>
<b>Netto boekwaarde op 31-12-2018</b>	<b>47.581</b>	<b>70.424</b>	<b>1.332.443</b>	<b>151.129</b>

\* Installaties onderworpen aan de Gaswet

In duizenden euro's				
LNG-terminal*	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Totaal
-786.732	-43.139	-43.710	0	-3.186.433
-29.043	-66	-5.575	0	-146.065
0	0	0	0	0
6	0	7.744	0	7.818
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
<b>-815.769</b>	<b>-43.205</b>	<b>-41.541</b>	<b>0</b>	<b>-3.324.680</b>
-29.291	-54	-5.297	0	-143.316
0	0	0	0	0
0	0	4.045	0	4.323
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
0	0	0	0	0
<b>-845.060</b>	<b>-43.259</b>	<b>-42.793</b>	<b>0</b>	<b>-3.463.673</b>
<b>603.732</b>	<b>252</b>	<b>16.463</b>	<b>5.055</b>	<b>2.129.400</b>
<b>333.913</b>	<b>303</b>	<b>15.084</b>	<b>230.894</b>	<b>2.181.771</b>



### Mutaties in de materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Gasvervoer*	Gasopslag*
<b>Netto boekwaarde op 31-12-2019, waarvan:</b>	<b>48.362</b>	<b>66.687</b>	<b>1.243.610</b>	<b>145.239</b>
Materiële vaste activa volgens kostprijsmodel	48.362	66.687	1.243.610	145.239
Materiële vaste activa volgens herwaarderingsmodel	0	0	00	0
<b>Aanvullende informatie</b>				
<b>Netto boekwaarde van de vaste activa die tijdelijk buiten gebruik zijn</b>	<b>110</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

\* *Installaties onderworpen aan de Gaswet*

De materiële vaste activa bestaan grotendeels uit installaties voor vervoersactiviteiten, voor opslagactiviteiten in Loenhout en voor terminallingactiviteiten in Zeebrugge.

In 2019 heeft de groep Fluxys Belgium investeringen gedaan ten bedrage van 91.282 kEUR.

Van dat bedrag werd 72.414 kEUR besteed aan LNG-infrastructuurprojecten (voornamelijk de bouw van de vijfde tank in de LNG-terminal van Zeebrugge) en 14.371 kEUR aan projecten in verband met de vervoersactiviteit.

In het raam van de lopende of geplande investeringen heeft de groep op 31-12-2019 voor een bedrag van € 5,6 miljoen Engineering, Procurement and Construction Management-overeenkomsten afgesloten.

De leningskosten geactiveerd op de investeringen in aanbouw bedragen 3.311 kEUR in 2019 tegen 2.733 kEUR in 2018. De gebruikte interestvoet is gebaseerd op de kostprijs van de betrokken leningen.





In duizenden euro's				
LNG-terminal*	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetaling en	Totaal
603.732	252	16.463	5.055	2.129.400
603.732	252	16.463	5.055	2.129.400
0	0	0	0	0
0	0	0	0	110

De geboekte afschrijvingen gedurende het boekjaar bedragen 143.316 kEUR en weerspiegelen het ritme volgens hetwelk de groep verwacht om de economische voordelen die aan die materiële vaste activa zijn verbonden, te zullen aanwenden.

De vaste activa, gebruikt in het kader van de gereguleerde marktactiviteiten, worden afgeschreven over de gebruiksduur zoals beschreven in punt 8 van de 'Boekhoudkundige methoden' (Toelichting 2), zonder rekening te houden met een restwaarde, gelet op de specifieke aard van de activiteiten van de sector.

De andere vaste activa worden afgeschreven over de door de groep verwachte gebruiksduur, afhankelijk van de gesloten of nog te sluiten overeenkomsten en aanvaardbare markthypothesen, en dat op basis van het principe van het toerekenen van kosten en opbrengsten. Aan die installaties wordt geen enkele restwaarde toegekend, gelet op de specificiteit van de activiteit.

Tot slot heeft de groep op balansdatum geen materieel vast actiefbestanddeel in onderpand tot zekerheid van schulden gegeven.

Op het einde van het boekjaar heeft de groep geen enkele aanwijzing of gebeurtenis vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een materieel vast actiefbestanddeel in waarde zou zijn verminderd.

## Toelichting 5.2. Immateriële vaste activa

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
Bruto boekwaarde	Toepassings- software	Vast actief 'klanten- portefeuille'	Emissierechten CO <sub>2</sub>	Totaal
<b>Op 31-12-2017</b>	<b>30.487</b>	<b>52.800</b>	<b>0</b>	<b>83.287</b>
Investeringsen	4.116	0	0	4.116
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-10.589	0	0	-10.589
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2018</b>	<b>24.014</b>	<b>52.800</b>	<b>0</b>	<b>76.814</b>
Investeringsen	3.417	0	0	3.417
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	0	0	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-8.088	0	0	-8.088
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>19.343</b>	<b>52.800</b>	<b>0</b>	<b>72.143</b>

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
Afschrijvingen en waardeverminderingen	Toepassingssoftware	Vast actief 'klantenportefeuille'	Emissierechten CO <sub>2</sub>	Totaal
<b>Op 31-12-2017</b>	<b>-23.944</b>	<b>-14.097</b>	<b>0</b>	<b>-38.041</b>
Toevoegingen aan de afschrijvingen	-3.050	-6.450	0	-9.500
Waardeverminderingen	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	10.589	0	0	10.589
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2018</b>	<b>-16.405</b>	<b>-20.547</b>	<b>0</b>	<b>-36.952</b>
Toevoegingen aan de afschrijvingen	-3.392	-6.450	0	-9.842
Waardeverminderingen	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8.075	0	0	8.075
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	0	0	0	0
Overige	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>-11.722</b>	<b>-26.997</b>	<b>0</b>	<b>-38.719</b>

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa				In duizenden euro's
	Toepassings- s-software	Vaste actief 'klanten- portefeuille'	Emissie- rechten CO <sub>2</sub>	Totaal
<b>Netto boekwaarde op 31-12-2019</b>	7.621	25.803	0	33.424
<b>Netto boekwaarde op 31-12-2018</b>	7.609	32.253	0	39.862

De immateriële vaste activa bevatten de netto boekwaarde van de toepassingssoftware, de 'Hub' klantenportefeuille en de emissierechten.

De toepassingssoftware, opgenomen onder de immateriële vaste activa, is deze die werd ontwikkeld of aangeschaft door de groep en een investeringskarakter vertoont. Die software wordt lineair afgeschreven over een periode van 5 jaar. De belangrijkste investeringen die in het boekjaar gerealiseerd werden, betreffen de software die ontwikkeld werd in het kader van het beheer van gaststromen en de daarop betrekking hebbende administratieve hulpmiddelen.

In 2015 verwierf Fluxys Belgium alle activiteiten van de vennootschap Huberator voor een bedrag van 52,8 mEUR. Die immateriële vaste activa zullen in 2023 volledig afgeschreven zijn.

De installaties voor aardgasvervoer in België zijn opgenomen in het uitwisselingssysteem van emissierechten voor broeikasgassen. Zo heeft de groep Fluxys Belgium voor 2019 kosteloos een hoeveelheid van 48.694 ton CO<sub>2</sub>-emissierechten ontvangen voor de sites waar compressie-, opslag- en terminallingsactiviteiten plaatsvinden. In overeenstemming met de boekhoudkundige methode vermeld in Toelichting 2, worden de kosteloos verkregen rechten die niet werden gebruikt voor een nulwaarde geactiveerd in de immateriële vaste activa.

De groep benadrukt dat op balansdatum geen enkele aanwijzing of gebeurtenis werd vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een immaterieel vast actiefbestanddeel in waarde zou zijn verminderd.

## Toelichting 5.3. Activa met gebruiksrecht

Zie toelichting 1.d voor de impact van de norm IFRS 16 - Leaseovereenkomsten

Activa met gebruiksrecht		In duizenden euro's		
	Terreinen en gebouwen	Installaties	Voertuigen	Totaal
<b>Op 01-01-2019</b>	<b>33.379</b>	<b>5.013</b>	<b>4.424</b>	<b>42.817</b>
Toevoegingen	0	0	1.950	1.950
Afschrijvingen en waardeverminderingen	-2.281	-763	-1.753	-4.797
Overdrachten	0	0	0	0
Andere aanpassingen	0	0	0	0
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>31.098</b>	<b>4.250</b>	<b>4.621</b>	<b>39.970</b>

## Toelichting 5.4. Overige financiële vaste activa

	Overige financiële vaste activa		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018
Tegen kostprijs gewaardeerde aandelen		24	24
Beleggingen tegen reële waarde via de resultatenrekening	5.4.1	0	0
Beleggingen tegen geamortiseerde kostprijs	5.4.1	23.444	9.656
Andere beleggingen tegen geamortiseerde kostprijs	5.4.1	63.990	65.990
Financiële instrumenten tegen reële waarde via de resultatenrekening		2.669	1.794
Overige financiële activa tegen kostprijs		73	61
<b>Totaal</b>		<b>90.200</b>	<b>77.525</b>



5.4.1. In die rubrieken worden de geldbeleggingen met een vervaldag op meer dan één jaar geboekt. Ze worden hoofdzakelijk uitgegeven door Flux Re, waarvan de geldmiddelen bestemd zijn om het risico te dekken dat de vennootschap loopt in het kader van haar herverzekeringsactiviteiten. De vervaldatum van deze beleggingen situeert zich tussen 2021 en 2029.

## Toelichting 5.5. Overige vaste activa

Overige vaste activa		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Overschot van de dekkingsactiva 'IAS 19 personeelsbeloningen'	5.13	8.215	15.934	-7.719
Over te dragen verzekeringslasten	5.5.1	849	2.537	-1.688
<b>Totaal</b>		<b>9.064</b>	<b>18.471</b>	<b>-9.407</b>

5.5.1. Fluxys LNG is verzekerd bij Credendo tegen bepaalde risico's in het kader van het 'transshipment' project. Deze dekking loopt tot 2021. Het lopende gedeelte van de betaalde premie is in deze rubriek opgenomen voor wat betreft het gedeelte op meer dan een jaar, terwijl het gedeelte dat binnen het jaar vervalt, is opgenomen onder 'Overige vlottende activa' (zie Toelichting 5.9).

## Toelichting 5.6. Voorraden

Boekwaarde van de voorraden	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
<b>Voorraden hulpstoffen</b>	<b>16.925</b>	<b>16.830</b>	<b>95</b>
Bruto boekwaarde	23.694	23.598	96
Waardeverminderingen	-6.769	-6.768	-1
<b>Voorraden handelsgoederen</b>	<b>7.957</b>	<b>12.044</b>	<b>-4.087</b>
Bruto boekwaarde	8.505	12.044	-3.539
Waardeverminderingen	-548	0	-548
<b>Bestellingen in uitvoering</b>	<b>1.606</b>	<b>229</b>	<b>1.377</b>
Bruto boekwaarde	1.606	229	1.377
Waardeverminderingen	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>26.488</b>	<b>29.103</b>	<b>-2.615</b>

De voorraad materieel van de vervoersactiviteit bevindt zich op zijn normaal exploitatieniveau.

Impact van de voorraadbewegingen op het resultaat	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Voorraadopbouw of -gebruik	-2.066	1.648	-3.714
Waardeverminderingen	-549	-401	-148
<b>Totaal</b>	<b>-2.615</b>	<b>1.247</b>	<b>-3.862</b>

## Toelichting 5.7. Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Bruto handelsvorderingen		87.179	95.618	-8.439
Waardeverminderingen		-1.566	-1.567	1
<b>Netto handelsvorderingen</b>	5.7.1	<b>85.613</b>	<b>94.051</b>	<b>-8.438</b>
Overige vorderingen		3.808	3.166	642
<b>Totaal</b>		<b>89.421</b>	<b>97.217</b>	<b>-7.796</b>

5.7.1 De groep Fluxys Belgium beperkt zijn blootstelling aan kredietrisico's, zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van kredietconcentratie, door de beperking van het betalingsuitstel dat aan klanten wordt gegeven (betaling binnen de maand), door een strikt beleid inzake opvolging van handelsvorderingen en door de systematische beoordeling van de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen. Verwachte en geboekte kredietverliezen op handels- en overige vorderingen zijn weinig materieel voor de Fluxys Belgium-groep.

De handelsvorderingen kunnen als volgt uitgesplitst worden volgens hun ouderdom:



Netto handelsvorderingen : ouderdomsbalans		In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Niet vervallen vorderingen	84.490	90.456	-5.966
Vorderingen < 3 maanden	655	3.399	-2.744
Vorderingen 3 – 6 maanden	8	96	-88
Vorderingen > 6 maanden	0	0	0
Betwiste of dubieuze vorderingen	460	100	360
<b>Totaal</b>	<b>85.613</b>	<b>94.051</b>	<b>-8.438</b>

Betwiste of dubieuze handelsvorderingen hebben voornamelijk betrekking op de openstaande vorderingen op netgebruikers. Op de vorderingen die als oninbaar worden beschouwd, wordt een waardevermindering ten belope van 100% toegepast.

## Toelichting 5.8. Geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten

De geldbeleggingen omvatten beleggingen onder de vorm van obligaties, kortlopend schuld papier (commercial paper) en bankdeposito's op meer dan drie maanden en maximaal een jaar.

De geldmiddelen en kasequivalenten stemmen hoofdzakelijk overeen met beleggingen in EUR, onder de vorm van kortlopend schuld papier, die op het ogenblik van verwerving een maximale looptijd van drie maanden hebben, met deposito's bij Fluxys (cash pooling), en met termijndeposito's bij kredietinstellingen, banktegoeden in rekening courant en kasgelden.



Korte termijnbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten		In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
<b>Geldbeleggingen</b>	<b>58.205</b>	<b>53.279</b>	<b>4.926</b>
<b>Geldmiddelen en kasequivalenten</b>	<b>369.005</b>	<b>389.587</b>	<b>-20.582</b>
Kasequivalenten en cash pooling	346.585	351.940	-5.355
Kortlopende rekeningen	344	2.861	-2.517
Banktegoeden	22.060	34.772	-12.712
Kasgeld	16	14	2
<b>Totaal</b>	<b>427.210</b>	<b>442.866</b>	<b>-15.656</b>

In 2019 bedroeg de gemiddelde rentevoet op geldbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten 0,13% tegenover 0,15% in 2018. Deze daling valt te verklaren door de evolutie van de rentevoeten op de markt. De verwachte en erkende kredietverliezen op beleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten zijn weinig materieel voor de Fluxys Belgium-groep.

## Toelichting 5.9. Overige vlottende activa

Overige vlottende activa		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Verkregen opbrengsten		537	445	92
Over te dragen kosten		12.921	14.840	-1.919
Overige vlottende activa	5.9.1	913	1.770	-857
<b>Totaal</b>		<b>14.372</b>	<b>17.055</b>	<b>-2.683</b>

De overige vlottende activa zijn hoofdzakelijk samengesteld uit voorafbetaalde kosten ten belope van 12.921 kEUR (verzekeringen, bijdragen, huurgelden, ...) en uit diverse te ontvangen opbrengsten.

5.9.1 De overige vlottende activa omvatten het kortetermijndeel van de overschotten van dekkingsactiva tegenover de actuariële schuld met betrekking

tot de verbintenissen van de groep op het vlak van pensioenen (zie Toelichtingen 5.5 en 5.13).

## Toelichting 5.10. Eigen vermogen

Op 31-12-2019 bedraagt het eigen vermogen 662.677 kEUR. De daling van 24.479 kEUR in vergelijking met het vorige boekjaar vloeit hoofdzakelijk voort uit uitgekeerde dividenden in 2019 ( 88.533 kEUR) die gedeeltelijk werden gecompenseerd door het totaalresultaat van het boekjaar (+64.054 kEUR).

Toelichting over de aandelen van de moederonderneming			
	Gewone aandelen	Preferente aandelen	Totaal
<b>I. Mutaties in het aantal aandelen</b>			
1. Aantal aandelen, beginsaldo	70.263.501	0	70.263.501
2. Aantal uitgegeven aandelen			
3. Aantal ingetrokken of verminderde gewone aandelen (-)			
4. Aantal terugbetaalde, omgezette of verminderde preferente aandelen (-)			
5. Andere toename (afname)			
6. Aantal aandelen, eindsaldo	70.263.501	0	70.263.501
<b>II. Overige informatie</b>			
1. Nominale waarde van de aandelen	Zonder vermelding van nominale waarde		
2. Aantal aandelen in het bezit van de vennootschap zelf		0	0
3. Interimdividend betaald tijdens het boekjaar			



Het kapitaal van Fluxys Belgium NV wordt vertegenwoordigd door 70.263.501 maatschappelijke aandelen zonder vermelding van nominale waarde die, naast het specifieke aandeel, zijn verdeeld over 2 categorieën.

De maatschappelijke aandelen van de categorie B zijn en blijven op naam. Die categorie aandelen is in handen van een stabiele aandeelhouder.

De maatschappelijke aandelen van categorie D zijn aandelen op naam of gedematerialiseerde aandelen en zijn grotendeels in handen van het publiek.

De Belgische Staat bezit overigens één bijzonder aandeel op naam, met name 'maatschappelijk aandeel nr. 1', dat tot geen enkele van de bovenstaande categorieën behoort en hierna 'bijzonder aandeel' wordt genoemd. Volgens de huidige statuten van Fluxys Belgium zijn bijzondere rechten verbonden aan dat 'bijzonder aandeel'. Die bijzondere rechten blijven aan dat aandeel verbonden, bovenop de rechten verbonden aan de gewone aandelen van Fluxys Belgium (vroeger Distrigas), zolang dat aandeel eigendom is van de Belgische Staat, zoals vastgelegd in de artikelen drie tot en met vijf van het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994. Die rechten worden uitgeoefend door de federale minister bevoegd voor Energie. In aanvulling op die bijzondere rechten geeft dat bijzonder aandeel ook recht op het ontvangen van honderd keer het dividend of enige andere uitkering van de onderneming aan haar aandeelhouders, dan die verbonden aan de aandelen van de categorie B of D.

## Toelichting 5.11. Rentedragende verplichtingen

Langlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Leaseovereenkomsten	5.11.5	35.551	0	35.551
Obligatieleningen	5.11.1	695.703	695.276	427
Overige leningen	5.11.2	523.000	543.000	-20.000
Overige financieringen	5.11.3	82.789	95.343	-12.554
Overige schulden	5.11.4	381.929	390.212	-8.283
<b>Totaal</b>		<b>1.718.972</b>	<b>1.723.831</b>	<b>-4.859</b>
Waarvan schulden gewaarborgd door overheidsinstellingen of zakelijke zekerheden		0	0	

Kortlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Leaseovereenkomsten	5.11.5	2.848	0	2.848
Obligatieleningen	5.11.1	2.516	2.523	-7
Overige leningen	5.11.2	29.705	30.017	-312
Overige financieringen	5.11.3	12.554	30.097	-17.543
Overige schulden	5.11.4	95.954	95.367	587
<b>Totaal</b>		<b>143.577</b>	<b>158.004</b>	<b>-14.427</b>
Waarvan schulden gewaarborgd door overheidsinstellingen of zakelijke zekerheden		0	0	



5.11.1. Fluxys Belgium heeft in november 2014 en in oktober 2017 obligatieleningen uitgegeven voor een totaalbedrag van 700.000 kEUR. Die obligaties bieden een jaarlijkse brutocoupon tussen 1,75% en 3,25%. Ze vervallen tussen 2027 en 2034.

5.11.2. De overige leningen bestaan uit:

- Een lening op 25 jaar ten belope van 400.000 kEUR, tegen een vaste rentevoet, die in december 2008 werd afgesloten bij de EIB ter financiering van de investeringen voor de ontwikkeling van het gasvervoersnet, waarvan het saldo 286.000 kEUR bedraagt op 31-12-2019.
- Een lening van 257.000 kEUR bij Fluxys NV, tegen een rentevoet van 3,20%, om de behoeften te dekken die verband houden met de investeringen die vereist zijn voor de overslagdiensten in de LNG-terminal in Zeebrugge.
- Kortetermijnleningen en pro rata interesten voor een bedrag van 9.705 kEUR.

5.11.3. De overige financieringen stemmen overeen met de bedragen die voor de groep beschikbaar zijn voor de financiering van investeringen, meer bepaald in de tweede steiger in Zeebrugge, enerzijds, en de kosten die verband houden met de conversie van een deel van het gasvervoersnet, anderzijds. Op die bedragen wordt voor een deel een rentevoet op 10 jaar toegepast en de gemiddelde 'Euribor 1 jaar' rentevoet voor het saldo.

5.11.4. De regulatoire verplichtingen in de rubriek 'Overige schulden' komen overeen met het positieve verschil tussen de gefactureerde en de verworven gereguleerde tarieven. De regulatoire verplichtingen die op meer dan één jaar terugbetaald dienen te worden, zijn opgenomen in de rubriek 'Langlopende verplichtingen', terwijl die welke binnen het jaar terugbetaald moeten worden zich onder de 'Kortlopende verplichtingen' bevinden. Op die bedragen wordt de gemiddelde 'Euribor 1 jaar' rentevoet toegepast.

5.11.5. De leaseverplichtingen werden erkend ten gevolge van de eerste toepassing van IFRS 16. Zie toelichting 1.d.

Veranderingen in verplichtingen met betrekking tot financieringsactiviteiten								In duizenden euro's
	31.12.2018	Kas- stromen		Andere bewegingen				31.12.2019
			Nieuwe lease- overeen- komsten	Herclas- sificatie tussen lang- lopende en kor- tlopende verplich- tingen	Variatie van de te betalen rente	Afschrij- vingen van de uitgifte- kosten	Impact IFRS 16 transitie 1.1.2019	
<b>Lang- lopende rente- dragende verplich- tingen</b>	<b>1.723.831</b>	<b>-20.837</b>	<b>1.851</b>	<b>-24.697</b>	<b>0</b>	<b>427</b>	<b>38.397</b>	<b>1.718.972</b>
Lease- overeen- komsten	0	0	1.851	-4.697			38.397	35.551
Obligatie- leningen	695.276	0				427		695.703
Overige leningen	543.000	0		-20.000				523.000
Overige financie- ringen	95.343	-12.554						82.789
Overige schulden	390.212	-8.283						381.929
<b>Kort- lopende rente- dragende verplich- tingen</b>	<b>158.004</b>	<b>-42.688</b>	<b>0</b>	<b>24.697</b>	<b>845</b>	<b>0</b>	<b>2.719</b>	<b>143.577</b>
Lease- overeen- komsten	0	-5.694		4.697	1.126		2.719	2.848
Obligatie- leningen	2.523	0			-7			2.516
Overige leningen	30.017	-20.038		20.000	-274			29.705
Overige financie- ringen	30.097	-17.543						12.554
Overige schulden	95.367	587						95.954
<b>Totaal</b>	<b>1.881.835</b>	<b>-63.525</b>	<b>1.851</b>	<b>0</b>	<b>845</b>	<b>427</b>	<b>41.116</b>	<b>1.862.549</b>

De kasstromen m.b.t. rentedragende verplichtingen zijn opgenomen in de rubrieken IV.1.6, 2.3 en 2.5 van het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

Het bedrag van 1.126 kEUR heeft betrekking op de interesten op leaseovereenkomsten opgenomen in rubriek IV. 3.1. van het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

De wijziging in te betalen interesten en de afschrijvingen van de uitgiftekosten (uitgezonderd leaseovereenkomsten want de interesten zijn al betaald in de periode) komt overeen met het verschil tussen de betaalde interest (zie rubriek IV.3.1 van het geconsolideerd verkorte kasstroomoverzicht) en de rentekosten op schulden inclusief leasing (zie Toelichting 4.4).

Looptijden van de rentedragende verplichtingen op 31-12-2019, niet geactualiseerd				In duizenden euro's
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Leaseovereenkomsten	3.920	21.344	20.810	46.074
Obligatieleningen	19.355	67.216	786.639	873.210
Overige leningen	49.844	238.618	404.747	693.209
Overige financieringen	13.135	47.702	40.374	101.211
Overige schulden	95.955	381.929	0	477.884
<b>Totaal</b>	<b>182.209</b>	<b>756.809</b>	<b>1.252.570</b>	<b>2.191.588</b>

Looptijden van de rentedragende verplichtingen op 31-12-2018, niet geactualiseerd				In duizenden euro's
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Leaseovereenkomsten	0	0	0	0
Obligatieleningen	19.316	67.216	803.051	889.583
Overige leningen	50.937	221.465	462.039	734.441
Overige financieringen	30.706	36.308	64.902	131.916
Overige schulden	95.367	274.958	115.254	485.579
<b>Totaal</b>	<b>196.326</b>	<b>599.947</b>	<b>1.445.246</b>	<b>2.241.519</b>



## Toelichting 5.12. Voorzieningen

### 5.12.1 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Voorzieningen voor personeelsbeloningen	In duizenden euro's
<b>Voorzieningen op 31-12-2018</b>	<b>62.663</b>
Toevoegingen	8.982
Bestedingen	-5.013
Terugnemingen	0
Kosten m.b.t. verdiscontering	3.439
Actuariële verschillen opgenomen in het resultaat (anciënniteitspremies)	851
Verwacht rendement	-2.608
Actuariële verschillen rechtstreeks in eigen vermogen geboekt	7.731
Overdracht naar activa	-8.576
<b>Voorzieningen op 31-12-2019 waarvan:</b>	<b>67.470</b>
Langlopende voorzieningen	63.336
Kortlopende voorzieningen	4.134

De voorzieningen voor personeelsbeloningen (zie Toelichting 5.13) kennen een lichte stijging. Deze wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de verdisconteringsvoeten, die slechts gedeeltelijk gecompenseerd werd door het rendement op de fondsbeleggingen.

De toegezegd-pensioenregelingen vertonen een overschot van de dekkingsactiva tegenover de actuariële schuld met betrekking tot de geschatte verplichtingen van de groep op 31-12-2019. Dat bedrag werd bijgevolg op het actief van de balans overgeboekt naar de rubriek 'Overige langlopende activa' (zie Toelichting 5.5) en 'Overige vlottende activa' (zie Toelichting 5.9.1). Het financieringsbeleid werd in 2018 aangepast om erop toe te zien dat de overschotten zullen worden teruggevorderd over de looptijd van de pensioenplannen.

### 5.12.2. Overige voorzieningen

	Voorzieningen voor:		In duizenden euro's
	Geschillen en schadegevallen	Milieu en heraanleg van sites	Totaal overige voorzieningen
<b>Voorzieningen op 31-12-2018</b>	<b>2.489</b>	<b>1.748</b>	<b>4.237</b>
Toevoegingen	26	0	26
Bestedingen	0	0	0
Terugnemingen	0	0	0
Kosten m.b.t. verdiscontering	0	9	9
<b>Voorzieningen op 31-12-2019 waarvan:</b>	<b>2.515</b>	<b>1.757</b>	<b>4.272</b>
Langlopende voorzieningen	2.515	1.757	4.272
Kortlopende voorzieningen	0	0	0



### 5.12.3 Bewegingen in de winst-en-verliesrekening en overzicht van de looptijden van de voorzieningen

De bewegingen van de voorzieningen in de winst-en-verliesrekening worden als volgt uitgesplitst:

Impact	In duizenden euro's		
	Toevoegingen	Bestedingen en terugnemingen	Totaal
Bedrijfsresultaat	9.008	-5.013	3.995
Financieel resultaat	3.448	-1.757	1.691
<b>Totaal</b>	<b>12.456</b>	<b>-6.770</b>	<b>5.686</b>

Looptijden van de voorzieningen op 31-12-2019	In duizenden euro's			
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geschillen en schadegevallen	0	0	2.515	2.515
Milieu en heraanleg van sites	0	1.539	218	1.757
<b>Subtotaal</b>	<b>0</b>	<b>1.539</b>	<b>2.733</b>	<b>4.272</b>
Personeelsbeloningen	4.134	16.536	46.800	67.470
<b>Totaal</b>	<b>4.134</b>	<b>18.075</b>	<b>49.533</b>	<b>71.742</b>



Loopfijden van de voorzieningen op 31-12-2018				In duizenden euro's	
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal	
Geschillen en schadegevallen	0	0	2.489	2.489	
Milieu en heraanleg van sites	209	1.539	0	1.748	
<b>Subtotaal</b>	<b>209</b>	<b>1.539</b>	<b>2.489</b>	<b>4.237</b>	
Personeelsbeloningen	3.844	15.376	43.443	62.663	
<b>Totaal</b>	<b>4.053</b>	<b>16.915</b>	<b>45.932</b>	<b>66.900</b>	

### Verdisconteringsvoet

De voorzieningen op lange termijn worden systematisch verdisconteerd op basis van rentevoeten die – afhankelijk van de tijdhorizon – als volgt geëvolueerd zijn:

	31-12-2019	31-12-2018
Van 1 tot 5 jaar	-0,05%	0,31%
Van 6 tot 9 jaar	0,28%	1,10%
Van 10 tot 12 jaar	0,41%	1,27%
Van 13 tot 19 jaar	0,93%	1,70%
Boven 19 jaar	0,98%	1,72%

### Voorzieningen voor geschillen en schadegevallen

Deze voorzieningen zijn aangelegd voor waarschijnlijke betalingen in het kader van geschillen zoals de bouw van de LNG-terminal in Zeebrugge (1983).

De raming van de voorzieningen gebeurt ofwel op basis van het bedrag van de ingediende claims, ofwel op basis van het geraamde bedrag van het gelopen risico.

### Voorzieningen voor milieu en heraanleg van sites

Deze voorzieningen dekken in hoofdzaak uitgaven ter bescherming, sanering en wederin staatstelling van sites die momenteel worden gesloten.



Die voorzieningen worden aangelegd in overeenstemming met de regionale milieuwetgeving in België en de Gaswet. Voor de uitvoering van de werkzaamheden in kwestie moeten actieplannen worden uitgewerkt en diverse studies worden verricht in samenwerking met de verschillende beleidsniveaus en de daartoe opgerichte instellingen.

## **Toelichting 5.13. Voorzieningen voor personeelsbeloningen**

### **Beschrijving van de voornaamste pensioenregelingen en aanverwante voordelen**

In België worden de rechten van het personeel uit de elektriciteits- en gassector bij collectieve overeenkomsten geregeld.

### **Toegezegde pensioenregelingen**

Deze overeenkomsten, van toepassing op het gebaremiseerd personeel dat voor 1 juni 2002 werd aangeworven en op het kaderpersoneel dat voor 1 mei 1999 werd aangeworven, geven de aangeslotenen de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat volgens een formule berekend wordt die rekening houdt met het jaarsalaris aan het einde van de loopbaan en de verworven anciënniteit bij pensionering. Het gaat hier om toegezegd-pensioenregelingen.

De verplichtingen die uit die pensioenregelingen voortvloeien, worden gefinancierd bij verschillende pensioenfondsen die zijn opgezet voor de Elektriciteits- en Gassector en bij verzekeringsmaatschappijen.

De pensioenplannen worden gefinancierd door werknemers- en werkgeversbijdragen. De werkgeversbijdragen worden jaarlijks bepaald op basis van een actuariële waardering. De bedoeling ervan is om ervoor te zorgen dat aan de wettelijke verplichtingen inzake minimumfinanciering wordt voldaan en dat de financiering van de pensioenuitkeringen op lange termijn gewaarborgd is.

## Beschrijving van de voornaamste actuariële risico's

In het kader van de toegezegd-pensioenregelingen wordt de groep blootgesteld aan risico's verbonden met genomen actuariële hypothesen op het vlak van investeringen, rentevoeten, levensverwachtingen en salarisevoluties.

De actuele waarde van verplichtingen met betrekking tot toegezegd-pensioenregelingen wordt vastgelegd, gebruik makend van een verdisconteringsvoet gebaseerd op obligaties van hoge kwaliteit.

Ieder jaar wordt de verdisconteringsvoet, gebruikt voor het berekenen van de financiering van de pensioenverplichtingen en de minimale financiële vereisten, vergeleken met het verwachte rendement van de dekkingsactiva. Dat laatste wordt verkregen, vertrekkend van de risicoloze rentevoeten op de financiële markten op balansdatum, de risicopremies voor elke categorie van activa in portefeuille en hun overeenkomstige volatiliteit. Indien het verwachte rendement lager is dan de verdisconteringsvoet wordt die laatste verlaagd.

De hypothesen betreffende de salaristijgingen, de inflatie, de personeelsbewegingen en de verwachte gemiddelde pensioenleeftijd worden vastgelegd op basis van historische statistieken van de maatschappij. De gebruikte sterftetabellen zijn die gepubliceerd door het IABE (Instituut van Actuarissen in België).

De toegezegd-pensioenregelingen vertonen een overschot van de dekkingsactiva ten belope van 9.128 kEUR tegenover de actuariële schuld met betrekking tot de geschatte verplichtingen van de groep op 31-12-2019. Dat bedrag werd bijgevolg op het actief van de balans overgeboekt naar de rubriek 'Overige vaste activa' en 'Overige vlottende activa.' Het financieringsbeleid werd in 2018 aangepast om erop toe te zien dat de overschotten zullen worden teruggevorderd over de looptijd van de pensioenplannen.

## **Toegezegde-bijdrageregelingen met gegarandeerd minimumrendement**

Het 'gebaremiseerde' personeel, in België aangeworven sinds 1 juni 2002, het 'kaderpersoneel', aangeworven sinds 1 mei 1999, evenals de directieleden genieten van pensioenregelingen met vaste bijdragen.

De pensioenplannen worden gevormd door de bijdragen van de werknemers en werkgevers. De bijdragen van de werkgevers zijn een veelvoud van de bijdragen van de werknemers. De verplichtingen die voortvloeien uit die pensioenplannen worden gefinancierd bij diverse pensioenfondsen opgericht voor de sector Elektriciteit en Gas en bij verzekeringsmaatschappijen.

De activa van de pensioenfondsen zijn verdeeld over de volgende diverse risicocategorieën:

- *Low risk*: de obligaties van de eurozone en/of van hoge kwaliteit.
- *Medium risk*: spreiding van de risico's over obligaties, converteerbare obligaties, onroerende goederen en eigen vermogensinstrumenten.
- *High risk*: eigen vermogensinstrumenten, onroerende goederen, ...
- *Dynamic Asset Allocation*: snelle aanpassing van de portefeuillestructuur op grond van specifieke gebeurtenissen teneinde de verliezen in de stressperiodes te beperken.

De Belgische wetgeving verplicht de werkgever de minimale rendementspercentages te waarborgen voor de regimes met vastgelegde bijdragen. Die percentages verschillen naargelang de op de markt vastgestelde percentages.

De door de werkgever minimale gegarandeerde rendementen zijn:

- Voor premies betaald sinds 01/01/2016 is het minimale rendement variabel afhankelijk van de OLO-rente, met een minimum van 1,75% en een maximum van 3,75%. Gezien de huidige koers werd het gegarandeerd minimumrendement vastgelegd op 1,75%.
- Voor premies betaald tot 31/12/2015 is een minimaal rendement van 3,25% voor de werkgeversbijdragen en 3,75% voor de werknemersbijdrage van toepassing tot die datum. Vanaf 01-01-2016

wordt het minimumrendement berekend zoals vermeld in de voorgaande paragraaf.

De boekhoudkundige methode die door de groep wordt gebruikt om de regelingen van 'toegezegde bijdragen' met gegarandeerd minimumrendement te waarderen is identiek aan de methode gebruikt voor de regelingen 'toegezegd-pensioenregeling' (zie Toelichting 2.13).

## Omschrijving van de voornaamste risico's

De pensioenregelingen met vastgelegde bijdragen stellen de werkgever bloot aan het risico van het gewaarborgd rendement van de activa van de pensioenfondsen die geen voldoende gewaarborgd rendement bieden.

## Andere personeelsvoordelen op lange termijn

De groep Fluxys Belgium kent ook brugpensioenregelingen toe en verleent andere voordelen na uitdiensttreding, zoals de terugbetaling van medische kosten en tariefverminderingen, alsook andere voordelen op lange termijn (anciënniteitspremies). Die voordelen worden niet allemaal voorgefinancierd.

## Toestand van de financiering van de pensioenregelingen

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018	2019	2018
Actuele waarde van de verplichtingen	-221.241	-193.234	-47.054	-43.083
Reële waarde van de activa	209.953	191.358	0	0
<b>Financiële toestand van de regelingen</b>	<b>-11.288</b>	<b>-1.876</b>	<b>-47.054</b>	<b>-43.083</b>
Impact van de plafonnering van de activa	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
<b>Netto toestand</b>	<b>-11.288</b>	<b>-1.876</b>	<b>-47.054</b>	<b>-43.083</b>
Waarvan activa	9.128	17.704	0	0
Waarvan passiva	-20.416	-19.580	-47.054	-43.083





\* De pensioenen omvatten eveneens niet-voorgefinancierde verplichtingen inzake brugpensioen en vervroegd vertrek. Sinds 2018 omvatten ze eveneens de gestorte premies als dekking van pensioenregelingen waarvan het profiel rekening houdt met de anciënniteit.

\*\* De rubriek 'Andere' bevat de tijdens de loopbaan gestorte anciënniteitspremies, evenals andere voordelen na de tewerkstelling (terugbetaling van medische kosten en tariefvoordelen).

## Mutaties in de actuele waarde van de verplichtingen

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018	2019	2018
<b>Bij het begin van de periode</b>	<b>-193.234</b>	<b>-183.456</b>	<b>-43.083</b>	<b>-51.592</b>
Kost van de geleverde diensten	-7.892	-7.573	-1.090	-1.147
Kosten van brugpensioenering	-884	271	0	0
Financiële kost (-) / opbrengst (+)	-2.774	-2.203	-665	-652
Bijdragen van de werknemers	-720	-725	0	0
Wijzigingen in de demografische veronderstellingen	485	-863	211	-74
Wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-15.949	7.284	-5.340	253
Ervaringsaanpassingen	-5.709	-4.027	1.218	293
Kost van verstreken diensttijd	0	0	0	0
Betaalde prestaties	5.436	6.114	1.695	1.780
Herclassificaties	0	-8.056	0	8.056
Andere	0	0	0	0
<b>Aan het eind van de periode</b>	<b>-221.241</b>	<b>-193.234</b>	<b>-47.054</b>	<b>-43.083</b>

De herclassificaties opgenomen in 2018 stemmen overeen met de verbintenissen met betrekking tot pensioenregelingen waarvan het stortingsprofiel van de premies rekening houdt met de anciënniteit.

## Mutaties in de reële waarde van de activa van de pensioenplannen

In duizenden euro's	Pensions *		Autres **	
	2019	2018	2019	2018
<b>Bij het begin van de periode</b>	<b>191.358</b>	<b>201.052</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Interestinkomsten	2.608	2.066	0	0
Rendement der activa van de pensioenplannen (uitgezonderd netto interestopbrengsten)	18.583	-10.566	0	0
Werkgeversbijdragen	4.202	4.759	1.695	1.780
Werknemersbijdragen	720	725	0	0
Betaalde vergoedingen	-5.437	-6.114	-1.695	-1.780
Wijzigingen in de financiële veronderstellingen	-2.081	-564	0	0
Andere	0	0	0	0
<b>Aan het eind van de periode</b>	<b>209.953</b>	<b>191.358</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Werkelijk rendement van de pensioenplannen</b>	<b>21.190</b>	<b>-8.500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

Het werkelijke rendement van de pensioenplannen werd beïnvloed door de situatie op de financiële markten eind 2019.



## In resultaat opgenomen kosten

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018	2019	2018
<b>Kost</b>				
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-7.892	-7.573	-1.090	-1.147
Kosten van vervroegde pensionering	-884	271	0	0
Kost van verstreken diensttijd	0	0	0	0
Actuariële winst/(verlies) op de andere lange termijn personeelsbeloningen	0	0	33	156
<b>Netto rentekosten</b>				
Rentekosten op de verplichtingen	-2.774	-2.203	-665	-652
Rendement op activa van de pensioenplannen	2.608	2.066	0	0
<b>In het resultaat opgenomen kosten</b>	<b>-8.942</b>	<b>-7.439</b>	<b>-1.722</b>	<b>-1.643</b>

## Actuariel verlies (winst) opgenomen in de andere componenten van het totaalresultaat

In duizenden euro's	Pensioenen *		Andere **	
	2019	2018	2019	2018
Veranderingen in demografische veronderstellingen	485	-863	211	-74
Veranderingen in financiële veronderstellingen	-17.146	6.449	-5.373	97
Ervaringsaanpassingen	-5.709	-4.027	1.218	293
Effect van de plafonnering van de activa	0	14.831	0	0
Rendement op de activa van de pensioenplannen (exclusief rentebaten)	18.583	-10.566	0	0
<b>Actuariel verlies (winst) opgenomen in de andere componenten van het totaalresultaat</b>	<b>-3.787</b>	<b>5.824</b>	<b>-3.944</b>	<b>316</b>

## Overzicht volgens het type deelnemer

In duizenden euro's	2019	2018
Actieve deelnemers	-218.482	-198.446
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-17.748	-9.338
Gepensioneerden en begunstigen	-32.065	-28.533
<b>Totaal</b>	<b>-268.295</b>	<b>-236.317</b>

## Overzicht per voordeel

In duizenden euro's	2019	2018
Pensioenen en overlijdens	-221.241	-193.234
Andere vergoedingen na einde loopbaan (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-35.527	-31.565
Anciënniteitspremies	-11.527	-11.518
<b>Totaal</b>	<b>-268.295</b>	<b>-236.317</b>



## Voornaamste toegepaste actuariële veronderstellingen

	2019	2018
Verdisconteringsvoet tussen 10 en 12 jaar	0,41%	1,27%
Verdisconteringsvoet tussen 13 en 19 jaar	0,93%	1,70%
Verdisconteringsvoet langer dan 19 jaar	0,98%	1,72%
Verwachte gemiddelde loonstijging	2,05%	2,05%
Verwachte inflatie	1,75%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten	2,75%	2,75%
Verwachte stijging van de tarifaire voordelen	1,75%	1,75%
Verwachte gemiddelde pensioenleeftijd	63(BAR) / 65(CAD)	63(BAR) / 65(CAD)
Sterftetabel	IABE prospective	IABE prospective
Levensverwachting uitgedrukt in jaren:		
Voor een 65-jarige op balansdatum		
-Man	20	20
-Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar		
-Man	22	22
-Vrouw	26	26

De verdisconteringsvoet van de pensioenregelingen hangt af van de gewogen gemiddelde duur van de pensioenregelingen.

## De reële waarde van de dekkingsactiva is volgens volgende belangrijke categorieën onderverdeeld

	2019	2018
<b>Beursgenoteerde participaties</b>	<b>81,13%</b>	<b>79,43%</b>
Aandelen – Eurozone	15,72%	15,97%
Aandelen – niet-Eurozone	21,24%	20,61%
Staatsobligaties – Eurozone	2,95%	1,78%
Andere obligaties - Eurozone	27,36%	27,08%
Andere obligaties – niet-Eurozone	14,04%	13,99%
<b>Niet beursgenoteerde participaties</b>	<b>20,76%</b>	<b>20,57%</b>
Verzekeringscontracten	0,00%	0,00%
Onroerende goederen	2,58%	2,75%
Kas en kasequivalenten	3,86%	3,36%
Andere	12,25%	14,46%
<b>Totaal (in %)</b>	<b>100,00%</b>	<b>100,00%</b>
<b>Totaal (in duizenden euro's)</b>	<b>209.953</b>	<b>191.358</b>



## Sensitiviteitsanalyse

Impact op de verplichtingen	In duizenden euro's
	Toename (-) / Afname (+)
Toename van de verdisconteringsvoet (0,25%)	7.117
Toename van de gemiddelde loonstijging – zonder inflatie (0,1%)	-2.444
Stijging van de inflatievoet (0,25%)	-5.350
Stijging van de gezondheidszorg (0,1%)	-395
Toename van de tarifaire voordelen (0,5%)	-1.273
Stijging van de levensverwachting van gepensioneerden (1 jaar)	-1.451

## Gewogen gemiddelde duur van de verplichtingen

	2019	2018
Gewogen gemiddelde duur van de verplichtingen inzake toegezegde regelingen	10	10
Gewogen gemiddelde duur van de andere verplichtingen na uitdiensttreding	18	19

## Raming van de verwachte te storten bijdragen voor de personeelsbeloningen met betrekking tot de extralegale pensioenen

	In duizenden euro's
Verwachte bijdrage in 2020	3.409

De te betalen bijdragen zijn afhankelijk van de loonmassa van de betrokken populatie.

## Toelichting 5.14. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

Uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen in de balans	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018	Vershil
Waardering van de vaste activa	141.340	156.450	-15.110
Te ontvangen opbrengsten	683	867	-184
Reële waarde van de financiële instrumenten	10	114	-104
Voorzieningen voor personeelsbeloningen of niet-aanvaarde voorzieningen	26.201	31.203	-5.002
Overige normatieve verschillen	0	0	0
<b>Totaal</b>	<b>168.234</b>	<b>188.634</b>	<b>-20.400</b>

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden per fiscale entiteit gecompenseerd en worden allemaal integraal geboekt.

De eerste belangrijke bron van uitgestelde belastingen is het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële vaste activa. Enerzijds is dat verschil toe te schrijven aan het feit dat de materiële vaste activa op de openingsbalans worden geboekt tegen de reële waarde die overeenstemt met de veronderstelde kostprijs, en anderzijds aan de inboeking aan reële waarde van de activa en verplichtingen ontstaan uit de bedrijfscombinaties SEGEO en Distrigas & C° in 2008.

De volgens IAS 19 (Personeelsbeloningen) geboekte voorzieningen en de volgens de Belgische normen geboekte, maar volgens IFRS niet aanvaarde voorzieningen, vormen de andere belangrijke bron van uitgestelde belastingen.



Beweging van de periode	In duizenden euro's
	<b>Uitgestelde belastingen</b>
<b>Op 31-12-2018</b>	<b>188.634</b>
Uitgestelde belastingen - Resultatenrekening	-18.114
Uitgestelde belastingen - Andere componenten van het totaalresultaat	-2.287
<b>Op 31-12-2019</b>	<b>168.234</b>

## Toelichting 5.15. Kortlopende handelsschulden en overige schulden

Kortlopende handelsschulden en overige schulden	In duizenden euro's		
	31-12-2019	31-12-2018	Verschil
Leveranciers	45.070	39.370	5.700
Schulden m.b.t. sociale lasten en bezoldigingen	27.493	25.284	2.209
Overige schulden	20.105	14.691	5.414
<b>Totaal</b>	<b>92.668</b>	<b>79.345</b>	<b>13.323</b>

## Toelichting 6. Financiële instrumenten

### Principes voor het beheer van de financiële risico's

In het kader van haar beleid is de groep Fluxys Belgium blootgesteld aan kredietrisico's en risico's verbonden aan de tegenpartij, liquiditeits- en interestrisico's, wisselrisico's en marktrisico's. Deze risico's kunnen de activa en de verplichtingen van de groep beïnvloeden.

De administratieve organisatie, de beleidscontrole en de financiële rapportering verzekeren te allen tijde de follow-up en het beheer van de risico's.

De groep mag financiële instrumenten gebruiken uitsluitend met het oog op dekkingsdoeleinden en niet met speculatieve of onderhandelingsdoeleinden. Alle tussenkomsten en transacties die de groep uitvoert, hebben als doel tegemoet te komen aan de geïdentificeerde financiële risico's. Geen enkele transactie kan als enige motivatie een speculatieve winst tot doel hebben.

### Beleid op het gebied van thesauriebeheer

De thesaurie van de groep Fluxys Belgium wordt beheerd in het kader van een algemeen beleid dat door de raad van bestuur werd goedgekeurd.

Volgens dit beleid worden thesaurieoverschotten belegd bij Fluxys NV in het kader van de overeenkomsten op het gebied van *cash pooling*. Ter herinnering, Fluxys NV centraliseert het beheer van de geldmiddelen en de financiering van de groep Fluxys.

Het doel van het beleid bestaat erin de thesaurieposities binnen de groep te optimaliseren. Die verrichtingen gebeuren op basis van een vergoeding tegen marktconforme voorwaarden.



Het financieel beleid van de groep vermeldt dat de thesaurieoverschotten worden belegd, hetzij bij eersterangs financiële instellingen, hetzij onder de vorm van financiële instrumenten uitgegeven door ondernemingen met een notering van hoog niveau, hetzij in financiële instrumenten van emittenten waarvan de meerderheid van de aandeelhouders publiek is of die aanspraak kunnen maken op de waarborg van een Europese lidstaat. Die externe beleggingen worden voor concurrentie opengesteld zowel op niveau van het aanbod als op het niveau van de producten en worden in voldoende mate gediversifieerd om de concentratie van risico's verbonden aan de tegenpartij te vermijden. Beleggingen worden permanent opgevolgd en maken individueel het voorwerp uit van een risicoanalyse.

Op 31-12-2019 bedragen de lange- en kortetermijn geldbeleggingen, de geldmiddelen en kasequivalenten 514.644 kEUR tegenover 518.512 kEUR per eind 2018.

### **Kredietrisico's en risico's verbonden aan de tegenpartij**

De groep evalueert systematisch de financiële draagkracht van haar tegenpartijen en past een strikt opvolgingsbeleid toe van haar vorderingen. In het kader van haar beleid op het gebied van risico's verbonden aan de tegenpartij, onderwerpt de groep haar potentiële klanten of leveranciers voorafgaandelijk aan een gedetailleerde financiële analyse (liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit, reputatie en risico's). De groep doet een beroep op interne en externe informatiebronnen zoals officiële analyses opgesteld door gespecialiseerde ondernemingen (Moody's, Standard & Poor's en Fitch). Deze laatste evalueren de ondernemingen op grond van het risico en kennen hen een standaardnotering (rating) toe. De groep doet eveneens een beroep op databanken met algemene, financiële en marktinformatie om haar dossier over potentiële klanten of leveranciers te vervolledigen. Daarenboven kan de groep van de mogelijkheid, waarover ze in het merendeel van haar activiteiten beschikt, gebruik maken om aan haar tegenpartijen, op contractuele basis, een waarborg te vragen hetzij in de vorm van een bankwaarborg hetzij door een storting in geld. Op die manier beperkt de groep haar blootstelling aan



kredietrisico's zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van concentratie van klanten.

Met het oog op het concentratierisico valt op te merken dat drie klanten ten belope van 28%, 14% en 12% aan de bedrijfsopbrengsten bijdragen. De verdeling per segment van deze laatste bedraagt voor 156 mEUR in transport, 28 mEUR in opslag en 78 mEUR in terminalling.

## **Wisselrisico**

De activiteiten van de groep zijn hoofdzakelijk uitgedrukt in euro.

In principe moeten, in het kader van ons beleid, alle posities in vreemde munt worden gedekt. Resterende posities mogen voor korte periodes ongedekt blijven op voorwaarde dat ze betrekking hebben op de belangrijkste munteenheden en in totaliteit de tegenwaarde van 1 MEUR niet overschrijden.

Een sensibiliteitsanalyse is op dit punt aldus niet relevant.

## **Rentevoetrisico**

De schuldenlast van de groep bestaat hoofdzakelijk uit leningen met vaste rentevoet die tussen 2020 en 2034 vervallen en waarvan het saldo (inclusief leaseverplichtingen) 1.289.323 kEUR bedraagt op 31-12-2019 (tegenover 1.270.816 kEUR in 2018).

De rentedragende verplichtingen van de groep bevatten bovendien overige financieringen en verplichtingen die aangewend moeten worden binnen het regelgevende kader. Zoals beschreven in Toelichting 5.11, hebben deze verplichtingen deels een rentevoet op 10 jaar en deels een rentevoet gelijk aan de gemiddelde Euribor op 1 jaar. De groep loopt geen rentevoetrisico's op dat niveau.

Een sensibiliteitsanalyse is op dit punt aldus niet relevant. Als conclusie kan worden gesteld dat de blootstelling van de Fluxys Belgium groep aan rentevoetrisico's zeer beperkt is.



## Liquiditeitsrisico

Het beheer van het liquiditeitsrisico is een belangrijke doelstelling binnen de groep Fluxys Belgium. Bedragen en termijnen van beleggingen dekken in de mate van het mogelijke de termijnplanning van de thesauriebehoeften, rekening houdend met exploitatierisico's.

In het kader van de overeenkomsten inzake *cash pooling* kan de groep Fluxys Belgium voor liquiditeitsbehoeften een beroep doen op Fluxys NV. Ter herinnering, Fluxys NV centraliseert het beheer van de geldmiddelen en de financiering van de groep Fluxys en beschikt over kredietlijnen.

Het overzicht van de looptijd van de rentedragende passiva wordt weergegeven in Toelichting 5.11.

## Overzicht van de financiële instrumenten op balansdatum

De belangrijkste financiële instrumenten bestaan uit financiële en commerciële vorderingen en schulden, termijnbeleggingen, geldmiddelen en kasequivalenten.

De tabel hierna bevat de toestand van de financiële instrumenten op 31-12-2019:

Overzicht van de financiële instrumenten op balansdatum			In duizenden euro's		
31-12-2019	Categorieën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveaus	
<b>I. Vaste activa</b>					
Overige financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	A	87.531	88.303	1 & 2	
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B	2.669	2.669	2	
Vorderingen uit financiële lease	A	3.300	3.300	2	
Overige vorderingen	A	144	144	2	
<b>II. Vlottende activa</b>					
Vorderingen uit financiële lease	A	601	601	2	
Handels- en overige vorderingen	A	89.421	89.421	2	
Geldbeleggingen	A	58.205	58.205	2	
Geldmiddelen en kasequivalenten	A	369.005	369.005	2	
<b>Totaal der financiële instrumenten op het actief</b>		<b>610.876</b>	<b>611.648</b>		
<b>I. Langlopende verplichtingen</b>					
Rentedragende verplichtingen	A	1.718.972	1.772.669	2	
Andere financiële verplichtingen	B	2.669	2.669	2	
<b>II. Kortlopende verplichtingen</b>					
Rentedragende verplichtingen	A	143.577	143.577	2	
Handels- en overige schulden	A	92.668	92.668	2	
<b>Totaal der financiële instrumenten op het passief</b>		<b>1.957.886</b>	<b>2.011.583</b>		



De categorieën stemmen overeen met volgende financiële instrumenten:

- A. Financiële activa of financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs.
- B. Activa of verplichtingen tegen de reële waarde via de resultatenrekening.

Overzicht van de financiële instrumenten op balansdatum			In duizenden euro's		
31-12-2018	Categorieën	Boekwaarde	Reële waarde	Niveaus	
<b>I. Vaste activa</b>					
Overige financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	A	75.731	75.731	1 & 2	
Overige financiële activa tegen reële waarde via de resultatenrekening	B	1.794	1.794	2	
Vorderingen uit financiële lease	A	3.902	3.902	2	
Overige vorderingen	A	144	144	2	
<b>II. Vlottende activa</b>					
Vorderingen uit financiële lease	A	690	690	2	
Handels- en overige vorderingen	A	97.217	97.217	2	
Geldbeleggingen	A	53.279	53.279	2	
Geldmiddelen en kasequivalenten	A	389.587	389.587	2	
<b>Totaal der financiële instrumenten op het actief</b>		<b>622.344</b>	<b>622.344</b>		
<b>I. Langlopende verplichtingen</b>					
Rentedragende verplichtingen	A	1.723.831	1.745.664	2	
Andere financiële verplichtingen	B	1.794	1.794	2	
<b>II. Kortlopende verplichtingen</b>					
Rentedragende verplichtingen	A	158.004	158.004	2	
Handels- en overige schulden	A	79.345	79.345	2	
<b>Totaal der financiële instrumenten op het passief</b>		<b>1.962.974</b>	<b>1.984.807</b>		

Alle financiële instrumenten van de groep worden tegen reële waarden gewaardeerd en vallen onder niveau 1 en 2 in de hiërarchie der reële waarden. De evaluatie van hun reële waarde gebeurt op geregelde tijdstippen.

Voor reële waardebeoordeling op niveau 1 worden alleen genoteerde prijzen gehanteerd (niet aangepast) voor identieke activa en verplichtingen in actieve markten. Zij bestaan hoofdzakelijk uit obligaties.

Voor reële waardebeoordeling op niveau 2 worden andere dan de genoteerde prijzen in niveau 1 gehanteerd die waarneembaar zijn voor het actief of verplichting, hetzij direct of indirect.

De waarderingstechnieken voor de reële waarde van de financiële instrumenten van niveau 2 zijn de volgende:

- De rubrieken 'rentedragende verplichtingen' bevatten de obligatieleningen tegen vaste rente, uitgegeven door Fluxys Belgium, waarvan de reële waarde vastgesteld wordt aan de hand van rentetarieven op actieve markten, doorgaans aangeleverd door financiële instellingen.
- De reële waarde van de overige financiële activa en passiva van niveau 2 is nagenoeg gelijk aan hun boekwaarde:
  - hetzij omdat deze een vervaldag op korte termijn hebben (zoals commerciële vorderingen en schulden),
  - hetzij omdat deze rente dragen tegen markttarieven op datum van afsluiting van de financiële staten.





## Toelichting 7. Voorwaardelijke activa en passiva – rechten en verbintenissen van de groep

### Toelichting 7.1. De geschillen

#### 7.1.1. Geschillen met betrekking tot de petroleumactiviteit

Op grond van een op 9-11-1979 ondertekende overeenkomst heeft de Belgische Staat aan Fluxys Belgium nv (voorheen Distrigas) de opdracht gegeven te onderhandelen met het Koninkrijk Saoedi-Arabië over de aankoop van ruwe olie. Fluxys Belgium nv (voorheen Distrigas) heeft die opdracht aanvaard op voorwaarde dat de Belgische Staat zich borg stelde voor de dekking van alle daarmee gepaard gaande kosten, verliezen en risico's die inherent zijn aan deze opdracht.

Naar aanleiding van de beslissing om deze petroleumactiviteit stop te zetten, werden gerechtelijke stappen ondernomen tegen de Belgische Staat en Fluxys Belgium nv (voorheen Distrigas).

Het risico dat Fluxys Belgium nv (voorheen Distrigas) loopt, wordt gedekt door de waarborg van de Belgische Staat (koninklijk besluit van 03-02-1981 – Belgisch Staatsblad van 17-02-1981) en overeenkomstig het contract dat op 9-11-1979 werd afgesloten tussen de Belgische Staat en Fluxys Belgium nv (voorheen Distrigas) en de brief van 30-12-1983 van de ministers van Financiën en Economische zaken.

#### 7.1.2. Overige geschillen

##### Ghislenghien

Zoals aangekondigd sinds 2011 heeft Fluxys Belgium, in onderling akkoord met de verzekeringsmaatschappijen en de overige betrokken partijen, de private slachtoffers van het ongeval te Ghislenghien in 2004 definitief vergoed. Hoewel het grootste deel van de slachtoffers vergoed werd in 2012, zijn bepaalde dossiers nog niet afgesloten. Fluxys Belgium evalueert die dossiers naarmate ze evolueren. Geen enkele betrouwbare inschatting kan in het huidige stadium worden gemaakt. Bijgevolg werd geen voorziening aangelegd op 31-12-2019.



### Vordering met betrekking tot de 'Open Rack Vaporizer'

Een vordering ter compensatie van bijkomende werken werd ingevoerd door een leverancier in het kader van de investering 'Open Rack Vaporizer' door Fluxys LNG. Die laatste betwist deze vordering en een expert werd aangesteld teneinde het dossier te evalueren. Geen enkele betrouwbare inschatting kan in het huidige stadium worden gemaakt. Bijgevolg werd geen voorziening aangelegd op 31-12-2019.

### Overige zaken in beroep

Andere gerechtelijke procedures in verband met de exploitatie van onze installaties zijn aanhangig, maar de potentiële impact daarvan is verwaarloosbaar.

## **Toelichting 7.2. Goederen en waarden gehouden voor rekening en in naam van derden maar ten bate en op risico van ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen**

In het kader van haar activiteiten beheert de groep Fluxys Belgium aardgas dat toebehoort aan haar klanten, zowel in de opslaginstallaties in Loenhout als in de leidingen en in de tanks van de LNG-terminal in Zeebrugge.

## **Toelichting 7.3. Ontvangen zekerheden**

De bankwaarborgen in het voordeel van de groep bevatten enerzijds waarborgen ontvangen van aannemers in het kader van de goede uitvoering van de werkzaamheden die ze vervullen, en anderzijds bankwaarborgen ontvangen van klanten. Op 31-12-2019 bedragen die ontvangen zekerheden 73.008 kEUR. De verwachte en erkende kredietverliezen op ontvangen garanties zijn weinig materieel voor de Fluxys Belgium-groep.



## **Toelichting 7.4. Zekerheden door derden gesteld voor rekening van de onderneming**

De huurwaarborgen gesteld in het voordeel van de eigenaars van in België gelegen panden die door de groep worden gehuurd, bedragen 13 kEUR op 31-12-2019.

Op 31-12-2019 werden nog andere zekerheden opgebouwd ten belope van 187 kEUR.

## **Toelichting 7.5. Verbintenissen in het kader van de Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT)**

De leasingovereenkomst betreffende IZT voorziet in een koopoptie voor de lessee (leasingnemer) op datum van 1-10-2023 ten belope van 1.643 kEUR.

In het kader van die verrichting werden rechten van opstal toegekend.

## **Toelichting 7.6. Verbintenissen in het kader van de contracten voor terminallingdiensten**

De capaciteitsonderschrijvende contracten (Capacity Subscription Agreements of CSA's) die met de gebruikers van de LNG-terminal in Zeebrugge werden afgesloten, voorzien in de terbeschikkingstelling van 719 aanmeervensters (slots) van 2020 tot 2027.

In 2019 werd, bovenop bovenstaande contracten, een nieuwe lange termijn overeenkomst afgesloten met Qatar Petroleum, dochterbedrijf van Qatar Terminal Limited (QTL), voor de resterende unloading slots tot 2044, na het vervallen van de huidige lange termijn slots (deels in 2023, het merendeel in 2027).

Bovendien hebben Yamal Trade (een dochteronderneming voor 100% in handen van Yamal LNG) en Fluxys LNG een overeenkomst met een duur van 20 jaar gesloten voor de overslag van maximaal 8 miljoen ton LNG per jaar in de haven van Zeebrugge in België.



## **Toelichting 7.7. Verbintenissen in het kader van financieringen en verbintenissen jegens de Europese Investeringsbank (EIB)**

De groep Fluxys Belgium heeft financieringscontracten afgesloten met de Europese Investeringsbank (EIB) die contractuele clausules (financial covenants) bevatten die werden voldaan door de groep op 31-12-2019. Die leningen bevatten ook een "Pari Passu" clause, net zoals de obligatieleningen.

## **Toelichting 7.8. Andere toegezegde en ontvangen verbintenissen**

De groep Fluxys Belgium heeft andere verbintenissen toegezegd of ontvangen, maar de mogelijke impact ervan is te verwaarlozen.

## Toelichting 8. Verbonden partijen

Fluxys Belgium en zijn dochterondernemingen worden gecontroleerd door de vennootschap Fluxys, zelf onder controle van Publigas.

De geconsolideerde staten omvatten de verrichtingen tussen verbonden partijen die werden geleverd door Fluxys Belgium en zijn dochterondernemingen aan niet in de consolidatie opgenomen verbonden of geassocieerde ondernemingen in het kader van hun normale activiteiten. Die transacties worden tegen marktconforme voorwaarden verricht en betreffen hoofdzakelijk transacties gerealiseerd met Fluxys NV (administratieve diensten, IT-diensten, housing-diensten en thesaurie- en financieringsbeheer), Interconnector (VK) (inspectie- en reparatiediensten), IZT (leaseovereenkomst IZT en diensten voor de inwerkingstelling en het onderhoud van de installaties), Dunkerque LNG (informaticaontwikkelingen en andere diensten), Gaz-Opale (verlening van terminallingdienst) en Balansys (onderneming die instaat voor de commerciële balancering van het net).



31-12-2019

	Moeder- vennoot- schap	Joint ventures	Geasso- cieerde onderne- mingen <sup>3</sup>	Overige verbonden partijen	Totaal
<b>I. ACTIVA MET VERBONDEN PARTIJEN</b>	<b>346.743</b>	<b>0</b>	<b>839</b>	<b>5.908</b>	<b>353.490</b>
<b>1. Overige financiële activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
1.1. Effecten andere dan aandelen	0	0	0	0	0
1.2. Overige vorderingen	0	0	0	0	0
<b>2. Overige vaste activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.300</b>	<b>3.300</b>
2.1. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	3.300	3.300
2.2. Overige langlopende vorderingen	0	0	0	0	0
<b>3. Handels- en overige vorderingen</b>	<b>159</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2.590</b>	<b>3.588</b>
3.1. Klanten	159	0	839	1.989	2.987
3.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	601	601
3.3. Overige vorderingen	0	0	0	0	0
<b>4. Geldmiddelen en geldbeleggingen</b>	<b>346.584</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>346.584</b>
<b>5. Overige vlottende activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>18</b>
<b>II. PASSIVA MET VERBONDEN PARTIJEN</b>	<b>263.536</b>	<b>0</b>	<b>461</b>	<b>455</b>	<b>264.284</b>
<b>1. Kort- en langlopende rentedragende passiva</b>	<b>263.284</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>263.284</b>
1.1. Leningen bij banken	0	0	0	0	0
1.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
1.3. Bankvoorschotten in rekening courant	0	0	0	0	0
1.4. Overige leningen	263.284	0	0	0	263.284

<sup>3</sup> Geassocieerde ondernemingen van Fluxys nv, moederbedrijf van de groep Fluxys Belgium.

<b>2. Handels- en overige schulden</b>	<b>54</b>	<b>0</b>	<b>461</b>	<b>0</b>	<b>515</b>
2.1. Handelsschulden	0	0	461	0	461
2.2. Overige schulden	54	0	0	0	54
<b>3. Overige kortlopende verplichtingen</b>	<b>198</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>455</b>	<b>653</b>
<b>III. TRANSACTIES TUSSEN VERBONDEN PARTIJEN</b>					
<b>1. Dienstprestaties en levering van goederen</b>	<b>3.044</b>	<b>0</b>	<b>183</b>	<b>15.098</b>	<b>18.325</b>
<b>2. Ontvangen dienstprestaties ( - )</b>	<b>-2.244</b>	<b>0</b>	<b>-430</b>	<b>0</b>	<b>-2.674</b>
<b>3. Financiële resultaten</b>	<b>-5.030</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-5.030</b>
<b>4. Vergoeding aan directieleden en bestuurders</b>				<b>2.162</b>	<b>2.162</b>
waarvan vergoedingen op korte termijn				1.866	1.866
waarvan vergoedingen na uitdiensttreding				296	296

Verbonden partijen		In duizenden euro's			
31-12-2018					
	Moeder-vennootschap	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen <sup>4</sup>	Overige verbonden partijen	Totaal
<b>I. ACTIVA MET VERBONDEN PARTIJEN</b>	<b>353.785</b>	<b>0</b>	<b>419</b>	<b>6.180</b>	<b>360.384</b>
<b>1. Overige financiële activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
1.1. Effecten andere dan aandelen	0	0	0	0	0
1.2. Overige vorderingen	0	0	0	0	0
<b>2. Overige vaste activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.902</b>	<b>3.902</b>
2.1. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	3.902	3.902
2.2. Overige langlopende vorderingen	0	0	0	0	0

<sup>4</sup> Geassocieerde ondernemingen van Fluxys nv, moederbedrijf van de groep Fluxys Belgium.

<b>3. Handels- en overige vorderingen</b>	<b>1.845</b>	<b>0</b>	<b>419</b>	<b>2.260</b>	<b>4.524</b>
3.1. Klanten	1.845	0	419	1.570	3.834
3.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	690	690
3.3. Overige vorderingen	0	0	0	0	0
<b>4. Geldmiddelen en geldbeleggingen</b>	<b>351.940</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>351.940</b>
<b>5. Overige vlottende activa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>18</b>	<b>18</b>
<b>II. PASSIVA MET VERBONDEN PARTIJEN</b>	<b>263.364</b>	<b>0</b>	<b>272</b>	<b>480</b>	<b>264.116</b>
<b>1. Kort- en langlopende rentedragende passiva</b>	<b>263.330</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>263.330</b>
1.1. Leningen bij banken		0	0	0	0
1.2. Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
1.3. Bankvoorschotten in rekening courant	0	0	0	0	0
1.4. Overige leningen	263.330	0	0	0	263.330
<b>2. Handels- en overige schulden</b>	<b>32</b>	<b>0</b>	<b>272</b>	<b>18</b>	<b>322</b>
2.1. Handelsschulden	0	0	272	18	290
2.2. Overige schulden	32	0	0	0	32
<b>3. Overige kortlopende verplichtingen</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>462</b>	<b>464</b>
<b>III. TRANSACTIES TUSSEN VERBONDEN PARTIJEN</b>					
<b>1. Dienstprestaties en levering van goederen</b>	<b>7.265</b>	<b>0</b>	<b>180</b>	<b>6.205</b>	<b>13.650</b>
<b>2. Ontvangen dienstprestaties (-)</b>	<b>-1.281</b>	<b>0</b>	<b>-594</b>	<b>0</b>	<b>-1.875</b>
<b>3. Financiële resultaten</b>	<b>-5.428</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>-5.425</b>
<b>4. Vergoeding aan directieleden en bestuurders</b>				<b>2.111</b>	<b>2.111</b>
waarvan vergoedingen op korte termijn				1.852	1.852
waarvan vergoedingen na uitdiensttreding				259	259



## Toelichting 9. Vergoeding aan de bestuurders en de directieleden

In overeenstemming met artikel 11 van de statuten, bestaat de raad van bestuur van Fluxys Belgium nv uit minstens 3 en maximaal 24 leden, niet-uitvoerende bestuurders. Daarnaast verleent het 'bijzonder aandeel' de minister het recht twee vertegenwoordigers van de federale regering in de raad van bestuur aan te stellen. Momenteel woont een vertegenwoordiger van de federale regering de vergaderingen van de raad van bestuur en de vergaderingen van het strategisch comité bij.

De gewone Algemene Vergadering heeft beslist om de emolumenten van de bestuurders en van de regeringsvertegenwoordigers vast te leggen op maximaal 360.000 EUR (waarde 01-01-2007) geïndexeerd, door de raad van bestuur te verdelen onder haar leden, en een zitpenning van 250 EUR toe te kennen per vergadering van de raad van bestuur en van de comités.

Artikel 17.5 van de statuten bepaalt dat de raad van bestuur gemachtigd is om bijzondere bezoldigingen te betalen aan een bestuurder die met bijzondere taken voor de vennootschap zou belast worden. De raad heeft ook het recht om de reiskosten en onkosten van zijn leden terug te betalen.

De groep Fluxys Belgium heeft geen enkele lening toegekend aan de bestuurders. Bovendien hebben ze geen enkele ongewone transactie met de groep uitgevoerd. Aan de bestuurders werden geen aandelen of opties op aandelen toegekend.

Voor meer details hierover verwijzen we de lezer naar het hoofdstuk 'Corporate Governance Verklaring' in het jaarverslag en naar Toelichting 8 'Verbonden partijen' voor wat betreft de uitsplitsing van de vergoedingen per categorie.



## Toelichting 10. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen enkele gebeurtenis na balansdatum heeft een wezenlijke impact op de financiële staten 2019 van de groep.

Op het moment van de goedkeuring van het jaarlijks financieel verslag 2019 is het moeilijk om de financiële impact in te schatten van de Covid-19-pandemie op de groep Fluxys Belgium in 2020 gelet op de onzekerheid en snelle ontwikkeling van de pandemie in België en heel Europa.

De impact van de Covid-19-pandemie zal afhangen van de manier waarop de pandemie zich blijft ontwikkelen, van de duur ervan, van de gevolgen ervan voor de Belgische economie en meer bepaald voor de energievraag, en van de mate waarin de negatieve gevolgen van de pandemie zullen worden gemilderd door overheidsmaatregelen om de economie te ondersteunen.

Fluxys Belgium volgt de situatie nauw op om waar mogelijk de negatieve gevolgen van de pandemie op de activiteiten en financiële resultaten van Fluxys Belgium terug te dringen.

Voor een kwalitatieve inschatting van de risico's die de Covid-19-pandemie meebrengt, zie het hoofdstuk Risicobeheer p. 164.



# Statutaire jaarrekening van Fluxys Belgium NV volgens de Belgische normen

Rekening houdend met het belang van het eigen vermogen en de omzet van de moedermaatschappij binnen de geconsolideerde rekeningen, zou de gedetailleerde publicatie van de statutaire jaarrekening en haar toelichtingen grotendeels overlappen met de informatie die bij de geconsolideerde financiële staten wordt gegeven.

Conform artikel 105 van het wetboek van vennootschappen werd beslist om een ingekorte versie van de statutaire jaarrekening van de vennootschap Fluxys Belgium nv te publiceren.

De Commissaris heeft een verslag zonder voorbehoud uitgebracht over de statutaire jaarrekening van Fluxys Belgium NV.

De statutaire jaarrekening van Fluxys Belgium nv en het verslag van de Commissaris werden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Ze zijn ook beschikbaar op de website van Fluxys Belgium ([www.fluxys.com/belgium](http://www.fluxys.com/belgium)) en zijn ook op aanvraag kosteloos verkrijgbaar op het volgende adres:

Fluxys Belgium NV  
Departement Communication  
Kunstlaan 31 - 1040 Brussel



## Balans

Activa	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
<b>Oprichtingskosten</b>	<b>1.740</b>	<b>1.898</b>
<b>Vaste activa</b>	<b>1.689.835</b>	<b>1.798.675</b>
Immateriële vaste activa	31.791	38.462
Materiële vaste activa	1.573.087	1.675.268
Financiële vaste activa	84.957	84.945
<b>Vlottende activa</b>	<b>459.305</b>	<b>428.872</b>
Vorderingen op meer dan één jaar	144	144
Voorraden en bestellingen in uitvoering	25.766	27.675
Vorderingen op ten hoogste één jaar	84.445	93.371
Geldbeleggingen	0	0
Liquide middelen	338.248	296.546
Overlopende rekeningen	10.702	11.136
<b>Totaal</b>	<b>2.150.880</b>	<b>2.229.445</b>



Passiva	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
<b>Eigen vermogen</b>	<b>534.367</b>	<b>587.212</b>
Kapitaal	60.272	60.272
Uitgiftepremies	38	38
Herwaarderingsmeerwaarden	364.257	403.835
Reserves	11.269	21.280
Overgedragen winst	53.549	53.026
Kapitaalsubsidies	44.982	48.761
<b>Vorzieningen en uitgestelde belastingen</b>	<b>19.454</b>	<b>20.936</b>
Vorzieningen voor risico's en kosten	3.484	3.334
Uitgestelde belastingen	15.970	17.602
<b>Schulden</b>	<b>1.597.059</b>	<b>1.621.297</b>
Schulden op meer dan één jaar	981.567	1.001.299
Schulden op ten hoogste één jaar	203.446	199.113
Overlopende rekeningen	412.046	420.885
<b>Totaal</b>	<b>2.150.880</b>	<b>2.229.445</b>

## Resultatenrekening

Resultatenrekening	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
Bedrijfsopbrengsten	508.721	545.309
Bedrijfskosten	436.231	463.096
<b>Bedrijfsresultaat</b>	<b>72.490</b>	<b>82.213</b>
Financiële opbrengsten	26.826	29.876
Financiële kosten	29.590	35.446
<b>Financieel resultaat</b>	<b>-2.764</b>	<b>-5.570</b>
<b>Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen</b>	<b>69.726</b>	<b>76.643</b>
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	1.632	1.736
<b>Belastingen op het resultaat</b>	<b>-28.924</b>	<b>-30.867</b>
<b>Winst van het boekjaar</b>	<b>42.434</b>	<b>47.512</b>
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	107	107
<b>Te bestemmen winst van het boekjaar</b>	<b>42.541</b>	<b>47.619</b>



## Resultaatverwerking

Resultaatverwerking	In duizenden euro's	
	31-12-2019	31-12-2018
<b>Te bestemmen winstsaldo</b>	<b>95.567</b>	<b>90.950</b>
Te bestemmen winst van het boekjaar	42.541	47.619
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	53.026	43.331
<b>Onttrekking aan het eigen vermogen</b>	<b>49.325</b>	<b>50.608</b>
Aan de reserves	49.325	50.608
<b>Toevoeging aan het eigen vermogen</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Aan de wettelijke reserve	0	0
Aan de overige reserves	0	0
<b>Over te dragen resultaat</b>	<b>53.549</b>	<b>53.026</b>
Over te dragen winst	53.549	53.026
<b>Uit te keren winst</b>	<b>91.343</b>	<b>88.532</b>
Vergoeding van het kapitaal	91.343	88.532
Indien de hierboven vermelde verdeling wordt aanvaard en rekening houdend met de fiscale voorschriften, wordt het bedrag van het jaarlijks nettodividend vastgelegd op:	€ 0,910	€ 0,882

In 2019 werd geen voorschot op het dividend uitgekeerd. Het te verdelen bruto eenheidsdividend voor het boekjaar 2019 bedraagt 1,30 EUR per aandeel (0,910 EUR netto). Het zal betaalbaar zijn vanaf 20 mei 2020.

## Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar

### Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar

31-12-2019

#### Geplaatst kapitaal (in duizenden euro's)

Per einde van het vorige boekjaar	60.272
-----------------------------------	--------

Per einde van het boekjaar	60.272
----------------------------	--------

#### Samenstelling van het kapitaal

Aandelen op naam	62.260.499
------------------	------------

Gedematerialiseerde aandelen	8.003.002
------------------------------	-----------

#### Aandelhoudersstructuur

Aangever	Aangifte datum	Aandelen- categorie	Aantal aangegeven stemrechten	%
Fluxys	13-12-2017	B/D	63.237.240	90,00

De Belgische staat beschikt over één bijzonder aandeel.





## Belastingen op het resultaat

Belastingen op het resultaat	In duizenden euro's
	31-12-2019
<b>Detail van de rubriek 670/3 *</b>	
<b>Belastingen op het resultaat van het boekjaar</b>	<b>28.834</b>
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	29.500
Geraamde belastingoverschotten	-666
Geraamde belastingssupplementen	0
<b>Belastingen op het resultaat van voorgaande boekjaren</b>	<b>90</b>
Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	90
Belastingssupplementen (geraamd of waarvoor voorzieningen zijn aangelegd)	0
<b>Verschil tussen winst vóór belastingen en geraamde belastbare winst</b>	
<b>Winst vóór belastingen</b>	<b>69.725</b>
<b>Fiscale elementen</b>	<b>27.752</b>
Definitief belaste inkomsten	-22.915
Verworpen uitgaven en stille reserves	5.000
Notionele interesten	0
Belastbare reserves	43.928
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	0
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	107
Onttrekking aan uitgestelde belastingen	1.632
<b>Geraamde belastbare winst</b>	<b>97.477</b>

## Sociale balans

Nr RSZ: 030012851238

Nr Paritair comité: 326

### Staat van de tewerkgestelde personen

#### A. Werknemers ingeschreven in het personeelsregister

1a. Tijdens het boekjaar			
	Totaal	Mannen	Vrouwen
<b>Gemiddeld aantal werknemers</b>			
Voltijds	733,4	637,0	96,4
Deeltijds	122,6	60,0	62,6
Totaal in voltijds equivalenten (VTE)	825,6	682,6	143,0
<b>Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren</b>			
Voltijds	1.075.224	939.979	135.245
Deeltijds	149.460	74.675	74.785
Totaal	1.224.684	1.014.654	210.030
<b>Personeelskosten</b>			
Voltijds	89.221.394	78.811.988	10.409.406
Deeltijds	13.665.805	8.518.667	5.147.138
Totaal	102.887.199	87.330.655	15.556.544
<b>Bedrag van de voordelen bovenop het loon</b>	1.779.479	1.510.422	269.057

1b. Tijdens het vorige boekjaar			
	Totaal	Mannen	Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	831,5	686,7	144,8
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1.228.639	1.017.514	211.125
Personeelskosten	106.427.433	90.154.679	16.272.754
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1.540.713	1.305.138	235.575



## 2. Op de afsluifingsdatum van het boekjaar

	Volgtijds	Deeltijds	Totaal VTE *
<b>a. Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister</b>	<b>730</b>	<b>124</b>	<b>823,3</b>
<b>b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst</b>			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	706	124	799,3
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	24	0	24,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0
<b>c. Volgens het geslacht en het studieniveau</b>			
Mannen	632	61	678,4
<i>Lager onderwijs</i>	0	0	0
<i>Secundair onderwijs</i>	281	30	304,1
<i>Hoger niet-universitair onderwijs</i>	159	12	168,4
<i>Universitair onderwijs</i>	192	19	205,9
Vrouwen	98	63	144,9
<i>Lager onderwijs</i>	0	0	0
<i>Secundair onderwijs</i>	23	17	34,6
<i>Hoger niet-universitair onderwijs</i>	36	33	61,3
<i>Universitair onderwijs</i>	39	13	49,0
<b>d. Volgens de beroepscategorie</b>			
Directiepersoneel	243	29	264,6
Bedienden	487	95	558,7
Arbeiders	0	0	0
Andere	0	0	0

\* In voltijdse equivalenten

## B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	4,1	0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	8.142	0
Kosten voor de onderneming	551.697	0

### Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

	Volijds	Deeltijds	Totaal VTE *
<b>Ingetreden</b>			
<b>a. Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven</b>	<b>61</b>	<b>1</b>	<b>61,6</b>
<b>b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst</b>			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	48	1	48,6
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	13	0	13,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0
<b>Uitgetreden</b>			
<b>a. Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam</b>	<b>57</b>	<b>6</b>	<b>61,4</b>
<b>b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst</b>			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	44	6	48,4
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	13	0	13,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0
Vervangingsovereenkomst	0	0	0
<b>c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst</b>			
Pensioen	15	3	17,4
Brugpensioen	0	0	0
Afdanking	5	0	5,0
Andere reden	37	3	39,0
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	0	0	0,0

\* totaal in voltijdse equivalenten

## Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Mannen	Vrouwen
<b>Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever</b>		
Aantal betrokken werknemers	672	156
Aantal gevolgde opleidingsuren	22.664	3.612
Nettokosten voor de onderneming	3.308.945	526.251
Waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	3.308.945	526.251
Waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	0	0
Waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	0	0
<b>Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidings-initiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever</b>		
Aantal betrokken werknemers	417	102
Aantal gevolgde opleidingsuren	7.283	2.144
Nettokosten voor de onderneming	654.314	180.192
<b>Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever</b>		
Aantal betrokken werknemers	0	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	0	0
Nettokosten voor de onderneming	0	0

# **Verlag van de commissaris en verklaring van de verantwoordelijke personen**

## **Verlag van de commissaris aan de algemene vergadering van Fluxys Belgium NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019**

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verlag uit in het kader van ons mandaat van commissaris van Fluxys Belgium NV (de "Vennootschap") en van de dochterondernemingen (samen de "Groep"). Dit verlag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2019, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen, het geconsolideerd kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verlag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 14 mei 2019, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Geconsolideerde Jaarrekening afgesloten op 31 december 2021. We hebben de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Groep voor één boekjaar uitgevoerd.

# Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

## Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van Fluxys Belgium NV, die de geconsolideerde balans op 31 december 2019 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, het mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen, het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 2.867,6 miljoen en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 69,5 miljoen.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2019, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

## Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISAs"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.



Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

## **Overige aangelegenheid**

De jaarrekening van de Vennootschap voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 werd door een andere commissaris gecontroleerd die op 5 april 2019 een oordeel zonder voorbehoud over deze jaarrekening tot uitdrukking heeft gebracht.

## **Kernpunten van de controle**

De kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die volgens ons professioneel oordeel het meest significant waren bij onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening van de huidige verslagperiode.

Deze aangelegenheden werden behandeld in de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening als een geheel en bij het vormen van ons oordeel hieromtrent en derhalve formuleren wij geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

### [Berekening van het netto resultaat in overeenstemming met het gereguleerd kader](#)

#### Beschrijving van het kernpunt

Zoals beschreven in het Hoofdstuk 'Wettelijk en regulerend kader' van het jaarverslag, wordt een gereguleerde tariefmethodologie toegepast op het vervoer van aardgas (binnenlands vervoer en grens-tot-grensvervoer), de opslag van aardgas en op de activiteiten van de LNG-terminal waarbij het netto resultaat wordt bepaald door toepassing van berekeningsmethodes zoals opgelegd door de Belgische regulator, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (de "CREG") (samen de "Tariefmethodologie").

De Tariefmethodologie is gebaseerd op berekeningsmethodes die complex zijn en die het gebruik vereisen van parameters (gemiddelde rentevoet op overheidsobligaties op 10 jaar, de Beta voor de gereguleerde activiteit van de



Groep, rendement op eigen vermogen,...) en boekhoudgegevens van de geregleerde activiteiten (het gereguleerd actief ('RAB'), het gereguleerd eigen vermogen, investeringen en verkregen subsidies). Daarnaast voorziet de methodologie in een specifieke resultaatsformule voor LNG-installaties die betrekking hebben op uitbreidingsinvesteringen uitgevoerd sinds 2004 waarvoor het rendement wordt bepaald aan de hand van een door de CREG bepaalde IRR-formule (Internal Rate of Return).

De Tariefmethodologie maakt een onderscheid tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten. De afwijkingen van de geschatte waarde in niet-beheersbare bedrijfskosten worden toegerekend aan de regulatoire activa of verplichtingen (toekomstige tarieven). De beheersbare bedrijfskosten zijn deze waarover de Groep controle heeft, en waarbij afwijkingen verdeeld worden tussen de aandeelhouders van de Groep en de toekomstige tarieven.

Wegens de voormelde redenen zijn de berekeningsmethodes om het netto resultaat van de Groep te bepalen complex en behoeven ze inschattingen van het management, meer bepaald met betrekking tot het gebruik van correcte boekhoudgegevens en parameters zoals opgelegd door de regulator. Het gebruik van foutieve boekhoudkundige data, en afwijkingen in assumpties kunnen een significante impact hebben op het netto resultaat van de Groep.

#### Uitgevoerde procedures

Onze controleprocedures omvatten onder andere het volgende:

- Evaluatie van de opzet en werking van de voornaamste interne controles met betrekking tot de berekening van het netto resultaat, met inbegrip van (i) de controles met betrekking tot de volledigheid en accuraatheid van de gebruikte data in de berekeningen en (ii) beoordelingscontroles van het management;
- Evaluatie van de adequate en consistente classificatie van bedrijfskosten volgens de aard (beheersbaar en niet-beheersbaar) zoals beschreven in de Tariefmethodologie;



- Uitvoeren van onafhankelijke herberekeningen van de netto resultaten van de verschillende gereguleerde activiteiten op basis van onderliggende interne documentatie en extern beschikbare informatie, en rekening houdend met de formules zoals beschreven in de Tariefmethodologie;
- Het lezen en evalueren van de boekhoudkundige effecten van communicaties en beslissingen genomen door de CREG;
- Evaluatie van de toereikendheid van de toelichtingen (Hoofdstuk 'Wettelijk en regulerend kader', 5.11) in de Geconsolideerde Jaarrekening.

## Investerings in en gebruiksduur van materiële vaste activa

### Beschrijving van het kernpunt

Materiële vaste activa vormen 74% van de geconsolideerde balans van de Groep met een totaal bedrag aan investeringen van € 91,3 miljoen in 2019 en een netto boekwaarde van € 2.129,4 miljoen op 31 december 2019. Materiële vaste activa vormen de belangrijkste basis voor het gereguleerd actief (Regulated Asset Base of "RAB"). Afschrijvingen worden geclassificeerd als niet-beheersbare bedrijfskosten en hebben bijgevolg een impact op de tarieven. De door de regulator (CREG) aanvaarde economische gebruiksduur beïnvloedt de afschrijvingen.

Ten gevolge van het belang van de materiële vaste activa voor de totale activa, het gereguleerd rendement en de gebruikers van de Geconsolideerde Jaarrekening, werd deze aangelegenheid beschouwd als een kernpunt van onze controle.

### Uitgevoerde procedures

Onze controleprocedures omvatten onder andere het volgende:

- Evaluatie van de opzet en de werking van de voornaamste interne controles, inclusief de beoordelingscontroles van het management met betrekking tot de gepaste goedkeuring van de investering, de overeenstemming van de investering met de voorwaarden voor activering met de waarderingsregels, en de correcte presentatie van uitgaven als investeringen of als operationele kosten;

- Uitvoeren van substantieve analytische procedures op investeringen en op diensten en diverse goederen door vergelijking van de cijfers van huidig boekjaar met de gebudgetteerde cijfers zoals goedgekeurd door de regulator op het niveau van activaklassen en projecten;
- Testen van een steekproef van investeringen in materiële vaste activa, evalueren of de uitgaven voldoen aan de voorwaarden voor activering onder IFRS zoals aanvaard door de Europese Unie en aan de waarderingsregels van de Groep voor activering, herrekenen van afschrijvingskosten, onderzoeken van de toewijzing van de investeringen aan de correcte activiteit en overeenstemmen van de boekwaarde van de materiële vaste activa met de RAB;
- Evaluatie, aan de hand van correspondentie met de regulator, of er gedurende de periode veranderingen hebben plaatsgevonden in de gebruiksduur van een actief dewelke zouden moeten verwerkt worden in de boekhouding.
- Evaluatie van de toereikendheid van de toelichtingen 2.8 en 5.1 in de Geconsolideerde Jaarrekening.

## **Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de



bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

## **Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening**

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISAs is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISAs, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het auditcomité binnen het bestuursorgaan, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.



Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

We verstrekken aan het auditcomité binnen het bestuursorgaan een verklaring dat we de relevante deontologische vereisten inzake onafhankelijkheid naleven en we melden hierin alle relaties en andere aangelegenheden die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden, alsook, voor zover van toepassing, de bijbehorende maatregelen die we getroffen hebben om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Aan de hand van de aangelegenheden die met het auditcomité binnen het bestuursorgaan besproken worden, bepalen we de aangelegenheden die het meest significant waren bij de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening over de huidige periode en die daarom de kernpunten van onze controle uitmaken. We beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

## **Verlag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen**

### **Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan dit jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

### **Verantwoordelijkheden van de commissaris**

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISAs, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, de verklaring van niet-financiële informatie



gehecht aan dit jaarverslag , de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

## **Aspecten betreffende het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport**

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening, stemt dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening opgesteld overeenkomstig artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (voorheen artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen), anderzijds.

In de context van onze controle van de Geconsolideerde Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- Kerncijfers 2019 (pg 2)
- Hoofdstuk 'Wettelijk en regulerend kader' (pg 167)
- Financiële kerncijfers 2019 (pg 116-117)

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

De niet-financiële informatie zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werd opgenomen in het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening. De Groep heeft zich bij het opstellen van deze niet-financiële informatie gebaseerd op Global Reporting Initiative Standards ("GRI"). Wij spreken ons evenwel niet uit over de vraag of deze niet-financiële informatie in alle van materieel belang zijnde opzichten is



opgesteld in overeenstemming met het vermelde Global Reporting Initiative Standards ("GRI"). Verder drukken wij geen enkele mate van zekerheid uit over individuele elementen opgenomen in deze niet-financiële informatie.

## **Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid**

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

## **Andere vermeldingen**

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Brussel, 2 april 2020

EY Bedrijfsrevisoren BV

Commissaris

Vertegenwoordigd door

Marnix Van Dooren \*  
Vennoot

Wim Van Gasse\*  
Vennoot

\* Handelend in naam van een BV



# Verklaring van de verantwoordelijke personen

## Verklaring over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019

Hierbij verklaren wij dat, voor zover ons bekend:

- de financiële staten van Fluxys Belgium, opgesteld conform de geldende boekhoudnormen, een getrouw beeld geven van het patrimonium, de financiële situatie en de resultaten van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen;
- het jaarverslag een getrouwe uiteenzetting bevat over de evolutie van de zaken, de resultaten en de situatie van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen, evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waaraan ze worden blootgesteld.

Brussel, 25 maart 2020

Christian Leclercq  
Lid van het directiecomité  
Chief Financial Officer

Pascal De Buck  
Voorzitter van het directiecomité  
Chief Executive Officer



# Verklarende woordenlijst

## Relevantie van de gepubliceerde financiële ratio's (zie 'Financieel sterk staan', p. 113)

De Fluxys Belgium-groep beoordeelt voortdurend haar financiële sterkte, in het bijzonder aan de hand van de volgende financiële ratio's:

- **Solvabiliteit:** de verhouding tussen de netto financiële schuld en de som van het eigen vermogen en de netto financiële schuld, laat toe de sterkte van de financiële structuur van de Fluxys Belgium-groep te benadrukken.
- **Interestdekking:** de verhouding tussen FFO, vóór interestlasten, en de interestlasten geeft het vermogen weer van de groep om haar interestlasten te dekken via haar operationele activiteiten.
- **Netto financiële schuld / Uitgebreide RAB:** het doel van deze ratio is weer te geven welk deel van de uitgebreide RAB gefinancierd wordt door externe schuld.
- **FFO / Netto financiële schuld:** het doel van deze ratio is het vermogen van de groep weer te geven om de schulden terug te betalen op basis van de kasstromen gegenereerd door de bedrijfsactiviteiten.
- **RCF / Netto financiële schuld:** het doel van deze ratio is om het vermogen van de groep weer te geven om de schulden terug te betalen op basis van de kasstromen gegenereerd door de bedrijfsactiviteiten na betaling van de dividenden.



## Definitie van de indicatoren

### **Andere investeringen in materiële vaste activa niet in de RAB**

Het gemiddelde van de gecumuleerde investeringen in de uitbreidingen van de LNG-terminal van Zeebrugge en in de niet aan de regulering onderworpen activiteiten.

### **Netto financieringskosten**

Interestlasten, na aftrek van financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten, rente op geldbeleggingen en kasequivalenten en andere ontvangen interesten.

### **Interestlasten**

Rentekosten op alle rentedragende schulden (inclusief leasingschulden), na aftrek van de interesten op regulatoire activa.

### **EBIT**

Earnings Before Interests and Taxes of winst/verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, waaraan het resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en de dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd.

### **EBITDA**

Earnings Before Interests, taxes, depreciation and amortization of winst/verlies uit voort-gezette bedrijfsactiviteiten, vóór afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen, waaraan het resultaat van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatie-methode en de dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd.

### **Netto financiële schuld**

Rentedragende verplichtingen (inclusief leasingschulden), na aftrek van de regulatoire schulden, de thesaurie ten gevolge van transacties voor de vervroegde herfinanciering, 75% van de geldmiddelen, de kasequivalenten en de geldbeleggingen op lange en korte termijn.



**FFO**

Funds from Operations of winst/verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten, buiten bewegingen van de regulatoire activa en passiva, vóór afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen, waaraan de dividenden ontvangen van ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode en van niet-geconsolideerde ondernemingen zijn toegevoegd, na aftrek van netto financieringskosten en verschuldigde belastingen.

**RAB**

Average Regulated Asset Base of gemiddelde van het jaar van de waarde van de gereguleerde activa.

**Uitgebreide RAB**

Totaal van de RAB en andere investeringen in materiële vaste activa niet in de RAB.

**RCF**

Retained Cash-Flow of FFO na aftrek van betaalde dividenden.

**WACC**

Weighted Average Cost of Capital of gewogen gemiddelde kost van kapitaal.



<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	134.841	134.841	120.601	4
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	157.955	153.158	155.565	4.2.5
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	3.995	3.995	1.816	4.2.6
Waardeverminderingen	546	546	400	4.2
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	0	0	0	4
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	0	4.3
Interesten op leaseovereenkomsten	0	-1.126		4.4
<b>EBITDA in duizenden euro's</b>	<b>297.337</b>	<b>291.414</b>	<b>278.382</b>	

<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	134.841	134.841	120.601	4
Resultaat van ondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	0	0	0	4
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	0	4.3
Interesten op leaseovereenkomsten	0	-1.126		4.4
<b>EBIT in duizenden euro's</b>	<b>134.841</b>	<b>133.715</b>	<b>120.601</b>	

<b>Geconsolideerde balans Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar	91.282	91.282	78.139	5.1
Totaal van de materiële vaste activa	2.129.400	2.129.400	2.181.771	5.1
Eigen vermogen	662.677	662.677	687.156	
Netto financiële schuld	903.339	864.940	881.932	
Totaal van de geconsolideerde balans	2.867.575	N/A	2.914.902	



<b>Geconsolideerde balans Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Langlopende rentedragende verplichtingen	1.718.972	1.683.421	1.723.831	5.11/6
Kortlopende rentedragende verplichtingen	143.577	140.729	158.004	5.11/6
Overige financieringen (kortlopende)	-12.554	-12.554	-30.097	5.11.3/6
Overige financieringen (langlopende)	-82.789	-82.789	-95.343	5.11.3/6
Overige schulden (kortlopende)	-95.954	-95.954	-95.367	5.11.4/6
Overige schulden (langlopende)	-381.929	-381.929	-390.212	5.11.4/6
Termijnbeleggingen (100%)	0	0	0	5.8/6
Termijnbeleggingen (75%)	-43.654	-43.654	-39.959	5.8/6
Geldmiddelen en kasequivalenten (75%)	-276.754	-276.754	-292.190	5.8/6
Overige financiële activa (75%)	-65.576	-65.576	-56.735	5.3.1/6
<b>Netto financiële schuld in duizenden euro's</b>	<b>903.339</b>	<b>864.940</b>	<b>881.932</b>	

<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten	69	69	169	4.3.1
Rente op geldbeleggingen en kasequivalenten aan de reële waarde via de resultatenrekening	391	391	995	4.3.2
Andere interesten	445	445	72	4.3.2
Rentekosten op schulden	-34.589	-34.589	-41.587	4.4.1
Rentekosten op leasingschulden	-1.126	0	0	4.4
Interesten op regulatoire activa en passiva	149	149	674	
<b>Netto financieringskosten in duizenden euro's</b>	<b>-34.661</b>	<b>-33.535</b>	<b>-39.677</b>	

<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Rentekosten op schulden	-34.589	-34.589	-41.587	4.4.1
Interesten op regulatoire activa en passiva	149	149	674	4.4
Rentekosten op leasingschulden	-1.126	0	0	
<b>Rentekosten in duizenden euro's</b>	<b>-35.566</b>	<b>-34.440</b>	<b>-40.913</b>	

<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	134.841	133.715	120.601	4
Bedrijfsopbrengsten – Bewegingen van de regulatoire activa en passiva	-17.324	-17.324	52.251	
Netto toevoegingen aan de afschrijvingen	157.955	153.158	155.565	4.2.5
Netto toevoegingen aan de voorzieningen	3.995	3.995	1.816	4.2.6
Waardeverminderingen	546	546	400	4.2
Ontvangsten met betrekking tot ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	0	0	0	4
Dividenden van niet-geconsolideerde ondernemingen	0	0	0	4.3
Netto financieringskosten	-34.661	-33.535	-39.677	
Verschuldigde belastingen	-46.772	-46.772	-41.706	4.5.1
<b>FFO in duizenden euro's</b>	<b>198.580</b>	<b>193.783</b>	<b>249.250</b>	

<b>Geconsolideerde winst- en verliesrekening Fluxys Belgium in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>31.12.2019 zonder IFRS 16</b>	<b>31.12.2018</b>	<b>Toelichting</b>
FFO	198.580	193.783	249.250	
Betaalde dividenden	-88.533	-88.535	-86.424	
<b>RCF in duizenden euro's</b>	<b>110.047</b>	<b>105.248</b>	<b>162.826</b>	



<b>Welvaartsbijdrage in duizenden euro's</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>Toelichting</b>
Betaalde dividenden	88.533	D. Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen
Financiële opbrengsten	-1.016	4.3
Financieringskosten	36.504	4.4
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	7.898	4.2.1
Diensten en diverse goederen	129.583	4.2.2
Personeelslasten	107.509	4.2.3
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	48.227	4.5.1
Leaseovereenkomsten (afschrijvingen en interesten)	5.923	4.2.3 & 4.4
<b>Welvaartsbijdrage in duizenden euro's</b>	<b>423.160</b>	





# GRI-inhoudstabel

Algemene inhoud	
Inhoud	Referentie/Antwoord
<b>Organisatieprofiel</b>	
102-1 Naam van de organisatie	31, 229
102-2 Activiteiten, merken, producten en diensten	31-35
102-3 Locatie van het hoofdkantoor van de organisatie	229
102-4 Locatie van de activiteiten	32
102-5 Eigendomsstructuur en rechtsvorm	38-40, 229
102-6 Afzetmarkten	31-35
102-7 Omvang van de organisatie	31, 81, 85, 125, 274-275, 279, 288-289
102-8 Informatie over de personeelsleden en andere medewerkers	52, 123-137
102-9 Toeleveringsketen	52, 151-153
102-10 Significante veranderingen in de organisatie en de toeleveringsketen	127-128, 152-153
102-11 Voorzorgsprincipe en aanpak	154-166
102-12 Externe initiatieven	56, 58, 95-96
102-13 Verenigingen waarvan de organisatie lid is	
<p>Fluxys Belgium is lid van het European Network of Transmission System Operators for Gas (ENTSO-G), Gas Infrastructure Europe (GIE), het Belgisch instituut voor lastechniek, Biogas-E, Buisleiding Industrie Gilde (BIG), Cedigaz, Centre Français de l'Anticorrosion (Cefracor), Comité européen de normalisation (CEN), Centre on Regulation in Europe (Cerre), COGEN Vlaanderen, EASEE-gas, European Pipeline Research Group, Federatie van transporteurs per pipeline (Fetrapl), gas.be, Gas for Climate, Groupe Européen de Recherches Gazières (GERG), Hydrogen Europe, International Group of Liquefied Natural Gas Importers (GIIGNL), International Gas Union (IGU), International Organization for Standardization (ISO), Marcogaz, NGVA Europe, Pipeline Operators Forum, Smart Delta Resources, Society of International Gas Tanker and Terminal Operators (SIGGTO), Synergrid, The Shift, Valorisation de la Biomasse (ValBiom), WaterstofNet.</p>	
<b>Strategie</b>	
102-14 Verklaring van senior beslissingsbevoegde	6-13
102-15 Belangrijkste invloeden, risico's en opportuniteiten	154-166
<b>Ethiek en Integriteit</b>	
102-16 Waarden, principes, standaarden en regels van de organisatie	37, 147-150, 174-175
<b>Bestuur</b>	
102-18 Bestuursstructuur van de organisatie	41-44, 180-218



<b>Overleg met stakeholders</b>	
102-40 Lijst van de groepen stakeholders	50-52
102-41 Collectieve Arbeidsovereenkomst	137, 143-144
102-42 Identificatie en selectie van stakeholders	48-52
102-43 Manier van overleg met stakeholders	48-52
102-44 Belangrijkste elementen die uit het overleg met stakeholders naar voren zijn gekomen	48-52
<b>Verslaggevingspraktijk</b>	
102-45 Entiteiten die in de geconsolideerde financiële staten zijn opgenomen	270
102-46 Omschrijving van de inhoud en de scope van het rapport	48-49
102-47 Lijst van de materiële onderwerpen	48-49
102-48 Herwerkte gegevens	-
102-49 Veranderingen in de verslaggeving	
Voor een beter inzicht zijn in dit verslag de gegevens over energie-efficiëntie uitgesplitst in enerzijds de gegevens voor de activiteit vervoer en anderzijds de gegevens voor de activiteit LNG-terminalling (p. 69-70)	
102-50 Verslaggevingsperiode	1 januari 2019 tot 31 december 2019
102-51 Datum van het meest recente rapport	12 april 2019
102-52 Verslaggevingscyclus	Jaarlijks
102-53 Contactpersoon voor vragen in verband met het rapport	381
102-54 Verklaring van verslaggeving volgens de GRI Standaarden	Dit rapport is voorbereid in lijn met de GRI Standaarden – core verslaggeving
102-55 GRI inhoudstabel	375
102-56 Externe verificatie	356-366
<b>Financiële sterkte</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	113
103-2: Managementaanpak en haar componenten	113-121
103-3: Evaluatie managementaanpak	113-121
201-1: Gegeneerde en uitgekeerde directe economische waarde	115
201-2: Financiële gevolgen en andere risico's en opportuniteiten als gevolg van de klimaatverandering	154-166
201-3: Verplichtingen van toegezegd-pensioenregelingen en andere pensioenregelingen	264-266
201-4: Financiële steun van een overheid	
Fluxys Belgium en Fluxys LNG bekwamen in 2019 een vermindering inzake bedrijfsvoorheffing van respectievelijk € 721.495,30 en € 355.577,00. Die gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing bestaat uit de structurele vrijstelling voor alle werknemerscategorieën, voor ploegen-, nacht en volcontinuuarbeid, voor een bepaald aantal overuren en voor onderzoek & ontwikkeling (bepaalde diploma's).	



<b>Operationele sterkte</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	75
103-2: Managementaanpak en haar componenten	75-97
103-3: Evaluatie managementaanpak	75-97
203-1: Investerings in infrastructuur en mecenaat	90-94
<b>Goed nabuurschap</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	107, 99
103-2: Managementaanpak en haar componenten	107-10, 99-105
103-3: Evaluatie managementaanpak	107-110, 99-105
413-1: Activiteiten met lokaal gemeenschapsengagement, impactbeoordeling en ontwikkelingsprogramma's	107-110, 99-105, 65-70
413-2: Activiteiten met significante werkelijke en potentiële negatieve gevolgen voor de plaatselijke gemeenschappen	107-110, 99-105, 65-70
<b>Broeikasgasemissies en energie-efficiëntie</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	55
103-2: Managementaanpak en haar componenten	55-72
103-3: Evaluatie managementaanpak	55-72
302-1: Energieverbruik binnen de organisatie	69-70
302-4: Vermindering van het energieverbruik	69-70
305-1: Rechtstreekse uitstoot van broeikasgassen (scope 1)	67-68
305-2: Onrechtstreekse uitstoot van broeikasgassen uit energie (scope 2)	67-68
305-4: Intensiteit van de broeikasgasemissies	67-68
305.5: Verlaging uitstoot van broeikasgassen	65-66
307-1: Niet-conformiteit met milieuwetgeving of -reglementering	70-72
<b>Ontplooiing van de medewerkers</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	123
103-2: Managementaanpak en haar componenten	123-137
103-3: Evaluatie managementaanpak	123-137
401-1: Aantal nieuwe aanwervingen en personeelsverloop	127-128
404-1: Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer per jaar	132
404-2: Programma's voor verbetering van vaardigheden van werknemers en omscholingsprogramma's	130-132
405-1: Diversiteit van bestuurslichamen en werknemers	133-136
405-2: Verhouding tussen basissalarissen van mannen en vrouwen	134
<b>Veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	139
103-2: Managementaanpak en haar componenten	139-144



103-3: Evaluatie managementaanpak	139-144
403-1: Werknemersvertegenwoordiging in formele comités voor veiligheid en gezondheid van werkgever en werknemers	141-142
403-2: Aantal en soorten werkongevallen, beroepsziektes, absenteïsme, verloren werkdagen en aantal werkgerelateerde sterfgevallen	140
403-4: Afspraken over onderwerpen inzake veiligheid en gezondheid vastgelegd in formele overeenkomsten met vakbonden	141-144
<b>Ethiek en mensenrechten</b>	
103-1: Toelichting materiële aspecten en hun afbakening	147-150
103-2: Managementaanpak en haar componenten	147-150
103-3: Evaluatie managementaanpak	147-150
204-1: Deel van de uitgaven bij lokale leveranciers	151
205-1: Activiteiten geanalyseerd op corruptie gerelateerde risico's	149
205-3: Bevestigde incidenten van corruptie en ondernomen acties	149
206-1: Rechtszaken vanwege concurrentiebelemmerend gedrag, anti-kartel- en monopolistische praktijken	149
412-2: Personeelstraining over beleid of procedures betreffende mensenrechten	148-149
415-1: Politieke bijdragen	Fluxys Belgium verleent geen politieke bijdragen

## Gehanteerde GRI standaarden

GRI 102: General content 2016

---

GRI 103: Management approach 2016

---

GRI 201: Economic performance 2016

---

GRI 205: Anti-corruption 2016

---

GRI 206: Anti-competitive behaviour 2016

---

GRI 302: Energy 2016

---

GRI 305: Emissions 2016

---

GRI 401: Employment 2016

---

GRI 403-1: Occupational health and safety 2018

---

GRI 404: Training and education 2016

---

GRI 405: Diversity and equal opportunity 2016

---

GRI 412: Human rights assessment 2016

---

GRI 413: Local communities 2016

---

GRI 415: Public policy 2016

---



# Gids van de aandeelhouder

## Agenda van de aandeelhouders

---

12.05.2020 Algemene vergadering

---

20.05.2020 Uitbetaling van het dividend

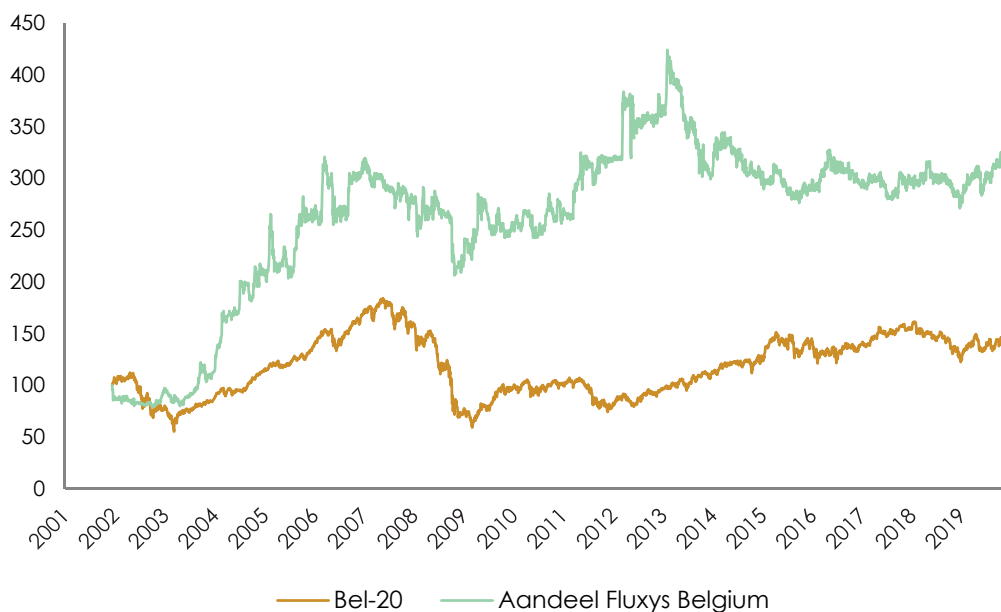
---

23.09.2020 Persbericht van de raad van bestuur over de halfjaarresultaten in IFRS

---

## Uitbetaling van het dividend

Het brutodividend per aandeel bedraagt € 1,30 voor het boekjaar 2019 (€ 0,910 netto) tegenover € 1,26 voor het boekjaar 2018 (€ 0,882 netto). Het recurrente dividend wordt in hoofdzaak bepaald door het geïnvesteerde eigen vermogen, de financiële structuur en de interestvoeten (OLO).



Evolutie koers Fluxys Belgium aandeel – BEL 20  
(Koers 13.12.2001 = basis 100%)

## Vragen over financiële of boekhoudkundige gegevens

**Filip De Boeck** +32 2 282 79 89 [filip.deboeck@fluxys.com](mailto:filip.deboeck@fluxys.com)

## Perscontacten

- **Rudy Van Beurden** +32 2 282 72 30 [rudy.vanbeurden@fluxys.com](mailto:rudy.vanbeurden@fluxys.com)
- **Laurent Remy** +32 2 282 74 50 [laurent.remy@fluxys.com](mailto:laurent.remy@fluxys.com)

## Fotografie

David Samyn, Dries Van den Brande, Marco Mertens, Patrick Henderyckx,  
Philip Vanoutrive

Deze publicatie is ook verkrijgbaar in het Frans en het Engels. Wilt u een exemplaar ontvangen, neem dan contact op met het departement Communicatie • +32 2 282 77 32 • [communication@fluxys.com](mailto:communication@fluxys.com)

Fluxys Belgium NV • Kunstlaan 31 • 1040 Brussel

+32 2 282 72 11 • [www.fluxys.com/belgium](http://www.fluxys.com/belgium)

BTW BE 0402.954.628 • RPR Brussel • D/2020/9484/13

Verantwoordelijke uitgever • Rudy Van Beurden • Kunstlaan 31 • 1040 Brussel





shaping together  
a bright energy  
future